Sfânta mare muceniţă Eufimia († 304) - “Sfânta dogmei ortodoxe”

(11iulie /16 septembrie)

(stilul vechi 24 iulie/29 septembrie)

Sfânta Biserică serbează pomenirea ei şi la 11 iulie, la prăznuirea minunii de la Calcedon, a sfintelor moaşte, dar şi la 16 septembrie, ziua ei de mucenicească pătimire.

Index

Evanghelia şi Apostolul zilei 4
În această lună (septembrie), ziua a şaisprezecea - Sfânta marea muceniță și prea lăudata Eufimia (Minei) 7
În această lună (iulie), ziua a unsprezecea - Sfânta şi prea lăudata marea muceniță Eufimia ceea ce a fost hotarul părinţilor (Minei)..... 22

Canon de rugăciune către Sfânta mare muceniţă Eufimia (16 septembrie)... 35
Canon de rugăciune către Sfânta mare muceniţă Eufimia (11 iulie)..... 43
Acatistul Sfintei marei muceniţe Eufimia 50
Rugăciune..... 61
Paraclisul Sfintei muceniţe Eufimia 63
Imnografie 77
Vieţile Sfinţilor - Pătimirea Sfintei, întru tot lăudatei, marei muceniţe Eufimia († 304) (16 septembrie)..... 80
Sinaxar - Pomenirea Sfintei marii muceniţe şi prea lăudatei Eufimia cea din Calcedonia 88
Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfânta mare muceniţă Eufimia 90
Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfânta mare muceniţă Eufimia; Sfintele muceniţe Meletina și Ludmila 92
Proloage - Sfânta mare muceniţă şi prea slăvita Eufimia (16 septembrie) 96
Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfintei mari muceniţe Eufimia (16 septembrie) 100
Cântare de laudă la Sfânta mare muceniţă Eufimia..... 102
Mitropolitul Augustin de Florina - Predică la pomenirea Sfintei Eufimia (16 septembrie) - Din ce echipa faceţi parte?..... 103
Moaştele Sfintei Eufimia 107
Sfânta muceniţă Eufimia şi Sfinţii Părinţi de la Sinodul IV Ecumenic (11 iulie) 111
Vieţile Sfinţilor - Minunea Sfintei muceniţe Eufimia, prin care s-a întărit dreapta credinţă (11 iulie) 112
Sinaxar - Pomenirea Sfintei mare muceniţe şi prea lăudatei Eufimia..... 125
Sinaxar - Sfânta mare muceniță Eufimia - 11 iulie 126
Arhid. Ștefan Sfarghie - Sinaxar - Sfânta mare muceniţă Eufimia 128
Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfânta mare muceniță Eufimia; Sfânta Olga, cea întocmai cu apostolii şi luminătoarea Rusiei 130
Proloage - Pomenirea Sfintei marii si prea lăudatei muceniţe Eufimia, prin care s-a întărit Ortodoxia (11 iulie) 132
Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfintei mari muceniţe Eufimia (11 iulie)..... 134
Canon de rugăciune la Duminica Sfinţilor părinţi de la Sinodul al IV-lea Ecumenic de la Calcedon (1) 136
Canon de rugăciune la Duminica Sfinţilor părinţi de la Sinodul al IV-lea Ecumenic de la Calcedon (2) 144
Sfinţii Părinţi de la Sinodul al IV-lea Ecumenic de la Calcedon..... 151
Orthodoxwiki - Sinodul IV Ecumenic..... 155
Lista Sinoadelor Ecumenice 157

Sinodul IV ecumenic de la Calcedon din 451 160
Ioan Buşagă - Cum a fost instituită sărbătoarea pomenirii Părinţilor de la Calcedon, Duminica purtătorilor şi cugetătorilor de Dumnezeu..... 164
„Mărturisirea de credinţă” a Sfântului Eftimie referitoare la Sinodul de la Calcedon (451) 168
Părintele Dumitru Stăniloae - Hristologia Sinoadelor..... 170
Mitropolitul Augustin de Florina - Predică la Duminica Sfinţilor părinţi de la Sinodul IV Ecumenic..... 177
Ioan-Lucian Radu - Minunea Sfintei Eufimia aduce lumină la Sinodul din Calcedon 181
Sfânta Eufimia, în vizită la cuviosul Paisie Aghioritul 183
Orthodoxwiki - Eufimia din Calcedon 191
Biserica Sfânta Eufimia din Calcedon..... 200
Biserica Sfânta Eufimia – Rovinj 208
Icoane..... 226

Evanghelia şi Apostolul zilei

Evanghelia

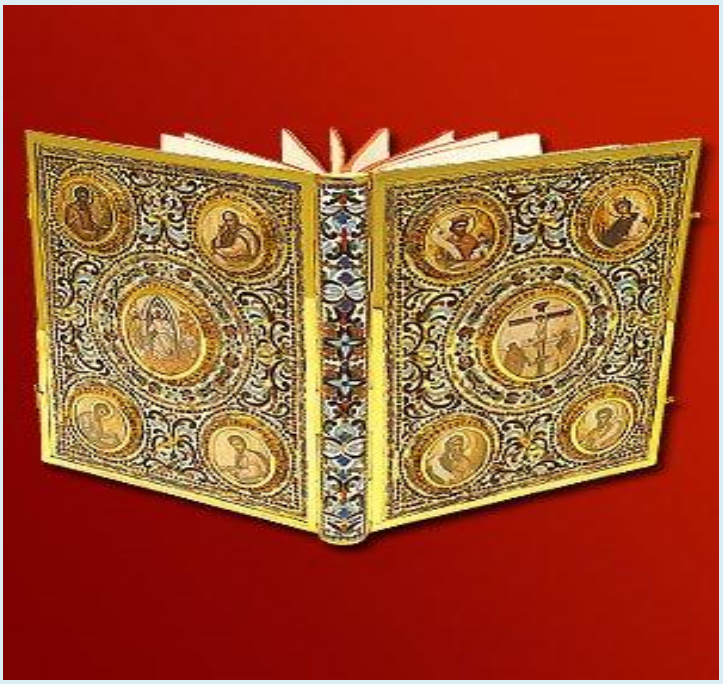

Luca 7, 36-50

36. Unul din farisei L-a rugat pe Iisus să mănânce cu el. Şi intrând în casa fariseului, a şezut la masă.
37. Şi iată era în cetate o femeie păcătoasă şi aflând că şade la masă, în casa fariseului, a adus un alabastru cu mir.
38. Şi stând la spate, lângă picioarele Lui, plângând, a început să ude cu lacrimi picioarele Lui şi cu părul capului ei le ştergea. Şi săruta picioarele Lui şi le ungea cu mir.

39. Şi văzând, fariseul, care-L chemase, a zis în sine: Acesta, de-ar fi prooroc, ar şti cine e şi ce fel e femeia care se atinge de El, că este păcătoasă.
40. Şi răspunzând, Iisus a zis către el: Simone, am să-ţi spun ceva. Învăţătorule, spune, zise el.
41. Un cămătar avea doi datornici. Unul era dator cu cinci sute de dinari, iar celălalt cu cincizeci.
42. Dar, neavând ei cu ce să plătească, i-a iertat pe amândoi. Deci, care dintre ei îl va iubi mai mult?
43. Simon, răspunzând, a zis: Socotesc că acela căruia i-a iertat mai mult. Iar El i-a zis: Drept ai judecat.
44. Şi întorcându-se către femeie, a zis lui Simon: Vezi pe femeia aceasta? Am intrat în casa ta şi apă pe picioare nu Mi-ai dat; ea însă, cu lacrimi, Mi-a udat picioarele şi le-a şters cu părul ei.
45. Sărutare nu Mi-ai dat; ea însă de când am intrat, n-a încetat să-Mi sărute picioarele.
46. Cu untdelemn capul Meu nu l-ai uns; ea însă cu mir Mi-a uns picioarele.
47. De aceea îţi zic: Iertate sunt păcatele ei cele multe, căci mult a iubit. Iar cui se iartă puţin, puţin iubeşte.
48. Şi a zis ei: Iertate îţi sunt păcatele.
49. Şi au început cei ce şedeau împreună la masă să zică în sine: Cine este Acesta care iartă şi păcatele?
50. Iar către femeie a zis: Credinţa ta te-a mântuit; mergi în pace.

Apostol

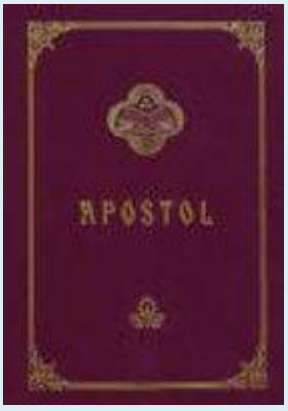

Epistola către Corinteni a Sfântului apostol Pavel

Ap. II Corinteni 6, 1-10

Fraţilor,
1.Fiind, dar, împreună-lucrători cu Hristos, vă îndemnăm să nu primiţi în zadar harul lui Dumnezeu.

2.Căci zice: "La vreme potrivită te-am ascultat şi în ziua mântuirii te-am ajutat"; iată acum vreme potrivită, iată acum ziua mântuirii,
3.Nedând nici o sminteală întru nimic, ca să nu fie slujirea noastră defăimată,
4.Ci în toate înfăţişându-ne pe noi înşine ca slujitori ai lui Dumnezeu, în multă răbdare, în necazuri, în nevoi, în strâmtorări,
5.În bătăi, în temniţă, în tulburări, în osteneli, în privegheri, în posturi;
6.În curăţie, în cunoştinţă, în îndelungă-răbdare, în bunătate, în Duhul Sfânt, în dragoste nefăţarnică;
7.În cuvântul adevărului, în puterea lui Dumnezeu, prin armele dreptăţii, cele de-a dreapta şi cele de-a stânga,
8.Prin slavă şi necinste, prin defăimare şi laudă; ca nişte amăgitori, deşi iubitori de adevăr,
9.Ca nişte necunoscuţi, deşi bine cunoscuţi, ca fiind pe pragul morţii, deşi iată că trăim, ca nişte pedepsiţi, dar nu ucişi;
10.Ca nişte întristaţi, dar pururea bucurându-ne; ca nişte săraci, dar pe mulţi îmbogăţind; ca unii care n-au nimic, dar toate le stăpânesc.

În această lună (septembrie), ziua a şaisprezecea - Sfânta marea muceniţă şi prea lăudata Eufimia (Minei)

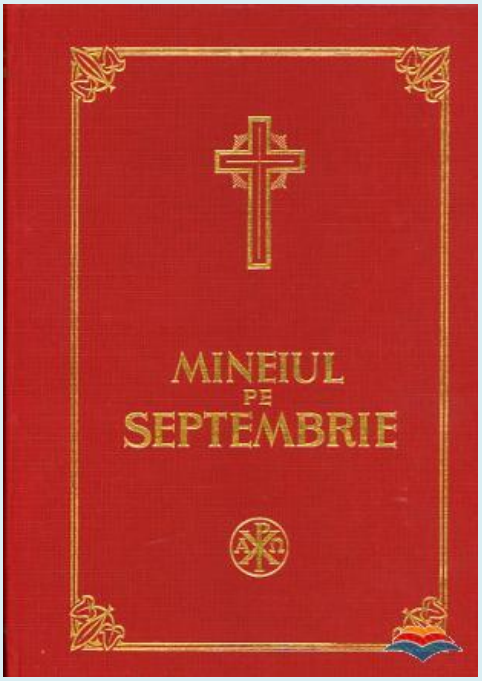

La Vecernie

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 6: 3 ale praznicului şi 3 ale sfintei.

Stihirile praznicului, glasul al 2-lea:

Podobie: Când de pe lemn, mort Te-ai pogorât, cel din Arimateea pe Tine, viaţa tuturor, cu smirnă şi cu giulgiu Te-a înfăşurat, Hristoase şi cu dragoste s-a îndemnat a săruta, cu inima şi cu buzele, trupul Tău cel nestricat. Însă fiind cuprins de frică, se bucura strigând către Tine: Slavă smereniei Tale, iubitorule de oameni!

Arătatu-s-a strămoşilor gustarea cea vicleană din lemn, care cumplit s-a întâmplat odinioară în Eden, aducătoare de moarte la tot neamul omenesc, iar acum ne-am chemat de iznoavă către viaţă nepieritoare, şi către mai bună odihnă, prin dumnezeiasca Cruce. Care înălţându-o, lăudăm pe Domnul cel ce S-a înălţat pe dânsa, şi dimpreună cu El a înălţat lumea.

Ridicat-ai pe umeri Mântuitorule oaia cea rătăcită, şi o ai adus pe ea Părintelui tău, prin cinstită şi de viaţă purtătoare Crucea Ta, şi o ai numărat cu îngerii, prin Dumnezeiescul Duh; căci cu lemnul ai tămăduit gustarea lemnului Hristoase; pe care înălţându-l acum, cu credinţă Te mărim pe Tine, Cel ce Te-ai înălţat pe el, înălţându-ne şi pe noi.

Să stăm în casa lui Dumnezeu, împodobiţi cu fapte dumnezeieşti, şi să privim credincioşii cu cuget curat la locul căpătâniі; şi noi oamenii împreună cu îngerii, să vedem lemnul cel prea sfânt înălţându-se, pe care Hristos Dumnezeu întinzându-şi mâinile de bunăvoie ne-a vânat, şi din stricăciune ne-a scos pe toţi vii, şi ne-a înălţat către ceruri.

Alte **Stihiri** ale sfintei, glasul al 4-lea:

Podobie: Ca pe un viteaz...

Cu frumuseţile fecioriei, şi prin sângele muceniciei, luminându-ţi sufletul, muceniță mărită, te-ai logodit cu Ziditorul cel ce te păzeşte fără stricăciune în veac, cu adevărat dănţuind împrejurul Lui cu oştile arhanghelilor, îngerilor, apostolilor, şi proorocilor, şi cu cetele mucenicilor, prea lăudată.

Prin roată chinuindu-te, şi de fiară sfâşiindu-te, şi cu foc şi cu apă întărindu-ţi-se cugetul, cu Dumnezeiescul Duh, bărbăteşte ai înecat pe începătorul întunericului în curgerile sângelui tău, şi te-ai înălţat către cămările cele cereşti fecioară, aducând Mirelui tău ca o zestre nevoinţa ta.

Şi după moarte ai revărsat izvor de tămăduiri pururea vieţuitor, spre lauda Domnului muceniță, pe credincioşi adăpându-i şi spre cunoştinţă luminându-i; iar pe vrăjmaşii cei necredincioşi în aceasta înecându-i. Pentru aceea ţi s-a încredinţat ţie dumnezeiasca carte a credinţei, care o păstrezi, şi întăreşti dogmele Bisericii în veci.

Slavă..., glasul al 6-lea, a lui Anatolie

Ceea ce eşti înflorită cu bunătăţile, şi la cuget luminată, care verşi miruri în inimile credincioşilor, ceea ce ai răsărit ca o stea luminoasă de la răsărit, şi ai alcătuit adunarea dumnezeieştilor părinţi, prin umbrirea Preasfântului Duh. Nu lipsi a te ruga pentru noi către Domnul Eufimia prea lăudată, să se mântuiască sufletele noastre.

Şi acum..., a praznicului, asemenea

Crucea Ta cea cu patru părţi înălţându-se astăzi Hristoase Dumnezeul nostru, câte patru margini ale lumii le sfinţeşte; şi cornul credincioşilor împreună se înalţă; sfărâmând într-însa coarnele vrăjmaşilor. Mare eşti Doamne şi minunat întru lucrurile Tale, slavă Ţie.

La Stihoavnă

Stihirile praznicului, glasul al 7-lea:

Podobie: A treia zi ai înviat...

Bătăi ai răbdat, şi răstignire îndelung-răbdătorule şi ocări ai suferit, vrând să mântuieşti pe toţi din mâna înşelătorului, Cela ce singur eşti Dătător de viaţă, şi cu totul îndurat şi de oameni Iubitor.

Stih: Înălţaţi pe Domnul Dumnezeul nostru, şi vă închinaţi aşternutului picioarelor Lui, că Sfânt este.

Cinstim Crucea Ta bunule Mântuitorule, piroanele şi suliţa; prin care ne-ai mântuit pe toţi din stricăciune, ca unul ce singur eşti Dătător de viaţă, şi făcător de bine tuturor, însuţi Iubitorule de oameni Mântuitorul nostru.

Stih: Iar Dumnezeu Împăratul nostru mai-nainte de veac a lucrat mântuire în mijlocul pământului.

Cu palme Te-ai lovit peste obraz Mântuitorule, şi pironindu-te pe Cruce pentru mine prea bunule, cu oţet Te-ai adăpat, şi cu suliţa Te-ai împuns, şi toate le-ai suferit, Cela ce eşti fără de păcat.

Slavă..., glasul al 4-lea, a lui Vizantie

Toată limba să se mişte către lauda prea lăudatei Eufimia. Tot neamul şi toată vârsta, tineri şi fecioare să încununăm cu laude pe fecioara, muceniţa lui Hristos. Căci după lege îmbărbătându-se, şi lepădând slăbiciunea cea femeiască, prin osteneli de nevoinţe, a surpat pe tiranul vrăjmaş; şi împodobindu-se cu putere cerească şi dumnezeiască, cere de la Dumnezeu Mirele său, să ni se dăruiască nouă mare milă.

Şi acum..., a praznicului, asemenea

Pe care de demult Moise mai-nainte închipuindu-o întru sine, pe Amalic surpând l-a biruit. Şi David psalmistul strigând, a poruncit să se închine aşternutului picioarelor Tale, cinstitei Crucii Tale Hristoase Dumnezeule, astăzi păcătoşii ne închinăm, cu buze nevrednice, pe Tine Cela ce ai suferit a Te pironi pe dânsa, lăudându-te strigăm: Doamne, împreună cu tâlharul, împărăţiei Tale învredniceşte-ne pe noi.

Troparul, glasul al 4-lea: Mieluşeaua Ta, Iisuse, Eufimia, strigă cu mare glas: Pe Tine, Mirele meu, Te iubesc şi pe Tine căutându-Te, mă chinuiesc şi împreună mă răstignesc, şi împreună mă îngrop cu Botezul Tău; şi pătimesc

pentru Tine, ca să împărăţesc întru Tine; şi mor pentru Tine, ca să viez pentru Tine; ci, ca o jertfă fără prihană, primeşte-mă pe mine, ceea ce cu dragoste mă jertfesc Ţie. Pentru rugăciunile ei, ca un Milostiv, mântuieşte sufletele noastre.

Sau acesta, glasul al 3-lea

Foarte ai veselit pe cei dreptmăritori, şi ai ruşinat, pe cei rău măritori, Eufimia prea frumoasă fecioară a lui Hristos, întărind cele ce părinţii bine au dogmatizat la al patrulea Sobor. Muceniţă prea mărită, pe Hristos Dumnezeu roagă-L, să dăruiască nouă mare milă.

Slavă..., Şi acum..., al praznicului

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul..., Troparul praznicului de 2 ori. Slavă..., Troparul Sfintei. Şi acum..., iar al praznicului.

După întâia Catismă, **Sedealna** glasul al 4-lea:

Podobie: Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i, Hristoase Dumnezeule. Veseleşte cu puterea Ta pe binecredincioşii creştini, dăruindu-le lor biruinţă asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruinţă.

Iubind pe Mirele tău Hristos, şi luminat grijindu-ţi candela, ai strălucit întru bunătăţi prea lăudată. Pentru aceasta împreună cu Dânsul ai intrat în cămara nunţii, primind de la Dânsul cununa nevoinţei. Scapă-ne dar din primejdii pe noi, care cu credinţă săvârşim pomenirea ta.

Slavă..., Şi acum..., al praznicului, glasul al 3-lea

Podobie: De frumuseţea fecioriei tale şi de prea luminată curăţia ta Gavriil mirându-se, a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau cum te voi numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har.

Cruce şi moarte a pătimi voind, în mijlocul făpturii aceasta o ai înfipt, când bine ai voit Mântuitorule a se pironi trupul Tău. Atuncea şi soarele şi-a ascuns razele, atunci şi tâlharul acestea văzând pe Cruce, Te-a mărturisit pe Tine Dumnezeu, strigând Ţie: Pomeneşte-mă Doamne, şi crezând a luat Raiul.

După a doua Catismă, **Sedealna** glasul al 4-lea:

Podobie: Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i, Hristoase Dumnezeule. Veseleşte cu puterea Ta pe binecredincioşii creştini, dăruindu-le lor biruinţă asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruinţă.

Nevoinţele tale cinstită, şi cununa sudorilor tale curată, şi minunile tale au ruşinat tirania diavolului. Căci dorind din inimă de Mirele tău Hristos, nu te-ai spăimântat nici de bătăi, nici de moarte prea fericită. Ci cu totul te-ai dat lui Dumnezeu, purtând cununa bunei credinţe.

Slavă..., Şi acum..., a prazniculuі, glasul al 4-lea

Podobie: Degrab ne întâmpină pe noi mai înainte până ce nu ne robim când vrăjmaşii Te hulesc pe Tine şi ne îngrozesc pe noi, Hristoase, Dumnezeul nostru, pierde cu Crucea Ta pe cei ce se luptă cu noi, ca să cunoască cât poate credinţa dreptmăritorilor, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Întru tine de trei ori fericită şi de viaţă purtătoare Cruce, popoarele veselindu-se, împreună prăznuiesc cu cetele cele fără de moarte; rânduielile arhiereilor cu frică te laudă, mulţimile monahilor şi ale pustnicilor ţi se închină cu bucurie; toţi slăvim pe Hristos cel ce S-a răstignit.

La hramul sfintei se cântă acest Tropar după Psalm 50, în loc de: Învierea lui Iisus..., glasul al 2-lea.

Dă-mi mie putere să te laud pe tine cinstită fecioară prea lăudată Eufimia, rugând pe Hristos să mă miluiască.

Canoanele al prazniculuі cu Irmosul pe 6 şi al sfintei pe 6,

Canonul Sfintei

a lui Ioan Monahul

Cântarea 1

Irmos: Să cântăm Domnului, celui ce cu prea slăvire a afundat pe Faraon în mare, cântare de biruinţă, căci cu slavă S-a prea slăvit.

Prea lăudata fecioară, cu minunile ei îndeamnă spre laudă cetele îngerilor şi adunarea oamenilor.

Părăsind cinstea neamului şi a bogăţiei lăudata Eufimia, în locul acelora a câştigat pe Hristos.

Slavă...

Poftind Stăpânul podoaba frumuseţei inimii tale prea lăudată, te-a învrednicit cămărilor celor cereşti.

Şi acum..., al Născătoarei

Preacurată Născătoare de Dumnezeu, ceea ce mai presus de fire ai născut întrupat pe Cuvântul lui Dumnezeu cel veşnic, pe tine te lăudăm.

Cântarea a 3-a

Irmos: Tu eşti întărirea celor ce...

Arătatu-te-ai în divan cu suflet viteaz, şi ai biruit pe vrăjmaşul cel potrivnic, prea lăudată.

Nu este prihană, nici vreo pată la frumuseţea sufletului tău. Drept aceea Hristos te-a primit pe tine mireasă, în cămările de mire cele nepieritoare.

Slavă...

Prea lăudată muceniță a lui Hristos, tămăduieşte rănile sufletului meu, şi cu rugăciunile tale zdrobeşte viclenirile vrăjmaşului.

Şi acum..., al Născătoarei

Toți creştinii pe tine te avem scăpare şi acoperământ; pe tine te mărim cu netăcere, mireasă a lui Dumnezeu.

Irmosul: Tu eşti întărirea celor ce aleargă la Tine, Doamne, Tu eşti lumina celor întunecaţi, şi pe Tine Te laudă duhul meu.

Condacul şi Icosul praznicului

Sedealna sfintei, glasul al 8-lea:

Podobie: Pe înţelepciunea...

Cu râurile sângiurilor tale muceniță a lui Hristos, îneci totdeauna pârâul necredinţei, prea lăudată; şi cu ploile darului adăpând holdele cele cuvântătoare, creşti spicul credinţei. Pentru aceasta prea mărit după moarte te-ai arătat nor, care izvorăşti mărturisirea vieţii, nevoitoare prea lăudată. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşale să dăruiască, celor ce cu dragoste prăznuiesc sfântă pomenirea ta.

Slavă..., Şi acum..., a praznicului

Scos-a cinstita Elena, Crucea Mântuitorului, în pământ fiind ascunsă, şi a umplut marginile lumii de bucurie, şi a poruncit să se înalţe în Biserică, şi ca un sceptru îl aduce la curţile împărăteşti. Pentru aceea strigă către fiul său: Întinde-ți, stăpâne mâinile tale, şi primeşte Crucea care este, prea înţelepte, tuturor, tărie şi biruinţă, şi cu darul, învaţă limbile să se închine Crucii şi patimilor lui Hristos.

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am, Doamne, Taina iconomiei Tale, înţeles-am lucrurile Tale şi am prea slăvit Dumnezeirea Ta.

Făcându-te pe sineţi oglindă neîntinată de înţelegeri dumnezeieşti muceniță, ai strălucit ca un luminător cu mare cuviinţă, în mijlocul nevoitorilor.

Nu ai jertfit muceniță nebiruită, vrăjmaşului celui întunecat, căci ai iubit a te jertfi cu moarte aducătoare de viață pentru buna credinţă.

Ca și cum ar purta trup fără durere, era împreună cu nevoitorii nesimţitoare de chinuri cea fără prihană, pentru dorirea dragostei celei dumnezeieşti.

Slavă...

Obrazul tău muceniță, răbdând lovituri, se lumină strălucit cu izbiturile; şi cu fulgerul Dumnezeiescului Duh, a întunecat cugetul vrăjmaşilor.

Şi acum..., al Născătoarei

Dăruieşte-ne nouă iertare greşalelor, ca Cel ce singur eşti fără de păcat, şi împacă lumea Dumnezeule, prin rugăciunile celeia ce Te-a născut.

Cântarea a 5-a

Irmos: Mânecând strigăm Ţie, Doamne: mântuieşte-ne pe noi, că Tu eşti Dumnezeul nostru; afară de Tine pe altul nu ştim.

Urât-ai pe vrăjmaşul cel iubitor de război, cunoscându-l că este potrivnic luminii şi păcii, prea fericită.

Vicleanul cel ce socotea că-ţi va slăbi tăria cea dumnezeiască, o muceniță, s-a făcut de râs cu toate măiestriile lui.

Slavă...

Dă-mi mie luminare prea lăudată şi pace, risipind necunoştința minţii mele cea mult tulburătoare, prin rugăciunile tale.

Şi acum... al Născătoarei

Fecioară după naştere te lăudăm pe tine, Născătoare de Dumnezeu; căci tu ai născut lumii cu trup, pe Dumnezeu Cuvântul.

Cântarea a 6-a

Irmos: Haină luminoasă dă-mi mie...

Cu vitejie bărbătească a sufletului, în trup femeiesc fiind slăvită, ai defăimat fiarele cele din apă.

Biruit-ai trufia tiranilor, rămânând nevătămată în ape împreună cu fiarele, asemenea ca Iona, muceniță nebiruită.

Slavă...

Domnul te-a scăpat de stricăciunea fiarelor, ascultându-ți rugăciunea prea lăudată, ca a lui Daniil din groapă.

Şi acum..., al Născătoarei

Ceea ce singură ai născut cu trup pe Cuvântul prin cuvânt, mântuieşte rugămune din cursele vrăjmaşului sufletele noastre.

Irmosul: Haină luminoasă dă-mi mie, Cela ce te îmbraci cu lumina ca cu o haină, Multmilostive Hristoase Dumnezeul nostru.

Condac, glasul al 4-lea:

Podobie: Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i, Hristoase Dumnezeule. Veseleşte cu puterea Ta pe binecredincioşii creştini, dăruindu-le lor biruinţă asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruinţă.

Întru chinuirea ta bine te-ai nevoit, şi după moarte pe noi ne sfinţeşti, cu izvoarele minunilor prea lăudată. Pentru aceasta cinstim cu credinţă, sfântă adormirea ta, stând înaintea cinstitelor tale moaşte; ca să ne mântuim de neputinţe sufleteşti, şi dar din minune să luăm.

Alt **Condac**, glasul al 6-lea:

Podobie: Chipul cel scris...

Nevoinţe întru chinuri, nevoinţe întru credinţă, cu fierbinţeală ai suferit pentru Hristos Mirele tău; căruia şi acum roagă-te, să se surpe trufia vrăjmaşilor, sub picioarele bine credincioşilor, ca şi eresurile atunci, prin rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu; ceea ce ai luat hotărârea credinţei, de la cei şase sute şi treizeci de Dumnezeu purtători părinţi, şi o păstrezi prea lăudată.

Icos: Care din nevoinţele tale, sau care din isprăvile tale, sau ce lucru dintr-ale fecioriei tale, sau dintr-ale vieţii celei fără prihană ar lăudă cineva mai-nainte? Căci tu ai veselit pe Tatăl, ca una ce te-ai logodit cu Fiul, de Duhul Sfânt fiind împodobită. Cine este îndestulat a povesti aceasta? Cine poate să spună acum câte bunătăţi aievea strălucesc împrejurul tău? Cine răsărind din mormânt ca de la răsărit, pretutindenea luminezi şi dai raze pe pământ şi pe mare, şi pe tot uscatul; în toate părţile sfinţeşti şi luminezi. Pentru acestea ţi s-a încredinţat de ai luat hotărârea Ortodoxiei, de la cei şase sute şi treizeci de Dumnezeu purtători părinţi, şi o păstrezi prea lăudată.

Sinaxar

Întru această lună în 16 zile, Sfânta marea muceniță şi prea lăudata Eufimia.

Stih:
Pe tine care pentru Dumnezeu de fălcile ursoaicei te-ai omorât prea cinstită,
Cu bune laude se cuvine să te încununăm Eufimie prea fericită.
A şaseasprezece zi ursoaica pe Eufimia a omorât,
Şi sufletul i-a zburat de pe pământ.

Aceasta a fost în zilele lui Diocleţian. Deci prinzându-o pentru mărturisirea întru Hristos, şi muncindu-o cu foc şi cu roate şi cu măiestrii de alte munci, şi

dându-o la fiare sălbatice spre mâncare, şi scăpând cu darul lui Hristos de toate nevătămată; întru aceeaşi priveliştе sufletul către Domnul şi-a dat.

Tot în această zi, pomenirea Sfintei mucenițe Meletina.

Stih: Meletinei capul de sabie s-a tăiat,
Aducând lui Hristos sânge dulce ca mierea arătat.

Aceasta a fost din Marcianupolul Traciei (adică din cetatea lui Marcian), pe vremea împăratului Antonie şi al ighemonului Antioh. Care suferind multe munci, şi făcând foarte multe minuni, răsturnând idolii jos în pământ cu rugăciunea sa, şi zdrobind pe Apolon şi pe Iraclie, şi aducând pe mulţi către Hristos, i s-a tăiat capul.

Însă ducându-o şi la soţia ighemonului ca să o întoarcă cu amăgiri, ea o făcu şi pe dânsa creştină.

Deci după ce i s-a tăiat capul, zăcând cinstitul său trup neîngropat, oarecare Acachie macedonean fiind mergător la patria sa, a cerut moaştele sfintei, şi ighemonul nebănuind nimica pentru dânsul, i le-a dat. Deci, luând acesta sfintele moaşte, şi punându-le într-un sicriu, sârguia a merge la patria sa.

Şi călătorind el pe mare, căzu în boală şi muri, iar corabia abătându-se la un colţ de mare, la ostrovul Limnului, se aşeză acolo sfântul trup al muceniței, la acele ţărmuri, şi lângă dânsa iubitorul de mucenici, Acachie.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, Amin.

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii cei ce au mers din Iudeea în Babilon, oarecând, cu credinţa Treimii văpaia cuptorului au călcat-o, cântând: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Mai presus de fire sunt vitejiile dumnezeieştilor mucenici; căci Ziditorul tuturor, supune zidirea la cei ce întru nevoinţă strigă: Bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Gurile cele bârfitoare ale tiranilor celor fărădelege, le astupă fecioara cea pururea pomenită, întru Duhul Sfânt dumnezeieşte cântând: Bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Treimea cuvioşilor tineri, a ars pe cei ce cu tărie au ars cuptorul odinioară; iar acum cugetătoarea de Dumnezeu lăudând pe Treimea, a vânat pe slugile care laudă pe Dumnezeul părinţilor în veci.

Slavă...

Tăinuit apropiindu-se mirele către fericita curata mireasă Eufimia în cuptor, cu roua Duhului şi cu bunăvoirea Tatălui o a ferit pe dânsa cântând: Bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Şi acum..., al Născătoarei

Când ai vrut Mântuitorule să tocmeşti mântuirea noastră, te-ai sălăşluit în pântecele Fecioarei, pe care o ai arătat folositoare lumii: Bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Împăratul ceresc...

Ceea ce eşti fericită între femei, având darul Celui Preaînalt în loc de zestre, cântând, lăudat pe Hristos în veci.

Fiindu-ţi cugetul întărit de dragostea Mirelui, ţi-ai dat trupul morţii. Pentru aceasta trăieşti acum în veci.

Într-armându-se muceniţă cu Duhul Sfânt, împotriva întunericului rătăcirii, ca un luptător, ai primit răsplătirea întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl, şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Temându-te de moartea cea pierzătoare de suflet, cu îndrăzneală ai suferit muşcarea fiarei, şi ai câştigat viaţa cea neveştejită şi veşnică, ceea ce eşti fără prihană.

Şi acum..., al Născătoarei

Nu trece cu vederea pe cei ce au trebuinţă de ajutorul tău Fecioară, care te laudă pe tine, şi te prea înalţă întru toţi vecii.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Pe Împăratul Ceresc, pe care Îl laudă oştile îngereşti, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe tine, Maica lui Dumnezeu...

Curgerea sângelui celui viu, este semn vieţii celei nepieritoare, care ţi s-a dăruit ţie de sus muceniță prea lăudată. Căci te-ai arătat comoară de tămăduiri necontenită, celor ce cu credinţă se adapă dintr-însa.

Atinsu-s-a moartea de tine după legea firii, de Dumnezeu cugetătoare, care mântuindu-te de pătimire, pricinuitoare de viață ţi s-a făcut. Şi jertfindu-ţi trupul tău, petreci viaţa cea fără stricăciune, şi sângiurile ce ţi-au curs îţi mărturisesc chinuirea.

Slavă...

Primind cununa muceniciei prin nevoinţă muceniță, ceea ce eşti propovăduitoare lui Hristos, ţi s-a încredinţat cartea dogmelor bunei credinţe Eufimia; care luându-o din mâinile celor din Sobor, te arăţi ca un stâlp viu al Ortodoxei.

Şi acum..., al Născătoarei

Mireasă neispitită de nuntă, vasul cel de bună mireasmă, ceea ce eşti cu adevărat fără prihană, şi nor de lumină al Cuvântului; pe tine te mărim, ca una ce ai primit ploaia cea cerească în pântece, Maică Fecioară.

Irmosul: Pe tine, Maica lui Dumnezeu, şi Fecioara cea neispitită de nuntă, pe tine ceea ce ai născut mai presus de minte prin cuvânt pe Dumnezeu cel adevărat, pe cea mai înaltă decât prea curatele puteri, cu cântări fără de tăcere te mărim.

Luminânda

Podobie: Ucenicii văzând...

Adunându-ne lăudăm pomenirea prea lăudatei mucenițe Eufimia; căci ea a primit hotărârea Ortodoxiei de la părinţi, şi păstrându-o, luminează pe cei dreptmăritori.

Slavă..., altă Luminândă.

Şi moarte pătimind pentru Dumnezeu cel viu, vie rămânând prea lăudată Eufimia, şi cartea părinţilor în mâini ţinându-o, te-ai făcut stâlp ortodocşilor, celor ce cu credinţă săvârşesc cinstita, dumnezeiasca şi sfânta ta pomenire.

Şi acum..., a praznicului

Crucea este mântuirea lumii, Crucea reazem tuturor Sfinţilor, Crucea întărirea împăraţilor, Crucea apărarea credincioşilor, Crucea sănătatea oamenilor, Crucea căderea dracilor.

La Laude

Punem **Stihirile** pe 4, glasul al 3-lea, singur glasul:

Văzând credincioşilor că se săvârşeşte praznicul de nevoinţă, cu cuget dumnezeiesc să cântăm laudă de mulţumire Dumnezeului nostru, celui minunat întru sfaturi. Căci tăria cea nevăzută a puterii celei potrivnice, o a biruit prin fire femeiască, şi dumnezeiasca Sa putere o a săvârşit, întru neputinţa frumoasei mucenițe; prin rugăciunile ei mântuieşte sufletele noastre. (de două ori)

Amestecând paharul adevărului din sângiurile sale cele chinuite, prea lăudata mucenița a lui Hristos, îl pune pe acesta înaintea Bisericii, şi îndeamnă pe cei hrăniţi cu bună credinţă, prin glasul înţelepciunii, zicând: Primiţi băutură mărturisitoare a Învierii, curăţitoare patimilor, izgonitoare necredincioşilor, şi păzitoare sufletelor celor bine credincioase, şi strigaţi către Mântuitorul: Cela ce ne-ai adăpat pe noi din pârâul desfătării Duhului, mântuieşte sufletele noastre.

Cei ce suntem însemnaţi la suflete cu sângele lui Hristos, spre ziua mântuirii, să scoatem după zisa proorocului, sânge sfânt de bucurie duhovnicească, din fântână mucenicească, care este închipuitor patimilor Mântuitorului celor izvorâtoare de viață, şi măririi celei veşnice, şi să strigăm: Doamne cel ce te slăveşti întru Sfinţii Tăi, prin rugăciunile prea lăudatei Tale nevoitoare, mântuieşte sufletele noastre.

Slavă..., glasul al 6-lea, a lui Ioan Monahul

De-a dreapta Mântuitorului stă fecioara, şi purtătoarea de chinuri şi mucenița, îmbrăcată cu faptele cele bune ale biruinței. Şi împodobită cu untul de lemn al curăţiei şi cu sângele chinuirii cu bucurie fiind făclia strigă către Dânsul: La mirosul mirului Tău am alergat Hristoase Dumnezeule, că m-am rănit de dra-

gostea Ta, şi să nu mă desparţi cerescule Mire! Prin rugăciunile ei, trimite nouă milele Tale, Atotputernice Mântuitorule.

Şi acum..., a praznicului, asemenea

Astăzi pomul vieţii din sânurile pământului scoţându-se, adeverează învierea lui Hristos, celui ce S-a pironit pe dânsa, şi înălţat fiind prin mâinile preoţilor, vesteşte înălţarea Lui la ceruri; prin care firea omenească din căderea cea de pe pământ înălţându-se, în ceruri vieţuieşte. Pentru aceasta cu mulţumire strigăm: Doamne cela ce Te-ai înălţat pe dânsa, şi împreună ne-ai înălţat pe noi, învredniceşte bucuriei Tale celei cereşti, pe cei ce Te laudă pe Tine.

La Stihoavnă

Stihirile, glasului al 6-lea:

Podobie: A treia zi ai înviat Hristoase...

Să ne închinăm locului, unde au stătut picioarele lui Hristos, înălţând pe cea de trei ori fericita Cruce, pe care s-a vărsat sângele Stăpânului, care a izvorât lumii învierea.

Stih: Înălţaţi pe Domnul Dumnezeul nostru, şi vă închinaţi aşternutului picioarelor Lui, că Sfânt este.

Omorându-ne patimile trupului şi ale duhului, noi cugetătorii de Dumnezeu, să ne nevoim a ne înălţa către odihna cea cerească prin înălţarea Crucii, răstignindu-ne împreună cu Stăpânul Hristos.

Stih: Iar Dumnezeu Împăratul nostru mai-nainte de veac a lucrat mântuire în mijlocul pământului.

Izvorât-a aievea fântână izvorâtoare de viaţă, din dumnezeiasca coastă a Mântuitorului, adăpând sufletele celor ce cu credinţă se închină dumnezeieştilor Lui patimi, şi Crucii, şi Învierii.

Slavă... glasul 1, a lui Vizantie

Astăzi adunându-se cetele părinţilor întru numele lui Hristos, aduc la tine prea lăudată, cartea dreptmăritoarei credinţe, pe care luându-o întru cinstitele tale mâini, o păzeşti până la sfârşit. Pentru aceea adunându-ne cetele oamenilor, cinstim nevoinţa ta cu bună credinţă, strigând: Bucură-te, prea lăudată, ceea ce ai

păzit nevătămată credinţa ortodoxă cea dată de părinţi. Bucură-te, ceea ce te rogi pentru sufletele noastre.

Şi acum..., a praznicului, asemenea

A lui Andrei, Ierusalimiteanul: Astăzi cu adevărat cuvântul cel sfinţit grăitor al lui David sfârşit a luat, că iată arătat ne închinăm aşternutului prea curatelor Tale picioare, şi întru umbra aripilor Tale nădăjduindu-ne, întru tot Îndurate strigăm către Tine: Să se însemneze peste noi lumina feţei Tale, cornul drept-măritorului Tău popor înălţându-l, cu înălţarea cinstitei Crucii Tale, Hristoase Multmilostive.

Şi cealaltă rânduială, şi Otpust.

La Liturghie

Fericirile praznicului, Cântarea de rând pe 4. Şi din Canonul Sfintei, Cântarea a 6-a pe 4. Prochimen, Apostol, Aliluia, Evanghelia de la Luca. Chinonicul: Întru pomenire veşnică va fi...

În această lună (iulie), ziua a unsprezecea - Sfânta şi prea lăudata marea muceniță Eufimia ceea ce a fost hotarul părinţilor (Minei)

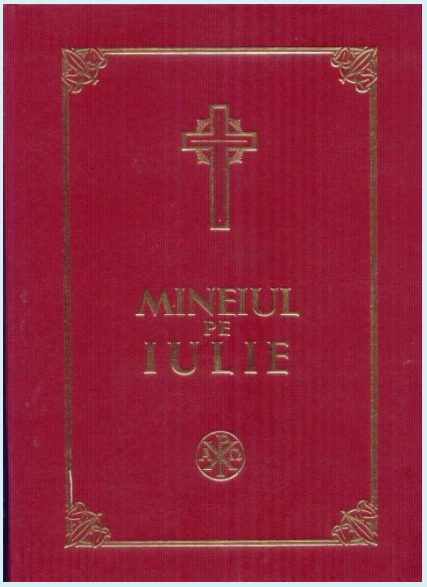

La Vecernie

La Doamne strigat-am..., **Stihirile** pe 6, glas 8:

Podobie: O, prea slăvită minune! Izvorul vieţii în mormânt se pune, şi scară către Cer mormântul se face; veseleşte-te Ghetsimanì, a Născătoarei de Dumnezeu sfântă casă. Să strigăm credincioşii, pe Gavriil având începător cetelor: cea plină de dar bucură-te, cu tine este Domnul, cel ce dă lumii prin tine mare milă.

O, prea slăvită minune! Mieluşeaua Domnului, râvnind morţii Lui celei de bună voie, prin ostenelile pătimirii, zăcând în mormânt, prin puterea Duhului izvorăşte revărsare de sânge, din care luând spre curăţirea sufletelor, aducem laudă Dumnezeului tuturor totdeauna.

Muceniţă cu adevărat prea lăudată, ai oprit năvălirile fiarelor, precum odinioară Daniil, şi prin dar prea lesne ai îndrăznit focului, şi suferind toată altă muncă, ai primit neveştejită cununa biruinţei, şi te-ai suit cu bucurie către Doritul tău; pentru aceea te cinstim şi te fericim.

Adunarea dumnezeieştilor părinţi, a pus pe capul tău hotarul credinţei, pe care l-ai primit în braţele tale, ceea ce eşti pururea pomenită, păzind nemişcată credinţa cea dumnezeiască, lepădând tot eresul, şi ruşinând pe ajutorul minciunii. Drept aceea te cinstim, şi te fericim prea mărită.

Slavă..., glasul al 6-lea

De-a dreapta Mântuitorului a stătut fecioara, purtătoarea de chinuri şi muceniţa, înconjurată fiind cu bunătăţile nebiruite, şi împodobită cu untuldelemn al curăţiei, şi cu sângele pătimirii şi strigând către Dânsul cu bucurie, făclii ţiind: La mireasma mirului Tău am alergat Hristoase Dumnezeule, că m-am rănit cu dragostea Ta eu, să nu mă osebeşti pe mine Mire Ceresc. Pentru rugăciunile ei Mântuitorule, trimite nouă milele Tale.

Şi acum..., a Născătoarei

Podobie: A treia zi ai înviat...

Fecioară prea lăudată, surpă puterea vrăjmaşilor ucigaşi, şi întristarea norodului tău prefă-o spre veselie, şi dă milă, ca mântuindu-ne să te lăudăm.

A Crucii, a Născătoarei

Născătoarea de Dumnezeu, prea curata, văzând Viaţa noastră spânzurată pe lemn, ca o Maică tânguindu-se striga: Fiul meu, şi Dumnezeul meu, mântuieşte pe cei ce te laudă cu dragoste.

Stihoavna din Octoih sau aceasta, glas 2.

Podobie: Când de pe lemn, mort Te-ai pogorât, cel din Arimateea pe Tine, viaţa tuturor, cu smirnă şi cu giulgiu Te-a înfăşurat, Hristoase şi cu dragoste s-a îndemnat a săruta, cu inima şi cu buzele, trupul Tău cel nestricat. Însă fiind cuprins de frică, se bucura strigând către Tine: Slavă smereniei Tale, iubitorule de oameni!

Veniţi fraţilor să ne curăţim buzele, sufletul şi inima, şi să scoatem acum bogăţia cea nesfârşită din sfânt sicriul prea lăudatei muceniţe, ca ceea ce revarsă în dar, şi zace în mijlocul nostru, şi se vede arătat. Pe care fericindu-o cu dragoste, şi toţi cu credinţă cinstindu-o, cu dumnezeieşti laude să o încununăm.

Stih: Aşteptând am aşteptat pe Domnul, şi a căutat spre mine.

Muceniţă bună fecioară a lui Hristos; stătut-ai cu tărie înaintea divanurilor răucredincioşilor tirani, ca un stâlp neclintit de loviri, propovăduind pe Dumnezeu că este prea desăvârşit, şi a luat trup în două firi şi voinţe. Pentru aceasta ai aruncat la picioarele tale cartea cea cu dogmele ereticilor, ţiind în mâini cu râvnă, cartea noastră, cea cu dreaptă mărire.

Stih: Şi a pus pe piatră picioarele mele şi a îndreptat paşii mei.

Muceniţă Eufimia a lui Hristos, toţi te lăudăm cu credinţă; şi fericim cu sfinţite cântări şi glăsuiri, cinstita ta prăznuire, adunându-ne întru una, pe cei ce ne-au chemat acum păstorul Vizantenilor; pe care apără-l, acoperă-l şi-l păzeşte, şi pe noi de tot felul de bântuieli ne izbăveşte cu rugăciunile tale, prea lăudată.

Slavă..., glas 6

Ceea ce eşti împodobită întru bunătăţi şi luminată la gând, care reverşi miruri în inimile credincioşilor, ceea ce ai răsărit ca o stea luminoasă de la răsărit, şi ai făcut adunarea dumnezeieştilor părinţi, prin, venirea Sfântului Duh, nu înceta rugându-te pentru noi către Domnul, Eufimia, prea lăudată, să se mântuiască sufletele noastre.

Şi acum..., a Născătoarei

Podobie: A treia zi ai înviat Hristoase...

Bucură-te cuvântarea cea cinstită a apostolilor Preacurată şi veselia cea de bucurie a îngerilor; bucură-te Fecioară lauda lumii, şi podoaba credincioşilor.

A Crucii, a Născătoarei

Văzându-te pe Tine Hristoase răstignit, ceea ce Te-a născut, tânguindu-se, striga ca o Maică: Fiul meu! Şi Dumnezeul meu! Fiul meu cel prea dulce! Cum suferi patimă de ocară?

Troparul glas 4: Mieluşeaua Ta, Iisuse, Eufimia, strigă cu mare glas: Pe Tine, Mirele meu, Te iubesc şi pe Tine căutându-Te, mă chinuiesc şi împreună mă răstignesc, şi împreună mă îngrop cu Botezul Tău; şi pătimesc pentru Tine, ca să împărăţesc întru Tine; şi mor pentru Tine, ca să viez pentru Tine; ci, ca o jertfă fără prihană, primeşte-mă pe mine, ceea ce cu dragoste mă jertfesc Ţie. Pentru rugă-ciunile ei, ca un Milostiv, mântuieşte sufletele noastre.

Sau acesta, glas 3:

Foarte ai veselit pe cei dreptcredincioşi, şi ai ruşinat pe cei rău-măritori, Eufimia prea frumoasă fecioară a lui Hristos; căci dogmele Sinodului al patrulea le-ai întărit, pe care părinţii bine le-au dogmatisit, muceniţă mărită; pe Hristos Dumne-zeu roagă-L să ne dăruiască nouă mare milă.

Slavă..., Şi acum..., al Născătoarei

La Utrenie

Canoanele amândouă din Octoih fără mucenicine şi al sfintei, pe 6.

Canonul Sfintei

Cântarea 1

Irmos: Să cântăm Domnului, celui ce cu prea slăvire a afundat pe Faraon în mare, cântare de biruinţă, căci cu slavă S-a proslăvit.

Să cântăm Domnului celui ce a întărit la arătare pe nevoitoarea sa, care s-a nevoit tare, ca să se împodobească cu cununi.

Să tacă tot eresul, văzând pe cea îngropată că ţine dumnezeiescul hotar al credinţei, ca pe nişte lespezi, şi izvorăşte izvoare de tămăduiri.

Slavă...

O minune! Cum cea moartă ca şi cum ar fi pătimind vie, mucenicește izvorăşte sângiuri în sicriu, şi dă daruri adesea.

Şi acum..., a Născătoarei

Pe tine bucuria îngerilor, lauda apostolilor, întărirea cea nemişcată a sfinţilor mucenici, te fericim Fecioară.

Cântarea a 3-a

Irmos: Întăritu-s-a inima mea...

Să se deschidă sicriul, şi norodul lui Dumnezeu să ia picăturile sângiurilor, ca nişte doctorii împotriva bolilor.

O ce auziri nouă! Căci via Cuvântului cea bine înflorită fiind uscată de demult, odrăsleşte strugurele sângiurilor ei.

Slavă...

Să privim la sicriu ca la un lin, şi la pielea trupului ca la un strugure, şi la sângele prea lăudatei, ca la nişte vin.

Şi acum..., a Născătoarei

Pe însăşi Fecioara Maica lui Dumnezeu să o lăudăm cu dreaptă credinţă; că neîncetat se roagă pentru noi către Domnul.

Irmosul: Întăritu-s-a inima mea întru Domnul Dumnezeul meu, pentru aceasta cei slabi s-au încins cu putere.

Sedealna, glasul al 4-lea:

Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând şi în minte a avut ploaia cea de pe lână, la zămislirea ta cea fără de sămânţă, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron ce a odrăslit şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău preoţilor, a grăit: Fecioara naşte şi după naştere rămâne iarăşi fecioară.

Ruşinatu-s-a cu defăimare mulţimea ereticilor, şi feţele lor s-au umplut de multă ocară, când au văzut cartea dogmelor lor, aruncată la picioarele tale. iar a noastră, ţinându-o în cinstitele tale mâini, care arăta pe dreptate nebunia rău credincioşilor, şi strigau: Hristos s-a născut, îndoit cu firea, îndoit şi cu voirile.

Sedealna, alta asemenea:

Podobie: Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i, Hristoase Dumnezeule. Veseleşte cu puterea Ta pe binecredincioşii creştini, dăruindu-le lor biruinţă asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruinţă.

Pe Mirele tău Hristos iubindu-L, candela ta grijindu-o luminat, ai strălucit cu bună-tăţile prea lăudată, drept aceea primind de la El cununa pătimirii, ai intrat cu El în cămările nunţii, ci mântuieşte-ne din primejdii pe noi care săvârşim cu credinţă pomenirea ta.

Şi acum..., a Născătoarei

Podobie: Degrab ne întâmpină pe noi mai înainte până ce nu ne robim când vrăjmaşii Te hulesc pe Tine şi ne îngrozesc pe noi, Hristoase, Dumnezeul nostru, pierde cu Crucea Ta pe cei ce se luptă cu noi, ca să cunoască cât poate credinţa dreptmăritorilor, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Degrab ascultă Stăpână rugăciunile noastre, şi le du pe ele Fiului şi Dumnezeului tău, Doamnă prea curată; strică primejdiile celor ce aleargă la tine, risipeşte sfaturile şi semeţiile cele prea îndrăzneţe, ale celor ce se într-armează fără de Dumnezeu împotriva robilor tăi.

A Crucii, a Născătoarei

Dacă Te-a văzut pe Tine înălţat pe Cruce, prea curată Maica Ta, Cuvinte a lui Dumnezeu, plângând ca o Maică, zicea: Ce minune nouă şi străină este aceasta Fiul meu? Cum te uneşti cu moartea viaţa tuturor, vrând să înviezi pe cei morţi ca un Milostiv?

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am glasul Tău şi m-am temut; înţeles-am lucrurile Tale şi m-am înspăimântat, Doamne.

Străină auzire, că firea femeiască cea slabă îmbărbătându-se vitejeşte, se întrarmează împotriva balaurului.

Hotărârea cea scrisă de Dumnezeu a dreptmăritoarei credinţe, s-a pus la tine ca la o credincioasă păzitoare de lege, muceniţă a lui Hristos, Eufimia.

Slavă...

Nedescoperirea dogmelor celor potrivnice, aducânduţi-se în cartea cea dumnezeiască în scris, ai întărit pe cea adevărată cu sângele tău ca cu o pecete.

Şi acum..., a Născătoarei

Maică prea curată binecuvântată Fecioară, păzeşte pe cei ce te laudă, de toată primejdia.

Cântarea a 5-a

Irmosul: Cel ce ai răsărit lumina şi ai luminat zorile şi ai arătat ziua, slavă Ţie, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu.

Calcedonul prăznuind dimpreună cu noi, cinsteşte luptele tale muceniţă, şi scoate sângiurile şi se sfinţeşte norodul lui Dumnezeu.

Adunarea părinţilor a închinat ţie hotarul dogmelor, muceniţă, ca unei îndumnezeite propovăduitoare adevărului şi după moarte.

Slavă...

Deşii taci fiind moartă nemişcându-ţi buzele, dar dinlăuntru darul minunilor strigă întru tine, cu trâmbiţa cea de taină a dogmelor.

Şi acum..., a Născătoarei

Zidirea fără tăcere aduce ţie Fecioară glasul îngerului: Bucură-te, prea curată Maica lui Iisus Fiul lui Dumnezeu.

Cântarea a 6-a

Irmos: Precum ai izbăvit pe Iona...

Râvnind bărbăţiei Iuditei muceniţă, prin bărbăţia cugetelor, cu sabia dogmelor tale ai ucis în lume pe vrăjmaşul Olofern cel înţelegător.

Deşertându-ţi sicriul moaştelor, ca un vas de mir dai miros inimilor noastre, şi arzi limbile vrăjmaşilor eretici.

Slavă...

Porfiră împărătească ai ţesut Bisericii, vopsită din sângiurile chinurilor tale, punând într-însa bătătură cuvintele tainelor lui Hristos.

Şi acum..., a Născătoarei

Ceea ce negrăit ai născut pe Mântuitorul lumii, pe Hristos Dumnezeu, nu înceta rugându-l pe Dânsul, ca să se mântuiască tot neamul, celor ce te laudă pe tine.

Irmosul: Precum ai izbăvit pe Iona proorocul din chit Hristoase Dumnezeule, aşa şi pe mine dintru adâncul greşelilor scoate-mă, şi mă mântuieşte, unule Iubitorule de oameni .

Condac, glasul al 4-lea: Lupte întru chinuri, lupte întru credinţă ai pus cu căldură pentru Hristos Mirele tău; ci şi acum precum eresurile, aşa şi întărâtările vrăj-maşilor, sub picioarele împăraţilor noştri a le supune roagă-te, pentru Născătoarea de Dumnezeu, ceea ce de la cei şase sute şi treizeci purtători de Dumnezeu părinţi, hotarul ai luat, şi l-ai păzit pe el, ceea ce eşti prea lăudată.

Icos: Ce sunt chinurile tale ? Sau ce sunt isprăvile? Sau ce este fecioria ta? Sau viaţa ta cea curată? S-ar mira cineva mai întâi; că tu ai veselit pe Tatăl, ca ceea ce te-ai logodit cu Fiul, şi Duhului Sfânt pe tine te-ai împodobit. Cine este îndestulat spre acestea? Cine ar putea să spună acum, câte bunătăţi neapuse te luminează pe tine? Căci ca de la răsărit din mormânt răsărind, tuturor străluceşti, şi raze slobozeşti pe pământ şi în mare şi peste toată lumea; sfinţeşti, şi umpli de mireasmă marginile. Pentru aceasta scrisoarea ţi s-a încredinţat de la

cei şase sute şi treizeci purtători de Dumnezeu părinţi, hotarul luându-l, şi păzindu-l pe el ceea ce eşti prea lăudată.

Sinaxar

În această lună, în ziua a unsprezecea, pomenirea Sfintei mare mucenițe, şi prea lăudatei Eufimia.

Stih: Ajută, muceniţă, legilor şi după moarte,
Întărind credinţa, pentru dragostea căreia te-ai nevoit foarte.
Eufimia în a unsprezecea zi,
Cartea de Dumnezeu insuflată întări.

În zilele bine credincioşilor împăraţi Marchian şi Pulheria, se făcu adunare de sfinţi părinţi şase sute treizeci la Calcedon, care anatemizând pe cei ce se ţineau de Eutihie şi de Dioscor, şi caterisind pe cei ce huleau, de ziceau o fire şi o lucrare în Hristos, care neînduplecându-se dreptei credinţe, îi întrebuinţară într-alt chip, adică scriind într-o carte dreapta credinţă, ce era dată afară, şi silind şi pe eretici de scriseră şi ei într-alta, gândul şi socoteala lor, şi deschizând racla Sfintei, şi punând cărţile amândouă pecetluite pe pieptul ei, se duseră. Şi peste puţine zile merseră, şi aflară cartea ereticilor lepădată la picioarele Sfintei, iar cartea dreptcredincioşilor ţinându-o în cinstitele ei mâini. Care lucru văzându-l ereticii, s-au umplut de ruşine, iar dreptcredincioşii de bucurie.

Deci Sfânta aceasta a fost în zilele lui Diocleţian şi a lui Prisc antipatul Europei, fiică fiind oarecăruia Filofron şi Teodosianei, şi fiind pârâtă la ighemonul că este creştină, a fost muncită cu roate şi în foc, şi dată la fiare, şi la alte măiestrii de munci. Pe care răbdându-le, şi rămânând nevătămată, a luat cununa muceniciei.

Tot în această zi, pomenirea Sfântului mucenic Chindeu prezbiterul.

Stih: Cu totul nimic vrednic de ardere ceva având,
Chindeu aşa ai murit din foc nevătămat scăpând,

Tot în această zi, cuviosul Leon cel din staul, care cu pace s-a săvârşit

Stih: Leon mutându-se de pe pământ întru desfătătoare bunătăţi s-a sălăşluit.
De care mai-nainte pe pământ era lipsit.

Tot în această zi, Sfântul mucenic Marchian, care de sabie s-a săvârşit.

Stih: Grumazul tău Marchiane teacă s-a făcut,

Scăpătoare sabiei, la care ai fost osândit.

Tot în această zi, Sfântul mucenic Martiroclis, care săgetat s-a săvârşit.

Stih: Martiroclis, a aflat slava mucenicilor,
Arătându-se prea bun mucenic prin suferinţa săgetăturilor.

Tot în această zi, cuviosul Nicodim, care a sihăstrit în hotarele Sfintei mănăstiri Vatopedul şi a stătut învăţător dumnezeiescului Grigorie Palama prin filozofia cea după Hristos, care cu pace s-a săvârşit,

Stih: Cum voi lăsa fără răsplătire de cuvinte ?
Pe Nicodim, căruia se cuvine răsplătire pentru trezvitoarea minte.

Tot în această zi, Sfântul noul cuviosul mucenic Nicodim, care a suferit mucenicia în Alpasania Albaniei la anul o mie şapte sute douăzeci şi doi, de sabie s-a săvârşit.

Stih: Nicodim ţiind toiag în mâini,
Bate înşelăciunea nelegiuiţilor agareni.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne miluieşte-ne, şi ne mântuieşte pe noi, Amin.

Cântarea a 7-a

Irmos: Cel ce ai grăit cu Moise în munte şi chipul Fecioarei în rug l-ai arătat, Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri.

Cela ce ai gonit înşelăciunea rătăcirii, cu credinţa măritei Tale purtătoarei de chinuri; bine eşti cuvântat Doamne Dumnezeul părinţilor noştri.

Ca o păzitoare dogmelor, primind muceniţă hotarul lor ca nişte lespezi dumnezeieşti, păzeşte-o pe dânsa nevătămată de toate eresurile.

Slavă...

Ferecându-se cu credinţă, muceniţa în Calcedon, şi cu râvnă de Dumnezeu întrarmată ridicând sabia dogmelor, a biruit pe vrăjmaşi.

Şi acum..., a Născătoarei

Cela ce ai locuit în pântecele Fecioarei, şi o ai arătat pe dânsa mai desfătată decât cerurile, bine eşti cuvântat Doamne în veci.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Împăratul Hristos...

Mieluşeaua Domnului, a scăpat de lupi, a biruit pe şerpi, pe nelegiuiţii gonaci, s-a ferit de curse, şi cu numele lui Hristos s-a ajutorat.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu.

Deschizând dumnezeieştile ploi ale cinstitelor tale sângiuri, ai înecat într-însele limbile celor răi credincioşi, mântuind ca dintru o iarnă grea credinţa ortodoxă, ceea ce s-a încredinţat ţie muceniţă.

Şi acum..., a Născătoarei

Pe Împăratul Hristos pe care l-a născut nouă Fecioara Maria, şi după naştere a rămas Fecioară curată; toate lucrurile lăudaţi-L ca pe un Domn, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Irmosul:

Să lăudăm să binecuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Pe Împăratul Hristos L-au mărturisit tinerii cei robiţi în cuptor, grăind cu mare glas: toate lucrurile, lăudaţi pe Domnul.

Cântarea a 9-a

Irmos: Slăvim toţi iubirea Ta...

Muceniţa lui Hristos cea bine prea lăudată, cu binevestiri de bune laude, bine să se laude, pe care toate cetele, îngerilor o laudă, şi adunarea sfinţilor bine o laudă.

Împletindu-şi muceniţa cunună vrednică de laudă, cu veselie a roşit îmbrăcăminte împărătească din sângiurile ei, ţesându-şi pielea ca o porfiră.

Slavă...

Adunându-ne credincioşii, să săvârşim pomenirea prea lăudatei muceniţe, alergând cu osârdie, şi să-i strigăm ei: Rugămu-ne ţie, roagă-te lui Hristos pentru noi.

Şi acum..., a Născătoarei

Bucură-te, prea cinstită lauda fecioriei, întărirea mucenicilor, ajutătoarea oamenilor, bucuria lumii, Marie roaba şi Maica Dumnezeului nostru.

Irmosul: Slăvim toţi iubirea Ta de oameni, Hristoase Mânuitorul nostru, cel ce eşti slava robilor Tăi şi cununa credincioşilor; care ai mărit pomenirea Celeia ce Te-a născut pe Tine.

Luminânda

Podobie: Cercetatu-ne-a pe noi...

Şi după moarte ai izvorât mir din sângiurile celei de viaţă ca una ce vieţuieşti în Dumnezeul Cel viu, şi lespezile testamentului său le întăreşti în braţele tale, pentru aceea te lăudăm Eufimia.

Slavă...,

Altă **Luminândă:**

Podobie: Femei auziţi glas...

Străină şi prea slăvită, şi mare lucrarea minunilor să lăudăm toate noroadele, că şi după moarte prea lăudata Eufimia s-a păzit, şi pe părinţii cei dreptcredincioşi în cetatea Calcedonului i-a arătat purtători de biruinţă.

Şi acum..., a Născătoarei

Dumnezeul nostru te-a dat pe tine Preacurată, scăpare şi putere şi ajutătoare întru scârbele noastre, şi în primejdii, ci mântuieşte-ne pe noi pe toţi din nevoile noastre.

La Laude

Stihirile glas 3, singur glasul:

Văzând credincioşilor că cu cuget dumnezeiesc se săvârşeşte prăznuire mucenicească, să cântăm laudă de mulţumire Dumnezeului nostru, Celui minunat în sfaturi. Că tăria cea nevăzută a puterii celei potrivnice o a biruit, prin fire femeiască, săvârşind puterea Sa cea dumnezeiască, întru slăbiciunea frumoasei muceniţe; prin rugăciunile ei Hristoase, mântuieşte sufletele noastre. (de două ori)

Prea lăudata muceniţă a lui Hristos, amestecând paharul adevărului din sângiurile ei cele nevoitoare, şi acesta punându-l înaintea Bisericii, neîncetat îndeamnă către el, pe cei hrăniţi întru bună credinţă, cu glasul înţelepciunii, zicând: Scoate-ţi băutură mirositoare mucenicească a învierii, izgonitoare vrăjmaşilor, curăţitoare patimilor, şi păzitoare sufletelor celor bine credincioşi, strigând Mântuitorului: Cela ce ne-ai adăpat pe noi din pârâul desfătării Duhului, mântuieşte sufletele noastre.

Cei ce suntem pecetluiţi la suflete cu sângele lui Hristos, spre ziua de mântuire cu veselie duhovnicească, cum zice proorocul, să luăm sânge sfânt, care izvorăşte nouă din izvor mucenicesc, care închipuieşte patimile cele izvorâtoare de viaţă ale Mântuitorului, şi slava cea veşnică. Pentru aceea să strigăm către Dânsul: Doamne cela ce Te slăveşti întru sfinţii Tăi, cu rugăciunile prea lăudatei purtătoarei de chinuri, mântuieşte sufletele noastre.

Slavă..., glasul al 8-lea

Toată limba să se mişte spre lauda prea lăudatei Eufimia; tot neamul şi toată vârsta, tineri şi fecioare, cu laude să încununăm pe fecioara, muceniţa lui Hristos. Căci îmbărbătându-se după lege, şi slăbiciunea femeiască lepădându-o, prin osteneli mucenicești, a surpat pe vrăjmaşul tiran; şi împodobindu-se cu cunună cerească şi dumnezeiască, cere de la Mirele şi Dumnezeu, ca să ni se dăruiască nouă mare milă.

Şi acum..., a Născătoarei

Stăpână primeşte rugăciunile robilor tăi, şi ne mântuieşte pe noi, din toată nevoia şi scârba.

A Crucii, a Născătoarei

Podobie: O, prea slăvită minune! Izvorul vieţii în mormânt se pune, şi scară către Cer mormântul se face; veseleşte-te Ghetsimanì, a Născătoarei de Dumnezeu sfântă casă. Să strigăm credincioşii, pe Gavriil având începător cetelor: cea plină de dar bucură-te, cu tine este Domnul, cel ce dă lumii prin tine mare milă.

Văzându-te pe Tine Iisuse pe Cruce pironit, şi primind patimi de bunăvoie Stăpâne, Fecioara şi Maica Ta strigă: Fiule prea dulce! Cum suferi bătăi fără dreptate? Doc-torule care ai vindecat slăbiciunea oamenilor, şi ai mântuit pe toţi cu milostivirea Ta.

Stihoavna din Octoih.

Apoi zicem **Stihul:** În biserici binecuvântaţi pe Domnul, Dumnezeul lui Israil...

Şi cântăm, **Stihul**, glasul al 8-lea: Bucură-te hotarul credinţei, bucură-te puitoare de lege a sfinţilor părinţi, mireasă a lui Dumnezeu; bucură-te tare păzitoare nouă credincioşilor; bucură-te, lauda Bisericii lui Hristos; bucură-te, stâlpul cel însufleţit al fecioarelor; bucură-te, paşnică puitoare de pace, pentru care izvorăşti credincioşilor tămăduiri, prea lăudată muceniţă.

Slavă..., glas 1

Astăzi Sinodul părinţilor adunându-se, pentru Hristos aduc ţie prea lăudată cartea dreptei credinţe; care luându-o întru cinstitele tale mâini, o păzeşti până la sfârşit. Drept aceea adunându-se şi cetele oamenilor, cinstesc chinuirea ta, strigând cu bună credinţă: Bucură-te, prea lăudată, ceea ce ţi-ai schimbat firea femeiască întru într-armarea bărbătească; bucură-te, prea mărită, ceea ce ai păzit nevătămată credinţa dreptmăritoare şi dată de la părinţi; bucură-te, ceea ce te rogi pentru sufletele noastre.

Şi acum..., a Născătoarei

Podobie: Prea lăudaţilor mucenici...

Prea lăudată Stăpână, nădejdea şi întărirea credincioşilor, scăparea şi ajutorul, pe tine te rugăm, fereşte de toată primejdia pe robii tăi, cei ce cu credinţă se închină naşterii tale, rugându-te Lui, să dăruiască sufletelor noastre pace şi mare milă.

A Crucii, a Născătoarei

Văzându-te Hristoase spânzurat, ceea ce Te-a născut curat pe Tine, care ai spanzurat pământul pe ape, Iubitorule de oameni, strigă: Vai mie ! Ce este această priveală minunată ? Unde ţi-a apus frumuseţea, prea dulcele meu Fiu ? Unde-ţi este podoaba cea bună ? Slăvescu-ţi mila Ta, că pătimeşti de bunăvoie ca să mântuieşti pe toţi.

Şi cealaltă slujbă a Utreniei după rânduială şi Otpustul

Canon de rugăciune către Sfânta mare muceniţă Eufimia (16 septembrie)

Troparul Sfintei mari muceniţe Eufimia, glasul al 3-lea: Foarte mult ai vestit pe cei dreptmăritori şi ai ruşinat pe cei rău credincioşi, Sfântă mare muceniţă Eufimia, prea frumoasă fecioară a lui Hristos, întărind cele ce părinţii bine au dogmatizat la al patrulea Sinod Ecumenic. Muceniţă prea mărită, pe Hristos Dumnezeu roagă-L să ne dăruiască nouă mare milă.

Cântarea 1

Irmos: Să cântăm Domnului, celui ce cu prea slăvire a afundat pe Faraon în mare, cântare de biruinţă, căci cu slavă S-a prea slăvit.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Prea lăudata fecioară cu minunile ei îndeamnă spre cetele îngerilor şi adunarea oamenilor.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Părăsind cinstea neamului şi a bogăţiei lăudată muceniţă Eufîmia, în locul acelora ai câştigat pe Hristos.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Poftind Stăpânul podoaba frumuseţii inimii tale, prea lăudată, te-a învrednicit de cămările cele cereşti.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Preacurată Născătoare de Dumnezeu, ceea ce mai presus de fire ai născut cu Trup pe Cuvântul lui Dumnezeu cel Veşnic, pe tine te lăudăm.

Cântarea a 3-a

Irmos: Tu eşti întărirea celor ce...

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Arătatu-te-ai în divan cu suflet viteaz şi ai biruit pe vrăjmaşul cel potrivnic, prea lăudată.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Nu este prihană, nici vreo pată la frumuseţea sufletului tău. Drept aceea, Hristos te-a primit pe tine, mireasă, în Cămările de mire cele nepieritoare.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Prea lăudata muceniţă a lui Hristos, tămăduieşte rănile sufletului meu şi cu rugăciunile tale zdrobeşte viclenirile vrăjmaşului.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Toţi creştinii pe tine te avem scăpare şi acoperământ. Pe tine te mărim fără încetare, Mireasă a lui Dumnezeu.

Irmosul: Tu eşti întărirea celor ce aleargă la Tine, Doamne, Tu eşti lumina celor întunecaţi, şi pe Tine Te laudă duhul meu.

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am, Doamne, Taina iconomiei Tale, înţeles-am lucrurile Tale şi am prea slăvit Dumnezeirea Ta.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Făcându-te pe tine oglindă neîntinată de înţelegeri dumnezeieşti, muceniţă, ai strălucit ca un luminător cu mare cuviinţă, în mijlocul nevoitorilor.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Nu ai jertfit, muceniţă nebiruită, vrăjmaşului, celui întunecat; căci ai iubit a te jertfi cu moarte aducătoare de viaţă pentru dreapta credinţă.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca şi cum ar fi purtat trup fără durere aşa era împreună cu nevoitorii nesimţitoare la chinuri cea fără prihană, pentru dorirea dragostei celei dumnezeieşti.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Obrazul tău, muceniţă, răbdând lovituri, se lumina strălucit cu izbiturile; şi cu fulgerul Dumnezeiescului Duh a întunecat cugetul vrăjmaşilor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Dăruieşte-ne nouă iertare de greşeli, ca Unul care Singur eşti fără păcat şi împacă lumea, Dumnezeule, pentru rugăciunile Celeia ce Te-a născut.

Cântarea a 5-a

Irmos: Mânecând strigăm Ţie, Doamne: mântuieşte-ne pe noi, că Tu eşti Dumnezeul nostru; afară de Tine pe altul nu ştim.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Urât-ai pe vrăjmaşul cel iubitor de război, cunoscându-l că este potrivnic luminii şi păcii, prea fericită.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Vicleanul, cel ce socotea că-ţi va slăbi tăria cea dumnezeiască, muceniţă, s-a făcut de râs cu toate măiestriile lui.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Dă-mi mie luminare, prea lăudată şi pace, risipind prin rugăciunile tale necunoştinţa minţii mele cea mult tulburătoare.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Fecioară, după naştere te lăudăm pe tine, Născătoare de Dumnezeu; căci tu ai născut lumii cu Trup pe Dumnezeu Cuvântul.

Cântarea a 6-a

Irmos: Haină luminoasă dă-mi mie...

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu vitejie bărbătească a sufletului, în trup femeiesc fiind slăvită, ai defăimat fiarele cele din apă.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Biruit-ai trufia tiranilor, rămânând nevătămată în ape împreună cu fiarele, asemenea cu Iona, muceniţă nebiruită.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Domnul te-a scăpat de stricăciunea fiarelor, ascultându-ţi rugăciunea, prea lăudată, ca a proorocului Daniel din groapă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Ceea ce Singură ai născut cu Trup pe Cuvântul prin cuvânt, te rugăm, izbăveşte din cursele vrăjmaşului sufletele noastre.

Irmosul: Haină luminoasă dă-mi mie, cela ce te îmbraci cu lumina ca cu o haină, Multmilostive Hristoase Dumnezeul nostru.

Condac, glasul al 4-lea:

Podobie: Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i, Hristoase Dumnezeule. Veseleşte cu puterea Ta pe binecredincioşii creştini, dăruindu-le lor biruinţă asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruinţă.

Întru chinuirea ta bine te-ai nevoit şi după moarte pe noi ne sfinţeşte cu izvoarele minunilor, prea lăudată. Pentru aceasta, cinstim cu credinţă sfântă adormirea ta, stând înaintea cinstitelor tale moaşte, ca să ne mântuim de neputinţe sufleteşti şi să luăm dar din minune.

Condac, glasul al 6-lea:

Podobie: Chipul cel scris...

Nevoinţe în chinuri, nevoinţe pentru credinţă cu avânt ai suferit pentru Hristos, Mirele tău. Acestuia şi acum roagă-te, să se surpe trufia vrăjmaşilor sub picioarele binecredincioşilor, ca şi atunci eresurile prin rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, ceea ce ai primit hotărârea credinţei, de la cei şase sute şi treizeci de Dumnezeu purtători Părinţi şi o păstrezi, prea lăudată.

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii cei ce au mers din Iudeea în Babilon, oarecând, cu credinţa Treimii văpaia cuptorului au călcat-o, cântând: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Mai presus de fire sunt vitejiile dumnezeieştilor mucenici; căci Ziditorul tuturor supune zidirea la cei ce în nevoinţe grăiesc: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Gurile cele bârfitoare ale tiranilor celor fărădelege le astupă fecioara cea pururea pomenită, în Duhul Sfânt dumnezeieşte cântând: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Treimea cuvioşilor tineri a ars pe cei ce cu tărie au încins cuptorul odinioară. Iar acum cugetătoarea de Dumnezeu, lăudând Sfânta Treime, a vânat pe slugile care laudă pe Dumnezeul părinţilor noştri în veci.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

În taină apropiindu-se Mirele către fericita curată mireasă Eufimia în cuptor, cu roua Duhului şi cu bunăvoirea Tatălui a ferit-o pe ea, care cânta: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Când ai vrut, Mântuitorule să tocmeşti mântuirea noastră, Te-ai Sălăşluit în pântecele Fecioarei, pe care ai arătat-o folositoarea lumii. Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Împăratul ceresc...

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ceea ce eşti fericită între femei, având darul Celui Preaînalt în loc de zestre, cântând, lăudai pe Hristos în veci.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fiindu-ţi cugetul întărit de dragostea Mirelui, ţi-ai dat trupul morţii. Pentru aceasta, trăieşti acum în veci.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Într-armându-se muceniţa cu Duhul Sfânt, împotriva întunericului rătăcirii, ca un luminător a primit răsplătirea întru toţi veci.

Binecuvântăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Temându-te de moartea cea pierzătoare de suflet, cu îndrăzneală ai suferit muşcarea fiarei şi ai câştigat Viaţa cea neveştejită şi veşnică, ceea ce eşti fără prihană.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Nu trece cu vederea pe cei ce au trebuinţă de ajutorul tău, Fecioară, care te laudă pe tine şi te prea înalţă întru toţi vecii.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Pe Împăratul Ceresc, pe care Îl laudă oştile îngereşti, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe tine, Maica lui Dumnezeu...

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Curgerea sângelui celui viu este semnul vieţii celei nepieritoare, care ţi s-a dăruit ţie de sus, muceniţa prea lăudată. Căci te-ai arătat comoară de tămăduiri necontenită, celor ce cu credinţă se adapă dintr-însa.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Atinsu-s-a moartea de tine, după Legea firii, de Dumnezeu cugetătoare, care, fiind mântuită de pătimire, pricinuitoare de viaţă te-ai făcut. Şi jertfindu-ţi trupul tău, petreci viaţa cea fără stricăciune şi sângiurile ce ţi-au curs mărturisesc chinuirea ta.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Primind cununa muceniciei prin nevoinţă, muceniţă, ceea ce eşti propovăduitoare lui Hristos, ţi s-a încredinţat cartea dogmelor dreptei credinţe, Sfântă Eufimia; pe care luând-o din mâinile celor din Sobor, te arăţi ca un stâlp viu al Ortodoxiei.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Mireasă neispitită de nuntă, vasul cel de bună mireasmă, ceea ce eşti cu adevărat fără prihană şi nor de lumină al Cuvântului; pe tine te mărim, ca pe singura care ai primit ploaia cea cerească în pântece, Maică Fecioară.

Irmosul: Pe tine, Maica lui Dumnezeu, şi Fecioara cea neispitită de nuntă, pe tine ceea ce ai născut mai presus de minte prin cuvânt pe Dumnezeu cel adevărat, pe cea mai înaltă decât prea curatele puteri, cu cântări fără de tăcere te mărim.

Sedelna, glasul al 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea...

Cu râurile sângiurilor tale, muceniţă a lui Hristos, îneci totdeauna pârâul necredinţei, prea lăudată; şi cu ploile darului adăpând holdele cele cuvântătoare, faci să crească spicul credinţei. Pentru aceasta, după moarte te-ai arătat nor prea mărit care izvorăşti mărturisirea vieţii. Nevoitoare prea lăudată, roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască celor ce cu dragoste prăznuiesc sfântă pomenirea ta.

Sedelna Praznicului Înălţării Sfintei Cruci, glasul al 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea...

Cinstita Elena a scos Crucea Mântuitorului, care în pământ era ascunsă şi a umplut marginile lumii de bucurie şi a poruncit să fie înălţată în biserică şi ca un

sceptru îl aduce la curţile împărăteşti. Pentru aceea, strigă către fiul său: întindeţi, stăpâne, mâinile tale şi primeşte Crucea care este tuturor tărie şi biruinţă şi cu darul învaţă toate neamurile să se închine Sfintei Cruci şi Patimilor lui Hristos.

Canon de rugăciune către Sfânta mare muceniţă Eufimia (11 iulie)

Troparul Sfintei mari muceniţe Eufimia, glasul al 3-lea: Ai veselit pe cei credincioşi şi ai ruşinat pe cei rău mărturisitori, Sfântă mare muceniţă Eufimia, prea fumoasă fecioară a lui Hristos căci ai întărit dogmele Sinodului al patrulea, pe care părinţii bine le-au rânduit. Muceniţă mărită, roagă-L pe Hristos Dumnezeu să ne dăruiască nouă mare milă.

Cântarea 1

Irmos: Să cântăm Domnului, celui ce cu prea slăvire a afundat pe Faraon în mare, cântare de biruinţă, căci cu slavă S-a prea slăvit.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Să cântăm Domnului, celui ce a întărit în lupte pe nevoitoarea Sa care s-a nevoit tare pentru El, ca să se împodobească cu cununi.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Să tacă tot eresul, văzând pe cea îngropată că ţine dumnezeiescul hotar al credinţei, ca pe nişte lespezi şi izvorăşte izvoare de tămăduiri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

O, minune! Cum cea moartă ca şi cum ar fi pătimind vie, mucenicește izvorăşte sângiuiri în sicriu şi neîncetat ne dă daruri.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pe tine, bucuria îngerilor, lauda apostolilor, întărirea cea neclintită a Sfinţilor mucenici, te fericim, Fecioară.

Cântarea a 3-a

Irmos: Întăritu-s-a inima mea...

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Să se deschidă sicriul şi poporul lui Dumnezeu să ia picăturile sângiuirilor ca pe nişte doctorii împotriva bolilor.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

O, ce auziri noi! Căci via Cuvântului cea bine înflorită, fiind uscată de demult, odrăsleşte strugurele sângiuirilor ei.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Să privim la sicriu ca la un lin şi la pielea trupului ca la un strugure şi la sângele prea lăudatei, ca la nişte vin.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pe însăşi Fecioara Maica lui Dumnezeu să o lăudăm cu dreaptă credinţă; că neîncetat se roagă pentru noi către Domnul.

Irmosul: Întăritu-s-a inima mea întru Domnul Dumnezeul meu, pentru aceasta cei slabi s-au încins cu putere.

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am glasul Tău şi m-am temut; înţeles-am lucrurile Tale şi m-am înspăimântat, Doamne.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Străină auzire: firea femeiască cea slabă, îmbărbătându-se vitejeşte, se într-armează împotriva balaurului.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Hotărârea cea scrisă de Dumnezeu a dreptmăritoarei credinţe, a fost pusă la tine ca la o credincioasă păzitoare de lege, muceniţă a lui Hristos, Sfântă Eufimia.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Nedescoperirea învăţăturilor celor potrivnice, aducându-ţi-se în cartea cea dumne-zeiască în scris, ai întărit dogma cea adevărată cu sângele tău, ca şi cu o pecete.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Maică prea curată, binecuvântată Fecioară, păzeşte de toată primejdia pe cei ce te laudă pe tine.

Cântarea a 5-a

Irmos: Cel ce ai răsărit lumina şi ai luminat zorile şi ai arătat ziua, slavă Ţie, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Calcedonul, prăznuind împreună cu noi, cinsteşte luptele tale, muceniţă şi înfio-rătoarele sângiuiri şi se sfinţeşte poporul lui Dumnezeu.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Adunarea părinţilor a închinat ţie hotarul dogmelor, muceniţă, ca unei îndum-nezeite propovăduitoare a adevărului şi după moarte.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Deşi tu taci, fiind moartă şi nu-ţi mişti buzele, dar dinlăuntru darul minunilor strigă în tine, cu trâmbiţa cea de taină a dogmelor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Zidirea fără încetare aduce ţie, Fecioară, glasul Îngerului: Bucură-te, prea curată Maica lui Iisus, Fiul lui Dumnezeu.

Cântarea a 6-a

Irmos: Precum ai izbăvit pe Iona...

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Râvnind bărbăţia Iuditei, muceniţă, prin bărbăţia cugetelor, cu sabia dogmelor tale ai ucis în lume pe vrăjmaşul Olofern cel înţelegător.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Deşertându-ţi sicriul moaştelor, ca un vas de mir dai miros inimilor noastre şi arzi limbile vrăjmaşilor eretici.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Porfiră împărătească ai ţesut Bisericii, vopsită din sângiuirile chinurilor tale şi ai pus într-însa ca învăţătură cuvintele tainelor lui Hristos.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Ceea ce în chip de negrăit ai născut pe Mântuitorul lumii, pe Hristos Dumnezeu, nu înceta a-L ruga să mântuiască tot neamul celor ce te laudă pe tine.

Irmosul: Precum ai izbăvit pe Iona proorocul din chit, Hritoase Dumnezeule, aşa şi pe mine din adâncul greşelilor scoate-mă şi mă mântuieşte, Unule, Iubitorule de oameni.

Condac, glasul al 4-lea: Lupte în chinuri, lupte în credinţă ai purtat cu căldură pentru Hristos, Mirele tău şi aşa precum ai zdrobit eresurile, aşa şi acum întărâtările vrăjmaşilor supune-le sub picioarele poporului nostru, rugând pe Născătoarea de Dumnezeu căci tu ai luat de la cei şase sute şi treizeci purtători de Dumnezeu părinţi hotarul credinţei şi l-ai păzit pe el, ceea ce eşti prea lăudată.

Cântarea a 7-a

Irmos: Cel ce ai grăit cu Moise în munte şi chipul Fecioarei în rug l-ai arătat, Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cel ce ai gonit înşelăciunea rătăcirii, cu credinţa măritei tale purtătoare de chinuri, Binecuvântat eşti, Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca o păzitoare a dogmelor, primind, muceniţă, hotarul credinţei ca nişte lespezi dumnezeieşti, păzeşte-o pe dânsa nevătămată de toate eresurile.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ferecându-se cu credinţa muceniţa în Calcedon şi cu râvnă de Dumnezeu într-armată ridicând sabia dogmelor, a biruit pe vrăjmaşi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cel ce ai locuit în pântecele Fecioarei şi ai arătat-o pe dânsa mai desfătată decât cerurile, Binecuvântat eşti, Doamne, în veci.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Împăratul Hristos...

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Mieluşeaua Domnului a scăpat de lupi, a biruit pe şerpi şi pe nelegiuiţii prigonitori, s-a ferit de curse şi cu numele lui Hristos s-a ajutorat.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu.

Deschizând dumnezeieştile ploi ale cinstitelor tale sângiuiri, ai înecat în ele limbile celor rău credincioşi, mântuind ca dintr-o iarnă grea credinţa ortodoxă cea încredinţată ţie, muceniţă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pe Împăratul Hristos, pe care L-a născut nouă Fecioara Maria şi după naştere a rămas Fecioară curată, toate lucrurile, lăudaţi-L, ca pe un Domn şi prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Irmosul:

Să lăudăm să binecuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Pe Împăratul Hristos L-au mărturisit tinerii cei robiţi în cuptor, grăind cu mare glas: toate lucrurile, lăudaţi pe Domnul.

Cântarea a 9-a

Irmos: Slăvim toţi iubirea Ta...

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu binevestiri de bune laude să fie cinstita muceniţă lui Hristos cea prea lăudată, pe care toate cetele îngerilor o laudă şi adunarea Sfinţilor o măreşte.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Împletindu-şi muceniţa cunună vrednică de laudă, cu veselie a roşit îmbrăcăminte împărătească din sângiuirile ei, ţesându-şi pielea ca o porfiră.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Adunându-ne credincioşii, să săvârşim pomenirea prea lăudatei muceniţe, alergând cu osârdie şi grăindu-i: roagă-te lui Hristos pentru noi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Bucură-te, Prea cinstită, lauda fecioriei, întărirea mucenicilor, ajutorarea oamenilor, bucuria lumii, Marie, roaba şi Maica Dumnezeului nostru.

Irmosul: Slăvim toţi iubirea Ta de oameni, Hristoase Mânuitorul nostru, cel ce eşti slava robilor Tăi şi cununa credincioşilor; care ai mărit pomenirea Celeia ce Te-a născut pe Tine.

Sedelna, glasul al 4-lea. **Podobie:** Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând şi în minte a avut ploaia cea de pe lână, la zămislirea ta cea fără de sămânţă, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron ce a odrăslit şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău preoţilor, a grăit; Fecioara naşte şi după naştere rămâne iarăşi fecioară.

Ruşinatu-s-a cu defăimare mulţimea ereticilor şi feţele lor s-au umplut de multă ocară, când au văzut cartea dogmelor lor, aruncată la picioarele tale. Iar cartea noastră, ţinând-o în cinstitele tale mâini, arăta pe drept nebunia celor rău credincioşi şi striga: Hristos S-a născut, îndoit cu firea, îndoit şi cu voirile.

Sedelna, glasul al 4-lea. **Podobie:** Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i, Hristoase Dumnezeule. Veseleşte cu puterea Ta pe binecredincioşii creştini, dăruindu-le lor biruinţă asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruinţă.

Pe Mirele tău, Hristos, iubindu-L, candela ta îngrijind-o luminat, ai strălucit cu virtuţile, prea lăudată pentru aceea, primind de la El cununa pătimirii, ai intrat cu El în cămara de nuntă. Iar acum izbăveşte-ne din primejdii pe noi, care săvârşim cu credinţă pomenirea ta.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 4-lea. **Podobie:** Degrab ne întâmpină pe noi mai înainte până ce nu ne robim când vrăjmaşii Te hulesc pe Tine şi ne îngrozesc pe noi, Hristoase, Dumnezeul nostru, pierde cu Crucea Ta pe cei ce se luptă cu noi, ca să cunoască cât poate credinţa dreptmăritorilor, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Degrab ascultă, Stăpână, rugăciunile noastre şi le du pe ele Fiului şi Dumnezeului tău, Doamnă prea curată; înlătură primejdiile din calea celor ce aleargă la tine; risipeşte sfaturile şi semeţiile cele prea îndrăzneţe ale celor ce se întrarmează fără de Dumnezeu împotriva robilor tăi.

Sedelna Sfintei Cruci şi a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 4-lea. **Podobie:** Degrab ne întâmpină pe noi mai înainte până ce nu ne robim când vrăjmaşii Te hulesc pe Tine şi ne îngrozesc pe noi, Hristoase, Dumnezeul nostru, pierde cu Crucea Ta pe cei ce se luptă cu noi, ca să cunoască cât poate credinţa dreptmăritorilor, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Dacă Te-a văzut pe Tine Înălţat pe Cruce, prea curata Maica Ta, Cuvinte al lui Dumnezeu, plângând ca o maică, zicea: ce minune nouă şi străină este aceasta, Fiul meu? Cum te uneşti cu moartea, Viaţa tuturor, vrând să înviezi pe cei morţi ca un Milostiv?

Acatistul Sfintei marei muceniţe Eufimia

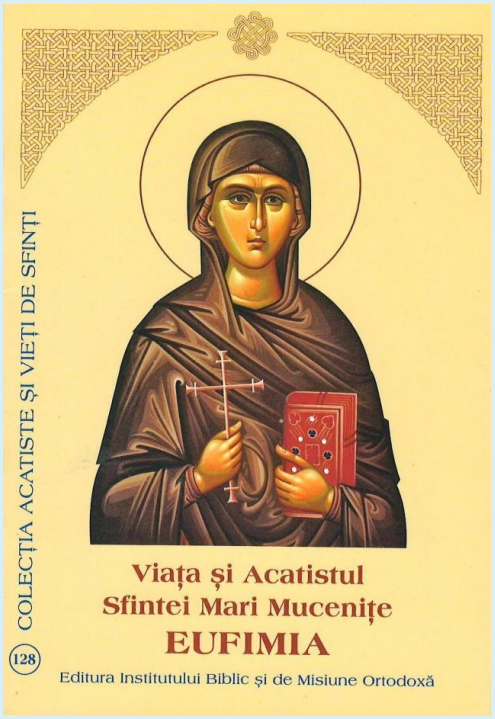

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat. Şi a înviat a treia zi după Scripturi .

Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Condac 1

Ca un crin într-o grădină aleasă, aşa tu Sfântă muceniţă a lui Hristos Eufimia, te-ai aflat în ceata credincioşilor, care slujeau Domnului. Iar tu ai fost gata cu dragoste pentru mărturisirea lui Dumnezeu şi pentru viaţa veşnică. Noi văzând virtutea ta cea sfântă, îndelunga ta răbdare, îţi cântăm cu dragoste: ***Bucură-te, Sfântă Eufimia, mare muceniţă a lui Hristos!***

Icos 1

Atunci au înconjurat păgânii casa unde erai împreună cu ceilalţi la rugăciune. Te-au luat pe tine, mieluşiţa lui Hristos frumoasă şi cu desfătări lumeşti te măguleau. Dar tu n-ai lăsat credinţa, nici pe Domnul, ci toate le-ai urât şi munci ai primit. Pentru care noi îţi cântăm cu drag:
Bucură-te, crin neveştejit;
Bucură-te, izvor limpede aurit;
Bucură-te, măiastră pasăre călătoare;
Bucură-te, ceea ce te-a luminat veşnicul soare;
Bucură-te, mireasa lui Hristos cea neînfricată;
Bucură-te, care ai stat între păgâni la judecată;
Bucură-te, căci ei cu momeli te amăgeau;
Bucură-te, că frumuseţea ta o lăudau;
Bucură-te, ceea ce pe tirani ai înfruntat;
Bucură-te, ceea ce de Hristos nu te-ai lepădat;
Bucură-te , ceea ce nu ai căzut pradă la înşelăciune;
Bucură-te, ceea ce nu ai crezut a păgânilor amăgire;
Bucură-te, Sfântă Eufimia, mare muceniţă a lui Hristos!

Condac 2

Nemaivoind ucigaşul tiran nimic să mai asculte, a poruncit să te muncească şi pe roata cu dinţi de fier să te lege, pe care ai fost strâns ţintuită. Şi muncitorii au început a învârti roata şi chinuindu-te amar, tu cu mare fierbinţeală te rugai Domnului; îndată la rugăciunea ta cea puternică roata s-a oprit, muncitorii s-au îngrozit, iar tu cântai lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icos 2

Atunci a venit îngerul Domnului şi de pe roată te-a coborât, de rane te-a tămăduit şi lui Hristos ai mulţumit cu bucurie; iar noi te lăudăm pe tine muceniţa lui Hristos aşa:
Bucură-te, ceea ce ai biruit mânia tiranului ighemon;
Bucură-te, căci te-a întărit al nostru Domn;
Bucură-te, ceea ce ai primit dureri cu multă bucurie;
Bucură-te, ceea ce ai primit muncile cele grele pentru veşnicie;
Bucură-te, că de roată nu te-ai spăimântat;
Bucură-te, că pentru Domnul sângele ţi-ai vărsat;
Bucură-te, că la Domnul cu rugăciune ai strigat;
Bucură-te, că în ceasul muncilor nu te-a uitat;
Bucură-te, că te-a umplut de multă bucurie;
Bucură-te, că a trimis la tine un înger spre a ta veselie;
Bucură-te, că de pe roata chinurilor te-a luat;
Bucură-te, Sfântă Eufimia, mare muceniţă a lui Hristos!

Condac 3

Mânia tiranului s-a aprins asupra ta, Eufimie, mult lăudată, că a poruncit la alţi doi chinuitori şi mai cumpliţi şi fără de milă ca să te arunce într-un cuptor cu foc încins, dar tu cu mare glas prea măreai pe Dumnezeu, cântând: ***Aliluia!***

Icos 3

Atunci, sfântă muceniţă, în mijlocul focului, ai cântat cântarea celor trei tineri din Babilon şi îndată asprimea focului a încetat şi o rouă cerească a căzut peste tine. Atunci, tu, Eufimie, lăudai pe Dumnezeu, şi ai ieşit sănătoasă şi biruitoare; iar noi văzând minune ca aceasta, te lăudăm:
Bucură-te, că mânia ighemonului asupra ta mai tare s-a pornit
Bucură-te, că într-un cuptor cu foc să te arunce a voit;
Bucură-te, că sunetul focului nu te-a înspăimântat;
Bucură-te, că fără de frică în el ai intrat;
Bucură-te, că săltai de bucurie în foc intrând;
Bucură-te, că lăudai pe Dumnezeu cel sfânt;
Bucură-te, că din nou Domnul te-a ascultat;
Bucură-te, că din slava cerului la tine a privit;
Bucură-te, că a văzut nevoinţa cea mare;
Bucură-te, că ţi-a trimis din cer răcorire;
Bucură-te, că focul îndată s-a stins;
Bucură-te, că tu din cuptor sănătoasă ai ieşit;
Bucură-te, Sfântă Eufimia, mare muceniţă a lui Hristos!

Condac 4

Văzând aceasta ighemonul s-a umplut de mânie şi de ruşine şi nemaiştiind ce să mai facă, te-a aruncat în temniţă, până ce va socoti cu ce muncă să te mai mun-

cească. Şi scoţându-te iar la înfăţişare înaintea lui şi căutând din nou să te înduplece spre a te închina la idoli, dar n-a putut. Atunci a poruncit să te spânzure pe lemn şi trupul cu unghii de fier să ţi-l strujească. Dar tu, Eufimie, răbdătoarea lui Hristos, cu bucurie primeai toate suferinţele, şi în această muncă cântai: ***Aliluia!***

Icos 4

Muncindu-te cumplit, dar si după această chinuire te-ai arătat sănătoasă cu darul lui Dumnezeu, muceniţă. Văzând tiranul aceasta, într-o groapă adâncă cu jivini otrăvitoare te-a aruncat, dar tu rugându-te lui Dumnezeu, acelea nu s-au atins de tine, ci se cucereau şi-ţi slujeau. Iar noi văzând această minune, te lăudăm, aşa:
Bucură-te, Eufimie, mireasa lui Hristos, cea biruitoare;
Bucură-te, că lumina Domnului te-a strălucit ca un soare;
Bucură-te, că în groapa cu jivini ai cântat;
Bucura-te, că rugându-te lui Dumnezeu, El te-a scăpat;
Bucură-te, că nici o jivină de tine nu s-a atins;
Bucură-te, că de tine toate s-au sfiit;
Bucură-te, căci ca pe Daniil, Dumnezeu te-a izbăvit;
Bucură-te, că atunci tu cu mare glas ai mulţumit;
Bucură-te, că văzând creştinii s-au minunat;
Bucură-te, că pe Dumnezeu cu mare glas au lăudat;
Bucură-te, că ighemonul văzând, s-a spăimântat;
Bucură-te, că el altă muncă a căutat ca un turbat;
Bucură-te, Sfântă Eufimia, mare muceniţă a lui Hristos!

Condac 5

Cugetând sălbaticul ighemon cu cruzime altă muncă, a poruncit ca o altă groapă să sape într-un loc tăinuit, şi s-o umple cu ţepuşe şi cu săbii aşezate cu vârfurile în sus, iar peste ele au aşternut puţine paie. Atunci te-a pus pe tine muceniţă Eufimia să treci pe acolo, dar tu ca o pasăre peste cursă ai trecut şi pe Domnul ai slăvit în inima ta, cântând: ***Aliluia!***

Icos 5

Antipatul, văzând că nici aşa nu a putut să ucidă pe mieluşiţa Domnului, şi-a făcut chip blând şi din nou a început pe tine să te amăgească dar n-a sporit nimic, că ai râs de dânsul şi l-ai defăimat. Atunci a poruncit tiranul ca, cu toiege noduroase să te bată cumplit, şi cu fierăstrăul să te taie şi-ntr-o tigaie să te ardă. Dar toate aceste munci le-ai biruit cu darul lui Hristos. Pentru aceasta noi te lăudăm cu cinste aşa:
Bucură-te, ceea ce ai trecut peste suliţe şi ţepuşe, biruitoare;
Bucură-te, că nu s-a atins de sfintele tale picioare;
Bucură-te, că şi acum tiranul foarte s-a spăimântat;
Bucură-te, că şi alte munci pentru tine a căutat;

Bucură-te, că din nou te-a chemat la judecată;
Bucură-te, căci cu alte munci ai fost amenințată;
Bucură-te, că ai biruit a lui copilărească amăgire;
Bucură-te, că atunci ți-a iscodit altă muncire;
Bucură-te, ceea ce ai suferit bătăile cu toiege și cu vine;
Bucură-te, că a poruncit ca să te lege cu asprime;
Bucură-te, căci cu fierăstrăul te-au tăiat;
Bucură-te, că în foc te-a aruncat pe o tigaie;
Bucură-te, Sfântă Eufimia, mare mucenită a lui Hristos!

Condac 6

Nemaiavând tiranul ce să-ți mai facă, s-a gândit să dea drumul la fiare sălbatice peste tine, și să te rupă și să te strivească. Iar tu cu mare glas te rugai lui Dumnezeu, ca să te cheme la El, în odihna Sa, și cântai cu mult dor: ***Aliluia!***

Icos 6

Și așa rugându-te Domnului, păgânii au dat drumul asupra ta la lei și urși groaznici; dar fiarele s-au apropiat de tine cu sfială și-ți lingeau picioarele cu supunere. Atunci, din rânduială dumnezeiască, o ursoaică s-a apropiat de tine și ți-a făcut o mică rană la un picior, de unde a curs sânge și un glas s-a auzit, chemându-te la viața de veci. Iar noi văzând sfârșitul tău cel mucenicesc te lăudăm așa:
Bucură-te, că tiranul nu a mai știut cum să te mai muncească;
Bucură-te, că nu a putut să te mai amăgească;
Bucură-te, că atunci a dat poruncă asupra ta ca să te ucidă;
Bucură-te, că a voit să termine cu viața ta cea sfântă;
Bucură-te, că a dat asupra ta drumul la fiare îngrozitoare;
Bucură-te, că ele au pornit asupra ta cu furie mare;
Bucură-te, că la tine când au ajuns s-au supus;
Bucură-te, că s-au îmblânzit și picioarele ți le-au lins;
Bucură-te, că tu atunci te rugai neîncetând;
Bucură-te, că te rugai Mirelui tău ca să te ia la El;
Bucură-te, că a fost rânduit de pronia dumnezeiască ca o fiară să te rănească;
Bucură-te, Sfântă Eufimia, mare mucenită a lui Hristos!

Condac 7

Atunci a fost sfârșitul tău cel mucenicesc Eufimie, pe care l-ai dorit; ca pentru Mirele tău cel ceresc să-ți aduci jertfă de mare preț al tău sânge, precum și viața și fecioria neprihănită. Iar dragostea ce ai avut-o către Dumnezeu nu a fost zdruncinată de păgâni, căci în grele suferințe, ai știut a călca capul șarpelui cel mult maestru în răutăți și cântai cu multă dragoste: ***Aliluia!***

Icos 7

Cu multă înţelepciune şi răbdare Sfântă Eufimia ai biruit toate muncile care au fost aduse asupra ta de necuraţii păgâni şi amăgirile cele cu multă isteţime ale ighemonului ai ştiut la timp potrivit a le defăima. Pentru acesta noi te lăudăm cu multă dragoste aşa:
Bucură-te, Eufimie, înţeleaptă fecioară;
Bucură-te, martira Domnului cea prea frumoasă;
Bucură-te, diamant nezdrobit;
Bucură-te, ceea ce fierul ai biruit;
Bucură-te, ceea ce ai fost mai tare ca focul cel mare;
Bucură-te, că l-ai oprit cu rugăciunea ta cea tare;
Bucură-te, că şi roata cea cumplită o ai oprit;
Bucură-te, că trupul tău a rămas nerănit;
Bucură-te, că şi tigaia cea arzătoare nu te-a vătămat;
Bucură-te, fecioară cu multă înţelepciune;
Bucură-te, ceea ce ai biruit a şarpelui înşelăciune;
Bucură-te, Sfântă Eufimia, mare muceniţă a lui Hristos!

Condac 8

Sfintele tale moaşte cele cercate prin grele munci şi suferinţe, ca aurul cel lămurit în foc de şapte ori, au fost puse în biserica de la Bosfor, unde multe minuni făceau prin sângele care curgea din ele. Iar noi văzând minunile tale Sfântă Eufimia, cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icos 8

Miruri aromate miroseşti izvorând din sfintele tale moaşte Eufimia şi bolile celor neputincioşi tămăduieşti şi toţi care aleargă la tine, se izbăvesc de multe rele. Pentru aceasta noi te lăudăm:
Bucură-te, muceniţă cea mult cercată;
Bucură-te, căci ca şi aurul în foc ai fost curăţată;
Bucură-te, piatră de mult preţ strălucitoare;
Bucură-te, fecioară frumoasă plină de înduioşare;
Bucură-te, a frumoşilor îngeri veselire;
Bucură-te, ceea ce ne dai nouă multă bucurie;
Bucură-te, că neputinţele le vindeci prin sângele tău;
Bucură-te, ceea ce ne scapi pe noi de cursele celui rău;
Bucură-te, izvorâtoare de mir plin de vindecare;
Bucură-te, ceea ce ne aduci nouă în boli vindecare;
Bucură-te, martira lui Hristos cea înfrumuseţată;
Bucură-te, care în cer de Domnul eşti încununată;
Bucură-te, Sfântă Eufimia, mare muceniţă a lui Hristos!

Condac 9

Mult era Biserica Domnului înviforată de vânturile eresurilor celor potrivnici; pentru aceasta s-au adunat în Biserica, din ţinutul Calcedonului pentru a scoate la lumină şi la viaţă curată, la limanul liniştii, sfinţenia Bisericii şi a creştinilor, şi pentru a alunga norii cei întunecoşi care întunecau cerul cel senin al creştinătăţii şi pentru a cânta lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icos 9

Atunci sfinţitul Anatolie şi ceilalţi părinţi ai Bisericii drept măritoare au scris mărturisirea credinţei într-o carte, precum şi ereticii, cei în mare număr în altă carte au adus a lor mărturisire pecetluită. Atunci le-au pus pe pieptul Sfintei Eufimia şi rugându-se trei zile cu post, s-au dus la mormânt şi au văzut scrisoarea dreptmăritorilor creştini în dreapta sfintei iar pe a ereticilor aruncată la picioarele ei. Noi văzând o minune ca aceasta, lăudăm pe muceniţa Domnului:
Bucură-te, ceea ce credinţa dreptmăritoare o păzeşti;
Bucură-te, că de viforul cel puternic o izbăveşti;
Bucură-te, limanul creştinilor şi a lor icoană de lumină;
Bucură-te, ceea ce aperi turma cea creştină;
Bucură-te, ceea ce mărturisirea cea adevărată o ai dovedit;
Bucură-te, care reaua credinţă a ereticilor o ai izgonit;
Bucură-te, pecetea cea sfântă a credinţei dreptslăvitoare;
Bucură-te, întoarcerea cu ruşine a păgânătăţii;
Bucură-te, că i-ai biruit cu tărie mare;
Bucură-te, că s-au întors zdrobiţi de a ta tărie dumnezeiască când au vrut mormântul să-l mistuiască;
Bucură-te, Eufimie puternică şi răbdătoare;
Bucură-te, a păgânilor izgonitoare;
Bucură-te, Sfântă Eufimia, mare muceniţă a lui Hristos!

Condac 10

Cu slobozirea lui Dumnezeu, perşii năvălind în Calcedon şi intrând în sfânta biserică a ta, au îndrăznit a deschide mormântul tău, dar tu nevrând a fi luată de necredincioşii perşi, nu ai lăsat să se atingă de el şi nici nu au putut să-i facă vreun rău, cu puterea lui Dumnezeu de aceea noi strigăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icos 10

După aceasta în timpul cel rău al împăratului Eraclie, a fost cu voia lui Dumnezeu mare năvălirea perşilor, care au intrat în biserică la marea muceniţă Eufimia şi au răpit toate odoarele sfinte. Şi ajungând la mormântul unde erau sfintele moaşte au încercat dar nu au putut deschide; atunci au strâns multe lemne, ca un stog şi le-au dat foc crezând că se vor topi marmura şi îmbrăcămintea, dar mormântul a rămas nevătămat. Văzând aceasta păgânii au plecat ruşinaţi. Iar noi cântăm laude muceniţei Domnului aşa:

Bucură-te, Eufimie, mare muceniţă a lui Hristos care îndoiala lui Mavrichie o ai îndreptat;
Bucură-te, că i-ai arătat al tău sânge şi mir minunat;
Bucură-te, că pe el la pocăinţă l-ai adus;
Bucură-te, că nu l-ai lăsat de înşelăciune răpus;
Bucură-te, tare biruitoare împotriva răului şi înşelăciunii;
Bucură-te, că tiranul nu a mai ştiut cum să te mai muncească;
Bucură-te, că nu a putut să te mai amăgească;
Bucură-te, pecetea cea sfântă a creştinătăţii;
Bucură-te, că pe păgâni i-ai buruit cu tărie mare;
Bucură-te, că păgânii mormântul n-au putut să ţi-l jefuiască;
Bucură-te, Sfântă Eufimia, mare muceniţă a lui Hristos!

Condac 11

Răul şi blestematul Leon Isaurul când a venit la împărăţie, a început a huli şi a prigoni credinţa cea adevărată, a îndrăznit de a luat sfintele tale moaşte Eufimie şi în locul lor a adus altele ale unui om păcătos (mort) şi puturoase, vrând ca să ruşineze credinţa cea drept măritoare, pustiind biserica ta cea luminată făcând cuptoare de fierărie întrânsa. Şi multă necinste şi ruşine a adus blestematul acela de împărat necurat. Iar creştinii cu multă răbdare, tânguire şi durere cântau lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icos 11

Atunci prea cinstitele tale moaşte le-au aruncat în mare, însă din rânduiala lui Dumnezeu a dat peste ele o corabie şi văzându-le plutind pe valuri şi căutând corăbierii şi văzând că sunt moaşte sfinte s-au bucurat de această preţioasă comoară însă nu cunoşteau ale cui sunt; dar prin descoperire dumnezeiască li s-a arătat că sunt ale marii muceniţe Eufimia, căreia i-au cântat cu dragoste:
Bucură-te, Eufimie, că şi asupra moaştelor tale vrăjmaşul a început lupta,
Bucură-te, că nimeni nu a putut să-ţi ia biruinţa;
Bucură-te, că ale tale moaşte au fost aruncate în mare ca să se piardă;
Bucură-te, că prin aceasta s-a întărit credinţa noastră;
Bucură-te, fecioară de Dumnezeu slăvită;
Bucură-te, că racla ta de corăbieri a fost găsită;
Bucură-te, că Dumnezeu a rânduit ca să te găsească şi sfintele tale moaşte să le ocrotească;
Bucură-te, lui Serghie şi Serghon te-ai arătat;
Bucură-te, că pe ei să-ţi ia moaştele tale nu i-ai lăsat;
Bucură-te, că şi după mutarea ta multă prigoană ai suferit;
Bucură-te, că până la sfârşit tot tu ai biruit;
Bucură-te, Sfântă Eufimia, mare muceniţă a lui Hristos!

Condac 12

Dar Bunul Dumnezeu a adus pieirea necuraţilor păgâni care pentru păcatele oamenilor le-a dat puterea sa domnească. Şi venind timpul de bună linişte asupra Bisericii lui Hristos, căci a venit la împărăţie Irina cea iubitoare de Dumnezeu, a găsit sub ţarină în ostrovul Lemnos, sfintele tale moaşte muceniţă Eufimia şi au slăvit pe Dumnezeu cântând: ***Aliluia!***

Icos 12

Atunci împreună cu Sfântul Tarasie, patriarhul Constantinopolului, au pornit mulţi bărbaţi cu rânduială împărătească şi s-au dus la ostrovul Lemnos şi au ridicat cu multă nevoinţă sfintele tale moaşte Eufimia şi le-au adus în acel loc şi mormânt, în cinstitul lăcaş de mai înainte. Noi, văzând o biruinţă ca aceasta, care a adus-o Dumnezeu pentru mărirea ta Eufimie, asupra vrăjmaşilor, care cu sunet au pierit, laudă aducem cu bucurie şi cu dragoste aşa:
Bucură-te, Eufimie că vrăjmaşii tăi cu sunet au pierit;
Bucură-te, că frumoase vremi asupra Bisericii au venit;
Bucură-te, că Pronia dumnezeiască a adus birunţă asupra vrăjmaşilor şi celor de rea credinţă;
Bucură-te, că ale tale sfinte moaşte le-a descoperit;
Bucură-te, că iubitoarea de Hristos, Irina le-a găsit;
Bucură-te, că în ostrovul Lemnos au stat multă vreme până ce Domnul a vrut iarăşi să te cheme;
Bucură-te , că ai fost din nou aşezată în sfântul tău lăcaş, după ce Dumnezeu l-a curăţit de vrăjmaşi;
Bucură-te, Eufimie, purtătoare de biruintă;
Bucură-te, şi întăreşte şi a noastră credinţă;
Bucură-te, Sfântă Eufimia, mare muceniţă a lui Hristos!

Condac 13 (de 3 ori)

O, Sfântă mare muceniţă a lui Hristos, Eufimie, primeşte de la noi cântarea de laudă, şi te roagă pentru noi lui Dumnezeu şi apără Sfânta Biserică drept măritoare care este înconjurată de eresurile vremurilor de acum. Şi toate limbile cele ascuţite ale vrăjmaşilor celor vicleni şi toată izgonirea cea amară o risipeşte. Aşează-ne pe noi în statornicia credinţei cu mijlocirile tale ca să nu ne mai clătinăm de orice suflare a vrăjmaşilor văzuţi şi nevăzuţi ca să cântăm ţie: ***Aliluia!***

Apoi:

Icos 1

Atunci au înconjurat păgânii casa unde erai împreună cu ceilalţi la rugăciune. Te-au luat pe tine, mieluşiţa lui Hristos frumoasă şi cu desfătări lumeşti te măguleau. Dar tu n-ai lăsat credinţa, nici pe Domnul, ci toate le-ai urât şi munci ai primit. Pentru care noi îţi cântăm cu drag:

Bucură-te, crin neveştejit;
Bucură-te, izvor limpede aurit;
Bucură-te, măiastră pasăre călătoare;
Bucură-te, ceea ce te-a luminat veşnicul soare;
Bucură-te, mireasa lui Hristos cea neînfricată;
Bucură-te, care ai stat între păgâni la judecată;
Bucură-te, căci ei cu momeli te amăgeau;
Bucură-te, că frumuseţea ta o lăudau;
Bucură-te, ceea ce pe tirani ai înfruntat;
Bucură-te, ceea ce de Hristos nu te-ai lepădat;
Bucură-te, ceea ce nu ai căzut pradă la înşelăciune;
Bucură-te, ceea ce nu ai crezut a păgânilor amăgire;
Bucură-te, Sfântă Eufimia, mare muceniţă a lui Hristos!

Condac 1

Ca un crin într-o grădină aleasă, aşa tu Sfântă muceniţă a lui Hristos Eufimia, te-ai aflat în ceata credincioşilor, care slujeau Domnului. Iar tu ai fost gata cu dragoste pentru mărturisirea lui Dumnezeu şi pentru viaţa veşnică. Noi văzând virtutea ta cea sfântă, îndelunga ta răbdare, îţi cântăm cu dragoste: ***Bucură-te, Sfântă Eufimia, mare muceniţă a lui Hristos!***

Rugăciune

O, mare muceniţă a lui Hristos, Eufimia, către tine ridicăm această rugăciune, tu care ai mărturisit pe Hristos în mari chinuri şi suferinţe. Roata cea cumplită o ai oprit, groapa tăinuită cu suliţe o ai trecut, focul cel năpraznic l-ai stins şi din toate chinurile biruitoare ai ieşit; tigaia cea arzătoare o ai răcorit şi unghiile cele de fier le-ai slăbit, temniţa ai luminat-o şi fiarele cele cumplite le-ai îmblânzit.

Pentru aceasta şi noi cei de pe urmă slabi în credinţă şi păcătoşi te rugăm ca să ne ajuţi nouă ca să biruim pe vrăjmaşii noştri cei văzuţi şi cei nevăzuţi.

Dă-ne nouă putere ca să putem opri roata ispitelor care se roteşte neîncetat, ajută-ne ca să putem scăpa din groapa păcatelor şi din suliţele cele ucigătoare ale vrăjmaşilor şi de săbiile lor cele înveninate.

Dă-ne biruinţă asupra patimilor şi răcoreşte inimile noastre de văpaia cea arzătoare a poftelor necurate.

Izbăveşte-ne pe noi cu ale tale rugăciuni din temniţa păcatelor şi ne izbăveşte de fiarele cele nevăzute.

Dă-ne nouă curajul tău ca să mărturisim pe Dumnezeu în faţa celor necredincioşi.

Întăreşte şi ocroteşte pe prea sfinţitul cler al Bisericii lui Hristos şi îl luminează şi îl dă lui biruinţă asupra eresurilor celor de multe feluri.

Întăreşte, apără, ocroteşte ţara noastră de năvălirea oricărui duşman care ar căuta să se răscoale cu viclenie să o cotropească.

Aşa, mare muceniţă Eufimia, fii mijlocitoare pentru noi la Dumnezeu, fă-ne parte de viaţa cea veşnică prin Iisus Hristos, Dumnezeul nostru, şi adu-ţi aminte de noi care facem a ta pomenire, acum şi în vecii vecilor.

Amin.

Paraclisul Sfintei muceniţe Eufimia

[Preotul: face obişnuitul început, zicând: Binecuvântat este Dumnezeul nostru.]

Citeţul: Amin. Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!

Rugăciunile începătoare:

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Doamne, miluieşte ! (de 12 ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Veniţi să ne închinăm la Împăratul nostru Dumnezeu.
Veniţi să ne închinăm, şi să cădem la Hristos Împăratul nostru Dumnezeu.
Veniţi să ne închinăm, şi să cădem la însuşi Hristos Împăratul şi Dumnezeul nostru.

Apoi:

Psalmul 142

1. Doamne, auzi rugăciunea mea, ascultă cererea mea, întru credincioşia Ta, auzi-mă, întru dreptatea Ta.
2. Să nu intri la judecată cu robul Tău, că nimeni din cei vii nu-i drept înaintea Ta.
3. Vrăjmaşul prigoneşte sufletul meu şi viaţa mea o calcă în picioare; făcutu-m-a să locuiesc în întuneric ca morţii cei din veacuri.
4. Mâhnit e duhul în mine şi inima mea încremenită înlăuntrul meu.
5. Adusu-mi-am aminte de zilele cele de demult; cugetat-am la toate lucrurile Tale, la faptele mâinilor Tale m-am gândit.
6. Întins-am către Tine mâinile mele, sufletul meu ca un pământ însetoşat.
7. Degrab auzi-mă, Doamne, că a slăbit duhul meu. Nu-ţi întoarce faţa Ta de la mine, ca să nu mă asemăn celor ce se coboară în mormânt.
8. Fă să aud dimineaţa mila Ta, că la Tine îmi este nădejdea. Arată-mi calea pe care voi merge, că la Tine am ridicat sufletul meu.
9. Scapă-mă de vrăjmaşii mei, că la Tine alerg, Doamne.

10. Învaţă-mă să fac voia Ta, că Tu eşti Dumnezeul meu. Duhul Tău cel bun să mă povăţuiască la pământul dreptăţii.
11. Pentru numele Tău, Doamne, dăruieşte-mi viaţă. Întru dreptatea Ta scoate din necaz sufletul meu.
12. Fă bunătate de stârpeşte pe vrăjmaşii mei şi pierde pe toţi cei ce necăjesc sufletul meu, că eu sunt robul Tău.

Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă. Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului. (de 3 ori), *apoi:*

Apoi **troparele** acestea, glas IV:

Podobie: Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i, Hristoase Dumnezeule. Veseleşte cu puterea Ta pe credinciosul nostru popor, dăruindu-i lui biruinţă asupra potrivnicilor, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruinţă.

Pe Sfânta Eufimia întru cântări o lăudăm şi mărim viaţa ei cea dumnezeiască şi mucenicia ei cea minunată răbdată cu puterea lui Hristos, că aceasta a smerit nedumnezeirea idolilor şi a ruşinat rătăcirile la Sinodul al patrulea; pentru aceasta a intrat slăvită în pământul celor blânzi, ca o muceniţă mult pătimitoare. (de 2 ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Nu vom tăcea nicicând, de Dumnezeu Născătoare, a spune pururea puterea ta noi, nevrednicii, că de nu ai fi stat tu înainte rugându-te, cine ne-ar fi scăpat pe noi de atâtea primejdii, sau cine ne-ar fi păzit pe noi până acum slobozi? Noi de la tine, Stăpână, nu ne vom depărta, că tu mântuieşti pe robii tăi pururea din toate nevoile.

Psalmul 50
1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.

8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Canonul Sfintei muceniţe Eufimia

Cântarea I

Irmos: Apa trecând-o ca pe uscat şi din răutatea egiptenilor scăpând, israeliteanul striga: Izbăvitorului şi Dumnezeului nostru să-I cântăm.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Vino, o, Duhule cel Bun, la mine, cel ticălos, care voiesc să laud pe Eufimia, stâlpul credinţei, fala şi cinstea Calcedonului.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Laud, Eufimia, vieţuirea ta, măresc jertfa şi minunata mucenicie, cerând ca, prin rugăciunile tale, maică, să laud după vrednicie minunile tale.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh

În chip luminat te-ai lepădat de deşertăciunea şi de frumuseţile lumii, pentru Hristos, Eufimia; pentru aceasta şi pe noi, cei ce te cinstim, invredniceşte-ne să ne lepădăm de patimi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Născătoare de Dumnezeu, pe noi, cei netrebnici, învredniceşte-ne, Maică a Cuvântului, ca, prin rugăciunile tale, să propovăduim cele două firi ale Lui într-un singur ipostas, Maică-Fecioară.

Cântarea III

Irmos: Doamne, cel ce ai făcut cele de deasupra crugului ceresc şi ai zidit Biserica, Tu pe mine mă întăreşte întru dragostea Ta; că Tu eşti marginea doririlor şi credincioşilor întărire, «Unule, iubitorule de oameni».

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Vedem în mâinile tale, slăvită Eufimia, cartea Părinţilor, cea de Dumnezeu insuflată, cu cuviinţă ţinută, iar scrierea ereticilor zăcând la picioarele tale, ceea ce propovăduieşti dogmele adevărului.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Te-ai împotrivit cu tărie idoleştilor cuvinte, muceniţă Eufimia, prin credinţa ta către Dumnezeu Omul şi, prin semne multe smerind pe judecătorii tăi, ai suferit mucenicia cu bucurie.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh

Dorind cu râvnă, slăvită Eufimia, sfinţenia vieţii şi pe Hristos, şi lepădând toate cele trecătoare de pe pământ, ai gustat cele cereşti, a căror dorire dăruieşte-o şi nouă, cu rugăciunile tale.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ca o purtătoare de biruinţă te-ai înălţat la ceruri, prea curată, ca una ce ai născut nouă pe Dumnezeu Omul, pe care roagă-L pururea, cu îndrăznire de maică, pentru robii tăi, pururea - Fecioară curată.

Apoi aceste **stihiri:**

Izbăveşte de eresuri pe toţi ortodocşii, că eşti mijlocitoarea credincioşilor către Hristos, ca o muceniţă mult pătimitoare, Eufimia.

Întăreşte-i pe cei ce în chip ortodox te cinstesc pe tine, Născătoare de Dumnezeu, întru credinţa Fiului tău şi în încercările vieţii, ca una ce ai îndrăznire de Maică.

[Apoi preotul rosteşte Ectenia la care pomeneşte pe cei pentru care se face paraclisul, iar după ecfonis cântăm:]

Sedealna, glas 2, **podobie:** Ceea ce eşti rugătoare caldă şi zid nebiruit, izvor de milă şi lumii scăpare, cu deadinsul strigăm către tine, Născătoare de Dumnezeu, Stăpână: Vino degrab şi ne izbăveşte pe noi din nevoi, ceea ce eşti singură grabnic folositoare.

Dorind, cinstită, cămara cea prea împodobită, te-ai jertfit lui Dumnezeu, ca o junghiere cu bun miros şi L-ai propovăduit pe Hristos desăvârşit om şi Dumnezeu într-un singur ipostas, ţinând în mâinile tale, Eufimia, cartea lui Dumnezeu.

Cântarea IV

Irmos: Am auzit, Doamne, taina rânduielii Tale, am înţeles lucrurile Tale şi am prea slăvit Dumnezeirea Ta.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Te-ai înfrumuseţat întru duhul, muceniţă Eufimia; pentru aceasta te-ai nevoit biruind reaua credinţă, pe care şi acum o izgoneşte, cu solirile tale.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Uneltele diavolului le-ai smerit, prin minune, Eufimia; şi pe noi acum ne păzeşte de năvălirile înşelătorului, o, prea lăudată.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh

Chinuri ai răbdat bucurându-te, prin dumnezeiescul har, Eufimia; pentru aceasta grăbeşte şi izbăveşte de săgeţile durerii pe cei ce te cinstesc.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Prin solirile tale, Fecioară, trimite-ne de la Fiul tău curăţire de păcate, ca toţi să scăpăm de năvălirile vicleanului balaur.

Cântarea V

Irmos: Luminează-ne pe noi, Doamne, cu poruncile Tale şi cu braţul Tău cel înalt; pacea Ta dă-ne-o nouă, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Izbăveşte pe cei credincioşi cu solirile tale, Eufimia, de rătăcirile cele întinate ale ereticilor, care răstoarnă dumnezeieştile dogme ale Bisericii.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Ai izbăvit şi ai întărit credinţa cea adevărată a ortodocşilor, prin minune pecetluind dumnezeiasca credinţă, Eufimia.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh

Înalţă mintea celor ce te cinstesc pe tine, Eufimia, către Iisus Mântuitorul, Dumnezeu - Omul, şi de înşelare păzeşte-ne şi ne izbăveşte.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Porţi pe Hristos în braţele tale, Mireasă dumnezeiască, şi alăptezi ca pe un prunc, mai presus de fire, pe Cel ce S-a întrupat sub vreme, pe Dumnezeu şi Domnul.

Cântarea VI

Irmos: Rugăciunea mea voi înălţa către Domnul şi Lui voi spune scârbele mele; că s-a umplut sufletul meu de răutăţi şi viaţa mea s-a apropiat de iad, şi ca Iona mă rog: Dumnezeule, din stricăciune scoate-mă.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Iubit-ai pe Hristos, prea lăudată Eufimia, din inimă fierbinte; pentru aceasta te desfătezi de viaţa cea veşnică şi dumnezeiască, bucurându-te, şi mijlocind la Dumnezeu să fim izbăviţi noi de chinuri.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Zădărniceşte îndrăznelile celor de rea credinţă şi năvălirile demonilor, Eufimia, şi, cu rugăciunile tale către Cuvântul, izbăveşte inimile credincioşilor de înşelare şi-i scapă de legăturile păcatului, ale morţii şi ale diavolului.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh

Alină-mi sufletul, slăvită Eufimia, cu rugăciunile tale către Dumnezeu, şi dăruieşte-mi bucuria păcii şi nădejdea în Dumnezeu cea mântuitoare şi dorirea veşnicei desfătări şi viaţa Raiului cea nesfârşită.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Tu L-ai purtat în pântece pe Domnul, Fecioară, mai presus de fire şi de cuvânt, şi ai îmbrăţişat cu mâinile pe Dumnezeu şi din cinstiţii tăi sâni L-ai alăptat; pentru aceasta, ca o Maică a lui Dumnezeu, roagă-L pe Acesta pentru toţi.

Apoi aceste **stihiri:**

Izbăveşte de eresuri pe toţi ortodocşii, că eşti mijlocitoarea credincioşilor către Hristos, ca o muceniţă mult pătimitoare, Eufimia.

Întăreşte-i pe cei ce în chip ortodox te cinstesc pe tine, Născătoare de Dumnezeu, întru credinţa Fiului tău şi în încercările vieţii, ca una ce ai îndrăznire de Maică.

[Preotul rosteşte Ectenia, aşa cum s-a arătat după cântarea a III-a, apoi cântăm:]

Condacul, glas 2, **podobie:** Ceea ce eşti folositoare creştinilor, neînfruntată mijlocitoare către Făcătorul, neschimbată, nu trece cu vederea glasurile cele de rugăciune ale păcătoşilor, ci apucă înainte, ca o bună, spre ajutorul nostru, care

cu credinţă strigăm către tine: Grăbeşte spre rugăciune şi sârguieşte spre îmblânzire, apărând pururea, Născătoare de Dumnezeu, pe cei ce te cinstesc pe tine.

Eufimia, tu eşti fala mucenicilor, înfrumuseţarea cea cinstită a mărturisirii lui Hristos, jertfindu-te de bunăvoie pentru Dânsul cu bucurie; pentru aceasta ai luat în ceruri cinste de mare mucenită şi cununa biruinţei. Întăreşte, cu solirile tale, pe credincioşi în dreapta credinţă şi roagă pe Hristos ca să primim iertare.

Prochimenul, glas 4: Minunat este Dumnezeu întru Sfinţii Săi.

Stih: Prin Sfinţii care sunt pe pământul Lui, lucruri minunate a făcut Domnul.

Şi se citeşte **Evanghelia de la Luca**

Luca: XXI, 12-19
Zis-a Domnul ucenicilor Săi:
12. Dar, mai înainte de toate acestea, îşi vor pune mâinile pe voi şi vă vor prigoni, dându-vă în sinagogi şi în temniţe, ducându-vă la împăraţi şi la dregători, pentru numele Meu.
13. Şi va fi vouă spre mărturie.
14. Puneţi deci în inimile voastre să nu gândiţi de mai înainte ce veţi răspunde;
15. Căci Eu vă voi da gură şi înţelepciune, căreia nu-i vor putea sta împotrivă, nici să-i răspundă toţi potrivnicii voştri.
16. Şi veţi fi daţi şi de părinţi şi de fraţi şi de neamuri şi de prieteni, şi vor ucide dintre voi.
17. Şi veţi fi urâţi de toţi pentru numele Meu.
18. Şi păr din capul vostru nu va pieri.
19. Prin răbdarea voastră veţi dobândi sufletele voastre.

Strana: ***Slavă Ţie, Doamne, slavă Ţie!***

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh

Pentru rugăciunile purtătoarei de chinuri Eufimia, Milostive, curăţeşte mulţimea greşalelor noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curăţeşte mulţimea greşalelor noastre.

Apoi **stihira**:

Podobie: Toată nădejdea mea spre tine o pun, Maica lui Dumnezeu, păzeşte-mă sub acoperământul tău.

Stih: ***Miluieşte-ne, Dumnezeule, după mare mila Ta şi după mulţimea îndurărilor Tale curăţeşte fărădelegile noastre.***

În cântări dumnezeieşti să lăudăm pe Eufimia, podoaba Calcedonului, înfrumuseţarea cea prea cinstită a Bisericii, căci cu bucurie s-a jertfit pe sine Domnului şi a lepădat pe cele trecătoare, mincinoase şi stricăcioase şi toată deşertăciunea, întărind prin minuni pe cei ce cred întru adevăr; cu adevărat s-a arătat pildă mucenicilor lui Hristos şi turn de apărare al ortodocşilor, cea de Dumnezeu fericită.

[Diaconul (iar în lipsa lui, preotul) rosteşte rugăciunea: Mântuieşte, Dumnezeule, poporul Tău şi binecuvântează moştenirea Ta, cercetează lumea Ta cu milă şi cu îndurări, înalţă fruntea creştinilor ortodocşi şi trimite peste noi milele Tale cele bogate; pentru rugăciunile prea curatei Stăpânei noastre Născătoarei de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria; cu puterea cinstitei şi de viaţă făcătoarei Cruci; cu ocrotirile cinstitelor, cereştilor netrupeşti Puteri; pentru rugăciunile cinstitului, măritului prooroc, Înaintemergătorului şi Botezătorului Ioan; ale Sfinţilor, măriţilor şi întru tot lăudaţilor apostoli; ale sfinţilor sfinţiţilor ierarhi; ale sfinţilor, măriţilor şi bunilor biruitori mucenici; ale prea cuvioşilor şi de Dumnezeu purtătorilor părinţilor noştri, ale Sfintei marii muceniţe Eufimia din Calcedon, ale Sfinţilor (N), a căror pomenire săvârşim, ale Sfinţilor şi drepţilor dumnezeieşti părinţi Ioachim şi Ana şi pentru ale tuturor sfinţilor, rugămu-ne, Mult-milostive Doamne, auzi-ne pe noi păcătoşii, care ne rugăm Ţie, şi ne miluieşte pe noi.]

Strana: Doamne, miluieşte (de 12 ori), cântat alternativ de cele două strane.

[Preotul rosteşte ecfonisul: Cu mila şi cu indurările şi cu iubirea de oameni ale Unuia-Născut Fiului Tău, cu care eşti binecuvântat, împreună cu Preasfântul şi bunul şi de viaţă făcătorul Tău Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor.]

Strana: Amin.

Cântarea VII

Irmos: Tinerii cei ce au mers din Iudeea în Babilon oarecând, cu credinţa Treimii, văpaia cuptorului au călcat-o, cântând: «Dumnezeul părinţilor noştri bine eşti cuvântat».

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

O, muceniţă Eufimia, prăznuieşti întru slavă, în Împărăţia lui Dumnezeu, fiind încununată după vrednicie, în mijlocul mucenicilor, cu care cânţi Domnului: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat!

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

În chip mărit ocroteşti pe cei ce cu dragoste se închină moaştelor tale, o, cinstită maică Eufimia, şi laudă pe Domnul cu credinţă dreptslăvitoare: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat!

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh

Prin minune pecetluieşte Eufimia cartea credincioşilor ortodocşi, dogmatizând cu adevărat cele două firi ale lui Hristos într-un singur ipostas, pentru cei ce laudă cu credinţă pe Cuvântul în veci.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Biserică însufleţită a lui Dumnezeu Cuvântul eşti şi cort purtător de lumină; roagă-te, Fecioară, pentru cei ce te laudă şi împreună cântă luminat: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat!

Cântarea VIII

Irmos: Pe Împăratul ceresc, pe care îl laudă oştile îngereşti, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Logodindu-te cu Cuvântul, o, Eufimia, ai dat mărturie prin sânge, pe Hristos lăudând ca o muceniţă în veci.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

De la Domnul luând tărie, Eufimia se sârguieşte către mucenicie cu bucurie, pe Hristos lăudând întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântului Duh, Dumnezeu

Mărturisind Eufimia, Stăpânia Treimii, prăznuieşte acum în Sionul de sus, lăudând-o întru toţi vecii.
Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Mărturisim pe Fecioara şi Maica Cuvântului ca pe o mai cuprinzătoare decât cerurile şi slăvim pe Hristos în veci.

Cântarea IX

Irmos: Cu adevărat Născătoare de Dumnezeu te mărturisim pe tine, Fecioară curată, noi, cei mântuiţi prin tine, cu cetele celor fără de trupuri slăvindu-te.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Cu puterea Domnului Eufimia pecetluieşte credinţa cea din carte în chip minunat, cu mâinile sale, biruind rătăcirea cea cu adevărat pierzătoare.

Stih: ***Sfântă mare muceniţă Eufimia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!***

Cu veselie a lepădat Eufimia cele ale lumii şi cele stricăcioase şi frumoase ale vieţii celei trecătoare, ca să se bucure în locaşurile cele dumnezeieşti împreună cu mucenicii.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh

Dăruieşte-mi râvna mărturisirii şi a dumnezeieştii îndrăzneli şi harul lui Dumnezeu, prin rugăciunile tale către Cuvântul, muceniţă prea slăvită.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Să lăudăm pe Maria, Maica Cuvântului, folositoarea cea tare şi acoperământul credincioşilor, slava şi desfătarea celor fără de trupuri.

Apoi îndată:

Cuvine-se cu adevărat să te fericim pe tine Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită şi prea nevinovată şi Maica Dumnezeului nostru. Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii şi mai slăvită fără de asemănare decât Serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Apoi aceste **stihiri**, *glas 8, podobie: "Ceea ce eşti mai cinstită..", în timpul cărora preotul cădeşte altarul şi poporul:*

Bucură-te, podoaba cea cinstită a Calcedonului, muceniţă Eufimia, şi călăuza credinţei; bucură-te, ruşinarea cumpliţilor eretici şi pecetluirea Sinodului al patrulea.

Veniţi să lăudăm în cântări viaţa Eufimiei şi să strigăm cu bucurie: bucură-te, lauda Bisericii şi a mucenicilor şi apărarea credincioşilor ortodocşi.

Cu evlavie să cinstim pe dumnezeiasca pecete a mucenicilor, pe minunata Eufimia, care s-a jerfit cu râvnă pentru Cuvântul, şi a pecetluit credinţa ortodocşilor.

Pe marea muceniţă a lui Hristos cu cântări de laudă să o încununăm cu bucurie, pe ceea ce s-a învrednicit de cinstea nestricăciunii şi de dumnezeiasca odihnă împreună cu toţi mucenicii.

Muceniţă Eufimia, în ceruri pururea prăznuieşti cu îngerii, bucurându-te, ca un chip al mucenicilor şi laudă a ortodocşilor; roagă pe Ziditorul pentru robii tăi.

Păzeşte-ne pe noi toţi de rătăcire şi Ortodoxia de săgeţile ereticilor; întăreşte credinţa cu rugăciunile tale către Ziditorul şi călăuzeşte pe toţi către Dumnezeu, Eufimia.

Îngerii şi cetele Sfinţilor, cu Botezătorul, cu apostolii lui Hristos şi cu Născătoarea de Dumnezeu Maria, faceţi rugăciune ca să ne mântuim.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm

greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

După ecfonis cântăm **Troparul**, glas 5:

Tu eşti frumuseţea Calcedonului şi stâlpul Ortodoxiei, o, cinstită Eufimia, călăuza şi întărirea părinţilor, că te-ai luptat strălucit şi te-ai încununat minunat cu harul nestricăciunii şi ai întărit cartea părinţilor care au mărturisit cele două firi ale lui Hristos.

[Preotul rosteşte Ectenia, pomenind pe cei pentru care se face paraclisul şi Otpustul mic.]

Apoi cântăm aceasta **stihiră** glas 2:

Podobie: Când de pe lemn, mort Te-ai pogorât, cel din Arimateea pe Tine, viaţa tuturor, cu smirnă şi cu giulgiu Te-a înfăşurat, Hristoase şi cu dragoste s-a îndemnat a săruta, cu inima şi cu buzele, trupul Tău cel nestricat. Însă fiind cuprins de frică, se bucura strigând către Tine: Slavă smereniei Tale, Iubitorule de oameni!

Vreme în care ne închinăm icoanei sfintei: Veniţi să cinstim nevoinţa cea sfântă a cinstitei Eufimia, întru umilinţa sufletului, lăudând în cântări minunile ei; că pe Hristos L-a propovăduit în mijlocul Sinodului un ipostas în două firi; pentru aceasta după vrednicie este prea mărită, primind slava nestricăciunii şi dumnezeiasca odihnă în ceruri.

Stăpână, primeşte rugăciunile robilor tăi şi ne izbăveşte pe noi de toată nevoia şi necazul.

Toată nădejdea mea spre tine o pun, Maică lui Dumnezeu, păzeşte-mă sub acoperământul tău.

(Traducere din limba greacă de protosinghel Chiril Lovin, după paraclisul alcătuit de arhimandrit Nikodimos Aerakis.)

Sursa:
https://doxologia.ro/paraclise/paraclisul-sfintei-mari-mucenite-eufimia

Imnografie

Troparul Sfintei mari muceniţe Eufimia (16 septembrie/11 iulie): Foarte mult ai vestit pe cei dreptmăritori şi ai ruşinat pe cei rău credincioşi, Sfântă mare muceniţă Eufimia, prea frumoasă fecioară a lui Hristos, întărind cele ce părinţii bine au dogmatizat la al patrulea Sinod Ecumenic. Muceniţă prea mărită, pe Hristos Dumnezeu roagă-L să ne dăruiască nouă mare milă.

Troparul Sfintei mari muceniţe Eufimia (16 septembrie/11 iulie): Ai veselit pe cei credincioși și ai rușinat pe cei rău mărturisitori, Eufimia, prea frumoasă fecioară a lui Hristos. Căci ai întărit dogmele Sinodului al patrulea, pe care părinții bine le-au rânduit. Muceniță mărită, roagă-L pe Hristos Dumnezeu să ne dăruiască nouă mare milă.

Condacul Sfintei mari muceniţe Eufimia (16 septembrie/11 iulie): Lupte în chinuri, lupte în credinţă ai purtat cu căldură pentru Hristos, Mirele Tău şi aşa precum ai zdrobit eresurile, aşa şi acum întărătările vrăjmaşilor supune-le sub picioarele poporului nostru, rugând pe Născătoarea de Dumnezeu. Căci tu ai luat de la cei şase sute şi treizeci purtători de Dumnezeu părinţi hotarul credinţei şi l-ai păzit pe el, ceea ce eşti prea lăudată.

Condacul Sfintei mari muceniţe Eufimia (16 septembrie/11 iulie): Întru chinuirea ta bine te-ai nevoit şi după moarte pe noi ne sfinţeşte cu izvoarele minunilor, prea lăudată. Pentru aceasta, cinstim cu credinţă sfântă adormirea ta, stând înaintea cinstitelor tale moaşte, ca să ne mântuim de neputinţe sufleteşti şi să luăm dar din minune.

Sinaxar: Sfânta mare muceniță Eufimia - 16 septembrie:
https://www.trinitas.tv/sfanta-mare-mucenita-eufimia-16-septembrie/

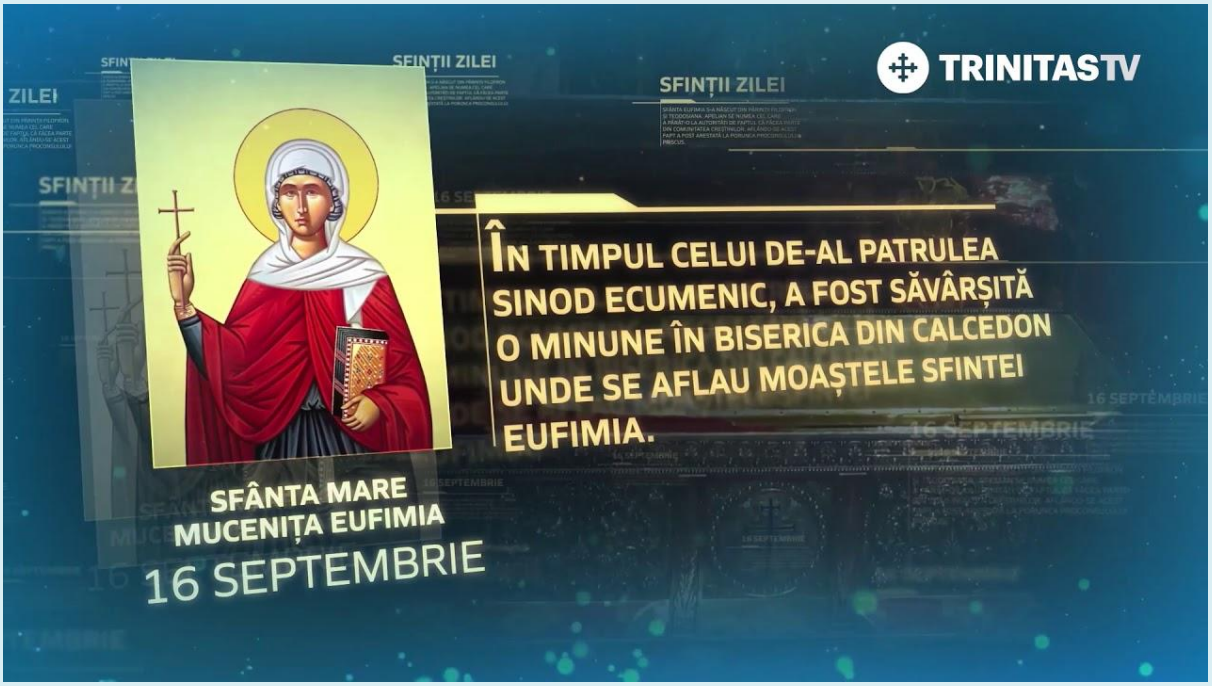

Sfanta Mucenita

Eufimia Fecioara

(16 septembrie, 11 iulie)

Troparul

Glasul al 3-lea

Ἦχος γ'. Γα

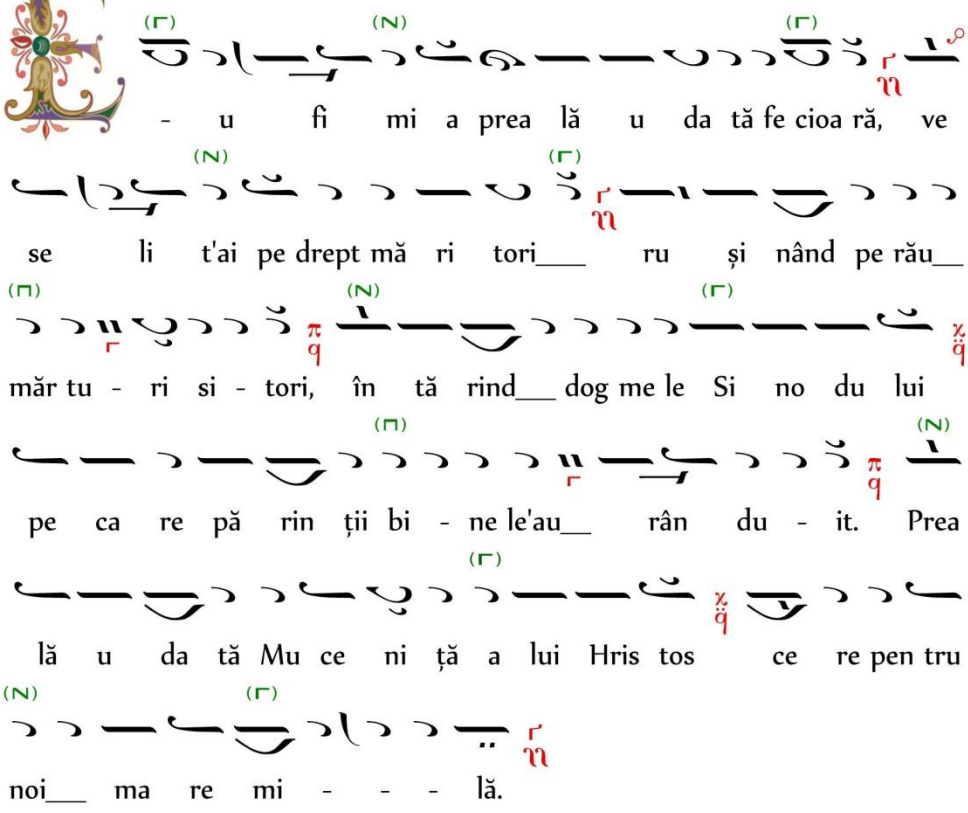

Vieţile Sfinţilor - Pătimirea Sfintei, întru tot lăudatei, marei muceniţe Eufimia († 304) (16 septembre)

Pe timpul împărăţiei lui Diocleţian păgânul (284-305), stăpânea la Calcedon Prisc Antipatul, cel întărit de dânsul. Acesta, vrând să facă praznic zeului ce se numea Aris, a cărui capişte şi chiar idol erau în Calcedon, a trimis invitaţiile sale prin cetăţi şi prin satele cele dimprejur, iscălite cu numele împărătesc, poruncind tuturor ca să se adune în Calcedon la praznic şi să aducă fiecare, după puterea sa, jertfă lui Marte. Şi îngrozea, în scrisorile sale, cu mari prigoniri pe aceia care n-ar asculta porunca şi nu s-ar afla la acel praznic a cărui zi o hotărâse, după opt zile. Iar când a sosit ziua cea arătată a praznicului celui păgânesc, s-a adunat mulţime multă de popor, cu dobitoacele ce le aduseseră ca jertfă şi se făcea praznicul cu dănţuire, junghiind oi şi boi şi închinându-se idolului neînsufleţit, dar mai ales diavolului celui ce locuia într-însul.

Atunci creştinii cei ce locuiau acolo, scârbindu-se de acea prăznuire urâtă de Dumnezeu şi temându-se de groaznica înfricoşare a Antipatului, se ascunseră pe unde puteau şi adunându-se în locuri tăinuite făceau slujbele adevăratului Dumnezeu, Domnului nostru Iisus Hristos.

Deci, a fost cercetare cu poruncă dată de prigonitor, să se dovedească dacă se mai află cineva potrivnic poruncii lui, dacă mai este cineva care să nu se închine zeului Marte. Şi s-au găsit creştini potrivnici dorinţei prigonitorului care, neascultînd porunca lui, nu dădură diavolului cinstea aceea care se cuvine unuia adevăratului Dumnezeu.

Deci, mâniindu-se prigonitorul că nu-l ascultă creştinii, a poruncit să-i caute şi să-i aducă la chinuire. ***Creştinii, patruzeci şi nouă, se ascunseseră la un loc tăinuit, făcând rugăciuni; între dânşii era o fecioară foarte frumoasă, anume Eufimia, de neam bun, fiica binecredincioşilor părinţi Filotron Sigeliticul şi Teodorosia.*** Şi prigonitorul a fost înştiinţat despre creştinii cei ascunşi, pe care a poruncit să-i prindă pe toţi şi să-i aducă înaintea judecăţii sale. Deci, îndată, după porunca prigonitorului, slujitorii cei sălbatici, întocmai ca fiarele gata a vâna prada, pornindu-se spre turma cea cuvântătoare adunată pentru Hristos, înconjurară cu arme casa aceea, în care credincioşii slujeau lui Dumnezeu într-ascuns şi spărgând uşile, cu nemilostivire, pe fiecare, câte unul, îl trăgea afară ca nici unul dintr-înşii să nu scape. Şi prinzându-i pe toţi îi duseră la Antipatul cu necinste şi cu batjocură. Deci, fiind duşi ca oile la junghiere, au stat înaintea mândrului prigonitor smeriţii robi ai lui Hristos, gata fiind să îndure până la sânge pentru slava Domnului lor.

Văzându-i, mândrul stăpânitor le-a zis: "Oare voi sunteţi potrivnici poruncii împărăteşti şi poruncii noastre, cei ce defăimaţi jertfa marelui zeu Marte?" Iar ei au zis: "***Poruncii împăratului şi poruncii tale, Antipate, se cade a ne supune de nu va fi potrivnică Dumnezeului Ceresc, iar de este potrivnică lui Dumnezeu se cade nu numai a nu ne supune acestei porunci, dar şi a ne împotrivi. De ne-aţi fi poruncit nouă acele lucruri la care suntem datori a ne supune stăpânirilor, apoi am fi dat cele ce sunt ale Cesarului, Cesarului. Însă de vreme ce porunca ta este potrivnică şi urâtă lui Dumnezeu, pentru că ne porunciţi să cinstim pe făptură mai mult ca pe Făcătorul, să ne închinăm şi să ne jertfim diavolului, iar nu lui Dumnezeu celui de sus, această poruncă a voastră niciodată nu o vom asculta, pentru că suntem închinători adevăraţi ai adevăratului Dumnezeu, Celui ce la ceruri petrece***".

Atunci, prigonitorul deschizându-şi gura sa mincinoasă şi ascuţindu-şi ca briciul limba sa înşelătoare, a întins vorba sa cea împletită cu meşteşug prin îmbunări şi prin făgăduinţe de daruri şi de cinste, trăgându-i pe aceştia de la calea cea dreaptă pe care Hristos i-a câştigat cu cinstitul şi scumpul Său sânge la închinarea sa pierzătoare de idoli. Apoi îi îngrozea pe dânşii cu chinuri amare, de n-ar vrea să facă aceasta la care îi sfătuia şi le poruncea. Iar sfinţii au răspuns: "***Darurile şi cinstirile tale, Antipate, pe care ni le făgăduieşti nouă, de mult le-am lepădat de la noi, le-am urât şi le-am socotit ca pe nişte gunoaie pentru Hristos, că avem bunătăţile cele cereşti mai mari şi mai bune decât toate bunătăţile cele pământeşti. Bunătăţile pământeşti sunt vremelnice şi nestatornice, iar cele cereşti veşnice şi neschimbate; iar de muncile tale cele amare cu care ne îngrozeşti pe noi, nu numai nu ne temem, ci şi dorim prea mult să le suferim, ca să se arate în noi puterea şi tăria Dumnezeului nostru de care aţi putea să vă miraţi şi să vă ruşinaţi, cunoscând neputinţa zeilor voştri celor de Dumnezeu urâţi. Însă ce nevoie îţi este ţie să-ţi lungeşti vorba***

şi să-ţi lăţeşti cuvântul! Începe lucrul tău pe care îl gândeşti şi vei vedea că mai mare va fi în noi osârdia spre răbdare, decât în tine spre chinuire".

Atunci prigonitorul a început a-i schingiui pe dânşii cu legături şi cu bătăi. Şi îi chinuiră pe sfinţi nouăsprezece zile în multe feluri, în toate zilele bătăi peste bătăi luând, foamea şi setea răbdând. *Şi având cu dânşii pe Sfânta fecioară Eufimia, tânără şi frumoasă, grăiau către dânsa încurajând-o: "Nevoieşte-te, fecioară, pentru Mirele Ceresc, nevoieşte-te, ca să-L întâmpini cu fecioarele cele înţelepte, ca să te iubească pe tine ca pe o mireasă a Sa, şi în cămara Sa să te ducă pe tine".*

După aceasta trecând douăzeci de zile îi puseră la judecată unde-i întreba pe dânşii Antipatul: "Poate că după ce v-aţi pedepsit, veţi vrea să fiţi ascultători poruncii noastre?" Atunci sfinţii mucenici împreună cu Sfânta Eufimia, răspunzând, au zis: "*Să nu te nădăjduieşti, Antipate, că ne vei abate pe noi din calea cea dreaptă; că mai degrab vei răsturna munţii la pământ şi vei mişca stelele de pe cer, decât vei putea să abaţi inimile noastre de la adevăratul Dumnezeu*".

După aceste cuvinte, înrăindu-se prigonitorul, a poruncit ca să îi bată cât se poate de mult peste feţele lor. Apoi văzând că nimic nu poate să izbândească, s-a sfătuit să-i trimită pe dânşii la împăratul; şi mai înainte de a-i trimite, a poruncit să-i închidă în temniţă. Ducându-se ei spre temniţă, a văzut Antipatul pe Sfânta Eufimia, fecioară tânără şi frumoasă, care în mijlocul cetei aceleia a sfinţilor mucenici strălucea ca luna între stele. Pe aceasta, ca lupul pe oaie din turma lui Hristos a răpit-o. *Iar ea, ridicându-şi ochii şi mâinile spre Cer, a strigat: "Nu mă lăsa pe mine, prea iubite Mirele meu, Iisuse Hristoase, că spre Tine nădăjduiesc, să nu dai fiarelor sufletul cel ce Te iubeşte pe Tine şi mărturiseşte numele Tău cel sfânt. Să nu mă laşi ca să se bucure vrăjmaşul meu de mine. Întăreşte-mă pe mine, neputincioasa roaba Ta, ca să nu mă biruiască pe mine fărădelegea".* Iar prigonitorul, vrând să o momească pe ea spre a sa nedumnezeire, toate chipurile de înşelăciune le scornea: cu cuvinte bune, cu daruri multe şi cu felurite făgăduinţe vâna inima ei cea feciorească.

Cu toate acestea ea grăia bărbăteşte: *"Să nu gândeşti, o, chinuitorule, că slăbiciunea mea cu înlesnire vei putea să o pleci la a ta fărădelege şi necurăţie cu amăgirile tale meşteşugite, că deşi sunt cu firea de partea femeiască, neputincioasă cu trupul şi tânără de ani, totuşi să ştii că inima mea este mai bărbată decât a ta, mai tare este puterea mea cea în sfânta credinţă decât vitejiile voastre, şi mai mare înţelegere am cu darul Hristosului meu decât toţi ritorii voştri păgâni, cu care vi se pare că sunteţi înţelepţi! Iar voi, mai fără de minte sunteţi decât toţi proştii nevrând să cunoaşteţi pe Dumnezeul Cel adevărat, că pe diavolul în loc de Dumnezeu îl aveţi. Deci nu*

mă vei amăgi pe mine prin cuvintele tale cele cu meşteşug, precum oarecând şarpele pe strămoaşa noastră Eva; nu-mi vei îndulci mie lumea aceasta amară, cu desfătările ei pe care pe toate le socotesc ca pe nişte pelin pentru Iisus al meu Cel prea Dulce. Şi nu vei birui puterea ceea ce întru neputinţă se desăvârşeşte cu toate războaiele tale, că nădăjduiesc spre Hristos al meu, că nu mă va lăsa pe mine, nici nu va lua de la mine mâna cea tare a ajutorului Său până ce capul şarpelui cel înălţat se va călca de picioare femeieşti".

Atunci, prigonitorul, văzându-se înfruntat, s-a mâniat foarte şi schimbând în mânia cea urâtă dragostea sa care o arăta către dânsa, a poruncit să gătească roata cea pentru tortură, care avea într-însa mulţime de cuţite ascuţite, gătite spre acel lucru, ca toată carnea ei de pe oase să o taie şi să o zdrobească. La acea roată pe sfânta fecioară, care cu semnul Crucii s-a îngrădit, legând-o, când începură slujitorii a întoarce roata, trupul ei se zdrobea şi încheieturile ei se desfăceau. Iar ea făcea rugăciune cu tărie către Dumnezeu, zicând: *"Doamne Iisuse Hristoase, luminarea sufletului meu, Izvorule al vieţii mele, Cel ce dai mântuire celor ce nădăjduiesc spre Tine, vino acum spre ajutorul meu ca să se ştie de toţi că Tu eşti Dumnezeu Însuţi şi adevărată nădejdea celor ce Te aşteaptă pe Tine şi că nu vor veni rele, nici se va apropia bătaie de trupurile celor ce şi-au pus scăparea lor spre Tine, Cel prea Înalt".*

Aşa rugându-se ea, îndată a stat roata şi slujitorii, ostenind, au căzut, pentru că ***îngerul lui Dumnezeu, venind, i-a întrerupt învârtirea şi pe sfânta fecioară de pe roată pogorând-o, a tămăduit-o de răni şi cu totul sănătoasă a făcut-o. Iar ea întreagă pogorându-se, cu bucurie cânta mulţumind lui Dumnezeu, şi proslăvind tăria Lui cea atotputernică.***

Aceasta văzând-o prigonitorul şi toţi cei ce erau acolo, au rămas în nepricepere şi se mirau foarte mult de minune. Însă unde răutatea a orbit ochii minţii, acolo nimic n-a folosit minunea cea atât de mare, pentru că n-a putut să cunoască mâna cea tare a adevăratului Dumnezeu. Văzând n-au văzut, şi auzind n-au înţeles, că s-a împietrit inima lor şi semnul cel de minune l-au socotit vrăji-torie. După aceasta a poruncit prigonitorul să se ardă cuptorul foarte tare, ca după aceea să arunce pe sfântă în foc.

Deci, înroşit fiind cuptorul şi arzând încă foc mare, sfânta muceniţă s-a îmbrăcat în zaua celor trei tineri, adică în rugăciune şi împotriva focului celui materialnic a aprins focul dragostei celei tari către Dumnezeu şi, ridicându-şi ochii către cer, a zis: ***"Dumnezeule, Cela ce întru cei de sus petreci şi spre cei smeriţi priveşti, Cela ce în Babilon pe cei trei tineri pe care pentru legea Ta i-au dat focului, i-ai păzit întregi şi nevătămaţi de foc prin îngerul cel sfânt, şi rouă de sus le-ai trimis lor, Tu să-mi fii ajutor şi mie, roabei Tale, care mă nevoiesc pentru slava Ta, Iisuse Hristoase al meu!"***

Aşa a zis şi cu semnul crucii, ca cu o altă armă înarmându-se, sta gata să intre în foc şi aştepta până ce o vor arunca pe ea. Iar doi ostaşi, Victor şi Sostene, cărora le era poruncit să arunce pe muceniţă în foc, văzură o vedenie minunată în foc lucrându-se; ***văzură pe îngerii lui Dumnezeu risipind focul în cuptor şi îngrozindu-i pe dânşii, ca să nu îndrăznească a se atinge de mireasa lui Hristos.*** Această minune văzând-o ziseră către prigonitor: "*Nu putem noi, Antipate, să ne atingem cu mâinile noastre cele spurcate de această cinstită fecioară şi s-o aruncăm pe ea în foc, măcar că ne vei tăia şi capetele noastre. Pentru că vedem o minune prea de mirare, pe care ochii tăi nu o văd. Şi mai de folos ne este nouă să suferim mânia ta, decât a feţelor celor purtătoare de lumină, care ne îngro-zesc pe noi din văpaia focului*". Acestea auzindu-le prigonitorul, s-a mâniat asupra lor şi părându-i-se că sunt creştini şi pentru aceea nu vor să arunce în cuptor pe fecioară, i-a dat pe dânşii la închisoare.

Apoi, altora doi, cărora le era numele Kesar şi Varie, le-a încredinţat ca să aducă la îndeplinire acea poruncă; şi luând pe fecioară, o aruncară în cuptor şi îndată focul cel mare din cuptor a izbucnit şi în faţa celor ce o aruncaseră s-a repezit şi în locul acela i-a prefăcut pe ei în cenuşă iar pe ceilalţi slujitori i-a alungat departe, iar sfânta, în mijlocul cuptorului, ca într-o cămară luminoasă şi ca într-o rouă de răcorire, dănţuind, cânta cântarea tinerilor din Babilon: "***Binecuvântat eşti Doamne Dumnezeul părinţilor noştri şi lăudat şi prea slăvit este numele Tău în veci***" (Daniel 3,26).

Şi a fost o minune prea slăvită că nu s-a atins de dânsa focul, nici chiar de hainele ei, pentru că singurul nestricăcios Mirele ei, Hristos Domnul, în taină a venit în cuptor la sfânta Sa mireasă şi cu cereasca răcorire a rourat-o pe ea.

Apoi, stingându-se cuptorul, a ieşit sfânta întreagă şi sănătoasă, toţi minunându-se de un lucru ca acela.

Iar prigonitorul, nepricepându-se ce să facă, a aruncat-o în temniţă pe ea, zicând: "În această noapte voi chibzui ce să fac vrăjitoarei acesteia".

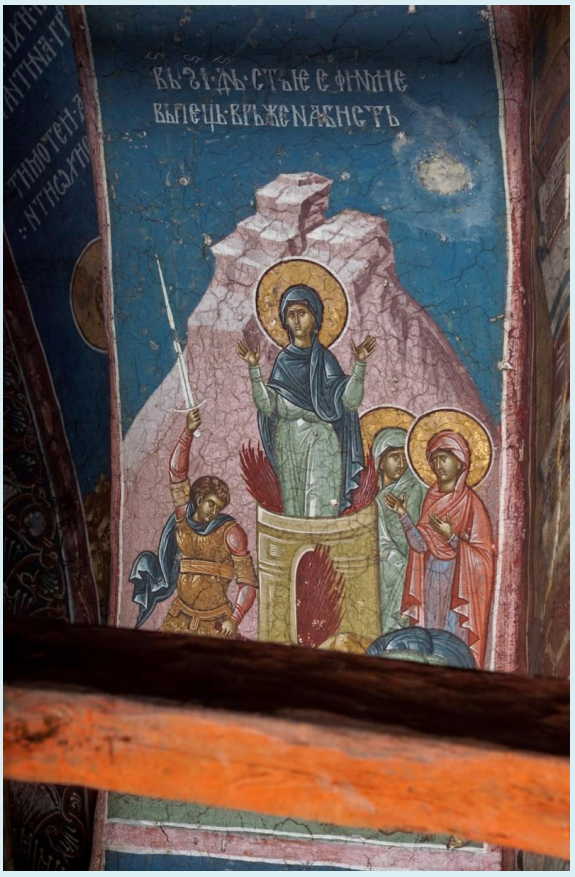

Apoi, pe **Victor şi pe Sostene** aducându-i înaintea sa, se înrăutăţi asupra lor şi le făgădui să-i piardă pe ei de nu se vor închina zeilor. Iar ei răspunseră: *"Până acum eram rătăciţi, neştiind adevărul, dar acum am cunoscut pe unul Dumnezeu Cel ce a făcut cerul şi pământul. În Acesta credem şi ne închinăm, iar idolilor tăi, cărora şi noi mai înainte ne închinam, neştiind amăgirile diavoleşti, de acum nu ne vom mai închina. Iar tu fă cu noi ceea ce voieşti, în mâinile tale sunt trupurile noastre, iar sufletele noastre în sprijinul lui Dumnezeu"*. Şi i-a osândit pe dânşii prigonitorul să fie sfâşiaţi de fiare.

Mergând sfinţii la locul unde aveau să fie mâncaţi de fiarele sălbatice, se rugau lui Dumnezeu cu tărie ca milostiv să le fie lor şi, iertându-le păcatele rătăcirii şi ale credinţei lor celei mai dinainte, să rânduiască sufletele lor cu cei ce au crezut într-însul. ***Şi îndată a venit din cer un glas dumnezeiesc, chemându-i pe dânşii la odihnă, pe care, auzindu-l cu bucurie, şi-au dat sufletele lor în mâinile lui Dumnezeu; iar de trupurile lor fiarele nu s-au atins, şi s-au îngropat de cei credincioşi în taină.***

Trecând noaptea şi fiind a doua zi, a şezut prigonitorul la judecată şi scoaseră pe Sfânta Eufimia din temniţă. Ea mergând, cânta cu veselie: "***Ţie voi cânta, Doamne, cântare nouă, pe tine, Doamne, te voi preaslăvi, tăria mea!; cânta-voi ţie între neamuri şi numele tău voi preaslăvi, că Tu eşti unul adevăratul Dumnezeu şi nu este altul afară de tine***" (Psalm 107,3). Aşa cântând, a mers la judecată. Şi fiind mult întrebată, cercetată şi silită la jertfire, a văzut prigonitorul inima ei neînduplecată şi a poruncit ca spânzurând-o, să-i strujească trupul cu fiare ascuţite. Dar şi după această pătimire s-a aflat întreagă cu puterea lui Dumnezeu.

Apoi săpând o groapă adâncă şi umplând-o cu apă a adunat acolo mulţime de număr de balauri, vipere şi jigănii otrăvitoare din mare şi tot neamul de târâtoare care se mişcă pe pământ şi se află în ape; cu de acelea umplând groapa, a poruncit ca să arunce într-însa pe Sfânta Eufimia. Iar ea, însemnându-se pe sine cu semnul Crucii, zicea: ***"Lumina mea, Iisuse Hristoase, Tu în pântecele fiarei celei din apă ai păzit nevătămat pe Iona, Tu pe Daniil din gurile leilor l-ai izbăvit; Tu dar şi pe mine mă păzeşte cu mâna Ta cea tare, ca să se proslăvească şi în mine numele Tău cel sfânt".*** Şi a sărit în groapă; iar balaurii şi jivinele, plecându-se la dânsa, nu o vătămară, ci se vedea că se îngrijesc de sănătatea ei, că o purtau pe ea pe spatele lor, nelăsând-o să se afunde în adâncul gropii celei pline de apă. Şi a ieşit sfânta din groapa aceea fără de nici o vătămare, cu darul lui Hristos.

Şi nu se mai pricepea prigonitorul ce să-i mai facă. Apoi, vrând ca desăvârşit să o piardă şi gândind că farmecele pe care el le socotea ale sfintei, numai chinurile cele arătate le biruiesc, iar nu şi pe meşteşugurile cele tăinuite, a poruncit să sape altă groapă tăinuită şi s-o umple cu suliţi ascuţite, săbii şi cuţite, înfigând acele arme în fundul gropii cu ascuţişul în sus, iar deasupra acoperindu-le puţin cu paie şi cu pământ, a poruncit ca să meargă muceniţa peste groapa cea acoperită ca, neştiind nimic, să cadă acolo peste armele cele ascuţite şi, rănindu-se, să moară. Şi a trecut sfânta pe deasupra gropii ca o pasăre peste cursă zburând, iar alţi păgâni neştiind groapa aceea, au căzut într-însa şi au pierit. Văzând prigonitorul acest lucru, s-a ruşinat foarte mult şi s-a împlinit acolo scriptura aceea: "***Groapă a săpat şi a adâncit-o şi va cădea în groapa pe care a fă-cut-o***" (Psalm 7,15).

Iar Sfânta lăuda pe Dumnezeu şi cânta: ***"Cine va grăi puterile Domnului, auzite va face toate laudele Tale, Doamne. Că pe cea rănită, roaba Ta, de răni nevătămată o ai păzit, din foc o ai mântuit, de fiare, de apă şi de roată o ai apărat şi din groapă o ai scos; iar acum, Doamne, izbăveşte sufletul meu din mâinile vrăjmaşului celui din început. Păcatele tinereţelor mele şi ale neştiinţei mele nu le pomeni, ci cu picăturile sângelui tău Cel vărsat pentru***

mine curăţeşte spurcăciunea trupului şi a sufletului meu. Că Tu eşti curăţirea, sfinţirea şi luminarea robilor Tăi".

Iar Antipatul, încă a încercat ca, cu cuvinte bune, să o amăgească pe ea: "Să nu-ţi necinsteşti, zicea, neamul tău, să nu-ţi pierzi floarea tinereţelor tale şi să nu te lipseşti de viaţa ta! Întoarce-te spre cinstirea marelui zeu Marte şi vei fi de noi toţi cinstită şi lăudată şi cu multă slavă şi bogăţie îndestulată". Şi alte multe cuvinte înşelătoare, când le zicea sfintei, ea a râs de dânsul şi l-a ruşinat pe el ca pe un nebun. Atunci, iar a început a o munci pe ea şi bătând-o mult cu toiege, a poruncit ca să o fierăstruiască cu un fierăstrău ascuţit. Dar nu putea fierăstrăul să-i vatăme sfântul ei trup. Apoi, pe o tigaie înfocată să o ardă, dar şi tigaia s-a răcit, pentru că ***îngerii erau cu mireasa lui Hristos păzind-o pe ea de toate chinurile.*** La sfârşit, a dat-o spre mâncare fiarelor.

Iar ducându-se sfânta la privelişte, unde era să fie mâncată de fiare, se ruga lui Dumnezeu ca să-i dea ei sfârşitul muceniciei, să primească sufletul ei în mâinile sale, să-i poruncească ei ca din mult pătimitorul trup să treacă la marginea cea dorită şi zicea: *"Doamne al tuturor puterilor, Tu ai arătat întru mine puterea Ta cea nebiruită şi dreapta cea nedovedită; ai vădit drăceasca slăbiciune şi nebunia prigonitorului, iar pe mine mai presus decât toate muncile m-ai păstrat. Drept aceea, acum, precum ai primit uciderea şi vărsarea sângelui mucenicilor celor ce au fost mai înainte, aşa primeşte şi jertfa mea, ce cu suflet umilit şi cu inimă smerită se aduce ţie şi, în locaşurile sfinţilor, în ceata mucenicilor primind sufletul meu, odihneşte-l, că bine eşti cuvântat în veci".*

Aşa rugându-se sfânta, au dat drumul fiarelor asupra ei, leii şi urşii, care, apropiindu-se, îi lingeau picioarele. ***O ursoaică i-a făcut ei în picior puţină rană şi a curs sânge, după care a venit un glas din cer chemând-o pe ea la cele de sus şi îndată şi-a dat duhul său Domnului, pentru care a pătimit cu osârdie.*** Şi s-a cutremurat pământul şi se clătina cetatea, se sfărâmau zidurile, cădeau casele şi s-a făcut frică mare. Fugind toţi de la privelişte aceea de frică, a rămas sfântul ei trup zăcând mort!

Şi în acea vreme, venind părinţii ei, au luat pe fiica lor cea sfântă şi au îngropat-o cu cinste, aproape de cetate, ca la o stadie depărtare, mulţumind lui Dumnezeu şi veselindu-se că s-au învrednicit a fi părinţii unei aşa fiice, care prin sângele său s-a făcut mireasa cerescului Mire Hristos şi a Împăratului a toate, căruia împreună cu Tatăl şi cu Sfântul Duh se cuvine cinste şi slavă, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

(Culegere de la Sfântul Simeon Metafrast)

Sinaxar - Pomenirea Sfintei marii muceniţe şi prea lăudatei Eufimia cea din Calcedonia

În această lună (septembrie), în ziua a şaisprezecea, pomenirea Sfintei marii muceniţe şi prea lăudatei Eufimia cea din Calcedonia

Această Sfântă a trăit în zilele lui Diocleţian (între 284 şi 305). Fiind prinsă, pentru mărturisirea în Hristos a fost chinuită cu focul, cu roata şi cu alte chinuri. Şi scăpând cu darul lui Hristos de toate nevătămată, în sfârşit a fost aruncată ca sa fie mâncată de fiare şi aşa şi-a dat sufletul în mâinile Domnului printr-o simplă muşcătură de urs. Iar părinţii ei au luat trupul Sfintei şi l-au îngropat în apropierea oraşului.

După ce persecuţia lui Diocleţian a încetat, creştinii au pus moaştele Sfintei într-o raclă de aur în biserica ce i-a fost dedicată. Iar în ziua prăznuirii ei, curgea din mormântul ei sânge proaspăt care răspândea o mireasmă dumnezeiască.

La mormântul acestei Sfinte s-a întâmplat minunea respingerii tomului ereticilor de la sinodul ecumenic de la Calcedon, prăznuit la 11 iulie.

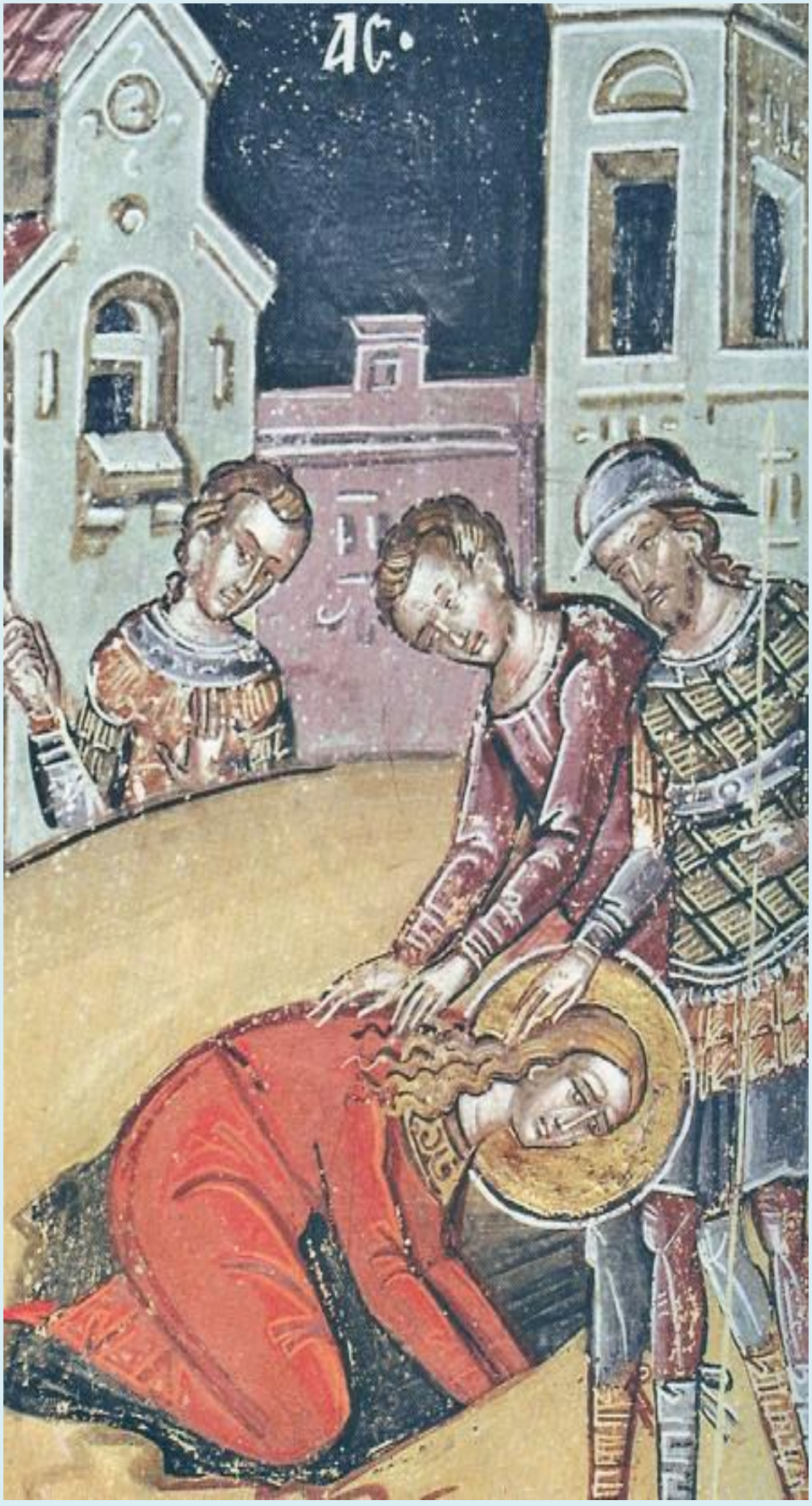

Martiriul Sfintei Eufimia - Frescă de la Mănăstirea Sfântului Visarion Duşan (secolul 16)

Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfânta mare muceniţă Eufimia

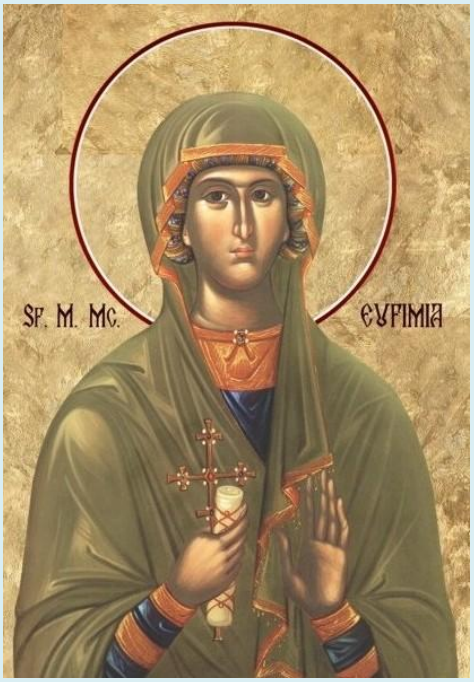

Sfânta Eufimia a trăit pe vremea lui Diocleţian (284-305) şi Maximian Galeriu (305-311). S-a născut şi a crescut la Calcedon, în ţinutul Bitiniei, lângă Bosfor şi era în rânduiala fecioarelor Bisericii, îndeletnicindu-se cu duhovniceştile nevoinţe, întrucât îşi închinase viaţa lui Hristos.

În acea vreme, dregătorul Prisc a dat poruncă să se adune tot poporul şi fiecare după puterea sa să aducă jertfă lui Ares, zeul Calcedonului. Printre cei prezenţi se numărau şi creştini, care, nevrând să jertfească idolilor, de frica chinurilor, se ascundeau. S-au găsit însă trădători, dar au fost descoperiţi. Printre cei care nu au dorit să aducă jertfe s-a numărat şi Sfânta muceniţă Eufimia. Deci, prinzând-o păgânii, au dus-o la chinuri, dând-o în foc, apoi la fiarele sălbatice. Şi cu toate că fiarele nu i-au făcut nimic, sfânta şi-a dat sufletul în mâinile Domnului.

Cea mai vestită biserică ridicată în cinstea ei a fost în Calcedon, în care s-au ţinut lucrările celui de-al 4-lea Sinod Ecumenic. Părinţii de la Calcedon au arătat că izbânda hotărârilor soborului se datora, în bună parte, mijlocirilor Sfintei Eufimia.

Astfel, de vreme ce ereticii nu voiau să primească dogmele dreptei credinţe, Sfinţii Părinţi ai Sinodului au zis către eretici: „Scrieţi, într-o carte, mărturisirea credinţei voastre şi vom scrie şi noi mărturisirea noastră. Amândouă scrierile să le pecetluim şi să le punem în racla cu prea cinstitele moaşte ale marii muceniţe Eufimia. Apoi, să ne rugăm, cu post, lui Dumnezeu, ca prin ea să ne descopere credinţa cea dreaptă”. Şi, pecetluind racla cu pecete împărătească, au pus

păzitori. Iar după trei zile de post şi rugăciune, deschizând racla, au găsit scrierea dreptcredincioşilor în mâna dreaptă a sfintei, iar pe cea a ereticilor rău credincioşi la picioarele ei.

Spre aducerea aminte de această preaslăvită minune din timpul Sinodului, Sfânta mare muceniţă Eufimia este înfăţişată pe icoane cu -o scrisoare sau carte în mână. Pentru această minune, muceniţa este prăznuită şi la 11 iulie, iar duminica următoare acestei date este închinată Sfinţilor părinţi de la Sinodul al 4-lea Ecumenic.

Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfânta mare muceniţă Eufimia; Sfintele muceniţe Meletina şi Ludmila

1. Sfânta mare muceniță Eufimia - Această mult slăvită muceniţă a trăit pe vremea împăraţilor Diocleţian (284-305) şi Maximian Galeriu (305-311). Ea s-a născut şi a crescut la Calcedon, în ţinutul Bitiniei, lângă Bosfor, fiind fiica unui oarecare Filofron şi a Teodosianei, şi era în rânduiala fecioarelor Bisericii, îndeletnicindu-se cu duhovniceştile nevoinţe, întrucât îşi închinase viaţa lui Hristos.

Deci, a ieşit poruncă de la dregătorul Prisc să se adune tot poporul şi fiecare, după puterea sa, să aducă jertfă lui Ares, zeul Calcedonului. Şi s-a adunat popor mult; iar unii dintre creştini, nevrând să jertfească idolului, de frica chinurilor, se ascundeau pe unde puteau. S-au găsit însă trădători, şi au fost descoperiţi. Printre cei ce n-au primit să jertfească lui Ares a fost şi Sfânta Eufimia, fecioara.

Deci, prinzând-o pentru mărturisirea lui Hristos, a fost supusă la chinuri cu foc şi cu roata şi cu alte pătimiri, apoi, la urmă, au dat-o fiarelor sălbatice ca să o sfâşie. Fiarele sălbatice s-au îmblânzit, numai o ursoaică i-a făcut o rană la picior, iar Sfânta Eufimia, rugându-se, şi-a dat sufletul său către Domnul, în anul 307, în 16 septembrie.

Biserica Ortodoxă o cinsteşte ca pe o mare muceniţă. Creştinii au îngropat cu cinste moaştele ei, apoi, încetând persecuţiile, au zidit o mare biserică deasupra moaştelor ei la Calcedon. Şi în Constantinopol erau patru biserici ridicate în cinstea ei.

În zilele binecredincioşilor împăraţi Marcian şi Pulheria (450-457), în anul 451, s-a adunat la Calcedon Sinod mare, de 630 de Sfinţi Părinţi din toată lumea.

Ei au osândit erezia lui Dioscor şi al lui Eutihie, care învăţau că Hristos, Mântuitorul lumii, este o persoană numai cu o fire şi o lucrare, şi nu primeau dreapta credinţă ortodoxă, care învaţă că Iisus Hristos, Mântuitorul lumii, este Fiul lui Dumnezeu, Unul din Sfânta Treime, care după întrupare are două firi: dumnezeiască şi omenească, unite între ele în chip neîmpărţit şi nedespărţit, neamestecat şi neschimbat.

Părinţii de la Calcedon au arătat că izbânda hotărârilor Sinodului se datora şi mijlocirilor Sfintei Eufimia. Astfel, de vreme ce ereticii nu voiau să primească dogmele dreptei credinţe, Sfinţii Părinţi ai Sinodului au zis către eretici: „Scrieţi, într-o carte, mărturisirea credinţei voastre şi vom scrie şi noi mărturisirea noastră.

Amândouă scrierile să le pecetluim şi să le punem în racla cu prea cinstitele moaşte ale marii muceniţe Eufimia. Apoi, să ne rugăm, cu post, lui Dumnezeu, ca prin ea să ne descopere credinţa cea dreaptă”.

Şi, pecetluind racla cu pecete împărătească, au pus păzitori. Iar după trei zile de post şi rugăciune, deschizând racla, au găsit scrierea dreptcredincioşilor în mâna dreaptă a Sfintei, iar pe cea a ereticilor răucredincioşi la picioarele ei.

Spre aducerea aminte de această prea slăvită minune din timpul Sinodului, Sfânta mare muceniţă Eufimia este înfăţişată pe icoane cu o scrisoare sau carte în mână. Pentru această minune, muceniţa este prăznuită şi la 11 iulie, iar duminica următoare acestei date este închinată Sfinţilor Părinţi de la Sinodul al patrulea Ecumenic.

Pentru rugăciunile Sfintei mari muceniţe Eufimia, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluieşte-ne pe noi. Amin.

2. Sfânta muceniță Meletina - era originară din orașul Marcianopolis (Tracia). A suferit moarte martirică în timpul persecuției împăratului Antonim cel Pios (138-161) din porunca lui Antioh, guvernatorul Traciei.

3. Sfânta muceniță Ludmila - s-a născut în Boemia în a doua jumătate a secolului al IX-lea. Contele Melnik, tatăl ei, era un om bogat, unul dintre marii dregători ai țării. Ludmila s-a căsătorit cu prințul Borzivoi al Boemiei. Cu prilejul unei călătorii în Moravia au cunoscut pe cei doi frați Metodie și Chiril, apostolii slavilor.

În urma acestei întâlniri, Ludmila și Borzivoi, soțul ei, au primit Sfântul Botez împreună cu mulți dintre slujitorii lor. Astfel a apărut prima Biserică creștină în Boemia. Dumnezeu a binecuvântat căsătoria lor cu un fiu pe nume Vratislas,

căruia, după ce s-au retras la Castelul Tetin, i-au lăsat conducerea tronului Boemiei.

Vratislas s-a căsătorit cu prințesa păgână Dragomira și au avut un fiu pe nume Venceslas. Acesta a fost crescut în credința creștină de către Ludmila, bunica lui, spre deosebire de celălalt copil al Dragomirei, Boleslav, care a rămas păgân, iar după moartea lui Borzivoi și a fiului său Vratislas, cei doi copii au rămas sub conducerea regentă a Dragomirei.

Deoarece Boleslav și Dragomira urau pe Venceslas și Ludmila pentru că erau creștini, au complotat, omorându-i în timp ce se aflau în biserică rugându-se. Dar împăratul Germaniei, Otto I, a invadat Boemia ca să pedepsească pe cei care l-au omorât pe vasalul său. Învingând pe Boleslav și Dragomira, le-a impus să restabilească religia creștină și să plătească un tribut anual.

Proloage - Sfânta mare muceniţă şi prea slăvita Eufimia (16 septembrie)

Luna lui septembrie în 16 zile: Sfânta mare muceniţă şi prea slăvita Eufimia

Această mult slăvită muceniţă a trăit pe vremea urmaşilor lui Diocleţian (305-312) şi petrecea în rânduiala fecioarelor, îndeletnicindu-se cu duhovniceştile nevoinţe.

Deci, a ieşit poruncă de la dregătorul Priscus să se adune tot poporul şi fiecare, după puterea sa, să aducă jertfă lui Ares, zeul Calcedonului. Şi s-a adunat popor mult; iar unii din creştini, nevrând să jertfească idolului, de frica chinurilor se ascundeau pe unde puteau. S-au găsit însă trădători, şi au fost descoperiţi.

Printre cei ce n-au primit să jerfească lui Ares a fost şi Sfânta Eufimia, fecioara. Deci, prinzând-o pentru mărturisirea lui Hristos şi dând-o la chinuri cu foc, cu roată şi cu alte măiestrii de chinuri, au dat-o, la urmă, fiarelor sălbatice ca să o mănânce. Da, măcar că a rămas nevătămată de fiare, Sfânta Eufimia şi-a dat sufletul său către Domnul.

Biserica Ortodoxă o cinsteşte ca pe cei mai mari mucenici. În vechime, erau în Constantinopol patru biserici ridicate în cinstea ei. ***Cea mai vestită a fost însă cea din Calcedon, în care s-a şi ţinut cel de-al patrulea Sinod a toată lumea, împotriva rătăcirii lui Eutihie, la anul 451.***

Părinţii de la Calcedon socoteau că izbânda hotărârilor soborului, se datora, în bună parte, mijlocitorilor Sfintei Eufimia.

Dumnezeului nostru slavă!

Întru această zi, cuvânt din Limonar, despre Dorotei pustnicul

Un frate, spunea fraţilor lucruri folositoare despre egumenul Dorotei, părintele său, că era el foarte ostenitor şi aspru vieţuia, şaizeci de ani având în peşteră; în toate zilele, pe zăduf, întru amiază-zi aduna pietre în pustie şi totdeauna făcea cu ele chilii şi le da celor ce nu-şi puteau zidi.

Iar eu - a spus fratele - am zis lui odată: "Ce faci părinte, la nişte bătrâneţi ca acestea, muncindu-ţi trupul prin zăduful cel cumplit?"

Şi mi-a răspuns mie, zicând: "Ca să nu mă muncească el pe mine, îl muncesc eu pe el".

Şi mânca, cu măsură, în toate zilele, pâine uscată şi mărunte verdeţuri de salată, încă şi apa o bea cu măsură. Iar Dumnezeu îmi este martor că nu l-am văzut pe el întinzându-şi picioarele, nici dormind pe rogojină, nici pe pat. Ci în toată noaptea, şezând, împletea coşniţe de smicele de finic şi din ele îşi cumpăra hrana.

Însă, cugetând eu că numai în vremea mea vieţuieşte atât de aspru şi vrând a afla, am întrebat pe mulţi ucenici de-ai lui, cu dinadinsul: "Aşa, oare, mereu i-a fost lui viaţa aspră?"

Iar cei ce vieţuiau deosebi, îndreptându-şi bunele obiceiuri, mi-au spus că din tinereţe a avut acest fel de viaţă. Că niciodată n-a dormit după obicei, fără numai când lucra şi mânca închizându-şi uneori ochii; de vreme ce, de multe ori şi pâinea îi cădea din gura lui, în vremea mâncării.

Deci l-am silit noi odinioară pe dânsul, să se odihnească puţin pe rogojină, iar el, cam cu jale, ne-a grăit nouă: "De veţi învinge pe înger să adoarmă, apoi şi pe mine mă veţi face să mă culc".

Întru această zi, cuvânt al Sfântului Ioan Gură de Aur, cum se cade a asculta la citirea sfintelor cărţi, cu ce nevoinţă a citi şi a lua aminte

Zis-a fericitul Ioan Gură de Aur: "Când vei şedea tu la citirea dumnezeieştilor cuvinte, mai întâi să te rogi lui Dumnezeu, ca să-ţi deschidă ochii inimii. Ca nu numai să citeşti cele scrise, ci ca să le şi faci, ca nu spre păcat să citeşti cuvintele şi vieţile sfinţilor. Şi iarăşi, când vei citi cu multă sârguinţă, să citeşti cuvintele, cu dinadinsul şi cu toată inima şi să nu te grăbeşti numai a întoarce filele.

De-ţi este ţie de trebuinţă, nu te lenevi, ci şi de două ori şi de trei ori să citeşti cuvintele şi chiar de mai multe ori, ca să înţelegi puterea lor.

Iar când vei voi să citeşti sau să asculţi pe altul ce citeşte, apoi să te rogi lui Dumnezeu, aşa zicând: ***"Doamne Iisus Hristoase, deschide-mi mie ochii inimii, ca să ascult cuvântul Tău şi să-l înţeleg pe el şi să fac voia Ta, că străin sunt eu pe pământ. Să nu ascunzi de mine poruncile Tale, ci să-mi descoperi ochii, ca să văd minunile din Legea Ta. Arată-mi mie cele nearătate şi cele ascunse ale Înţelepciunii Tale. Spre Tine nădăjduiesc, Dumnezeul meu, ca să-mi luminezi mintea şi gândul, cu lumina înţelegerii Tale, ca nu numai să citesc cele scrise, ci să le şi fac. Ca nu spre păcat să citesc vieţile şi cuvintele sfinţilor, ci spre înnoire şi spre luminare, spre sfinţire, spre mântuirea sufletului şi spre moştenirea vieţii veşnice. Că Tu eşti luminarea celor ce zac întru întuneric şi de la Tine este toată darea cea bună şi tot darul cel desăvârşit".***

Întru această zi, cuvânt din Pateric, despre Filarghie, monahul

A fost un oarecare monah, Filarghie cu numele, care vieţuia în Ierusalim, lucrând lucruri de mână şi din osteneala sa îşi mânca pâinea sa. Iar odată, şezând el în târg îşi vindea lucrul său; şi oarecine şi-a uitat o pungă ce avea o mie de galbeni şi a aflat-o bătrânul. Deci a stat pe locul său, zicând: "Se cade celuia ce a pierdut-o să vie să-şi ia al său şi punga să-şi primească". Şi îndată a venit cel ce o uitase, plângând. Deci, primindu-l pe el bătrânul, i-a dat-o lui. Iar acela îl ţinea pe el, vrând să-i dea lui o parte oarecare, iar bătrânul nici nu se uita. Atunci a început a striga cel ce o pierduse: "Veniţi de vedeţi pe omul lui Dumnezeu, ce fel de faptă face acesta". Însă bătrânul, furişându-se, a fugit pe ascuns şi a ieşit din cetate, ca să nu fie cunoscut. Iar aceasta a făcut-o, ca să nu fie cinstit.

Alt cuvânt asemenea, dintru ale Fericitului Augustin

În Mediolan (oraşul Milano, din Italia) era un şcolar cu frica lui Dumnezeu, care a găsit două sute de galbeni. Şi îndată a făcut ştiut pe la biserici, prin târg, că, cine a pierdut acei galbeni, să-i caute în cutare loc. Deci, venind păgubaşul, după semnele ce a arătat, i-a dat lui galbenii. El însă voia să-i mulţumească şi i-a dat lui douăzeci de galbeni, bucuros că i-a găsit, iar şcolarul nu voia să-i primească. I-a dat atunci zece galbeni, şi tot n-a voit să-i primească şi îi punea în mână cinci galbeni şi nu i-a luat. Atunci, cel cu galbenii, i-a aruncat toţi banii înainte, zicând cu mânie: "Dacă nu voieşti să-i iei, apoi, ia-i pe toţi, că eu nimic nu am păgubit". Şi fiindu-i jale şcolarului de el, a luat puţin din bani şi îndată i-a dat săracilor.

Fericitul Augustin din Iopia zicea către popor: "Vedeţi ce fel de sfadă sfântă, vedeţi ce soi de binecuvântată împotrivire...".

Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfintei mari muceniţe Eufimia (16 septembrie)

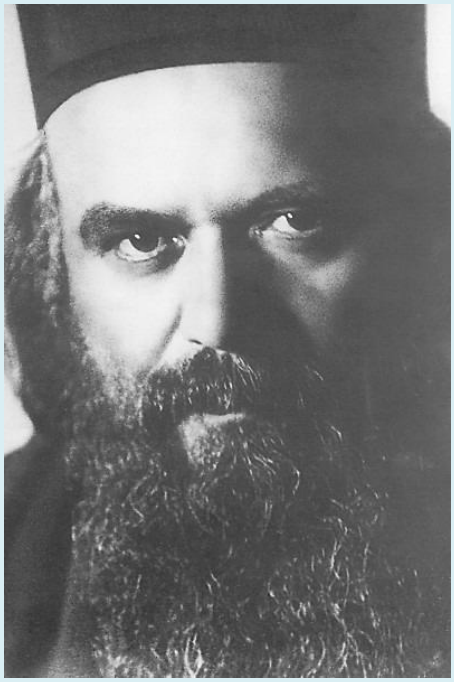

Sfânta Eufimia s-a născut în Calcedon. Tatăl ei, senatorul Filofron şi maica ei, Theodorisia, erau creştini adevăraţi, plini de toată cucernicia şi evlavia. Fiica lor, Eufimia, era de o mare frumuseţe şi trupească şi sufletească.

Pe când odată proconsul Priscus a organizat o mare serbare în Calcedon, în care a poruncit şi aducerea de jertfe la idolul lui Ares, patruzeci şi nouă de creştini s-au ascuns, spre a nu fi nevoiţi să aducă jertfe idolului. Ei au fost însă aflaţi şi târâţi înaintea judecăţii, iar printre ei se afla şi Eufimia.

Întrebaţi fiind cu aroganţă de către Priscus cum au îndrăznit să sfideze decretul imperial, ei au răspuns: „Comanda împăratului şi a ta se cuvine să fie împlinită atunci când nu este contrară poruncii lui Dumnezeu Celui din Ceruri. Dar dacă ea este potrivnică poruncii lui Dumnezeu, atunci ea nu numai că nu trebuie împlinită, dar încă combătută."

Cei patruzeci şi nouă au fost torturaţi bestial timp de nouăsprezece zile încheiate, în ziua a douăzecea Priscus a scos-o pe Eufimia de o parte şi a început să o laude şi să o linguşească pentru frumuseţea ei, sperând să o câştige pentru idolatrie.

Linguşirile senatorului însă au rămas zadarncie, iar acesta a poruncit din nou torturarea ei.

Mai întâi a fost trasă pe roată, dar un înger al Domnului a venit la ea şi a sfărâmat roata. Apoi au aruncat-o într-un cuptor încins, dar şi acolo a fost păzită cu puterea lui Dumnezeu.

Văzând acestea, doi soldaţi, Victor şi Sostenes, au crezut în Hristos şi pentru aceasta au fost aruncaţi imediat la fiare, dându-şi astfel cu cinste vieţile lor.

Sfânta Eufimia a fost după aceea aruncată într-o apă plină de târâtoare otrăvitoare, dar ea a însemnat apa cu semnul Sfintei cruci şi a rămas nevătămată.

La urmă a fost aruncată şi ea la fiare sălbatice şi aşa şi-a dat sfântul ei suflet, mulţumind lui Dumnezeu.

Părinţii ei au luat sfânt trupul ei şi 1-au îngropat cu cinste.

Sfânta mare muceniţă Eufimia a luat cununa muceniciei la anul 304 şi a intrat în slava cea veşnică. Mai este prăznuită sfânta pomenirea ei şi la ziua de 11 iulie.

Cântare de laudă la Sfânta mare muceniţă Eufimia

Mult-binecuvântata Eufimia, sfânta fecioară,
Pe sine ca o mieluşea de jertfi lui Hristos s-a adus.

Ea nici a oftat, nici s-a plâns, nici a jelit,
Ci pentru-ale ei chinuri a mulţumit lui Hristos.

În flăcări fiind, îngeri au pogorât la ea,
Şi focul l-au stins cu răcoare din Rai.

Cu adevărat neclintită este credinţa creştinilor!
Cu adevărat de nestins dragostea lor de Hristos!

O, Sfântă Eufimia muceniţă-fecioară a lui Hristos,
Ceea ce plină eşti de a Lui înţelepciune!
Pentru-ale tale chinuri Domnul
cu-a Raiului bucurie Te-a răsplătit!
Tu îndrăznire multă ai înaintea
Maicii lui Dumnezeu,
Şi a Dulcelui ei Fiu!
Cu ale tale rugăciuni tu duci ajutorul lor lumii!

O, Sfântă mare muceniţă Eufimia,
Roagă-te pentru toţi păcătoşii,
Şi aduce-i pe ei la pocăinţă!

Mitropolitul Augustin de Florina - Predică la pomenirea Sfintei Eufimia (16 septembrie) - Din ce echipa faceţi parte?

Şi iarăşi, iubiţii mei creştini, vom vorbi despre Asia mică. Pont şi Asia mică! Oriunde am săpa în sfintele noastre pământuri, vom găsi moaştele Sfinţilor şi mucenicilor, mai vechi şi mai noi, care s-au jertfit pentru credinţa lui Hristos. Una din cetăţile Asiei mici, zidită în faţa Constantinopolului, a fost şi Calcedonul. În această cetate a avut loc un Sinod Ecumenic, au propovăduit mari Părinţi ai Bisericii şi au fost martirizaţi o mulţime de creştini.

În această cetate a trăit şi a fost martirizată în veacul al III - lea după Hristos Sfânta Eufimia, care este sărbătorită pe 16 septembrie. Care a fost viaţa Sfintei şi care a fost sfârşitul ei mucenicesc?! Acestea, în puţine cuvinte, le vom vedea în această omilie a noastră.

În acea epocă, era împărat unul din cei mai sălbatici prigonitori ai creştinismului, Diocleţian. Acesta îşi propusese să dezrădăcineze cu desăvârşire creştinismul. A uneltit diferite mijloace ca să izbutească în scopul său satanic.

În Calcedon, unde s-a dus ca să urmărească acţiunile slujitorilor săi pentru nimicirea creştinilor, oamenii îi adorau pe falşii zei ai idolatriei antice, dar în mod deosebit îl adorau pe Ares, zeul războiului. Acestuia închinătorii la idoli îi zidiră un templu vestit. Au zidit uriaşa lui statuie, îi aduceau jertfe şi-i prăznuiau sărbătorile în chefuri şi desfrânări. Erau închinători la idoli şi de aceea sărbătoreau aşa.

Dar ce să spunem despre creştinii de astăzi, numiţi ortodocşi, care, deşi zic că cred în adevăratul Dumnezeu şi se închină Sfinţilor şi mucenicilor, aceştia la sărbătorile creştine fac destrăbălări şi chefuri mai rele decât anticii închinători la idoli? Creştini cu numele, dar cu viaţa închinători la idoli.

Acolo deci, în Calcedon s-a dus Diocleţian. Plin de ură împotriva creştinilor, a poruncit ca toţi creştinii care nu se vor închina statuii lui Ares şi nu vor aduce jertfe să fie prigoniţi şi să fie pedepsiţi cu chinuri groaznice.

Creştinii din Calcedonul de atunci, ca să-şi păstreze credinţa, se adunau pe ascuns în diferite case şi acolo studiau Sfânta Scriptură, cântau cu toţii împreună şi se împărtăşeau cu Preacuratele Taine cu lacrimi în ochi. Casele deveniseră biserici. Iar creştinii din Calcedon, ca să scape de atenţia prigonitorilor, se împărţiseră în mai multe grupuri sau echipe. Fiecare grup îşi avea şeful lui şi toţi ştiau în ce casă trebuie să se adune pentru slujba dumnezeiască.

Unul din aceste grupuri, cel mai ales, era grupul care o avea în frunte pe Sfânta Eufimia. 49 erau persoanele grupului ei. Toate persoanele erau strâns legate între ele şi luaseră eroica hotărâre ca, dacă vor fi prinse, să moară mucenicește pentru Hristos.

Nişte spioni ai tiranului au descoperit locul unde se aduna grupul Sfintei Eufimia. Au fost arestaţi toţi cei 49 şi duşi în faţa guvernatorului din Calcedon. La porunca lui de a cădea să se închine idolului nici unul nu s-a supus. Drepţi îşi mărturiseau credinţa. Imediat a poruncit să-i arunce în temniţă. Au suferit mult. Îi băteau cu curele. Trupurile lor se umpluseră de sânge. După 20 de zile, tiranul a poruncit şi i-a scos din închisoare. Spera că chinurile închisorii i-ar face să îngenuncheze şi să se închine idolului. Dar ce lucru ciudat! Trupurile martirilor se vindecaseră de răni! Nici un semn nu se mai vedea pe trupurile lor. Asta era o minune, care ar fi trebuit să-l facă pe tiran să se gândească serios şi să-şi schimbe cugetul. Dar când omul are o dispoziţie rea, poate să vadă şi mii de minuni, nici vorbă să creadă.

Aşa cum frumos scrie Sinaxarul, precum arapul nu se face alb şi racul nu poate învăţa să meargă înainte, aşa şi tiranul, care a chinuit-o pe Sfânta Eufimia şi pe ceilalţi mucenici, nu şi-a schimbat dispoziţia.

Ameninţa că o va arde pe întâistătătoare, pe Sfânta Eufimia. La această ameninţare a tiranului, Sfânta a răspuns: ***Eu, o, tirane, nu mă tem de acest foc vremelnic. Mă tem de acel foc, de focul cel veşnic, care îi va arde fără încetare pe cei care se leapădă de Hristos.*** Tiranul a poruncit şi s-a aprins un foc ca să o ardă pe Sfântă.

Doi soldaţi, Sostene şi Victor n-au îndrăznit să îndeplinească porunca tiranului, pentru că după toate câte văzuseră, crezuseră şi ei în Hristos. Vedem - au spus tiranului, un înger care împrăştie focul şi nu-l lasă să se apropie de Sfântă, iar pe noi ne ameninţă…Soldaţii au crezut, tiranul nu a crezut. Soldaţii au fost aruncaţi în temniţă, iar tiranul cu alţi soldaţi a continuat mucenicia Sfintei Eufimia.

Dar din toate chinurile pe care le istoriseşte Sinaxarul, ***Sfânta Eufimia scăpa într-un mod minunat. Dragostea ei faţă de Hristos era mai caldă decât focul. Credinţa ei biruia toate ispitele şi chinurile. Prin chinurile ei, Sfânta Eufimia strălucea încă şi mai mult.*** O stea, care a luminat nu doar cele 49 de persoane ale grupului ei, ci şi pe ceilalţi. Închinători la idoli, care priveau minunile şi mai ales răbdarea ei în chinuri, credeau în Hristos şi-şi mărturiseau public noua credinţă. În felul acesta, grupul ei a crescut şi s-a înmulţit. Tiranul nu reuşea în planurile lui. S-a dus să împrăştie grupul, dar în loc să-l împrăştie, a văzut grupul mărindu-se şi pe creştini înmulţindu-se.

Dar a venit ceasul sfârşitului mucenicesc al Sfintei. Tiranul a poruncit s-o arunce la fiare sălbatice şi înfometate. Dar ***imediat ce un urs a muşcat-o pe Sfântă, sufletul Sfintei a zburat din trupul chinuit şi s-a dus în ceruri, ca să-L întâlnească acolo pe Mirele cel Ceresc, pe Domnul nostru Iisus Hristos.***

Iubiţii mei! Vedeţi ce a izbutit o femeie care a crezut în Hristos? A biruit pe tiran şi toate chinurile. Câte ne învaţă! Dar din toate învăţăturile, vreau să luaţi aminte la una. Sfânta Eufimia a avut un grup din 49 de persoane. Le catehiza, le învăţa şi le sfătuia la frumoasele lupte creştine.

Arătaţi-mi, iubiţii mei creştini, un astfel de grup, ca să cad şi să mă închin căpeteniei şi sfinţilor lui membri. Astăzi, în epoca noastră, există grupuri sau echipe, care cu fanatism dau cu piciorul în minge şi adună lumea pe stadioane, dar grupuri sau echipe cu un scop mai înalt, cum a fost grupul sau echipa Sfintei Eufimia, unde? Vai! Cât s-a răcit credinţa creştinilor de astăzi!

Acum, în ultima vreme, în Mitropolia noastră se face o încercare în fiecare parohie, chiar şi în cea mai mică, să existe un cerc de bărbaţi care să studieze Sfânta Scriptură şi un cerc de femei care să studieze Scriptura şi să se roage. Dacă am avea în toată patria noastră astfel de cercuri şi dacă toate aceste cercuri ar deveni ca grupul Sfintei Eufimia, o, atunci, ce propăşire duhovnicească am avea în patria noastră!

Creştinii mei, bărbaţi şi femei, episcopul Florinei cu lacrimi în ochi vă roagă: Înmulţiţi aceste grupuri sau echipe spre slava lui Dumnezeu. Toţi şi toate în cercuri, în echipe ale Domnului!

(traducere:Frăţia Ortodoxă Misionară "Sfinţii trei noi Ierarhi", sursa: „Myripnoa anthi", Atena, 2007)

Moaştele Sfintei Eufimia

Sfânta mare muceniţă Eufimia a trăit în secolul al III-lea în Calcedon, cetate din Asia Mică, identificată astăzi cu districtul Kadiköy al oraşului Istanbul. Era fiica unui senator roman creştin cu numele Filofronos şi a soţiei acestuia, Teodosia.

Sarcofagul din Rovinj, Croaţia conţine o parte din moaştele Sfintei Eufimia.

Asediul persan condus de regele Chosroe I asupra Calcedonului în anul 617 a făcut ca moaştele Sfintei Eufimia să fie adăpostite într-o altă biserică din Constantinopol, aproape de Hipodrom. A urmat perioada iconoclastă, în care moaştele sfinţilor erau aruncate din biserici, racla muceniţei Eufimia fiind recuperată din mare de fraţii ortodocşi Serghie şi Sergon, care au înapoiat-o unui ierarh local pentru a o adăposti.

În anul 796, sfintele moaşte erau recuperate din insula Lemnos şi depuse în Constantinopol. În vremea Cruciadelor, racla a fost din nou furată, cavalerii templieri ducând-o la Nicosia, în Cipru.

În anul 1454, după căderea Constantinopolului, patriarhul Ghenadie al II-lea Scolarios a mutat moaştele sfintei din biserica de lângă hipodrom în Catedrala patriarhală "Sfântul Gheorghe" din Fanar, unde sunt depuse spre venerare până în zilele noastre.

Moaştele Sfintei Eufimia pot fi venerate în Catedrala patriarhală "Sfântul Gheorghe" din Fanar

(În biserica Patriarhiei Ecumenice din Constantinopol se păstrează moaştele Sfintei Teofana, a Sfintei Eufimia şi a Sfintei Solomoni, mama Sfinţilor Macabei. În racla din mijloc, în care sunt păstrate moaştele Sfintei Eufimia, părinţii de la Calcedon au pus cele două mărturisiri de credinţă.)

Racla cu Sfintele moaşte al Sfintei muceniţe Eufimia, în care părinţii de la Calcedon au pus cele două mărturisiri de credinţă
(Sfintele moaşte din Catedrala Patriarhiei Ecumenice Ortodoxe - Constantinopol)

Racla cu sfintele moaşte ale Sfintei mari muceniţe Eufimia din Biserica Patriarhiei Ecumenice, ce poartă hramul Sfântului mare mucenic Gheorghe, Constantinopol, Turcia

La Patriarhia Ecumenică a Constantinopolului se află moaştele:

- *Sfântului ierarh Ioan Gură de Aur (sfânt capadocian),*
- *Sfântului ierarh Grigorie Teologul (sfânt capadocian),*
- *Sfintei muceniţe Eufimia*
- *Sfintei cuvioase Teofana*
- *Sfintei cuvioase Solomoni*

Tot aici se află icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului "Ocrotirea Bizanţului" şi unul din cuiele care au fost bătute în trupul Domnului Iisus. Stâlpul unde a fost bătut Hristos.

Fragment din racla cu moaştele Sfintei muceniţei Eufimia se află la Constantinopol, iar în Sfântul Munte Athos - mâna

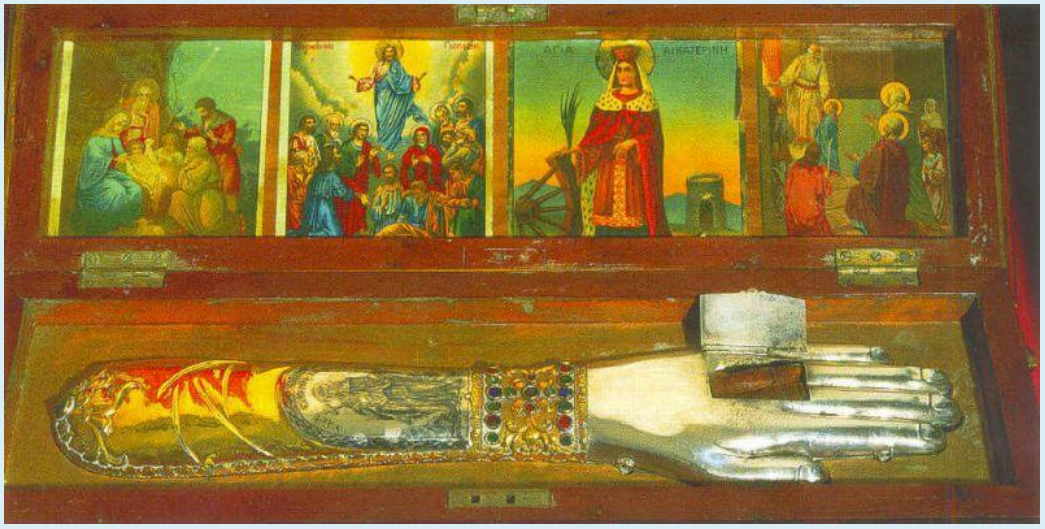

Mâna Sfintei muceniţei Eufimia în Sfântul Munte Athos

Sfânta muceniţă Eufimia şi Sfinţii Părinţi de la Sinodul IV Ecumenic (11 iulie)

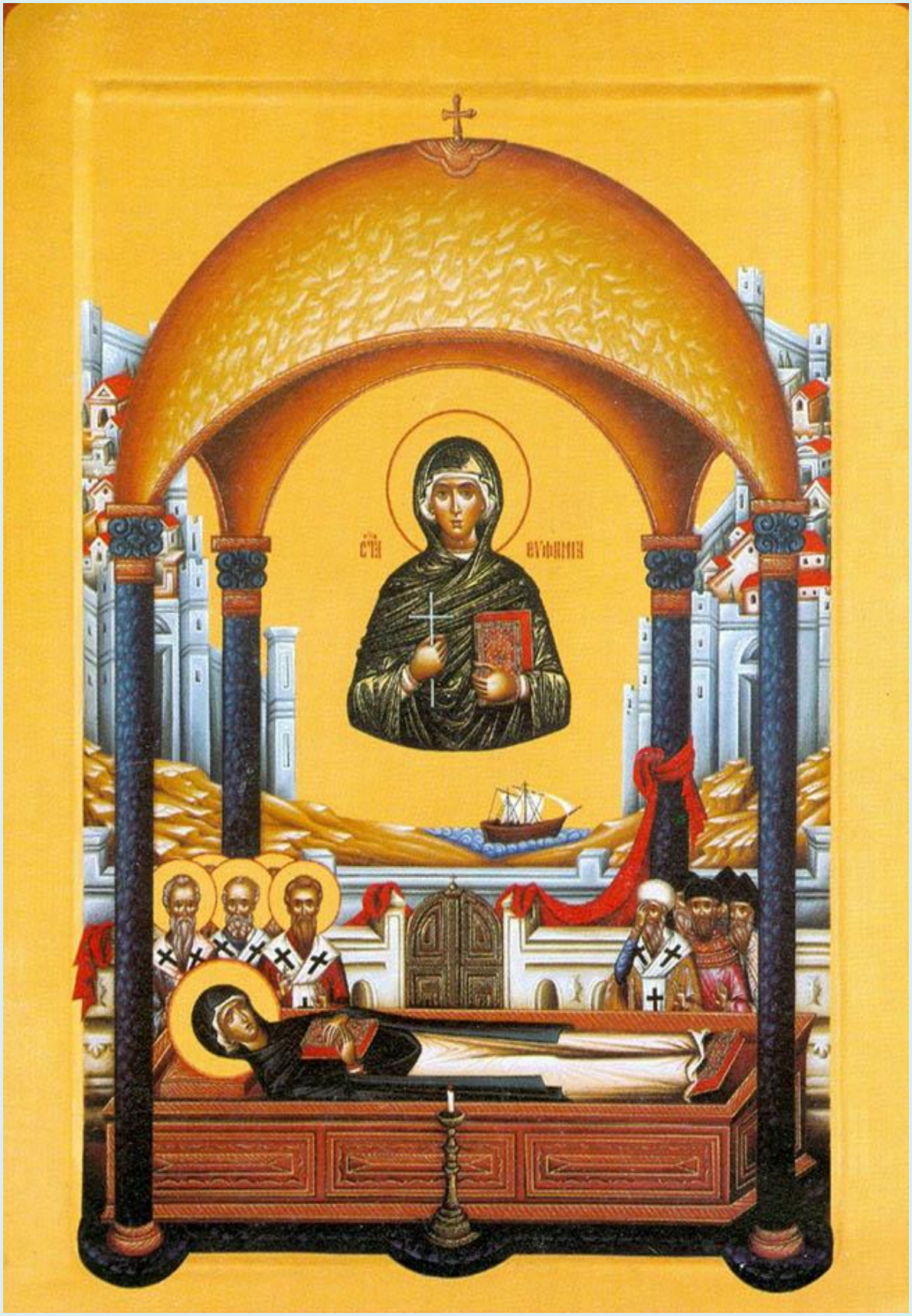

Vieţile Sfinţilor - Minunea Sfintei muceniţe Eufimia, prin care s-a întărit dreapta credinţă (11 iulie)

Sfânta muceniţă Eufimia s-a născut, a crescut şi s-a încununat prin mucenicie în Calcedon, cetatea Bitiniei de lângă gura Marii Negre, în dreptul Constantinopolului, fiind între ele Bosforul Traciei. Ea a pătimit pe vremea împărăţiei lui Diocleţian, în 16 zile ale lunii septembrie, în care zi se prăznuieşte pomenirea ei.

Acum se pomeneşte minunea care s-a făcut de cinstitele ei moaşte în vremea Sinodului al IV-lea a toată lumea al Sfinţilor Părinţi, ce s-a ţinut în Calcedon la anul 451 şi prin a cărei minune s-a dovedit şi s-a întărit mărturisirea dreptei credinţe. Această minune a fost hotar al Sfinţilor Părinţi, ca să nu treacă spre partea celor rău credincioşi.

Lucrurile s-au început astfel: ***"Dioscur, patriarhul Alexandriei şi Eutihie, arhimandritul Constantinopolului, încă de pe vremea împăratului Teodosie cel Tânăr, au ridicat un nou eres de hulă împotriva Domnului nostru Iisus Hristos, amestecând cele două firi ale Lui într-una singură, adică firea cea dumnezeiască şi firea cea omenească. Mulţi din rânduiala duhovnicească şi mirenească s-au amăgit cu această rea credinţă a lor. Pe mulţi bărbaţi şi***

boieri care erau în palatul împărătesc i-au vătămat cu acel eres şi de la care aveau mare ajutor. S-a ţinut în Efes un sinod local, după cel de al III-lea Sinod a toată lumea, care a fost acolo cu mulţi ani înainte.

Dar acestuia cum să-i zicem sinod? Mai bine să-i zicem adunare tâlhărească, deoarece preasfinţitul Flavian, patriarhul Constantinopolului şi mărturisitorul dreptei credinţe, a fost ucis de cei de un gând ai lui Dioscur şi ai lui Eutihie. Atunci s-a întărit mai mult acel eres, astfel credinţa cea rea se primea ca o credinţă dreaptă. Deci, era de trebuinţă să se adune al IV-lea Sinod din toată lumea, al Sfinţilor Părinţi, pentru lepădarea acelui eres şi spre întărirea dreptei credinţe.

În vremea aceea, împăratul Teodosie a trecut din această viaţă către Domnul. După el a luat împărăţia îmbunătăţitul şi plăcutul lui Dumnezeu Marcian cu Sfânta Pulheria.

Aceşti râvnitori ai dreptei credinţe, văzând Biserica tulburată de eresuri şi de diferite certuri ce se făceau în ea, au poruncit să se adune în cetatea Calcedonului toţi Sfinţii Părinţi din toată lumea creştină şi să stabilească adevărata credinţă.

Adunându-se Sfinţii Părinţi în număr de 330, cu Preasfinţitul Antonie, patriarhul Constantinopolului şi cu preasfinţitul Iuvenalie, Patriarhul Ierusalimului şi cu trimişii preasfinţitului Leon, episcopul Romei, fiind de faţă răii începători şi învăţători de eresuri: Dioscor, patriarhul Alexandriei, Maxim al Antiohiei, rânduit la patriarhie de Dioscor în locul lui Domnos, împreună cu ceilalţi arhierei de un gând cu el, şi Eutihie cu ai săi. Numărul ereticilor era fără de număr şi toţi împreună cu Sfinţii Părinţi făceau Sinodul.

Cu toţii s-au adunat în biserica Sfintei mare mucenițe Eufimia, care este în cetăţuia dinspre Bosfor, pentru că acea biserică ţinea de scaunul mitropoliei Calcedonului şi era foarte mare, încât putea să încapă mult popor. Tot în acea biserică se odihneau moaştele acestei mari mucenițe, de la care se făceau minunate şi prea slăvite minuni, care se cade măcar în parte să se pomenească.

În ziua sfintei ei pomeniri, în care a pătimit pentru Hristos, în toţi anii izvora sânge din cinstitele ei moaşte, ca şi cum ar fi curs dintr-o rană, şi se lua de acolo astfel: Mormântul ei era de marmură şi acoperit de o lespede tot de marmură, având înăuntru moaştele sfintei, puse într-un sicriu de lemn. În acel mormânt de marmură, în partea stângă, era o ferestruie mică, cât încăpea o mână omenească. Ferestruia era încuiată cu tărie şi se deschidea numai la vremuri cuvioase. Prin acea ferestruie, numai episcopul singur,

după cântarea rugăciunilor de toată noaptea şi înaintea Sfintei Liturghii, scotea acel sânge cu un burete legat de o verigă lungă de fier. Băgând acolo buretele uscat, îl scotea plin de sânge şi îl storcea într-un vas făcut pentru aceasta. Văzând poporul sângele acela, înălţa rugăciuni atât lui Dumnezeu, cât şi Sfintei Muceniţe Eufimia şi se ungea cu el spre binecuvântare şi tămăduirea neputinţelor lor.

Acel sânge era foarte plăcut la miros, ca şi cum era amestecat cu un mir scump, însă nici un fel de mir din cele pământeşti nu putea să fie asemănător cu acela. Pentru că sângele acela covârşea cu neasemănare toate aromatele şi tămăduia toate bolile. Sfânta muceniţă izvora din cinstitele ei moaşte un mir mirositor şi tămăduitor ca sângele, nu numai în vremea prăznuirii sale de peste an, ci uneori şi în alte vremi.

Dar mai ales, izvora când arhiereul acelei biserici era bărbat plăcut lui Dumnezeu, cu viaţă îmbunătăţită. Se făceau încă şi arătări multe, pentru că sfânta se arăta de multe ori celor ce se rugau ei cu credinţă; uneori celor ce zăceau în boli, alteori celor ce alergau la biserică şi la mormântul ei, iar alteori celor ce erau în primejdii şi o chemau în ajutor.

Multe popoare alergau din toate ţările şi cetăţile la moaştele ei în Calcedon, spre închinare cu credinţă, dar mai ales din Constantinopol. Drept aceea, adunându-se Sinodul Sfinţilor Părinţi celor din toată lumea, împăraţii au poruncit ca acolo să se întrunească.

La acel sinod al dreptcredincioşilor creştini, făcându-se multă neînţelegere şi ceartă cu ereticii, pentru că ei nicidecum nu voiau să se supună la dogmele cele drepte, atunci Preasfinţitul Anatolie, sfătuindu-se cu ceilalţi părinţi, a zis către eretici: "Voiesc să scrieţi într-o carte despre mărturisirea credinţei voastre şi vom scrie şi noi mărturisirea noastră şi amândouă scrisorile, pecetluindu-le, să le punem în mormânt la preacinstitele moaşte ale Sfintei Mare Muceniţe Eufimia, apoi să ne rugăm lui Dumnezeu cu post, ca prin aceasta să ne descopere care este credinţa cea dreaptă".

Aceasta zicând Sfântul Anatolie, toţi au lăudat sfatul lui. Deci, au scris două cărţi: dreptcredincioşii pe a lor, iar ereticii pe a lor. Apoi, pecetluindu-le cu peceţile lor şi descoperind mormântul sfintei, au pus amândouă scrisorile pe pieptul ei. După aceea, acoperind mormântul, l-au întărit cu pecete împărătească şi cu păzitori şi după aceasta s-au rugat trei zile cu postire.

Sosind ziua a patra, împăratul împreună cu tot sinodul, s-au dus la sfântul mormânt al Sfintei Eufimia şi, desfăcând pecetea împărătească, au deschis mormântul şi au văzut scrisoarea celor dreptcredincioşi şezând în dreapta

sfintei, iar scrisoarea celor răucredincioşi zăcând la picioarele ei. De mirare era şi aceasta, că ea şi-a întins mâna sa spre împărat şi spre patriarh ca o vie, dându-le lor scrisoarea celor dreptcredincioşi. Atunci toţi s-au umplut de bucurie negrăită şi au dat slavă lui Dumnezeu, cântând cântări de laudă şi de mulţumire sfintei muceniţe şi închinându-se cu fierbinte dragoste moaştelor ei făcătoare de minuni.

Atunci toţi au propovăduit credinţa cea dreptmăritoare, ca una ce era întărită de Dumnezeu prin sfânta şi marea muceniţă, iar credinţa ereticilor au dat-o anatemei. Mulţi dintre eretici, văzând acea minune, au trecut la dreptcredincioşi, iar pe cei care se mai împotriveau, pe aceia i-au scos din dregătoriile lor şi i-au trimis la închisoare. Din acel timp, zugravii au început spre aducere aminte de acea preaslăvită minune, care s-a făcut în timpul sinodului, a zugrăvi pe Sfânta Mare Muceniţă Eufimia cu scrisoarea în mâna dreaptă, căci şi până atunci, şi după aceea, sfânta muceniţă n-a încetat a face minuni şi a izvorî din cinstitele ei moaşte sânge mirositor ca mirul.

***

După ce au trecut mulţi ani, împărăţia Bizanţului a luat-o Mavrichie. Acest împărat, fiind la început dreptcredincios, mai târziu a cam slăbit în credinţă, îndoindu-se de minunile sfintei şi de sângele care curgea din rănile ei, socotindu-l că este prefăcut, iar nu adevărat. De aceea, vrând să se încredinţeze şi să afle adevărul, a făcut astfel:

Mai înainte de a se face pomenirea sfintei şi marii muceniţe, a poruncit ca atât mormântul, cât şi fereastra mormântului să fie întărite cu pecetea sa împărătească. Deci, sosind ziua praznicului, s-a dus singur de la Constantinopol la Calcedon şi, desfăcând pecetea, a deschis fereastra. Atunci,

deodată, a ieşit miros foarte plăcut, încât a umplut biserica, iar sângele, mai bine-zis mirul, curgea din cinstitele moaşte ale sfintei, mai mult ca altădată, pentru că nici într-un an n-a curs atât de mult sânge ca în acel timp. Aceasta spre înfruntarea credinţei împăratului şi spre întărirea credinţei fără îndoire în puterea lui Dumnezeu, Care poate să le facă pe toate mai presus de fire.

Domnul, care a putut scoate lui Samson izvor de apă vie dintr-un os uscat de falcă de măgar, oare nu putea ca din moaştele cele nestricăcioase ale plăcutei Sale să izvorască sânge şi mir? Deci, împăratul cunoscând greşeala sa, s-a căit şi a câştigat mare credinţă şi evlavie către Sfânta Eufimia.

***

După aceasta, în timpul împărăţiei lui Eraclie, a fost, cu voia lui Dumnezeu, mare năvălire a perşilor asupra ţării Bitiniei şi la hotarele Calcedonului. Astfel, supunând toate cetăţile acelea, după obiceiul lor barbar, le-au pustiit. Apoi, intrând în biserica marii muceniţe, tot ceea ce au găsit au luat şi, voind să deschidă mormântul sfintei, nicidecum n-au putut. Deci, ostenindu-se mult, nimic n-au sporit, pentru că, nu numai lespedea de marmură de deasupra era nemişcată, dar nici fereastra nu se putea deschide. Atunci perşii, adunând mulţime de lemne şi de vreascuri, au împresurat mormântul şi, făcând pe dânsul ca un fel de stog, au pus materii arzătoare şi le-au dat foc, aşteptând să se risipească marmura din acea cumplită ardere.

Dar nici aşa n-au sporit, pentru că arzând toată materia aceea a fost prefăcută în cenuşă, dar mormântul sfintei a rămas nevătamat, Dumnezeu făcând pe plăcuta Sa minunată. ***După plecarea perşilor, împăratul cu patriarhul au ţinut sfat, pentru moaştele Sfintei şi marii muceniţe Eufimia şi au socotit să le mute din Calcedon la Constantinopol, temându-se iarăşi de năvălirea barbarilor împotriva Calcedonului.***

Zidind în Constantinopol, aproape de hipodrom, o biserică mare şi frumoasă, după asemănarea celei de la Calcedon, au pus într-însa cu cinste sfintele moaşte, împreună cu mormântul, iar pe mitropolitul Calcedonului l-au rânduit să fie lângă dânsele, spre mai mare cinste a sfintelor moaşte. ***Mormântul l-au pus în Sfântul Altar în locul dumnezeieştii mese, şi pe el se săvârşea jertfa cea fără de sânge, pentru că înăuntru erau cinstitele moaşte ale Sfintei marii muceniţe Eufimia, de la care se săvârşeau minuni, precum în Calcedon, tot aşa şi în Constantinopol, iar sângele şi mirul cel mirositor izvora la timpul obişnuit.***

***

Deci, trecând mulţi ani şi schimbându-se mulţi împăraţi, iar Sinoadele Sfinţilor Părinţi a toată lumea, al V-lea şi al VI-lea sfârşindu-se, a venit ca împărat al Constantinopolului Leon Isaurul, cel cu nume şi obicei de fiară. Acela a început a tulbura Biserica lui Dumnezeu cu eresul luptării de icoane, numind sfintele icoane idoli; iar către cei de un gând cu el, zicea: "Iată acestea sunt de care zice proorocul: ***Ochi au şi nu văd, urechi au şi nu aud, gură au şi nu vorbesc***...".

Împăratului Leon i se împotrivea Preasfinţitul Patriarh Ghermano, însă acesta l-a izgonit cu necinste din scaun şi în locul lui a rânduit pe un eretic de un gând cu dânsul. Asemenea a izgonit şi pe ceilalţi arhierei dreptcredincioşi; iar pe cei ce nu se învoiau la ereticia lui, batjocorindu-i, i-a izgonit. El hulea nu numai sfintele icoane, ci şi împotriva moaştelor sfinţilor lătra ca un câine cu neînfrânata limbă, defăimîndu-le cu totul.

Deci, văzând şi auzind de minunile ce se făceau de sfintele moaşte ale Sfintei şi marii muceniţe Eufimia, i se rupeau rărunchii de zavistie, dar nu îndrăznea să facă ceva rău moaştelor, temându-se de ridicarea şi de tulburarea poporului.

Însă a aflat un meşteşug ca acesta: s-a dus în ascuns cu cei de un gând ai săi în biserica Sfintei Eufimia şi a descoperit mormântul ei, pe care perşii nu l-au putut descoperi, pentru că Domnul Hristos a lăsat să se atingă mâinile credincioşilor şi ale celor răucredincioşi de cinstitele moaşte ale miresei Sale, dar le-a păzit neatinse de mâinile necredincioşilor păgâni. Perşii greşeau în neştiinţa lor, iar creştinii cei răucredincioşi, ştiind, îndrăzneau. De aceea au fost lăsaţi spre mai marea osândă a lor, ca să necinstească pe acea sfântă.

Împăratul Leon, descoperind mormântul, a scos de acolo racla cea de lemn în care erau nestricate moaştele cele făcătoare de minuni ale Sfintei Eufimia, iar în locul acelora a băgat în mormântul cel de piatră nişte oase putrede şi puturoase, pe care le pregătise înadins şi, acoperindu-le iarăşi cu lespedea, s-a dus. El a luat tâlhăreşte acele sfinte moaşte şi le-a pus într-o cameră din palatul împărătesc.

Surorile împăratului şi cu fiicele sale, tăinuindu-se de el, mergeau la sfintele moaşte şi le cădeau cu miruri şi le aprindeau lumânări, cinstindu-le cu osârdie şi închinându-se cu dragoste. Dar răucredinciosul împărat, înştiinţându-se degrabă despre aceasta, îndată a luat racla cu sfintele moaşte şi, noaptea, a aruncat-o în mare.

A doua zi, strângând adunare din cei răucredincioşi, ocăra la arătare pe poporul cel dreptcredincios, hulind şi defăimând moaştele sfintei marii muceniţe, zicând: "O, oameni nebuni, mergeţi şi vedeţi înşelăciunea cu care

vă înşelaţi, spunând că sunt nestricăcioase şi făcătoare de minuni moaştele prealăudatei Eufimia; descoperiţi mormântul şi vedeţi dacă cele ce spun ei sunt adevărate!"

Deci, îndată a trimis pe oamenii săi ca să descopere mormântul şi tot poporul a văzut oasele cele putrede şi puturoase. Drept aceea ereticii au început a râde şi a batjocori pe cei dreptcredincioşi, numindu-i închinători de oase puturoase, iar dreptcredincioşii, minunându-se de un lucru neaşteptat ca acela, nu ştiau ce se întâmplase. Deci, s-au umplut de ruşine şi de jale.

Atunci, mulţi socoteau că toate minunile sfintei nu sunt adevărate; de aceea, scuipând oasele acelea puturoase, le-au aruncat afară. Asemenea şi mormântul acela de marmură l-au scos afară şi biserica au prefăcut-o într-o pustie urâtă, căci au necinstit-o cu fel de fel de necurăţii. Biserica aceea era astfel ca o peşteră goală sau ca ocol de animale; încă şi mai rea, pentru că toate spurcăciunile şi necurăţiile se puteau face acolo. Astfel, fierarii îşi făcuseră înăuntrul bisericii cuptoare de fierărie şi lucrau într-însa meşteşugurile lor. Şi, unde mai înainte se auzea glas de cântări dumnezeieşti, acum ieşea de acolo sunetul ciocanelor care băteau fierul pe nicovală şi se auzeau cântece necuviincioase, cuvinte spurcate şi ceartă între oamenii fără de rânduială.

Astfel petreceau acei meşteri în acea biserică pustiită, cu femeile şi cu copiii lor. Iar în Sfântul Altar, ca într-un loc ascuns, îşi aveau locul unde îşi făceau nevoile trupeşti. Dumnezeu a răbdat îndelung acele fapte rele omeneşti, care spurcau până într-atât sfinţenia Lui, până ce pe cei răi, rău i-a pierdut şi iarăşi a ridicat semnul credinţei, adică crucea, curăţind şi sfinţind locul Său, pe care l-a făcut iarăşi sălăşluire a slavei Sale.

Cinstitele şi sfintele moaşte ale muceniţei, fiind aruncate în mare, atunci a plecat o corabie, după rânduiala lui Dumnezeu, de la malul care se numea al "Sofiei". Acea corabie era a fraţilor Serghie şi Sergon. Văzând ei sicriul purtat de valuri aproape de corabia lor, l-au luat în corabie, socotind că într-însul este vreo comoară lumească. Deci, dând drumul la pânze, au plecat. Sosind la gura care se numeşte a lui Avid, au deschis sicriul şi au văzut moaştele sfintei muceniţe nevătămate şi cu bună mirosire, care ieşea din ele. Ei s-au bucurat de acea comoară duhovnicească, dar mai ales când s-au adeverit în vedenie de sfinţenia acelor moaşte. Pentru că în noaptea următoare au văzut în vis slavă mare deasupra moaştelor şi un sfeşnic în care ardeau lumânări şi nişte bărbaţi luminoşi cântând şi lăudând pe Dumnezeu.

După vedenia aceea, ei s-au rugat lui Dumnezeu să le descopere ale cărui sfânt sunt acele moaşte. Deci, plutind, s-au apropiat de insula ce se numea

Lemnos. În insula aceea se aflau moaştele făcătoare de minuni şi izvorâtoare de mir ale Sfintei muceniţe Glicheria. Rămânând ei lângă insula aceea, au văzut în vedenie pe Sfânta Muceniţă Glicheria venind spre corabia lor, iar din corabie ieşind în întâmpinarea ei o fecioară foarte frumoasă, şi amândouă s-au îmbrăţişat cu dragoste. Fecioara care venise a zis către cea care ieşise din corabie: "Bucură-te, muceniţă lui Hristos, fericită Eufimia!" Aceasta, de asemenea, i-a răspuns: "Bucură-te, muceniţă lui Hristos, fericită Glicheria!" Şi sărutându-se una cu alta, s-au despărţit. Sfânta Glicheria s-a dus la locul său, iar Sfânta Eufimia s-a întors în corabie.

Această vedenie s-a făcut la amândoi fraţii, pentru care s-au bucurat foarte mult, fiindcă s-au înştiinţat ale cui sunt moaştele acelea. Deci, rugându-se cu căldură către Sfânta mare muceniţă Eufimia, au căzut cu osârdie la sfintele ei moaşte şi le sărutau, plângând de bucurie. Ei voiau să ducă acea vistierie fără de preţ în patria lor, dar Dumnezeu şi sfânta cea plăcută Lui n-au voit aşa. Căci, după ce corăbierii au ridicat pânzele corăbiei, au pornit spre ţara lor. Fiind departe insula aceea, deodată s-a ridicat o furtună şi o învăluire mare, încât corabia, fiind purtată de valuri, iarăşi a venit la aceeaşi insulă. Liniştindu-se marea, corăbierii au pornit din nou la călătoria lor.

Dar iarăşi, din porunca lui Dumnezeu, valurile ridicându-se fără de veste, au adus corabia înapoi la insulă. Aceasta s-a întâmplat nu de două ori, nici de trei ori, ci de mai multe ori. Iar cei din corabie erau în mare nepricepere.

Deci, în noaptea următoare, li s-a arătat muceniţa lui Hristos, zicându-le: "Pentru ce vă siliţi să mă duceţi pe mine încoace şi încolo? Nu se poate ca eu să ies de aici, nici nu voiesc să mă duc acolo unde voiţi să mă duceţi voi!"

Apoi iarăşi a zis: "Oare nu-mi ajunge acea mutare din Calcedon în Constantinopol şi aducerea mea aici? Pentru ce mai voiţi să mă duceţi în părţile cele de jos? Aceasta nu vă este cu putinţă. Deci, să nu vă mai osteniţi cu aceasta, ci să-mi faceţi în insula aceasta o casă mică ca să mă odihnesc într-însa".

Zicând acestea, sfânta s-a făcut nevăzută, iar acei fraţi cinstiţi, Serghie şi Sergon, îndată s-au supus cu osârdie poruncii sfinte şi, fiind la mal, au ieşit din corabie la uscat. După aceea, ducându-se ei, au spus episcopului insulei de moaştele Sfintei Eufimia, de arătarea şi de porunca ei. Episcopul s-a bucurat de aceasta şi le-a poruncit să păstreze în taină sfintele moaşte, că şi în acea insulă a ajuns porunca cea groaznică a împăratului cel răucredincios, adică să lepede şi să dea focului sfintele icoane şi cinstitele moaşte ale sfinţilor.

Pentru această poruncă a răucredinciosului împărat, au fost ascunse moaştele Sfintei muceniţe Eufimia, care izvorau mir. Căutând un loc ales, episcopul a binecuvântat pe Serghie şi pe Sergon să zidească o biserică mică pentru muceniţa lui Hristos, nu departe de malul mării. Săvârşindu-se iute zidirea, episcopul a mers de a sfinţit biserica, iar cinstitele moaşte le-a pus în altar, sub pământ, ca să nu se afle de ele luptătorii de icoane.

Săvârşindu-se aceasta, acei doi fraţi s-au sfătuit şi s-au făgăduit către sfântă, zicând: "Sfântă, mare şi prealaudată muceniţă Eufimia, nu te vom lăsa pe tine niciodată şi nici nu ne vom depărta de la sfintele tale moaşte, ci aici îţi vom sluji ţie până la sfârşitul vieţii noastre!" Făcând ei o făgăduinţă ca aceasta, şi-au vândut toată marfa lor ce o aveau în corabie şi, lepădându-se de lume, vieţuiau în postiri şi rugăciuni lângă acea biserică. Deci, după o scurtă vreme, plăcând lui Dumnezeu, s-au mutat la viaţa cea fără de moarte prin mijlocirile Sfintei muceniţe Eufimia, căreia i-au slujit cu atâta osârdie.

Ei, mai înainte de sfârşitul lor, au pus pe mormântul sfintei muceniţe o lespede de piatră, ca să nu se uite locul acela, în care se păzea acea vistierie de mult preţ, iar pe piatră au scris: *"Noi, Serghie şi Sergon, fraţi de un pântece, înotând cu corabia spre Elespont, am luat din mare aceste cinstite moaşte, care se purtau de valuri, ale Sfintei şi prealăudatei muceniţe Eufimia şi, după porunca ei, le-am pus aici".*

După aceasta, episcopul acelei insule a zidit o biserică aleasă şi voia să mute într-însa moaştele Sfintei Eufimia.Venind el în acea mică biserică zidită de acei doi fraţi, săvârşea rugăciunea de toată noaptea. *Deci, adormind, odată i s-a arătat sfânta, zicând: "Cuvioase părinte, să nu începi a face ceea ce gândeşti, pentru că nu te voi asculta; ci să mergi la sora mea, la Sfânta Muceniţă Glicheria şi s-o rogi pe ea să se mute în biserica ta. Iar pe mine să mă laşi ca să mă odihnesc în locul acesta, până ce mă voi întoarce la locul meu".*

Episcopul, deşteptându-se din somn, s-a înspăimântat şi nu a mai îndrăznit să se atingă de acel lucru la care se gândea. Deci, ducându-se la Sfânta muceniţă Glicheria, care se păzea în alt loc şi făcând rugăciuni către ea, a mutat-o în biserica sa şi a pus-o sub tarină. Pentru că aşa erau tăinuite moaştele Sfinţilor înaintea luptătorilor de icoane, care vrăjmăşuiau împotriva lor. Deşi erau sub ţarină, însă cei dreptcredincioşi se adunau la ele şi săvârşeau prăznuirile lor cu cinste. De la acele sfinte moaşte se dădeau tămăduiri de toate bolile şi neputinţele.

***

Într-un an, în ziua pomenirii Sfintei marii muceniţe Eufimia, săvârşindu-se praznicul în biserica ei, s-a întâmplat unui voievod oarecare, iubitor şi râvnitor

al eresului luptătorilor de icoane, că mergea cu oastea într-o corabie pe lângă o insulă şi, ieşind la uscat, a văzut lângă biserica ce era aproape de liman, un sobor mare de oameni. Întrebând el şi înştiinţându-se de acea prăznuire, i s-a spus că poporul săvârşeşte prăznuire pentru aducerea moaştelor Sfintei Muceniţe Eufimia, care se odihnesc acolo. Atunci răucredinciosul acela s-a umplut de mânie şi s-a pornit cu oastea spre biserică răspândind poporul şi zicând: "Aşa vă poruncesc vouă împăraţii, închinătorilor de idoli şi slujitori ai oaselor moarte?" Astfel batjocorea ticălosul pe creştinii cei dreptcredincioşi. El a risipit acea biserică aproape până la temelie, iar moaştele sfintei s-au păzit întregi sub ţarină şi s-a pustiit locul acela.

***

După moartea împăratului Leon Isaurul, a venit la împărăţie fiul său Constantin, care se mai numea Copronim, odrasla rădăcinii celei rele. Acesta nu numai că lepăda cinstirea icoanelor, dar s-a lepădat în taină şi de Hristos Dumnezeu, iar pe Sfânta Fecioară Născătoare de Dumnezeu o hulea cu spurcata lui limbă, batjocorind pe sfinţii plăcuţi lui Dumnezeu. El se deprinsese din tinereţe cu toată răutatea şi cu viaţa cea spurcată, căci a învăţat vrăji şi farmece şi mult sânge omenesc a vărsat fără cruţare.

Constantin Copronim era mai cumplit decât tatăl său, deoarece a ucis mulţi bărbaţi nevinovaţi şi drepţi şi a pierdut cu totul rânduiala monahicească din Constantinopol. El a împărăţit mult, prin voinţa dumnezeiască, pentru păcatele oamenilor, făcând multe răutăţi, dar şi el a murit cu amară moarte.

După el a luat împărăţia fiul său Leon care era tot asemenea luptător de icoane, dar nu se arăta atât de râvnitor ca tatăl şi moşul lui. Luând Leon sfârşitul vieţii, a împărăţit după el Constantin, fiul său, cu maica sa ***Irina, care nume înseamnă linişte, pace, de vreme ce a adus cu adevărat pace Bisericii lui Hristos.***

Fiul ei fiind încă mic, ***ea singură ocârmuia bine şi cu plăcere dumnezeiasca împărăţia grecească, îndreptând toate cele răsturnate şi risipite de împăraţii cei luptători de icoane.***

Ea a întors de la surghiun pe Sfinţii Părinţi care fuseseră izgoniţi pentru cinstea sfintelor icoane, deoarece era dreptcredincioasă şi iubitoare de Dumnezeu. Ea a făcut de s-a adunat al VII-lea Sinod a toată lumea, cu Preasfinţitul Tarasie, Patriarhul Constantinopolului. Astfel s-a dăruit sfintelor biserici împodobirea icoanelor, iar eresul cel luptător de icoane s-a blestemat de Sfinţii Părinţi.

Atunci şi biserica din Constantinopol, care este aproape de hipodrom, a Sfintei muceniţe Eufimia, de care s-a vorbit mai sus că se pustiise de Leon Isaurul, s-a

reînoit iarăşi de binecredincioasa împărătească Irina, pentru că ea a poruncit s-o curăţe de spurcăciune şi să-i înnoiască toată risipirea. A înfrumuseţat-o cu toate podoabele, cu icoane bine încuviinţate, cu veşminte şi cu vase scumpe. După ce biserica a fost sfinţită, se săvârşeau într-însa iarăşi ca mai înainte slujbele dumnezeieşti, iar mitropolitul Calcedonului petrecea lângă ea.

Împărăteasa Irina, iubitoarea lui Hristos, avea multă sârguinţă pentru căutarea moaştelor prealăudatei muceniţe Eufimia. În vremea aceea când Leon Isaurul a luat tâlhăreşte moaştele sfintei şi le-a aruncat în mare, s-a răspândit vorba între cei dreptcredincioşi de fapta cea rea a împăratului. Deci, se povestea că cinstitele moaşte s-au aflat într-un loc şi se păzesc de credincioşi. ***Împărăteasa se îngrijea să le afle unde sunt. Dar Domnul, Cel ce face voia celor ce se tem de El, a dat de ştire împărătesei, despre moaştele dorite de dânsa ale sfintei muceniţe, în chipul acesta:***

În insula care se numea Lemnos, unde se păzeau moaştele sub ţarină, precum s-a zis, era un bărbat oarecare slăvit, cu dregătoria comit şi cu numele Anastasie. Aceluia i-a venit ca moştenire acel loc, pe care cei doi fraţi pomeniţi mai înainte, Serghie şi Sergon, au zidit biserica Sfintei mare muceniţe Eufimia, în care se aflau cinstitele ei moaşte, având deasupra mormântului o lespede de piatră scrisă.

Acel Anastasie, văzând în stăpânirea sa că biserica prealăudatei muceniţe era risipită, a înnoit-o, zidind-o pe temelia celei dintâi şi a înfrumuseţat-o cu cuviincioasă podoabă. După o vreme oarecare i s-a întâmplat de a căzut într-o ispită, pentru nişte clevetiri nedrepte ale unor oameni pizmuitori şi a fost lepădat din dregătoria sa fără nici o vină. El s-a dus la Constantinopol să se apere de învinuirile cele nedrepte şi să-şi câştige dregătoria.

Căutând el acolo un mijlocitor către împărătească, i s-a spus de unii că mitropolitul Calcedonului este puternic să-i mijlocească, pentru că are mai multă îndrăzneală decât alţii, ca să folosească celor ce au strâmbătate.

Anastasie, căutând pe mitropolit, l-a găsit în palatele împărăteşti şi, căzând la dânsul, i-a spus pricina venirii sale. Deci, rugându-l să-i fie mijlocitor şi ajutător, mitropolitul se lepăda, zicând: "Nu pot să fac aceasta, pentru că nu-mi stă în puterea mea". Mitropolitul, zicând aceasta, s-a dus din palatul împărătesc la casa sa. Anastasie, urmând după dânsul până la curtea arhierească, a văzut biserica deschisă şi a intrat într-însa să se roage.

Rugându-se el din destul cu plecarea genunchilor, a şezut la un loc, pentru că nu era cântare bisericească într-acel loc. Unul din clerici, fiind de rând în acea săptămână, a venit la dânsul şi l-a întrebat: "Cine şi de unde eşti?"

Anastasie i-a spus acelui cleric toată întâmplarea şi mâhnirea sa. După aceea, a întrebat pe cleric, zicând: "A cărui sfânt este biserica aceasta?" Clericul a răspuns: "Această biserică este a Sfintei marii muceniţe Eufimia".

Anastasie, auzind acestea, îndată cu dragoste şi-a pus mâna dreaptă la piept şi a zis: "O, Sfânta mea Eufimia!" Clericul a zis: "Pentru ce o numeşti a ta?" Anastasie i-a răspuns: "Am pe locul meu o biserică cu cinstitele ei moaşte; deci pentru aceea o numesc cu îndrăzneală". Clericul a zis: "Cum se poate să fie adevărat aceasta ce grăieşti? Omule, păzeşte-te să nu fie mincinoase cuvintele tale, că-ţi vei aduce singur primejdie asupra ta, fiindcă împărateasa are mare grijă de aceasta. Împărăteasa de mult caută să afle moaştele Sfintei Eufimia şi a poruncit mitropolitului să se roage lui Dumnezeu pentru aceasta, ca să dea înştiinţare despre cinstitele moaşte ale muceniţei Sale".

Anastasie a zis: "Să mă crezi pe mine, cucernice părinte, că moaştele prealăudatei Eufimia, care a fost în Calcedon sunt la mine!" Clericul, auzind aceasta, l-a rugat să aştepte puţin la locul acela, iar el, alergând cu bucurie, a spus cele auzite mitropolitului Andrei". Mitropolitul, auzind acestea, s-a umplut de bucurie şi chemând pe Anastasie, l-a întrebat de moaştele sfintei.

El a spus toate cu de-amănuntul, câte le auzise de la cei ce trăiau în insula aceea, despre cinstitele moaşte ale Sfintei Eufimia. A spus, asemenea, şi ceea ce este scris pe lespedea de piatră de către cei doi fraţi, care au scos moaştele sfintei din mare. Mitropolitul s-a dus îndată la preasfinţitul patriarh Tarasie şi i-a spus acestea.

Atunci Preasfinţitul patriarh Tarasie s-a dus împreună cu mitropolitul la împăratul şi la maica lui, ducând cu dânşii şi pe Anastasie. Acela a spus împăratului şi maicii sale, toate cele ce ştia de cinstitele moaşte ale muceniţei lui Hristos şi toţi s-au bucurat şi au mulţumit lui Dumnezeu. Pentru aceasta, lui Anastasie i-au dăruit multe daruri şi l-a rânduit în cea dintâi dregătorie.

Deci, gătind o corabie aleasă, împăratul a trimis la insula Lemnos mulţi bărbaţi din duhovnicească rânduială şi din palatele împărăteşti, împreună cu Anastasie comitul, ca să aducă de acolo la Constantinopol moaştele Sfintei.

Mergând ei cu bine, au ajuns la insula aceea. Locuitorii de acolo, aflând că dregătorii Constantinopolului au venit să ia de la ei moaştele Sfintei muceniţe Eufimia, s-au adunat cu mânie, voind să se împotrivească trimişilor împărăteşti şi să nu-i lase să ia din insula lor, acea vistierie duhovnicească. Ei se mâniau mai ales împotriva lui Anastasie comitul, numindu-l vânzător, şi se făcea ceartă în popor.

Episcopul acelei insule abia a potolit poporul, zicând: "O oamenilor, nu vă împotriviţi la o voinţă ca aceasta a lui Dumnezeu, nici să porniţi pe împărat spre mânie, pentru că mânia împăratului este ca mânia leului".

Poporul liniştindu-se, au descoperit mormântul sfintei şi au scos dinlăuntrul pământului, sfintele moaşte ale miresei lui Hristos. Ei le-au scos ca pe o floare preafrumoasă şi de mirosul lor s-a umplut văzduhul de bună mireasmă. Deci le-au dus în corabie cu cântări de psalmi, cu lumânări şi cu tămâieri. Poporul le-a petrecut cu lacrimi, plângând că se lipseşte de o bogăţie aşa de scumpă ca aceea şi a stat pe malul mării, petrecându-le cu ochii, până ce corabia nu s-a mai văzut.

Ajungând corabia în Constantinopol, toată cetatea împreună cu împăratul au ieşit întru întâmpinarea lor. Asemenea a ieşit şi maica împăratului cu preasfinţitul patriarh şi le-au primit cu bucurie, veselindu-se şi prăznuind pomenirea sfintei muceniţe. Ei le-au dus cu slavă în biserică, de unde fuseseră scoase în taina de eretici, şi le-au pus în acelaşi mormânt de piatră, precum fuseseră mai întâi.

Astfel Sfânta şi marea muceniţă Eufimia şi-a luat în Constantinopol cinstitul său loc de mai înainte şi Dumnezeu, cel preamărit întru sfinţii Săi, Se slăvea întru minunile ei, Căruia şi de la noi să-I fie cinste şi slavă, acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Amin.

Sinaxar - Pomenirea Sfintei mare muceniţe şi prea lăudatei Eufimia

În această lună (iulie) în ziua a unsprezecea, pomenirea Sfintei mare muceniţe şi prea lăudatei Eufimia.

Sfânta Eufimia a trăit în zilele lui Diocleţian şi ale lui Prisc, antipatul Europei, fiind fiică a lui Filofron şi Teodosianei. Fiind pârâtă la ighemonul că este creştină, a fost chinuită cu roate şi în foc şi alte multe chinuri răbdând, a luat cununa muceniciei.

În zilele binecredincioşilor împăraţi Marchian şi Pulheria, s-au adunat cei 630 de Sfinţi Părinţi la Calcedon. Aceştia au anatematizat pe cei ce se ţineau de Eutihie şi de Dioscor şi au caterisit pe cei care ziceau că în Hristos este doar o fire şi o lucrare. Dar aceştia neplecându-se dreptei credinţe, Sfinţii Părinţi au scris într-o carte dreapta credinţă şi au silit şi pe eretici să scrie şi ei într-alta gândul şi socoteala lor. Şi deschizând racla Sfintei, au pus cărţile amândouă pecetluite pe pieptul ei şi s-au dus. Iar peste puţine zile mergând, au aflat cartea ereticilor lepădată la picioarele Sfintei, iar cartea drept-credincioşilor în cinstitele ei mâini. Acest lucru văzându-l ereticii, s-au umplut de ruşine, iar drept-credincioşii de bucurie.

Sinaxar - Sfânta mare muceniță Eufimia - 11 iulie

https://www.trinitas.tv/sfanta-mare-mucenita-eufimia-11-iulie/

***

Sfânta mare muceniță Eufimia a fost martirizată în timpul împăratului roman Dioclețian. Este una dintre cele mai cunoscute și cinstite sfinte martire în întregul creștinism, motiv pentru care este numită și „mare muceniță”.

Sfânta Eufimia s-a născut din părinții Filofron și Teodosiana. Apelian se numea cel care a pârât-o la autorități de faptul că făcea parte din comunitatea creștinilor. Aflându-se acest fapt a fost arestată la porunca proconsulului Priscus. Sfânta fecioară purta pallium-ul sau veșmântul filosofilor, semn al educației sale deosebite.

A fost arestată împreună cu mulți alți creștini pe care neîncetat i-a încurajat să nu cedeze și să dea mărturia cea bună despre credința lor în Hristos. Au rămas vestite cuvântările sale pline de înțelepciune și putere prin care arăta persecutorilor iraționalitatea chinuirii creștinilor. Pentru că nu a putut fi convinsă prin numeroasele torturi, Sfânta Eufimia, după ce a fost întinsă pe o roată, a trecut la Domnul prin aruncare în foc.

Ea este cunoscută și pentru o minune pe care a săvârșit-o în zilele în care s-a desfășurat cel de-al patrulea Sinod Ecumenic de la Calcedon chiar în biserica unde se aflau sfintele sale moaște. Pe pieptul său au fost depuse două mărturisiri de credință. După câteva zile una dintre ele se afla la picioarele sale, iar măr-

turisirea de credință ortodoxă era pe pieptul său. Începând de atunci Sfânta Eufimia a mai fost numită și păzitoarea Ortodoxiei.

Biserica Sfintei din Calcedon nu se mai păstrează, însă avem descrieri ale ei la istoricii bisericești. Era grandioasă putând găzdui unul dintre Sinoadele vremii cu cei mai mulți participanți. Au participat peste șase sute de părinți sinodali. Tot în Biserica ei s-au întâlnit în anul 399 împăratul Arcadie cu mai marele goților Gaina.

Sfânta Eufimia a fost cunoscută în întreaga lume creștină având biserici ridicate în cinstea ei peste tot în imperiu: la Antiohia, la Milano, la Aquileea și Ravenna; în Constantinopol avea ridicate nu mai puțin de patru Biserici. Între cele Constantinopolitane cea mai de seamă Biserică era cea de lângă Hipodrom. Chiar în această biserică în anul 620 au fost aduse sfintele sale moaște atunci când Calcedonul se afla sub primejdie din partea persanilor, și tot aici le-a readus Sfânta împărătească Irina în anul 796, după ce în timpul împăraților iconoclaști au fost aruncate în mare.

Sfânta mare mucenită Eufimia a rămas în amintirea creștinilor drept un exemplu de tărie a mărturisirii și o pildă vie a modului în care Sfinții sunt vii și lucrători și după ce trec la cele veșnice.

Arhid. Ștefan Sfarghie - Sinaxar - Sfânta mare muceniţă Eufimia

În zilele împăraţilor Marcian şi Pulheria s-a făcut la Calcedon Sinod mare (451) la care au participat 630 de Sfinţi părinţi din toată lumea. Ei au osândit erezia lui Dioscor şi Eutihie, care spuneau că Hristos a avut o singură fire şi o lucrare, nu două firi: dumnezeiască şi omenească.

Astăzi pomenim minunea care s-a făcut de cinstitele moaşte ale Sfintei muceniţe Eufimia în vremea acestui al 4-lea Sinod Ecumenic.

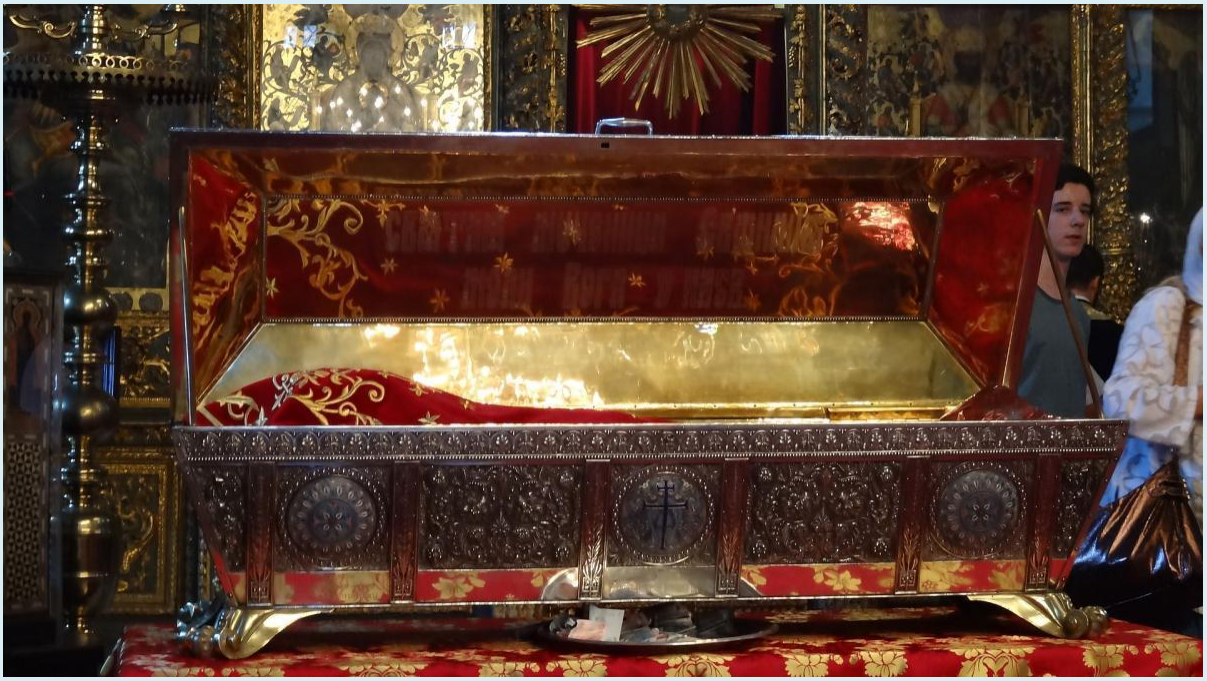

Atunci, Sfinţii părinţi au zis ereticilor să îşi scrie într-o carte mărturisirea lor de credinţă, care urma să fie pusă în racla Sfintei muceniţe Eufimia, alături de mărturisirea de credinţă a dreptcredincioşilor. Şi pecetluind racla cu pecete împărătească au pus păzitori, iar după trei zile de post şi rugăciune, deschizând racla au găsit scrierea Sfinţilor -ărinţi în mâna dreaptă a sfintei, iar pe aceea a ereticilor la picioarele ei.

Sfânta Eufimia s-a născut la Calcedon în ţinutul Bitiniei şi a primit cununa muceniciei în anul 307. Era o tânără fecioară care îşi închinase viaţa lui Hristos. Deci, pârâtă fiind că este creştină, a fost supusă la multe chinuri, iar mai apoi a fost arsă de vie.

Biserica o cinsteşte atât la 11 iulie, când sfintele ei moaşte au făcut această minune, cât şi la 16 septembrie, ziua ei de mucenicească pătimire.

Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfânta mare muceniță Eufimia; Sfânta Olga, cea întocmai cu apostolii şi luminătoarea Rusiei

Sfânta mare muceniță Eufimia (t 307) s-a născut în orașul Calcedon (orașul Kadikoy - Turcia) din părinții binecredincioși Filofron și Teodosiana.

În anul 307, în timpul persecuției pornite de împăratul Diocleţian împotriva creștinilor, Sfânta Eufimia a fost denunțată guvernatorului Prisc că este creștină. Suferința ei a început în timpul serbării păgâne închinată zeului Ares, zeul războiului, la care trebuiau să participe toți locuitorii, și să aducă jertfă idolilor.

Sfânta Eufimia a refuzat să participe la această sărbătoare păgână, s-a ascuns în munți, însă a fost prinsă împreună cu alți patruzeci și nouă de creștini și au fost aduși împreună înaintea guvernatorului Prisc pentru a fi judecați. Refuzând să aducă jertfă idolilor, sfânta a fost supusă numeroaselor chinuri, însă prin minune dumnezeiască un înger al Domnului îi vindeca rănile, fapt pentru care guvernatorul a acuzat-o de vrăjitorie.

Primind poruncă să o arunce pe sfântă într-un cuptor înroșit, ostașii Victor și Sosten au fost opriți de îngerii lui Dumnezeu, fapt pentru care cei doi ostași s-au convertit la creștinism și au primit moarte mucenicească din porunca guvernatorului Prisc.

Alți doi ostași, Cezar și Varus, au ascultat porunca guvernatorului și au aruncat-o în cuptor, fapt pentru care au fost pedepsiți de către Dumnezeu. Neavând nici o arsură, sfânta muceniță a fost scoasă din cuptor și întemnițată.

A doua zi dimineața, a fost adusă din nou în fața guvernatorului și supusă supliciilor. În cele din urmă, Sfânta Eufimia a suferit moarte martirică fiind aruncată animalelor sălbatice. Trupul sfintei a fost luat de părinții ei și îngropat în afara orașului; mai târziu creștinii au dezgropat sfintele ei moaște și le-au așezat evlavie în biserica zidită în Calcedon, în numele ei.

Sinodul al IV-lea Ecumenic din anul 451 s-a ținut în biserica sfintei mucenițe Eufimia din Calcedon. Moaștele sfintei mucenițe Eufimia au fost mutate din Calcedon în biserica Sfintei Sofia din Constantinopol. Împăratul Constantin Copronim (741-775), luptător împotriva sfintelor icoane, voia să le arunce în mare, însă prin minune dumnezeiască au fost păzite.

O parte din sfintele moaște se află în orașul Silviri (pe coasta apuseană a Mării Marmara), iar o altă parte se află în Paris.

***

Sfânta Olga împărăteasa Rusiei (t 969) a fost soția prințului rus Igor. Sfânta Olga s-a născut în satul Vibutca (din apropierea orașului Pscov de astăzi). Provenea dintr-un neam ales, astfel, potrivit istoricilor vremii era strănepoata lui Gostomislu, unul din marii cneji ruși din Novgorod. După ce acesta a trecut la cele veșnice soțul ei, Sfânta Olga a devenit împărăteasa Rusiei, deoarece fiul ei Sviatoslav era minor.

Olga a fost prima principesă care a primit botezul împreună cu mulți din dregătorii săi, în timpul unei călătorii la Constantinopol, în anul 957.

Întorcându-se în Kiev, Sfânta Olga, a ridicat numeroase biserici, a adus numeroși oameni la credința în Hristos și a distrus templele idolilor.

În data de 11 iulie 969, Sfânta Olga s-a mutat cu pace la Domnul.

Proloage - Pomenirea Sfintei marii si prea lăudatei muceniţe Eufimia, prin care s-a întărit Ortodoxia (11 iulie)

"În zilele binecredincioşilor împăraţi Marcian şi Pulheria (450-457), s-a făcut la Calcedon, Sinod mare (451), de 630 de Sfinţi Părinţi, din toată lumea, şi au osândit erezia lui Dioscor şi al lui Eutihie, care învăţau că Hristos, Mântuitorul lumii, este o Persoană numai cu o fire şi o lucrare şi nu primeau dreapta credinţă, care învaţă că Dumnezeu cel întrupat, Mântuitorul lumii, este Persoana Fiului, din Sfânta Treime, având două firi, o fire de om şi o fire de Dumnezeu, unite între ele şi lucrând împreună la mântuirea noastră.

Astăzi, (11 iulie – n. n.) prăznuim minunea ce s-a făcut de cinstitele Moaşte ale Sfintei Muceniţe Eufimia, din vremea acestui al IV-lea mare Sinod a toată lumea, de la Calcedon. Căci, de vreme ce ereticii nu voiau să primească dogmele dreptei credinţe, **Sfinţii Părinţi ai Sinodului** au zis către eretici:

«Scrieţi, într-o carte, mărturisirea credinţei voastre şi vom scrie, şi noi, mărturisirea noastră. Şi amândouă scrierile să le pecetluim şi să le punem la racla cu preacinstitele moaşte ale marii muceniţe Eufimia. Apoi, să ne rugăm, cu post, lui Dumnezeu, ca prin ea să ne descopere credinţa cea dreaptă.»

Şi, pecetluind racla cu pecete împărătească, au pus păzitori. ***Şi, după trei zile de post şi rugăciune, deschizând racla, au găsit scrierea dreptcredincioşilor în mâna dreaptă a Sfintei, iar pe cea a ereticilor răucredincioşi la picioarele ei.*** Spre aducerea aminte despre această preaslăvită minune din timpul Sinodului, Sfânta Mare Muceniţă Eufimia se zugrăveşte cu o scrisoare în mâna dreaptă.

Ea s-a născut şi a crescut la Calcedon, în ţinutul Bitiniei, lângă Bosfor şi, tot în acest loc, a primit şi cununa muceniciei, în anul 307, pe vremea sângerosului împărat Galeriu (305-311).

Era fiica lui Filofron şi a Teodosianei şi se purta, în viaţă, ca o tânără fecioară, care îşi închinase viaţa lui Hristos. Şi pârâtă fiind că este creştină, a fost pedepsită cu roata, dată la fiare şi la alte măiestrite chinuri şi şi-a luat cununa muceniciei prin foc, fiind arsă de vie.

Sfânta Biserică serbează pomenirea ei şi astăzi 11 iulie, la prăznuirea minunii de la Calcedon, a Sfintelor moaşte, dar şi la 16 septembrie, ziua ei de mucenicească pătimire."

(Proloagele, 11 iulie)

Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfintei mari muceniţe Eufimia (11 iulie)

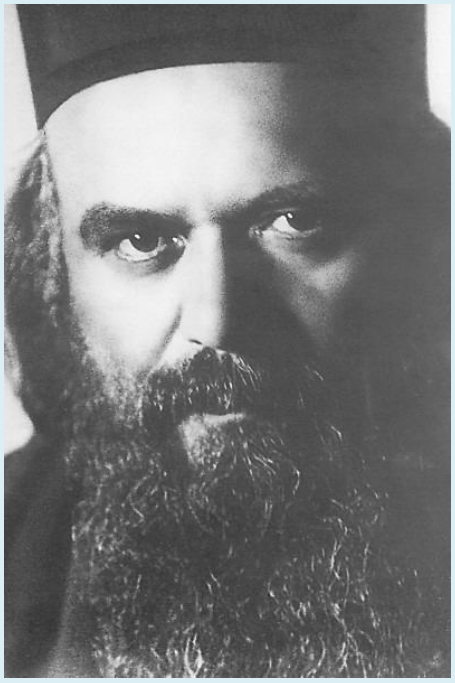

Sfânta muceniţă Eufimia se prăznuieşte în şaisprezece zile ale lunii septembrie, ziua muceniciei ei. Astăzi însă facem pomenire de minunea ce s-a lucrat la sfintele şi cinstitele ei moaşte, care s-a arătat cu prilejul lucrărilor Sfântului Sinod al patrulea a toată lumea [ecumenic], de la Calcedon, din anul 451.

Acest sfânt Sinod s-a convocat în vremea împăratului Marchian şi al împărătesei Pulheria, după moartea împăratului Teodosie cel mic. Pricina convocării acestui Sinod a fost împrăştierea ereziei lui Dioscor, patriarhul Alxandriei şi a lui Eutihie, arhimandritul de la Constantinopol, care mincinos învăţau că în Hristos Domnul nu se află două naturi, dumnezeiască şi omenească, ci doar o singură natură dumnezeiască.

La acest Sinod cel mai tare au strălucit Sfinţii Anatolie, patriarhul Constantinopolului şi Iuvenalie, patriarhul Ierusalimului. Cum la lucrări nu s-a putut ajunge la nici o concluzie sănătoasă, în pofida dovezilor aduse în sprijinul adevărului, patriarhul Anatolie a propus ca fiecare din părţi, cea a ortodocşilor şi cea a ereticilor, să-şi scrie pe câte o hârtie crezul său şi apoi amândouă hârtiile să fie puse în racla în care se află aşezate moaştele Sfintei Eufimia.

Cu toţii au fost de acord cu această propunere. Prin urmare, cărţile cu cele două mărturisiri de credinţă au fost aşezate la pieptul marii muceniţe. Racla s-a închis şi s-a pecetluit cu sigiliul imperial, iar în jurul ei împăratul a aşezat gărzi speciale. Toţi membrii Sfântului Sinod au trecut atunci trei zile în post şi rugăciune.

Când în a patra zi au deschis sfânta raclă, ei au aflat mărturisirea ortodoxă în mâna dreaptă a Sfintei muceniţe, iar pe cea eretică sub picioarele ei. Astfel s-a lămurit, prin puterea lui Dumnezeu, lupta din sânul Bisericii, astfel s-a arătat atunci că a ortodocşilor este biruinţa.

În timpul domniei împăratului Heraclie, moaştele Sfintei marii muceniţe Eufimia s-au mutat de la Calcedon la Constantinopol, în biserica închinată ei, de lângă Hipodrom.

Mai târziu, nelegiuitul iconoclast împărat Leon Isaurul a poruncit aruncarea acestor slăvite moaşte în mare. În chip minunat însă sfânta raclă a plutit până în insula Lemnos, unde a fost aşezată în Biserica Sfintei muceniţe Glicheria.

După altă vreme, în timpul împărătesei Irina, racla su sfintele moaşte ale marii muceniţe Eufimia a fost readusă la Constantinopol şi aşezată la vechiul ei loc.

Din timp în timp, din moaştele Sfintei muceniţe a curs sânge, spre ungerea şi vindecarea celor greu bolnavi şi nenorociţi.

Canon de rugăciune la Duminica Sfinţilor părinţi de la Sinodul al IV-lea Ecumenic de la Calcedon (1)

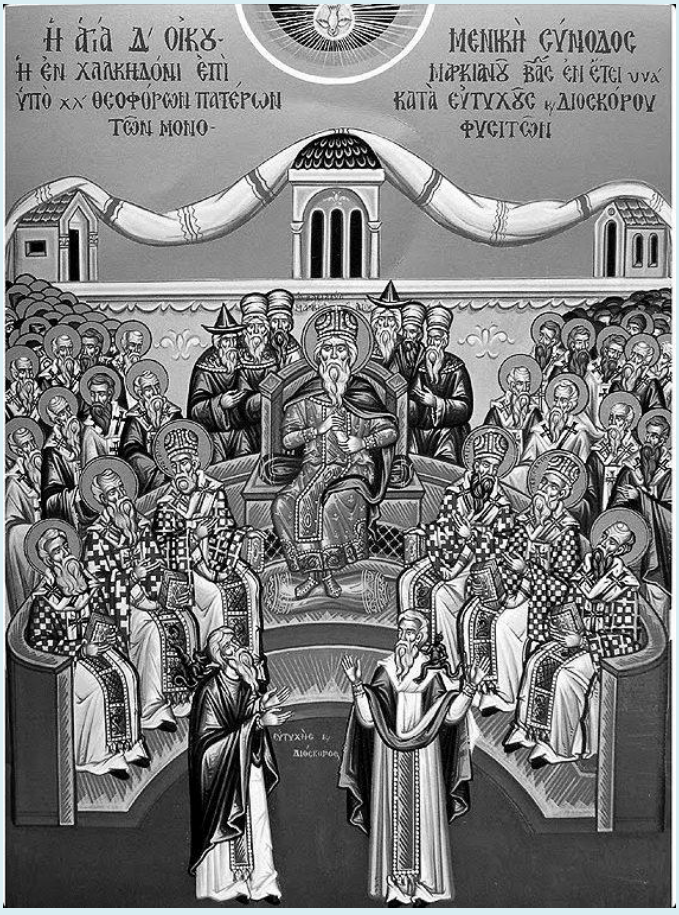

Troparul Sfinţilor părinţi de la Sinodul al IV-lea Ecumenic de la Calcedon, glasul al 8-lea: Prea slăvit eşti, Hristoase Dumnezeul nostru, cel ce luminători pe pământ pe părinţii noştri i-ai întemeiat şi printr-înşii la adevărata credinţă pe noi, pe toţi, ne-ai îndreptat, mult Îndurate, Slavă Ţie.

Cântarea 1

Irmos: Dreapta ta cea purtătoare de biruinţă, cu dumnezeiască cuviinţă, întru tărie s-a prea mărit. Că aceasta nemuritoare, ca o puternică a toate, pe potrivnici a zdrobit, israelitenilor prin adânc cale nouă făcându-le.

Stih: ***Sfinţilor Părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe surpătorii cei drepţi ai înşelăciunii, acum a-i lăuda gândind, Stăpâne, chemăm harul Tău cel de sus Atotputernic şi lucrarea Ta. Că Tu eşti cu adevărat Dreapta şi Puterea Tatălui.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cuvintelor Sfinţilor prooroci şi legile Evangheliilor urmând, înţelepţii părinţi în chip luminat ne-au învăţat despre Dumnezeu cel Nevăzut şi despre Cel văzut, de înşelăciune pe toţi izbăvindu-ne.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

De sus ceata proorocească şi numărul dumnezeiesc al apostolilor limpede ne-a învăţat despre un Dumnezeu în Trei Feţe şi Atotputernic pe Acela cinstiţii părinţi luminat L-au descoperit nouă.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Legilor dumnezeieşti supunându-se, de Dumnezeu purtătorii părinţi au învăţat ca pe Făcătorul tuturor, cel ce este Necunoscut după fiinţă, bine să-L cunoaştem numai din lucrările ce se văd.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ceea ce ai încăput în pântecele tău cu dumnezeiască lucrare, Lumina cea întreit strălucitoare, Stăpână, luminează ca o bună inimile celor ce te laudă pe tine cu bună credinţă. Că tu eşti lumină şi slavă şi izbăvire veşnică.

Cântarea a 3-a

Irmos: Însuţi cel ce ştii neputinţa firii omeneşti şi după milostivire Te-ai închipuit într-însa, încinge-mă cu putere de sus, ca să strig Ţie: Sfântă este Biserica cea însufleţită a slavei Tale celei nepovestite, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Izvorul cel dintâi al bunătăţilor, darul Duhului ca nişte râuri pe voi din sine v-a izvorât, ca să opriţi înşelăciunea şi pe credincioşi să-i adăpaţi, slăviţilor, cu apele dreptei credinţe, după propovăduirea proorocilor şi a apostolilor.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe Serghie şi pe Pir, căpeteniile cele rele ale eresului, pe Pavel şi pe Petru şi pe Teodor, vitejeşte împreună i-aţi surpat, înţelepţilor, cinstita Biserică întărind, măriţilor, cu învăţăturile apostolilor şi ale părinţilor.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Lucrarea împreună fără de început a fi a Dumnezeirii celei fără de început propovăduind-o luminat, de Dumnezeu purtătorii au învăţat că este zidită lucrarea Întrupării celei zidite, vestind că Fiul în două firi este un Singur Hristos.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Cei ce dorim să vedem razele darului Duhului şi sumnezeiasca strălucire cea neînserată, să alergăm la Izvorul darului, la Maica Făcătorului că printr-însa se dăruiesc credincioşilor toate cele bune.

Cântarea a 4-a

Irmos: Munte umbrit cu harul cel dumnezeiesc, privindu-te Avacum, cu ochii cei de departe văzători, mai înainte a vestit pe Sfântul lui Israel, ce vrea să iasă din tine, spre mântuirea şi înnoirea noastră.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cugetând la legile Duhului, aţi primit, înţelepţilor, mărturisirile părinteşti, ce s-au trimis la voi de la Roma şi adeverindu-le cu lumina Duhului, aţi întărit bine Biserica.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu laude să încunună dumnezeiasca adunare a celor purtători de Dumnezeu, noi, credincioşii pentru că ne-au propovăduit nouă pe Cuvântul Cel Întrupat, Dumnezeu şi Om, cu lucrările şi cu voile deosebite.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe Honoriu, cel ce prea mult se înălţa cu gândul de pe scaunul şi din stăpânia Romei celei vechi, oarecând bine l-aţi surpat, prea înţelepţilor şi l-aţi arătat pe el a fi cu totul nevrednic de stăpânire şi de scaun.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ceea ce pe Cuvântul lui Dumnezeu cel Ipostatic şi Lumina cea adevărată ai născut, Fecioară, te rog deschide-mi ochii sufletului meu şi strălucirii celei de acolo părtaş mă fă; că tu eşti mijlocitoare către Dânsul şi folositoare.

Cântarea a 5-a

Irmos: Cel ce ai luminat cu luminarea venirii Tale, Hristoase şi ai făcut să strălucească cu Crucea Ta marginile lumii, luminează cu lumina cunoştinţei Dumnezeirii Tale inimile tuturor celor ce Te laudă cu dreaptă credinţă.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Dătători de lege, de Dumnezeu purtătorilor, Hristos v-a arătat pe voi, care aţi povăţuit prea bine, ca Moise pe noul Israel şi pe Faraon vrăjmaşul în adâncul cel cumplit al pierzării, ca şi acela, l-aţi cufundat.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cât este de frumoasă şi de luminată adunarea părinţilor, care, cunoscând pe Iisus, Unul prin Sine şi Împreunat ca Dumnezeu şi Om, propovăduieşte două lucrări ale Lui tuturor marginilor.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Dar dumnezeiesc scrisorile de la Roma socotindu-le, peste acelea au întărit turnul dreptei credinţe înţelepţii dascăli, propovăduind că două sunt lucrările lui Hristos, aşa cum sunt şi firile.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Ruşinatu-s-au Pavel, Petru şi cu Teodor, împreună cu Pir şi Serghie şi Honoriu, cei ce făceau amestecarea celor două firi ale lui Hristos, cu amestecarea lucrării Lui.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Toată luminarea tu eşti, Fecioară şi strălucire şi locaş Luminii celei neapuse fiind; pentru aceasta, rogu-mă, cu a ta lumină, Maica lui Dumnezeu, ochii sufletului meu luminează-i.

Cântarea a 6-a

Irmos: Iona din pântecele iadului a strigat: scoate din stricăciune viaţa mea; iar noi strigăm ţie: întru tot puternice, Mântuitorule, miluieşte-ne pe noi.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Străină şi nouă amestecare a firilor lui Hristos, cu adevărat adunarea cea rea a răspuns, două lucrări amestecând într-o singură lucrare, una şi străină. Prin care plinirea dreptcredincioşilor din sfinţitele curţi o au gonit.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Adunarea deşertăciunii, ca să scape de Nestorie cel cumplit, care nebuneşte mărturisea doi fii, a alunecat din prăpastie într-o altă prăpastie, hotărând în zadar tulburarea la voirile firilor; dar a fost biruită de părinţii cei dumnezeieşti.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe Cel ce luminat L-au propovăduit mai înainte părinţii Fiu de o fiinţă cu Tatăl şi cu Duhul, despre Acelaşi adunarea dumnezeieştilor învăţători, din dumnezeieştile lucrări, pe toţi a învăţat, adeverind fireasca lucrare a Lui, tot aşa şi voirea Lui.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Voirea ipostatică rău înţelegând-o, mai marii răzvrătirii au învăţat că împreună cu voile sunt şi feţele celor ce voiesc. Pe aceştia părinţii, biruindu-i, au învăţat bine a fi întocmită cu firea lucrarea ei cea de o fiinţă.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Uşă a dumnezeieştii raze şi izvor al Luminii celei neapuse te-ai făcut, tu, Stăpână; că toată plinirea dumnezeirii s-a sălăşluit în chip negrăit în pântecele tău, ceea ce eşti cu totul fără prihană. A cărui lucrare firească şi rază o dai celor ce au trebuinţă.

Condac, glasul al 8-lea. Propovăduirea apostolilor şi învăţăturile părinţilor au întărit credinţa Bisericii; care, purtând haina adevărului cea ţesută din teologia cea de sus, drept îndreptează şi slăveşte taina cea mare a dreptei credinţe.

Cântarea a 7-a

Irmos: Pe tine Născătoare de Dumnezeu, cuptor înţelegător te cunoaştem credincioşii; că precum Cel Preaînalt a mântuit pe cei trei tineri şi pe mine tot omul în pântecele tău m-a înnoit, Dumnezeul părinţilor cel Lăudat şi Prea mărit.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe Tine, Fiul lui Dumnezeu şi Om cunoscându-Te mai înainte cetele teologilor, Stăpâne, lumii Te-au propovăduit având două voiri şi două lucrări, Iubitorule de oameni, adeverind doimea amândurora firilor Tale.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Podoabă strălucită Bisericii v-aţi arătat; căci, bineprimind aşezămintele apostolilor, pe toţi i-aţi învăţat cuvântul credinţei: să cunoască pe Domnul, Unul din Treime, Atotfăcător, lucrător, voitor şi Atotputernic.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Lumină nezidită şi Viaţă nemuritoare cunoscând pe Dumnezeu, bine L-aţi propovăduit tuturor, mai presus decât cele ce sunt mai jos cu firea, deosebirile fireşti cele din fire cunoscându-le, împreună şi cele nedespărţite.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca nişte fulgere ale dumnezeieştii Lumini pe voi v-a trimis în lume Hristos, ca să ardeţi de tot pe lucrătorii înşelăciunii şi toată Biserica să o luminaţi, fericiţilor, slăvind pe Dumnezeu cel Lăudat şi Atotputernic.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Strălucit-a Hristos, Lumina cea neînserată, din pântecele tău mai întâi ieşind şi lumea a mântuit, Cel Preaînălţat pe Acela roagă-L, de Dumnezeu Născătoare, să lumineze ochii cei înţelegători ai inimii mele celei întunecate.

Cântarea a 8-a

Irmos: În cuptor, tinerii lui Israel, ca într-o topitoare, cu podoaba dreptei credinţe, mai curat decât aurul au strălucit, grăind: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul; lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca dintr-o îndemnare din dumnezeiasca învăţătură a apostolilor şi a proorocilor, părinţii, pornindu-se, au propovăduit, zicând: Unul este Domnul tuturor, Hristos, într-un Ipostas şi îndoit cu firile şi cu lucrările.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca toată înşelăciunea cea fără de ruşine şi hulirea, părinţii, izbutind cu totul să o dezrădăcineze de la Biserică, au vestit pe Domnul a avea lucrare şi voire după fiinţă nezidită ca un Făcător şi zidită ca un Om.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cuvântul lui Dumnezeu ţinându-l în mâini ca o sabie, pe vrăjmaşii dreptei credinţe bine i-aţi tăiat, părinţilor; lucrarea şi voirea Mântuitorului şi toate cele fireşti ale Lui îndoite a fi, cu un aşezământ le-aţi răspuns, aşijderea şi firile.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Toată eşti frumoasă, toată bună, toată luminoasă, de lumină purtătoare şi de Dumnezeu primitoare, cu totul una şi strălucită pentru aceasta, luminează-mi, Stăpână, ochii inimii mele, cea care miroase mireasma slavei tale şi este rănită cu dor după aceea.

Cântarea a 9-a

Irmos: Chipul Naşterii tale celei prea curate, l-a arătat rugul cel ce ardea nears şi acum te rugăm, ca să stingi cuptorul ispitelor cel sălbăticit asupra noastră, ca neîncetat să te mărim pe tine, Născătoare de Dumnezeu.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Având pe Hristos în voi grăind cele dumnezeieşti de demult şi acum curat cu Cel curat împreunându-vă, fericiţilor, aţi întărit Biserica Lui, pe care, cu osteneli şi cu sudori multe, cu adevărat o aţi aşezat.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Pildă şi îndreptare v-aţi făcut la toată Biserica lui Dumnezeu, de trei ori fericiţilor, învăţând despre întruparea lui Hristos şi grăirea de Dumnezeul unei singure Dumnezeiri nefăcute. Iar acum limba cea vătămătoare după proorocie o goniţi.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Toată grăirea împotrivă a relei credinţe după proorocie, părinţilor, bine o aţi dezlegat şi după vrednicie grăind, aţi arătat deosebirea lucrării, cea firească, a fi nedespărţită, nezidită, Atotlucrătoare şi Atotputernică.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Gură lui Dumnezeu făcându-vă, Sfinţilor, L-aţi propovăduit pe Cel ce din fire este neapropiat a se fi împărtăşit numai prin singure lucrările şi strălucirile Lui pentru aceasta, pe voi, ca pe nişte făcători de bine, după vrednicie vă fericim.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Tu eşti mie şi coroană de aur şi dumnezeiască săvârşire a cântării mele, prea lăudată, pe care întorcându-mă acum din izgonire, o am închinat Fiului tău, cinstită cântare de mulţumire aducând ţie, ceea ce eşti pricina bunătăţilor, Prea curată.

Sedelna, glasul al 4-lea. **Podobie:** Degrab ne întâmpină pe noi mai înainte până ce nu ne robim când vrăjmaşii Te hulesc pe Tine şi ne îngrozesc pe noi, Hristoase, Dumnezeul nostru, pierde cu Crucea Ta pe cei ce se luptă cu noi, ca să cunoască cât poate credinţa dreptmăritorilor, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Luminătorii prea luminaţi ai adevărului lui Hristos luminat v-aţi arătat lumii, prea fericiţilor părinţi, secând eresurile celor grăitori cu limbi hulitoare şi stingând amestecurile cele în chipul văpăii, ale celor rău slăvitori pentru aceasta, ca nişte ierarhi ai lui Hristos, rugaţi-vă să ne mântuiască pe noi.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 4-lea. **Podobie:** Degrab ne întâmpină pe noi mai înainte până ce nu ne robim când vrăjmaşii Te hulesc pe Tine şi ne îngrozesc pe noi, Hristoase, Dumnezeul nostru, pierde cu Crucea Ta pe cei ce se luptă cu noi, ca să cunoască cât poate credinţa dreptmăritorilor, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Degrab primeşte, Stăpână, rugăciunile noastre şi le du Fiului şi Dumnezeului tău. Doamnă, ceea ce eşti cu totul fără prihană, dezleagă din primejdii pe cei ce aleargă la tine, potoleşte meşteşugirile împotrivă şi surpă îndrăznirile celor fără de Dumnezeu, care se într-armează împotriva robilor tăi.

Canon de rugăciune la Duminica Sfinţilor părinţi de la Sinodul al IV-lea Ecumenic de la Calcedon (2)

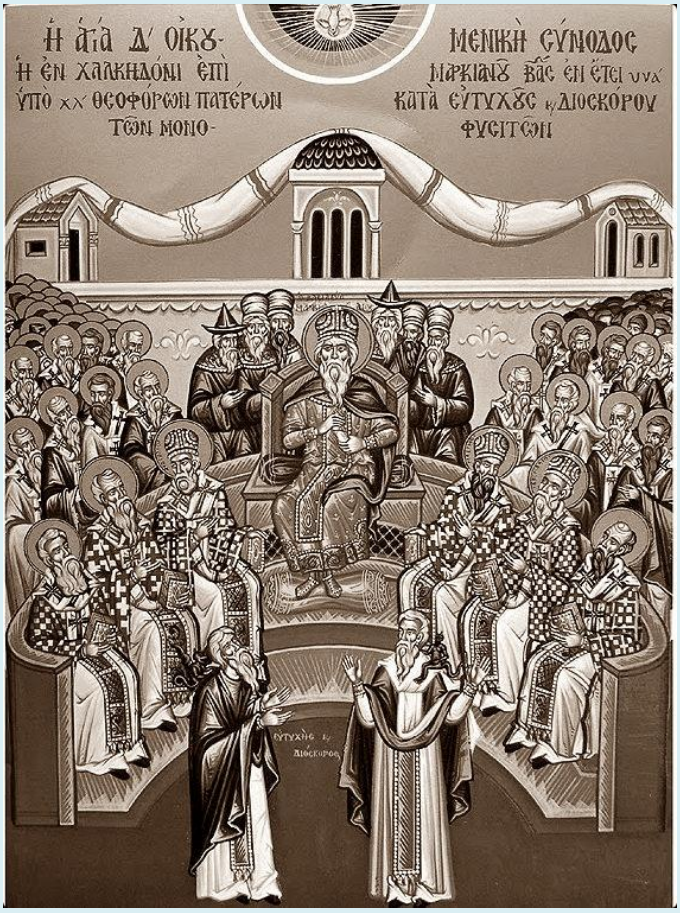

Troparul Sfinţilor părinţi de la Sinodul al IV-lea Ecumenic de la Calcedon, glasul al 8-lea: Prea slăvit eşti, Hristoase Dumnezeul nostru, cel ce luminători pe pământ pe părinţii noştri i-ai întemeiat şi printr-înşii la adevărata credinţă pe noi, pe toţi, ne-ai îndreptat, mult Îndurate, Slavă Ţie.

Cântarea 1

Irmos: Ca pe uscat umblând Israel, cu urmele prin adânc, pe prigonitorul Faraon văzându-l înecat, a strigat: lui Dumnezeu cântare de biruinţă să-I cântăm.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Binecredincioasă adunare a părinţilor strângându-se oarecând împotriva învăţăturii lui Eutihie, cu adevărat au adeverit pe Mântuitorul în două firi Nedespărţite, învăţăturilor dumnezeiescului părinte Chiril vădit urmând şi rămânând în ele.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Numărul cel de şase sute şi treizeci al credincioşilor bărbaţi, înşelăciunea lui Eutihie şi eresul lui Sever surpându-l, a zis: în două firi pe Hristos propovăduim, urmând cuvintelor fericitului Chiril.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cel ce nu propovăduieşte în două firi şi în două lucrări pe Hristos, Cuvântul Tatălui, să fie anatema. Că Sinodul al patrulea al Sfinţilor părinţi înţelepţeşte aşa a rânduit de aceea, toţi să-i fericim pe dânşii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Lucruri prea slăvite s-au grăit despre tine în neamurile neamurilor, ceea ce pe Dumnezeu Cuvântul în pântece L-ai încăput şi curată ai rămas, de Dumnezeu Născătoare, Marie pentru aceasta, toţi te cinstim pe tine, ceea ce eşti după Dumnezeu folositoarea noastră.

Cântarea a 3-a

Irmos: Cel ce ai întărit cerurile cu cuvântul întăreşte mintea noastră şi inimile, ca să Te slăvim pe Tine, Mântuitorul sufletelor noastre.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cei ce vă făliţi fără ruşine cu cuvintele lui Sever cele pline de otravă aducătoare de moarte, ruşinaţi-vă pururea, depărtându-vă toţi de Biserică, ca nişte lupi şi câini răpitori.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Adunările şi credincioşii, pe Atotfăcătorul şi Mântuitorul în două firi nedespărţite şi în două voinţe şi lucrări, Îl cinstim pentru aceasta, înşelăciunea lui Sever o lepădăm cu totul.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Veniţi să lepădăm în chip vădit înşelăciunea lui Sever, a lui Eutihie şi a lui Iacov, a lui Teodor şi a lui Dioscor împreună cu aceştia. Iar Sinodul al patrulea al dreptslăvitorilor părinţi să-l lăudăm cu cântări dumnezeieşti.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Mai înaltă decât Heruvimii şi Serafimii te-ai arătat, de Dumnezeu Născătoare; că tu singură ai primit în pântecele tău pe Dumnezeu cel neîncăput, neîntinată pentru aceasta, toţi creştinii cu cântări te fericim, curată.

Cântarea a 4-a

Irmos: Tu eşti tăria mea, Doamne; Tu şi puterea mea; Tu - Dumnezeul meu; Tu - bucuria mea, Cel ce n-ai lăsat sânurile părinteşti şi a noastră sărăcie ai cercetat-o pentru aceasta, cu proorocul Avacum strig către Tine: Slavă puterii Tale, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Spune nouă, nebunule şi zadarnicule Sever, cum să fie o fire împreunată Lumina cea fără de început, Cuvântul şi Fiul Tatălui? Că de zici aşa şi altă fire ai însemnat; că trupul şi Cuvântul nu sunt o fiinţă, ci două sunt, nesocotitule.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Mărturisind că firea omenească cea întrupată este neschimbată cu totul şi neamestecată cu firea Cuvântului, învăţătorul alexandrinilor şi cel mai întâi cu scaunul, luminat a învăţat că sunt două firi şi două voinţe, pe cei ce voiesc a cunoaşte dreapta credinţă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Două firi ale lui Hristos, fără amestecare noi, toţi credincioşii mărturisim, toată păgânătatea lui Eutihie împreună şi a lui Dioscor cel fără minte hulind, urmând rânduielii Sfinţilor Părinţi şi cuvintelor dumnezeiescului Chiril.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Căruţă de Heruvimi eşti tu, Maica lui Dumnezeu, curată; tu încăpere, tu şi locaş Părintescului Cuvânt şi Dumnezeu, care S-a îmbrăcat în Trup din prea curate coapsele tale pentru aceasta, în două firi, Celui ce S-a Întrupat din tine închinându-ne, neîncetat Îl slăvim.

Cântarea a 5-a

Irmos: Pentru ce m-ai lepădat de la faţa Ta, Cel ce eşti Lumină neajunsă şi m-a acoperit întunericul cel străin pe mine, ticălosul? Ci mă întoarce şi la lumina poruncilor Tale îndreptează căile mele, rogu-mă.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

O, Sever! Firile lui Hristos nu le amesteca, călcătorule de lege, pentru că părinţii ce se adunaseră şi toţi prea fericiţii învăţători au arătat că Hristos este în două firi şi într-un Singur Ipostas, tuturor aşa vestindu-L.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Luat-a cu adevărat firea omenească Cel fără de început, Cuvântul Tatălui, ca un Iubitor de oameni, vrând să ne miluiască pe noi, cei pieriţi pentru aceasta, Îl mărturisesc pe E1 în două firi şi în două voinţe.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pe Sever l-a surpat al patrulea sobor şi pe Dioscor, care au hulit pe Hristos, întărind cartea lui Leon cel întâi şezător pe scaunul Romei celei vechi, foarte bine adeverind cele două firi ale Mântuitorului neamestecate şi nedespărţite.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Ceea ce ai îndrăzneală ca o maică către Fiul tău, Preacurată, purtarea de grijă pentru noi cei de un neam te rugăm să nu o treci cu vederea că pe tine singură creştinii către Stăpânul te punem rugătoare milostivă.

Cântarea a 6-a

Irmos: Curăţeşte-mă, Mântuitorule, că multe sunt fărădelegile mele şi mă ridică din adâncul răutăţilor, rogu-mă; căci către Tine am strigat şi mă auzi, Dumnezeul mântuirii mele.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Două cărţi ale lui Chiril, care au fost trimise oarecând la Singhel, mai marele scaunului din Apus, hulesc toată înşelăciunea lui Sever, cu dreaptă credinţă pe Hristos propovăduind.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Chiril pe Hristos propovăduieşte în două firi şi în două lucrări, biruind eresul lui Sever cel fără minte pentru aceasta, toţi să rămânem în învăţăturile lui.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Fecioară curată şi de Dumnezeu Născătoare, slăvită Marie, credincioşii după adevăr pe tine te propovăduim, astupând gura lui Nestorie cea hulitoare şi gândul cel rău al lui Dioscor.

Condac, glasul al 8-lea. Propovăduirea apostolilor şi învăţăturile părinţilor au întărit credinţa Bisericii; care, purtând haina adevărului cea ţesută din teologia cea de sus, drept îndreptează şi slăveşte taina cea mare a dreptei credinţe.

Cântarea a 7-a

Irmos: De pogorârea lui Dumnezeu, focul s-a ruşinat în Babilon oarecând, pentru aceasta, tinerii în cuptor, cu bucuros picior, ca întru o grădină verde săltând, au cântat: Binecuvântat eşti Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

În două firi şi în două lucrări mărturisind pe Hristos neamestecat şi neschimbat, înşelăciunea lui Sever o biruim pentru aceasta, Celui ce a răbdat patimă prin luarea trupului, să-I cântăm: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe Unul cunoaştem, Cel de pe Cruce şi din sânurile Tatălui, ca pe un Dumnezeu întru cele Preaînalte; iar în mormânt ca pe Cel ce S-a împreunat cu trupul, căruia cântăm cu un glas zicând: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Deşertarea lui Arie, cel ce micşora pe Dumnezeu şi despărţirea încă şi amestecarea firilor de către Savelie, a vrăjmaşilor Treimii, credincioşii urându-le, Treimii să-I cântăm: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pe Tine, Domnul tuturor, Tatăl numai al Unuia-Născut Fiului, cu dreaptă credinţă Dumnezeu numindu-Te, Te vestim şi pe Unul care din Tine iese, Duhul cel drept, cel de o fiinţă şi împreună veşnic ştiindu-L.

Cântarea a 8-a

Irmos: De şapte ori tiranul haldeilor a ars nebuneşte cuptorul pentru cinstitorii de Dumnezeu; iar văzându-i pe aceştia cu putere mai bună mântuiţi, Făcătorului

şi Mântuitorului a strigat: tineri binecuvântaţi-L, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Să se ruşineze feţele şi să se astupe gurile celor ce nu propovăduiesc un Fiu în două firi netăiat, neschimbat şi neamestecat; căci noi, dreptcredincioşii, slăvim pe Hristos şi după una şi a lucra şi a voi, nu în două ipostasuri, ci în două firi.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cei ce aveţi numirea lui Iacov Chenton, scriindu-vă vouă numele aceluia, răspundeţi nouă: oare întru numirea lui v-aţi botezat voi în scăldătoare de demult? Pentru acestea v-aţi depărtat de la Hristos cu adevărat, de bunăvoie umplându-vă de ruşine împreună cu mincinosul acela.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

În Calcedon, Sinodul al patrulea pe Dioscor, cu Eutihie, pe răul Sever, i-a surpat şi de tot a tăiat de la dumnezeiasca Biserică a lui Hristos şi Stăpânul, înşelăciunea lor cea spinoasă, care amestecă firile Mântuitorului; cu care împreună noi, dreptcredincioşii, să nu credem acelora.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu.

Pe o Dumnezeire întreit luminătoare, pe o rază strălucitoare dintr-o fire în trei Ipostasuri, pe Tatăl cel fără început şi pe Cuvântul cel împreună de o fiinţă cu Tatăl şi pe Duhul cel purcezător împreună şi de o fiinţă: tineri, binecuvântaţi-L, preoţi, lăudaţi-L, popoare, înălţaţi-L întru toţi vecii

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Sufletul meu cel omorât înviază-l; căzut fiind ridică-l; rănit fiind vindecă-l; mintea mea împac-o şi potoleşte valurile ispitelor, Fecioară şi mă miluieşte pe mine cel ce cânt: tineri binecuvântaţi-L, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi pe Hristos în veci.

Cântarea a 9-a

Irmos: Spăimântatu-s-a de aceasta cerul şi marginile pământului s-au minunat că Dumnezeu S-a arătat oamenilor trupeşte şi pântecele tău s-a făcut mai desfătat decât cerurile pentru aceea, pe tine Născătoare de Dumnezeu, începătoriile Cetelor îngereşti şi omeneşti te mărim.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Despărţit-a Sever înşelătorul Biserica lui Hristos cea bine slăvită şi pedeapsă, cu sfatul părinţilor celor binecredincioşi, a luat pe dreptate, pentru hula şi pentru bârfirea sa şi a fost lepădat din adunarea învăţătorilor şi osândit.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Firile lui Hristos pentru ce le împreunezi? Şi unire şi amestecare aduci împotrivă, patima Crucii şi Îngroparea adăugând Dumnezeirii celei nepătimitoare, a Unuia Născut Cuvântului lui Dumnezeu, o, ticălosule Sever? Pentru aceasta, de hulirea ta cea prea mare ne scârbim.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Mândria împreună şi îndrăzneala vrăjmaşilor surpă, Cel ce Te-ai născut din Fecioară şi sfaturile celor rău înţelegători, Făcătorule; iar adunarea credincioşilor întăreşte-o neclintită ca un Dumnezeu, fruntea înălţându-ne şi în credinţă întărindu-ne, ca toţi pe Tine să Te slăvim.

Sedelna, glasul al 4-lea. **Podobie:** Degrab ne întâmpină pe noi mai înainte până ce nu ne robim când vrăjmaşii Te hulesc pe Tine şi ne îngrozesc pe noi, Hristoase, Dumnezeul nostru, pierde cu Crucea Ta pe cei ce se luptă cu noi, ca să cunoască cât poate credinţa dreptmăritorilor, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Luminătorii prea luminaţi ai adevărului lui Hristos luminat v-aţi arătat lumii, prea fericiţilor părinţi, secând eresurile celor grăitori cu limbi hulitoare şi stingând amestecurile cele în chipul văpăii, ale celor rău slăvitori pentru aceasta, ca nişte ierarhi ai lui Hristos, rugaţi-vă să ne mântuiască pe noi.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 4-lea. **Podobie:** Degrab ne întâmpină pe noi mai înainte până ce nu ne robim când vrăjmaşii Te hulesc pe Tine şi ne îngrozesc pe noi, Hristoase, Dumnezeul nostru, pierde cu Crucea Ta pe cei ce se luptă cu noi, ca să cunoască cât poate credinţa dreptmăritorilor, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Degrab primeşte, Stăpână, rugăciunile noastre şi le du Fiului şi Dumnezeului tău. Doamnă, ceea ce eşti cu totul fără prihană, dezleagă din primejdii pe cei ce aleargă la tine, potoleşte meşteşugirile împotrivă şi surpă îndrăznirile celor fără de Dumnezeu, care se într-armează împotriva robilor tăi.

Sfinţii Părinţi de la Sinodul al IV-lea Ecumenic de la Calcedon

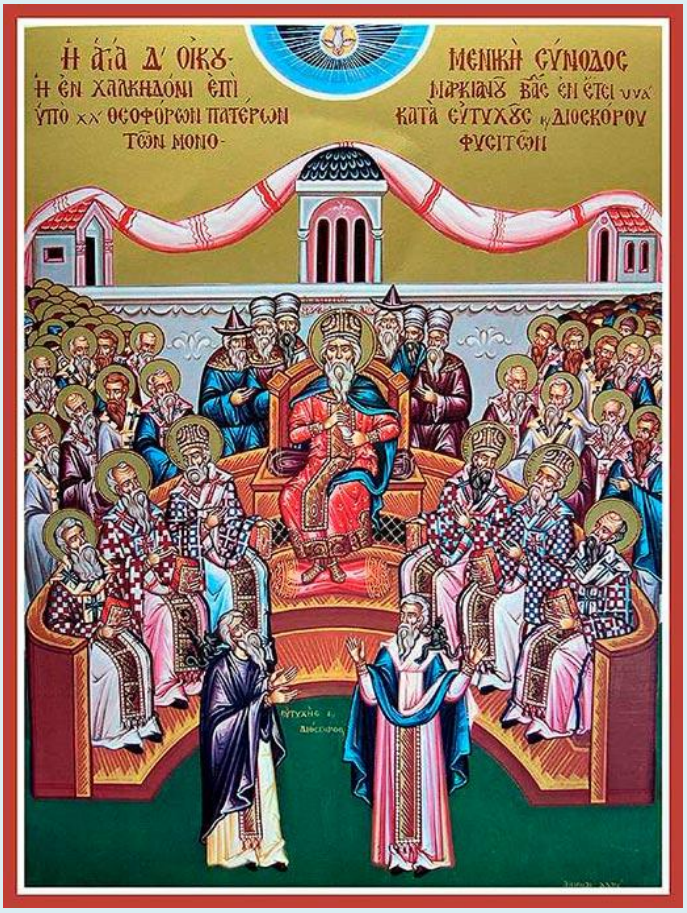

Ca o "ironie" a Proniei dumnezeieşti, aproape fiecărui eveniment ecumenist sau fiecărei decizii care nu păstrează integritatea adevărului mântuitor, adică integritatea ortodoxiei, îi este asociat un mare praznic al mărturisirii de credinţă. Astfel, rugăciunea ecumenistă de opt zile se petrece într-o perioadă a anului în care sunt pomeniţi în lanţ numeroşi Sfinţi Mărturisitori ai dreptei credinţe, cum sunt Sfântul Maxim Mărturisitorul sau Sfântul Atanasie cel mare. Acest lucru, evident, nu este întâmplător. Doar, doar s-ar găsi cineva care, între atâtea socoteli omeneşti şi interese politice, să îşi aducă aminte de Sfinţii care au vrut să moară sau să fie prigoniţi toată viaţa lor decât să facă cel mai mic compromis în credinţă.

Frica lui Dumnezeu, spune Scriptura, este începutul înţelepciunii. Frică de lume sau de a nu pierde interese lumeşti, am putea adăuga, este începutul vicleniei…

Iată că acum, când Şedinţa Sinodului BOR care a judecat cazul arhiereilor implicaţi în grave acte de erezie, Nicolae şi Sofronie, abia a luat sfârşit, prăznuim pe Sfinţii Părinţi de la Sinodul al IV-lea Ecumenic de la Calcedon (451). Preluăm pe larg hotărârea acestui Sfânt Sinod. Să citim cu atenţie mărturisirea de credinţă a Sfinţilor Părinţi căci astăzi ni se spune, chiar în acte

oficiale emise de la cel mai înalt nivel bisericesc, că nu mai trăim un timp în care să existe confruntare, ci al dialogului. Cu alte cuvinte, ni se spune că Sfinţii Părinţi au emis aceste hotărâri ecumenice în care condamnă fără preget erezia nu atât pentru că erau întru Adevăr şi ar purta pecetea veşniciei dumnezeieşti, ci pentru trăiau un timp istoric anume.

Să mai citim acest document pentru încă un motiv: BOR se află într-o apropiere maximă de bisericile orientale monofizite, fiind în cel mai mare grad, comparativ cu celelalte biserici ortodoxe naţionale, implicate în acest "dialog". Aflăm că, teoretic, nu ar fi mai nici o diferenţă dogmatică intre monofiziţi şi ortodocşi, singurul pas ce a mai rămas de făcut fiind acela al ridicării anatemelor şi al comuniunii depline cult. Deşi, în acelaşi document citat aici, se recunoaşte faptul că monofiziţii "nu au suficient curaj în a recunoaşte categoric şi deplin hotărârile Sinodului al IV-lea ecumenic." Nu demult Oana Iftime a avut iniţiativa de a depune un memoriu asupra acestei stări de fapt prin care biserica noastră se compromite, în care atrăgea atenţia şi asupra slujirii împreună cu monofiziţii în paraclisul Sfintei Ecaterina. Nu a existat nici un răspuns din partea Sinodului nostru…

Despre cele două firi ale lui Hristos, împotriva monofiziţilor

"Sfântul şi marele şi Ecumenicul sinod strâns cu harul lui Dumnezeu şi la îndemnul prea binecredincioşilor şi de Dumnezeu iubitorilor de Hristos împăraţi, auguştii Valentinian şi Marcian, în Calcedon, metropola eparhiei Bithiniei, în biserica Sfintei muceniţe Eufimia, cea biruitoare în Hristos, a hotărât cele ce urmează:

Domnul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos, întărind pe ucenicii Săi în cunoaşterea credinţei, a spus: "pacea Mea v-o dau vouă, pacea Mea o las vouă", pentru ca nimeni să nu se separe de aproapele său în dogmele credinţei, ci la fel să se arate cu toţii în propovăduirea adevărului. Dar fiindcă cel rău nu încetează să semene neghina lui printre seminţele bunei credinţe şi pururea născoceşte ceva nou împotriva adevărului, pe aceasta Stăpânul cunoscând-o mai înainte, cu purtare de grijă pentru neamul omenesc a ridicat cu râvnă pe acest binecredincios şi evlavios împărat să cheme la sine pe mai marii preoţimii din toate părţile, astfel încât, sub lucrarea harului lui Hristos, Stăpânul nostru, al tuturor, să îndepărteze de la oile lui Hristos toată ciuma înşelăciunii, călăuzindu-le iarăşi să se îngraşe cu mlădiţele adevărului.

Ceea ce am făcut şi noi, încuviinţând să îndepărtăm dogmele rătăcite, reînnoind fără rătăcire credinţa Părinţilor, propovăduind tuturor Crezul celor 318 [Părinţi] şi scriind precum înşişi Părinţii care au arătat această înţelegere a noastră privitoare la dreapta credinţă, adică cei 150 de Părinţi care,

adunându-se după aceea la Constantinopol, au adoptat aceeaşi mărturisire de credinţă. Hotărâm, aşadar, păzind şi noi rânduiala şi toate izvoadele credinţei statornicite de Sfântul Sinod ţinut odinioară la Efes, ai cărui întâistătători de veşnică pomenire au fost Celestin al Romei şi Chiril al Alexandriei, să strălucească iarăşi mărturia credinţei drepte şi fără cusur a celor 318 Sfinţi şi fericiţi Părinţi adunaţi la Niceea pe vremea împăratului de vrednică pomenire – Constantin şi să se întărească cele hotărâte de către cei 150 de părinţi la Constantinopol, spre nimicirea ereziilor care apăruseră atunci şi spre întărirea credinţei sobornicеşti şi apostoleşti, care este a noastră.

(Urmează Crezul celor 318 părinţi de la Niceea – Sinodul I Ecumenic:) Credem…

(Şi cel al celor 150 de părinţi adunaţi la Constantinopol – Sinodul II Ecumenic:) Credem…

Aşadar, era de-ajuns pentru desăvârşita cunoaştere şi întărirea bunei credinţe acest înţelept şi mântuitor Crez al harului dumnezeiesc, căci învaţă desăvârşit despre Tatăl şi Fiul şi Sfântul Duh şi înfăţişează întruparea Domnului celor ce o primesc cu credinţă.
Însă de vreme ce aceia care se străduiesc să lepede propovăduirea adevărului şi prin propriile erezii au născocit deşertăciuni, unii îndrăznind să strice [învăţătura despre] taina iconomiei Domnului pentru noi şi tăgăduind numirea de Născătoare de Dumnezeu dată Fecioarei [Maria], iar alţii scornesc [învăţătura despre] contopire şi amestecare, închipuindu-şi nebuneşte că este o singură fire din trup şi dumnezeire, născocind grozăvia că, prin contopire, firea dumnezeiască a Celui Unul Născut este pătimitoare.

Pentru aceasta, Sfântul şi marele şi Ecumenicul Sinod adunat aici, voind să stârpească orice uneltire potrivnică adevărului, învăţând propovăduirea cea neclintită de la început, a hotărât mai întâi să rămână neatinsă credinţa celor 318 Sfinţi Părinţi şi din pricina celor ce luptă împotriva Duhului Sfânt, a întărit învăţătura despre fiinţa Duhului predanisită de către cei 150 de Părinţi adunaţi nu demult în cetatea împărătească, pe care aceştia [cei 150 de Părinţi] au făcut-o cunoscută tuturor, nu ca şi cum ar adăuga ceva care lipsea celor hotărâte mai înainte, ci lămurind, după mărturia Scripturilor, învăţăturile lor despre Sfântul Duh împotriva celor care încearcă să tăgăduiască stăpânirea Sa.

Iar pe de altă parte, din pricina celor care au încercat să strice taina iconomiei şi care cu neruşinare spun că Cel Născut din Sfânta Fecioară Maria nu este decât un simplu om, Sinodul Sfânt a încuviinţat scrisorile sinodale ale fericitului Chiril, păstor al Bisericii Alexandriei, către Nestorie şi cei din Răsărit, ca fiind potrivite pentru tăgăduirea smintelii lui Nestorie spre dreapta

tâlcuire a celor ce mânaţi de cucernică râvnă, doresc să priceapă Crezul cel mântuitor.

Acestora li s-a adăugat, cu îndreptăţire şi epistola lui Leon, întâistătătorului marii şi vechii Rome către cel între Sfinţi – Arhiepiscopul Flavian, scrisă pentru surparea cugetărilor stricate ale lui Eutihie, întrucât [această epistolă] conglăsuieşte cu mărturisirea marelui Petru, fiind un stâlp de susţinere [a adevărului] împotriva atacurilor [rău credincioşilor]. Stă împotrivă şi celor care încearcă să împartă taina Iconomiei într-o doime de fii. Îi îndepărtează din adunarea celor Sfinţi pe cei care îndrăznesc să spună că dumnezeirea Fiului Cel Unul Născut este pătimitoare; le stă împotrivă şi celor care îşi închipuie o amestecare sau contopire a celor două firi ale lui Hristos; îi îndepărtează pe cei care rătăcesc [spunând că] chipul de rob pe care Hristos l-a luat de la noi este ceresc sau din altă substanţă şi îi dă anatemei pe cei care scornesc rătăciri, cum că înainte de unire erau două firi, iar după unire a rămas una.

Urmând aşadar Sfinţilor Părinţi, noi învăţăm într-un glas că mărturisim pe Unul şi acelaşi Fiu, Domnul nostru Iisus Hristos, Însuşi desăvârşit întru dumnezeire cât şi întru omenitate, Însuşi Dumnezeu adevărat şi om adevărat din suflet raţional şi din trup, de o fiinţă cu Tatăl după dumnezeire şi de o fiinţă cu noi după omenitate, întru toate asemenea nouă afară de păcat, născut din Tatăl mai înainte de veci după dumnezeire şi la plinirea vremii, Acelaşi născut pentru noi şi pentru a noastră mântuire din Fecioara Maria, Născătoarea de Dumnezeu, după omenitate, Unul şi Acelaşi Hristos, Fiul, Domnul, Unul Născut, cunoscându-se în două firi, fără amestecare, fără schimbare, fără împărţire, fără despărţire, deosebirea firilor nefiind nicidecum stricată din pricina unimii, ci mai degrabă păstrându-se însuşirile fiecărei firi într-o singură persoană şi într-un singur ipostas, nu împărţindu-se sau despărţindu-se în două feţe, ci Unul şi Acelaşi Fiu, Unul Născut, Dumnezeu Cuvântul, Domnul Iisus Hristos, precum [au vestit] de la început proorocii, precum El însuşi ne-a învăţat despre Sine şi precum ne-a predanisit nouă Crezul Părinţilor.

Acestea toate fiind statornicite de noi cu mare grijă şi acrivie, Sfântul Sinod Ecumenic a hotărât că nimănui nu îi este îngăduit să înfăţişeze, să scrie sau să alcătuiască, nici [el însuşi] să gândească, nici să înveţe pe altul o altă mărturisire de credinţă. Cât despre cei care îndrăznesc să alcătuiască o altă [mărturisire de] credinţă, să o înfăţişeze altora spre învăţătură sau să răspândească un alt Crez celor care vor să se întoarcă la cunoştinţa adevărului de la rătăcirile elineşti sau iudaiceşti sau de la oricare altă erezie, aceştia, dacă sunt episcopi sau clerici, să fie îndepărtaţi [episcopii de episcopie şi clericii de cler], iar dacă sunt monahi sau laici, să se dea anatemei."

Orthodoxwiki - Sinodul IV Ecumenic

Al patrulea Sinod Ecumenic s-a ţinut la Calcedon (Halkidon) în anul 451 d.Hr., fiind cunoscut şi ca Sinodul de la Calcedon.

Acest important sinod s-a ocupat de două mari chestiuni:

⇒ *unele aspecte privind Firea (Natura) şi Ipostasul (Persoana) lui Hristos*

⇒ *şi organizarea văzută a Bisericii.*

Istoric

În anul 449, între al treilea şi al patrulea Sinod Ecumenic, s-a ţinut un alt sinod, la Efes (în Asia Mică), sinod la care succesorul la tron al Sfântului Chiril, Dioscor al Alexandriei, a stăruit că „în Hristos este o singură fire (physis)". Această poziţie este cunoscută sub numele de monofizită; conform acestei doctrine, Mântuitorul ar fi „din două firi, dar după Întrupare este o singură fire întrupată a lui Dumnezeu-Cuvântul".

Sfântul Chiril folosise şi el aceste cuvinte, dar Dioscor a omis multe din afirmaţiile acestuia care completau şi echilibrau acest punct de vedere. Acest sinod, care sprijinise erezia monofizită, a rămas cunoscut în Istoria Bisericii sub numele de Sinodul tâlhăresc de la Efes.

După numai doi ani, în 451, convins de către Pulheria Împărăteasa (care era o fermă adeptă a ortodoxiei şi adversară a monofiziţilor), împăratul Marcian a convocat o nouă întrunire a Episcopilor pentru a transa asupra acestei chestiuni. Acest Sinod, care a avut loc la Calcedon, este socotit al patrulea mare Sinod Ecumenic.

Cu privire la natura şi persoana lui Hristos, Sinodul a respins poziţia lui Dioscor şi a proclamat că: "...în timp ce Hristos este o singură Persoană neîmpărţită, El nu este din două firi, ci în două firi. Episcopii au salutat Tomosul lui Leon cel Mare, Papă al Romei (adormit în anul 461), în care este clar afirmată distincţia dintre cele două naturi, fiind totodată subliniată şi unitatea Persoanei lui Hristos. În mărturisirea lor de credinţă, ei şi-au afirmat credinţa în Unul şi acelaşi Fiu, Domnul nostru Iisus Hristos, Însuşi desăvârşit întru dumnezeire cât şi întru omenitate, Însuşi Dumnezeu adevărat şi om adevărat... cunoscându-se în două firi, fără amestecare (asynchytos), fără schimbare (atreptos), fără împărţire (achoristos), fără despărţire (adairetos), deosebirea firilor nefiind nicidecum stricată din pricina unimii, ci mai degrabă păstrându-se însuşirile fiecărei firi într-o singură persoană şi într-un singur ipostas." [1].

Această definiţie, în care atât deosebirea între cele două Firi (Naturi) cât şi unitatea Persoanei lui Hristos sunt subliniate era stabilită nu doar pentru a-i combate pe monofiziţi, ci şi pe adepţii lui Nestorie.

Cu privire la organizarea vizibilă a Bisericii, Canonul 28 al Sinodului de la Calcedon a confirmat Canonul 3 al Sinodului al doilea, lăsând locul al doilea în cinstire în Biserică, după scaunul Romei, celui al Constantinopolului - "Noua Romă". Aceasta era o lovitură dată Bisericii din Alexandria şi dorinţei sale de a avea drept de jurisdicţie deplină şi exclusivă asupra întregului Răsărit. Leon al Romei a respins acest canon, dar Răsăritul i-a recunoscut întotdeauna validitatea. Sinodul a eliberat totodată Ierusalimul de sub jurisdicţia Cezareei (Kesariei), dându-i cel de-al cincilea loc în cinstire, creând astfel ceea ce ortodocşii cunosc sub numele de Pentarhie.

Această Pentarhie a stabilit ordinea cinstirii după cum urmează. În ordinea rangului:
Roma
Constantinopol
Alexandria
Antiohia
Ierusalim.

Toate cele cinci scaune se considerau de origine apostolică. Primele patru erau cele mai importante cetăţi din Imperiul Roman, iar Ierusalimul a fost adăugat acestora deoarece Hristos aici pătimise şi înviase. Tot în timpul acestui Sinod, episcopii fiecăreia din cele cinci cetăţi au primit titlul de "patriarh". Patriarhatele şi-au împărţit întreaga lume cunoscută în sfere de jurisdicţie, cu excepţia Ciprului, căreia îi fusese acordată independenţa la cel de-al treilea Sinod Ecumenic şi care îşi păstrează dreptul de autoguvernare până în zilele noastre.

În înţelegerea Pentarhiei, trebuie evitate două erori:
ideea că sistemul patriarhiilor şi mitropoliilor se bazează pe structura ecleziastică şi
ideea că Episcopul Romei (Papa) are supremaţia asupra celorlalţi episcopi.

În ceea ce priveşte primul aspect, ortodocşii nu înţeleg Biserica din perspectiva ordinii ecleziastice, ci din perspectiva dreptului divin. Ei consideră că toţi episcopii sunt prin definiţie egali, indiferent de autoritatea sau prestigiul cetăţii pe care o administrează. Toţi au fost unşi de Dumnezeu ca învăţători ai credinţei, toţi sunt în mod egal urmaşii Apostolilor şi toţi au autoritatea sacramentală. Atunci când apare o dispută, nu este suficient ca un singur episcop să îşi exprime poziţia; toţi episcopii eparhioţi (titulari) au dreptul să participe la un sinod general, să îşi exprime punctul de vedere şi să voteze.

Sistemul Pentarhiei nu afectează calităţile esenţiale ale fiecărui episcop, nici nu privează comunităţile locale de semnificaţia pe care le-a atribuit-o Ignatie.

Cu privire la cea de a doua problemă, ortodocşii nu acceptă învăţătura autorităţii papale aşa cum a fost ea formulată de Primul Conciliu de la Vatican din 1870 şi aşa cum o mărturiseşte Biserica Romano-Catolică în zilele noastre. Dar ei nici nu au refuzat Romei primatul de cinstire (sau de onoare), aşa cum a fost el stabilit de al doilea Sinod Ecumenic, căci Roma a fost cea care a rămas cea mai fidelă dreptei-credinte, în faţa ereziilor, de-a lungul multor secole în primul mileniu creştin. Ortodocşii consideră însă că Roma a greşit atunci când a transformat această întâietate, acest "primat întru iubire" (după cum îl numea Sfântul Ignatie Teoforul) într-o supremaţie de jurisdicţie şi putere exterioară. Astfel, în înţelegerea ortodoxă, primatul atribuit Romei nu răsturna ordinea ecleziastică bazată pe egalitatea esenţială a episcopilor. Papa poate fi considerat "cel dintâi Episcop al Bisericii", dar el este primul între egali.

Lista Sinoadelor Ecumenice

I. Primul Sinod de la Niceea (325) a respins arianismul şi a adoptat Crezul de la Niceea.
II. Primul Sinod de la Constantinopol (381) a revizuit Crezul de la Niceea, dându-i forma care este utilizată până în zilele noastre în Biserica Ortodoxă şi în Bisericile Orientale ne-calcedoniene.
III. Sinodul de la Efes (431) a respins nestorianismul, stabilind că Maica Domnului trebuie numită "Născătoare de Dumnezeu" (în greacă, Theotokos - Θεοτόκος).
IV. Sinodul de la Calcedon (451) a respins eutihianismul, doctrina monofizită, a descris şi stabilit delimitarea între cele două naturi ale lui Hristos şi a adoptat Crezul de la Calcedon. Acest Sinod şi toate cele următoare nu sunt recunoscute de către comunităţile orientale ortodoxe (din această cauză numite şi necalcedoniene sau chiar anticalcedoniene.
V. Al doilea Sinod de la Constantinopol (553) a reafirmat deciziile şi doctrinele explicitate la Sinoadele precedente şi a condamnat noile scrieri ariene, nestoriene şi monofizite.
VI. Al treilea Sinod de la Constantinopol (680-681) a respins monotelismul, declarând că în persoana lui Hristos coexistau două voinţe, cea dumnezeiască şi cea omenească.
Sinodul Quinisext (al cinci-şaselea), numit şi Sinodul în Trullo (trulan) (692) a fost în primul rând un Sinod de natură administrativă care a înălţat câteva canoane cu aplicare locală la statutul de canoane universal aplicabile şi a stabilit principiile disciplinei clerului. Nu este considerat un Sinod de sine stătător, întrucât nu a dezbătut chestiuni doctrinare. Acest Sinod este acceptat de către

Biserica Ortodoxă drept parte a celui de-al şaselea Sinod Ecumenic, dar este respins de către romano-catolici.
VII. Al doilea Sinod de la Niceea (787) restabileşte cinstirea icoanelor la sfârşitul primei crize iconoclaste.

Unii creştini ortodocşi (dar nu întreaga Biserică Ortodoxă) consideră şi următoarele două Sinoade ca având caracter ecumenic. Alţii, în schimb, le consideră doar Sinoade locale importante.
VIII. Al Patrulea Sinod de la Constantinopol (879-880) l-a repus în scaunul constantinopolitan pe Sfântul Fotie cel mare şi a anatemizat pe oricine ar aduce modificări Crezului Niceo-Constantinopolitan, abrogând deciziile Sinodului tâlhăresc din 869-870. Acest Sinod a fost iniţial acceptat în Occident, dar a fost ulterior dezavuat în favoarea Sinodului tâlhăresc care îl înlăturase din scaun pe Fotie.
IX. Al Cincilea Sinod de la Constantinopol (1341-1351) a atestat ortodoxia teologiei isihaste, aşa cum era ea formulată de Sfântul Grigorie Palama şi l-a condamnat pe filosoful occidentalizant Varlaam din Calabria.

Sinoade ulterioare

Doctrina ortodoxă, bazându-se în primul rând pe cele stabilite la Sinoadele Ecumenice, continuă să capete noi precizări de-a lungul timpului. Acestea cuprind părerea Bisericii (sau "mintea Bisericii", cum se mai spune), aşa cum se exprimă ea în diferite Sinoade locale şi prin scrisorile care cuprind mărturisirile de credinţă redactate de unii episcopi.

Dintre deciziile şi mărturisirile de credinţă care au o mare importanţă până în ziua de astăzi, amintim:
Scrisoarea enciclică a Sfântului Fotie (867);
Prima Scrisoare a lui Mihail Cerularie către Petru al Antiohiei (1054);
Deciziile Sinoadelor din Constantinopol din 1341 şi 1351 cu privire la Controversa isihastă;
Scrisoarea enciclică a Sfântului Marcu al Efesului (1440-1441);
Mărturisirea de credinţă a Patriarhului Ghenadie al II-lea al Constantinopolului (1455-1456);
Răspunsul lui Ieremia al II-lea către luterani (1573-1581);
Mărturisirea de credinţă a lui Mitrofan Critopol (1625);
Mărturisirea Ortodoxă a lui Petru Movilă, în forma sa revizuită ratificată de către Sinodul de la Iaşi din 1642;
Mărturisirea lui Dositei al Ierusalimului (ratificată de Sinodul de la Ierusalim din 1672);
Răspunsurile Patriarhilor Ortodocşi către ne-jurători (1718, 1723);
Răspunsul Patriarhilor Ortodocşi către Papa Pius al IX-lea (1848);

Răspunsul Sinodului de la Constantinopol către Papa Leon al XIII-lea (1895);
Scrisorile Enciclice ale Patriarhiei de Constantinopol despre unitatea creştinilor şi cu privire la 'Mişcarea Ecumenică' (1920, 1952).
Documentele 5-9 sunt uneori numite Cărţile simbolice ale Bisericii Ortodoxe.

Sinodul IV ecumenic de la Calcedon din 451

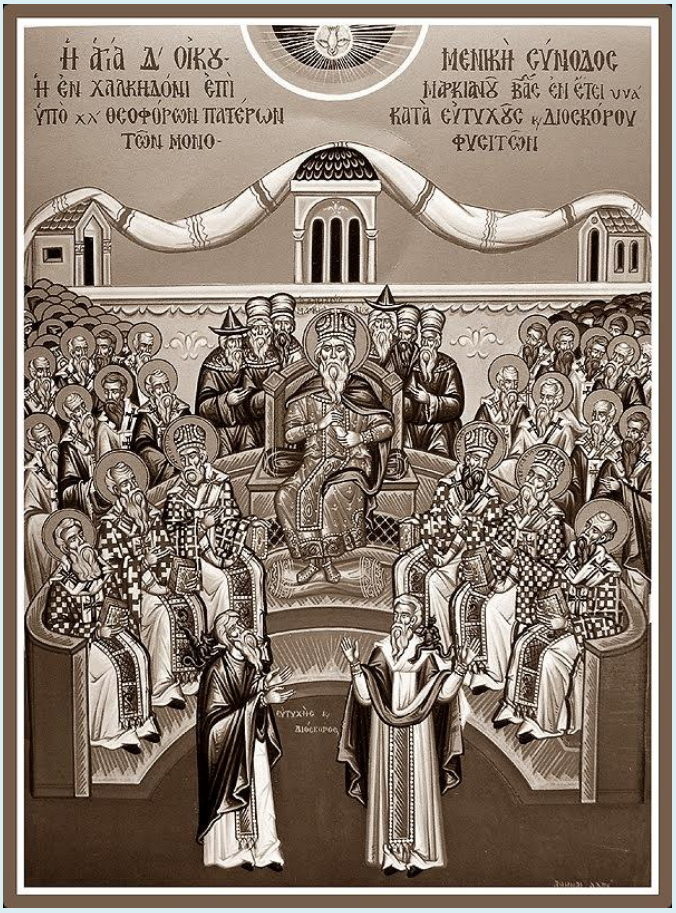

Monofizismul. Sinoadele din Constantinopol (448) şi Efes (449). Sinodul IV ecumenic de la Calcedon din 451

1. Eutihianismul sau monofizismul

Eutihie din lupta contra ereziei lui Nestorie, a dus la extrem învăţătura din Alexandria despre unirea celor două firi din persoana Mântuitorului. Exagera aşa de mult unirea celor două firi, încât făcea din ele o singură fire. De aceea erezia lui Eutihie a primit numele de monofizism sau eutihianism.

Eutihie susţinea că firea omenească luată de Mântuitorul la întrupare a fost absorbită de firea Sa dumnezeiască. Ca atare Iisus Hristos a avut în persoana Sa o singură fire, numai firea dumnezeiască, iar trupul Său a fost dumnezeiesc, nu omenesc. Plecând de la afirmaţia că Mântuitorul, după unii monofiziţi, n-a avut un trup omenesc real, monofizismul apare pe de o parte ca o formă a dochetismului, după care Mântuitorul a avut un trup aparent, iar pe de alta ca o variantă a apolinarismului, care afirmă că locul raţiunii umane din persoana lui Iisus Hristos l-a luat raţiunea sau Logosul lui Dumnezeu, pentru a explica astfel modalitatea unirii firii umane cu firea divină.

Doctrina ortodoxă referitoare la firile din persoana Mântuitorului este că în Iisus Hristos sunt două firi, dumnezeiască şi omenească - diofizitism, unite într-o singură persoană divino-umană.

Consecinţa ereziei monofizite este că, dacă Hristos, Fiul lui Dumnezeu, nu are pe lângă firea Lui dumnezeiască şi o fire omenească reală atunci se nimiceşte întreaga operă de răscumpărare a omului. Numai Fiul lui Dumnezeu, devenit om real, putea duce neamul omenesc la mântuire.

2. Sinodul de la Constantinopol din 448

Denunţat patriarhului Flavian al Constantinopolului pentru erezia sa de episcopul Eusebiu de Dorileum, Eutihie a fost chemat să-şi expună doctrina sa într-un sinod local, deschis la 12 noiembrie 448 la Constantinopol, la care au participat episcopii aflaţi în capitală.

După multe ezitări, Eutihie s-a prezentat în faţa sinodului, în ziua de 22 noiembrie 448, făcând următoarea mărturisire : "Recunosc că înainte de unirea Dumnezeirii cu umanitatea, Hristos avea două firi, dar după unire nu recunosc decât o singură fire".

În urma acestei declaraţii, Eutihie a fost anatematizat, mai întâi de sinodul local din Constantinopol, în 448. Sentinţa de condamnare a fost semnată de 30 de episcopi şi 23 de egumeni.

3. Sinodul tâlhăresc de la Efes (449). Faţă de tulburarea produsă de erezia lui Eutihie, s-a hotărât că învăţătura lui Eutihie să fie prezentată şi discutată într-un nou sinod, care a fost convocat la Efes, pentru luna august 449.

Eunucul Hrisafie, susţinător şi rudă cu Eutihie a făcut totul spre a fi opriţi să vină la sinod episcopii bănuiţi că sunt adversari ai lui Eutihie. Pentru a da însă sinodului caracterul său de ecumenic, a primit pe patriarhul Flavian şi pe delegaţii papei Leon cel mare. Sinodul s-a deschis la Efes, în biserica Sfânta Maria, la 8 august 449, preşedinţia fiind încredinţată patriarhului Dioscor al Alexandriei.

Dezbaterile sinodului s-au ţinut într-o atmosferă foarte agitată. Astfel s-a retras dreptul de vot al ierarhilor care s-au pronunţat în sinodul local din Constantinopol, din anul 448, contra lui Eutihie.

Dioscor al Alexandriei a dictat sinodului condamnarea învăţăturii ortodoxe despre existenţa celor două firi în persoana Mântuitorului şi a impus monofizismul ca doctrina ortodoxă.

Papa Leon I, informat prin delegaţii săi de brutalităţile petrecute la Efes în 449, a numit acest sinod: "sinod tâlhăresc", nume care i-a rămas în istorie.

În sinodul ţinut la Roma în 449, papa Leon cel mare a respins toate hotărârile sinodului tâlhăresc.

4. Sinodul IV ecumenic de la Calcedon, din 451

La 28 iulie 450, împăratul Teodosie al II-lea a moare, iar tronul Bizanţului a revenit, în lipsa unui moştenitor, sorei sale Pulheria. Imediat după urcarea pe tronul Bizanţului, Marcian şi Pulheria, au hotărât să convoace un nou Sinod ecumenic.

Sinodul IV ecumenic s-a ţinut între 8 şi 25 octombrie 451, în biserica Sfânta Eufimia din Calcedon. Numărul episcopilor participanţi a variat între 520 şi 630, cifra neajunsă de nici un Sinod ecumenic. Majoritatea episcopilor participanţi erau din Răsărit.

Papa Leon cel mare al Romei (440-461) a trimis la Sinodul IV ecumenic din Calcedon 5 delegaţi: trei episcopi şi doi preoţi. Se mai aflau printre sinodali doi episcopi africani, Aureliu şi Rustician, aflaţi incidental la Constantinopol, refugiaţi din Africa, din cauza năvălirii vandalilor.

Împăratul Marcian a prezidat şedinţa din 25 octombrie 451, când s-a făcut proclamarea solemnă a hotărârii de credinţă, iar el a ţinut cuvântarea de închidere a sinodului.

În şedinţa a V-a, din 22 octombrie 451, sinodalii au definit doctrina bisericească a celor două firi din persoană lui Iisus Hristos, prin următoarea mărturisire de credinţă: "Urmând Sfinţilor Părinţi, noi învăţăm şi mărturisim cu toţii pe Unul şi acelaşi Fiu, pe Domnul nostru Iisus Hristos, desăvârşit în Dumnezeire şi desăvârşit în umanitate, Dumnezeu adevărat şi om adevărat, având suflet raţional şi trup, de o fiinţă cu Tatăl după Dumnezeire şi de o fiinţă cu noi, după umanitate, fiind întru toate asemenea nouă, în afară de păcat. Ca Dumnezeu, s-a născut mai înainte de toţi vecii din Tatăl, după Dumnezeire, iar ca om s-a născut în zilele cele de pe urmă pentru noi şi pentru mântuirea noastră din Fecioara Maria, Născătoarea de Dumnezeu, Unul şi acelaşi Hristos, Fiu, Domn, Unul-Născut, cunoscut în două firi, în chip neamestecat şi neschimbat şi neîmpărţit şi nedespărţit, deosebirea firilor nefiind nicidecum distrusă prin unire, păstrându-se mai ales însuşirea fiecăreia şi întâlnindu-se împreună într-o singură persoană şi un singur ipostas, nu în două persoane, împărţit sau despărţit, ci Unul şi acelaşi Fiu, Unul-Născut, Dumnezeu-Cuvântul, Domnul Iisus Hristos. Aşa ne-

au învăţat mai înainte despre El proorocii şi însuşi Domnul nostru Iisus Hristos şi aşa ne-a transmis Simbolul Părinţilor noştri".

Hotărârea de credinţă a fost proclamată la 25 octombrie 451.

În concluzie, numai fiind Dumnezeu adevărat, Iisus Hristos putea să realizeze mântuirea oamenilor şi numai fiind om adevărat, reprezentând întreaga omenire, putea El să se aducă jertfă pe cruce de bunăvoie, în vederea mântuirii tuturor oamenilor.

Ioan Buşagă - Cum a fost instituită sărbătoarea pomenirii Părinţilor de la Calcedon, Duminica purtătorilor şi cugetătorilor de Dumnezeu

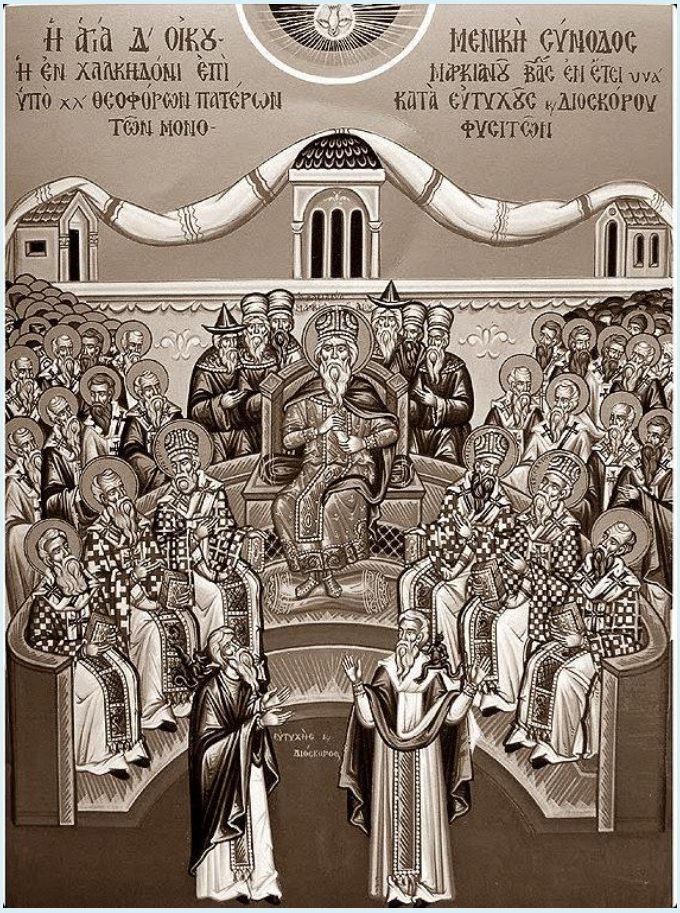

Mâine sunt prăznuiţi Sfinţii Părinţi care s-au adunat la Sinodul IV Ecumenic de la Calcedon, din anul 451. Sărbătoarea pomenirii Sfinţilor Părinţi a fost introdusă de patriarhul ecumenic Ioan al II-lea, la cererea credincioşilor din Constantinopol, iar slujba a fost întocmită de patriarhul Filotei al Constantinopolului.

Sinodul IV Ecumenic a însemnat un moment important în istoria Bisericii Ortodoxe. La acest sinod ecumenic s-au dezvoltat şi precizat dogmele sinoadelor anterioare, când a fost stabilită învăţătura ortodoxă despre dumnezeirea Fiului lui Dumnezeu, Iisus Hristos, ca "Fiu Unul Născut din Tatăl, mai înainte de toţi vecii, de o fiinţă cu Tatăl". Sinodul IV Ecumenic a stabilit, împotriva nestorianismului şi monofizismului, realitatea umanităţii Lui, unite ipostatic cu Dumnezeu: două firi, dumnezeiască şi omenească, în Persoana Unică a Fiului.

Contextul istoric al instituirii acestei sărbători

Hotărârile Sinodului IV Ecumenic au avut o mare însemnătate nu numai din punctul de vedere al restabilirii credinţei ortodoxe, ci şi din punctul de vedere al istoriei politice bizantine.

În secolul al V-lea, Imperiul Bizantin a susţinut Ortodoxia şi a condamnat monofizismul, fapt ce a provocat îndepărtarea de provinciile răsăritene, Siria şi Egipt, unde majoritatea populaţiei era monofizită, populaţie care a rămas fidelă acestei învăţături chiar şi după condamnările sinodului din 451 de la Calcedon. Atitudinea favorabilă a împăratului Zenon (474-491) faţă de monofiziţi şi simpatiile monofizite evidente ale împăratului Anastasius I (491-518) au provocat multă neliniştite între ortodocşii din Constantinopol, Peninsula Balcanică, majoritatea provinciilor din Asia Mică şi în anumite zone ale Palestinei. Aceste evenimente au precedat momentul instituirii sărbătorii închinate Sfinţilor Părinţi participanţi la Sinodul IV Ecumenic din 451 de la Calcedon.

Sărbătoarea a fost instituită la data de 16 iulie 518. Pe 17 aprilie 518 a urcat pe tronul patriarhal Ioan al II-lea (518-520), care l-a înlocuit pe patriarhul monofizit Timotei. În ziua de 9 iulie 518 a murit împăratul monofizit Anastasius I, înlocuit de împăratul ortodox Justin I (518-527).

"Făcându-se vohodul după obicei, în Sfânta şi marea noastră Biserică (Sfânta Sofia), în zi de Duminică, în 15 ale lunii iulie, de către Preasfinţitul Arhiepiscopul nostru Ioan, Patriarh Ecumenic, împreună cu sfinţitul cler, din jurul amvonului s-au auzit glasurile poporului care striga: "Mulţi ani, patriarhului! Mulţi ani, împăratului! Mulţi ani, împărătesei! Mulţi ani, patriarhului! De ce am rămas atâţia ani neîmpărtăşiţi? De ce nu ne împărtăşim? Vrem să ne împărtăşim din mâinile tale! De mulţi ani vrem să ne împărtăşim. Eşti ortodox, de cine te temi? Scoate-l afară pe Sever maniheul! Proclamă degrab autoritatea Sfântului Sinod! Să se proclame degrab autoritatea Sfântului Sinod! Vrednicule apărător al Sfintei Treimi, Sfânta Maria este Născătoare de Dumnezeu! A biruit credinţa în Sfânta Treime! A biruit credinţa ortodocşilor! Proclamă degrab Sinodul din Calcedon!…"

Acestea strigând ei, li s-a dat următorul răspuns de către Preafericitul Arhiepiscop şi Patriarh Ecumenic Ioan: "Îngăduiţi-ne mai întâi să ne închinăm la Sfântul Jertfelnic şi după aceea vă vom da răspuns".

Şi intrând ei în Sfântul Altar, poporul continua să strige. Apoi, Preafericitul Ioan, Arhiepiscopul nostru şi Patriarh Ecumenic, urcând în amvon, a rostit acestea: "Aţi văzut luptele mele, iubiţilor, pe care şi ca preot le-am dus şi le duc şi acum pentru apărarea Ortodoxiei şi pe care le voi duce până la moarte…"

După cuvântarea sa, aceleaşi glasuri continuau să strige pentru multă vreme: "Proclamă degrab autoritatea Sinodului din Calcedon! Adunarea Părinţilor din Calcedon mâine să o proclami! Dacă o proclami astăzi, mâine o vom prăznui".

Apoi, diaconul Samuil a proclamat sfinţenia Adunării, spunând următoarele: "Facem cunoscut dragostei voastre că mâine vom săvârşi pomenirea celor între Sfinţi Părinţi ai noştri adunaţi în mitropolia din Calcedon…"

Acestea toate petrecându-se duminică, a doua zi, luni, în 16 ale lunii iulie, s-a săvârşit pomenirea Sfinţilor Părinţi (…) Atunci întreg poporul, ca dintr-o gură, a strigat cu mare glas: "Bine este cuvântat Domnul Dumnezeul lui Israil, Care a cercetat şi a făcut mântuire poporului Său!" (…)

De îndată ce s-au rostit de către diacon numele mai sus pomenitelor patru Sfinte Sinoade şi ale Arhiepiscopilor adormiţi întru cuvioşie, Eufimie, Macedonie şi Leon, toţi au strigat cu mare glas: "Slavă Ţie, Doamne!"" (Sunt anticalcedonienii ortodocşi? - Texte ale Sfintei Comunităţi a Sfântului Munte şi ale altor Părinţi athoniţi privitoare la dialogul dintre ortodocşi şi anticalcedonieni (monofiziţi), Sfânta Mănăstire Grigoriu, 1995, Editura Evan-ghelismos, Bucureşti, 2007, pp. 147-148).

Noi cinstim Sfinţii Părinţi, nu sinoadele ca evenimente

Sărbătoarea sinoadelor ecumenice este atestată de cel mai vechi manuscris care se păstrează, Calendarul Constantinopolitan, data la mijlocul secolului al VIII-lea şi publicat de Antonio Morcelli în 1778.

În data de 16 iulie, acest calendar menţionează: "Pomenirea Sfinţilor 630 de Părinţi de la Calcedon şi acelor 318 de la Niceea şi a celor de la Constantinopol şi a celor de la Efes".

În studiul "Sinodul I şi II Ecumenic - sărbători ale Crezului", părintele conf. dr. Daniel Benga arată că atât sărbătoarea cinstirii Sfinţilor Părinţi de la Sinodul IV Ecumenic, cât şi sărbătorile cinstirii Sfinţilor Părinţi de la celelalte sinoade ecumenice au drept fundament evlavia credincioşilor. "Sărbătoarea este dedicată Sfinţilor Părinţi, iar nu sinoadelor ca evenimente, deoarece în cultul ortodox sunt pomenite persoanele participante la istoria mântuirii. Părinţii sunt numiţi "purtători şi cugetători de Dumnezeu", "păzitori credincioşi ai apostoliceştilor predanii", "luceferi sau guri de aur ale Cuvântului"".

Îndumnezeirea omului, posibilă doar prin Întruparea Cuvântului

Al IV-lea Sinod Ecumenic s-a ţinut în 451 la Calcedon, în Turcia de astăzi, în apropierea Constantinopolului. El a fost convocat de împăratul Marcian (450-457), pentru a se reafirma Crezul niceo-constantinopolitan. Însă, în acea vreme, Ortodoxia se confrunta cu două mari erezii: nestorianismul şi monofizismul.

Nestorianismul reprezenta învăţătura greşită a patriarhului Nestorie al Constantinopolului, aparţinător al şcolii teologice antiohiene. El atribuia lui Hristos două persoane: una divină, Logosul sau Cuvântul şi una umană, Iisus. Nestorie insistă asupra firii umane, pe care o consideră distinctă şi independentă, astfel încât în Hristos există două subiecte.

Monofizismul a fost o erezie predicată de călugărul Eutihie din Constantinopol. Această erezie se află la polul opus. Hristos nu are decât o singură fire (monos-physis), cea divină, întrucât trupul omenesc l-a luat în mod aparent. Potrivit acestei învăţături, se refuză distincţia dintre ipostas sau persoană şi fire sau natură şi astfel în Hristos este o singură fire sau natură.

Hotărârea sinodală a afirmat împotriva nestorianismului unirea firilor în mod neîmpărţit şi nedespărţit. Cele două firi subzistă în persoana unică a Fiului lui Dumnezeu. De asemenea, a respins şi monofizismul prin afirmarea unirii celor două firi în mod neamestecat şi neschimbat. Prin această unire, Dumnezeu nu devine om şi nici firea omenească nu devine dumnezeiască. Hristologia calcedoneană se bazează pe următorul argument soteriologic: numai dacă Cuvântul Şi-a asumat autentic în ipostasul Său firea omenească integrală, este posibilă îndumnezeirea omului.

„Mărturisirea de credinţă” a Sfântului Eftimie referitoare la Sinodul de la Calcedon (451)

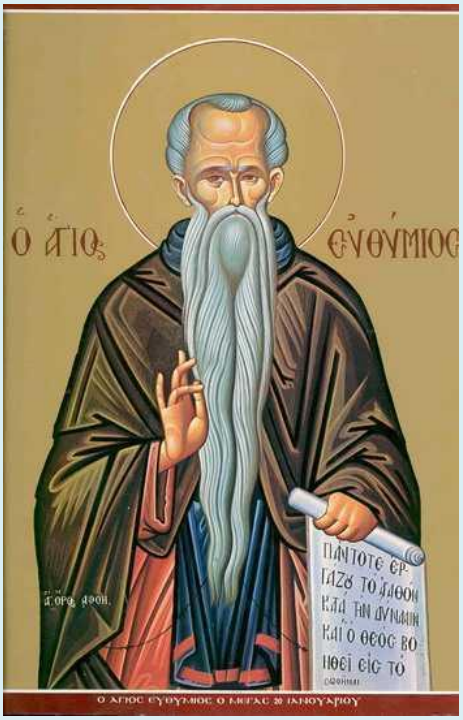

Mărturisirea de credinţă a Sfântului Eftimie, care în vremuri de prigoană a ales să nu-L întristeze pe Dumnezeu prin lepădarea de Ortodoxie. Cuviosul Eftimie: un pustnic din Fara, un părinte pentru mii de fii duhovniceşti, un creştin care a înţeles că nesocotirea dogmelor Îl alungă pe Dumnezeu din inimă.

Păsările răpitoare au şi acum cuiburi, vulpile prea multe vizuini, iar Fiul Omului găseşte prea puţine inimi neîntinate de făţărnicie, inimi unde să-Şi plece capul.

„Mărturisirea de credinţă” a Sfântului Eftimie referitoare la Sinodul de la Calcedon (451): „Din toate cele ce s-au cercetat şi s-a făcut de acest sobor, n-am citit ceva; iar cât despre hotarul cel alcătuit de dînsul, nimic nu am a-l prihăni pentru rea slăvire, pentru că laudă credinţa celor 318 Sfinţi Părinţi din Niceea şi mărturiseşte a urma învăţătura neclintită şi nestricată. Apoi învaţă a urma Sfinţilor Părinţi celor 150 din Constantinopol şi a celor din Efes, contra lui Nestorie rău-credinciosul. Iar pe Chiril, întâiul şezător al Alexandriei, îl numeşte luptător şi învăţător al dreptei credinţe. Apoi pe Preasfânta Fecioară de Dumnezeu Născătoare o propovăduieşte, zicând că dintr-însa S-a născut după trup singurul născut Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu. Deci, recunoaşte amândouă naşterile, adică pe cea veşnică din Tatăl şi fără trup şi pe cea sub vreme, din Fecioara Maică, cu trup însufleţit; după aceea, recunoaşte două firi în Hristos, dumnezeiască şi omenească, dar neamestecate, neschimbate, neîmpărţite şi nedespărţite. Iar cei ce îndrăznesc a împărţi, ori a despărţi unirea negrăită şi

nedespărţită după Ipostas şi cei ce zic că prin trup s-a făcut schimbare în Cuvântul lui Dumnezeu şi care socotesc trupul Celui singur născut a fi de o fiinţă cu dumnezeirea, cum şi cei ce zic că este amestecare a Cuvântului cu trupul, unii ca aceştia sunt ca şi păgânii. Drept aceea şi noi când auzim despre două firi în Hristos, nu socotim cu totul despărţire în ipostasul lui Hristos cel unul alcătuit; dar mărturisim şi deosebirea firilor, după cum zice cel între Sfinţi, Chiril al Alexandriei".

Părintele Dumitru Stăniloae - Hristologia Sinoadelor

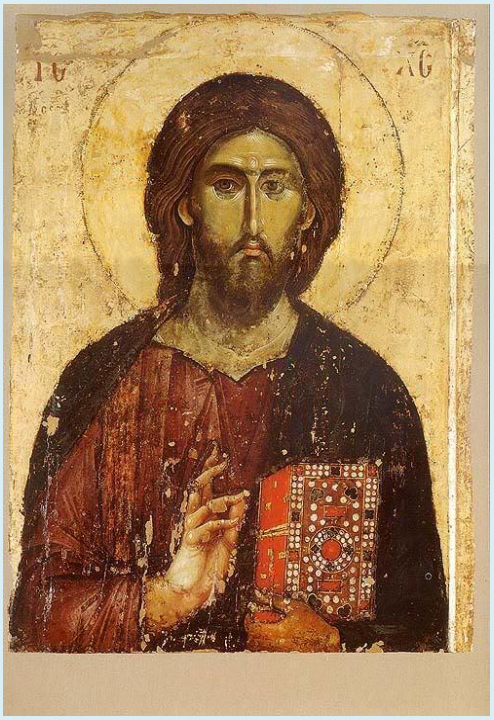

Biserica a fost preocupată în toată istoria ei să păstreze adevărul fundamental al mântuirii, mărturisit în întreg Noul Testament, că Iisus Hristos este Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu care s-a făcut trup (Ioan I, 14) făcându-se întru toate asemenea nouă, afară de păcat (Evr. IV, 15). În toate mărturisirile ei despre Domnul Hristos, Biserica, a afirmat cu aceeaşi tărie două lucruri: că El este, pe de o parte, Dumnezeu şi om în chip neştirbit, pe de alta că este un întreg unic activ şi pătimitor în istorie şi prea slăvit în cer. Biserica a dezaprobat atât aplecarea spre afirmarea unităţii lui Hristos prin slăbirea afirmării dumnezeirii şi umanităţii Lui, ca realităţi ireductibile una la alta sau prin confundarea lor în ceva care nu mai e nici dumnezeire, nici umanitate deplină, cât şi afirmarea acestora prin nesocotirea unităţii Lui. Ea a căutat să menţină un echilibru între aceste două tendinţe unilaterale.

Pentru unitatea lui Hristos, Biserica a folosit de la primele ei definiţii clasice despre El, termenul de persoană sau de ipostas, iar pentru dumnezeirea şi umanitatea Lui, ca realităţi neconfundate, termenul de naturi. Astfel încă în prima definiţie hristologică, care reprezintă o împăcare între tendinţa antiohiană spre afirmarea mai accentuată a deosebirii între dumnezeirea şi umanitatea lui Hristos şi între tendinţa alexandrină spre afirmarea mai accentuată a unităţii lor în Hristos, definiţie convenită la 433 între Sfântul Chiril al Alexandriei şi episcopii antiohieni, şi de aceea socotită ca având girul Sinodului III din Efes, - se afirmă pe de o parte unitatea persoanei lui Hristos, pe de altă dualitatea naturilor Lui:

"Mărturisim deci pe Domnul nostru Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu cel Unul-Născut, Dumnezeu adevărat şi Om adevărat din suflet raţional şi trup, înainte de veci născut din Tatăl după dumnezeire, iar în zilele de pe urmă pe Acelaşi pentru noi şi pentru a noastră mântuire născut din Maria Fecioară după omenitate, pe Acelaşi, de o fiinţă cu Tatăl după dumnezeire şi de o fiinţă cu noi după omenitate. Căci s-a făcut unirea a două firi. De aceea, mărturisim un Hristos, un Fiu, un Domn. După acest înţeles al unirii neamestecate, mărturisim pe Sfânta Fecioară Născătoare de Dumnezeu, pentru că Dumnezeu-Cuvântul s-a întrupat şi s-a făcut om şi şi-a unit Sie-şi chiar de la zămislire templul luat din ea. Iar de cuvintele evanghelice şi apostolice despre Domnul, ştim că bărbaţii teologi pe unele le socotesc comune, ca ale unei singure persoane, pe altele le împart, ca ţinând de două firi şi pe cele vrednice de Dumnezeu le atribuie dumnezeirii lui Hristos, iar pe cele umilite omenităţii Lui".

Definiţia aceasta având unele stângăcii de expresie, a apărut cu deosebire multor alexandrini că nu accentuează suficient unitatea persoanei lui Hristos, mai ales prin impresia ce o lasă că firile sunt prin ele însăşi subiectele unor acte corespunzătoare lor.

De aceea, după multe discuţii s-a ajuns în Sinodul IV ecumenic de la Calcedon la o formulă de şi mai deplin echilibru între cele două tendinţe amintite. Definiţia dată de acest Sinod e socotită până azi ca cea mai clasică dintre definiţiile hristologice. În ea sunt înlăturate stângăciile din formula de la 433. Această definiţie păstrează şi ea termenul de persoană, identificat cu cel de ipostas, pentru unitatea lui Hristos, iar termenul de naturi şi anume de două naturi pentru dumnezeirea şi umanitatea lui. În fond însă această definiţie are la bază definiţia de la 433: *"Urmând deci Sfinţilor Părinţi, am învăţat toţi să mărturisim într-un glas pe Unul şi Acelaşi Fiu, Domnul nostru Iisus Hristos, desăvârşit pe Acelaşi în dumnezeire şi desăvârşit pe Acelaşi în omenitate, Dumnezeu cu adevărat şi om cu adevărat pe Acelaşi, din suflet raţional şi trup, de-o fiinţă cu Tatăl după dumnezeire şi pe Acelaşi de-o fiinţă cu noi după omenitate, întru toate asemenea nouă afară de păcat; înainte de veci născut din Tatăl după dumnezeire, iar în zilele de pe urmă Acelaşi pentru noi şi pentru a noastră mântuire din Maria Fecioară, Născătoare de Dumnezeu, după omenitate; pe Unul şi Acelaşi Hristos, Fiu, Domn, Unul-Născut, cunoscut în două firi în chip neamestecat, neschimbat, neîmpărţit, nedespărţit, deosebirea firilor nefiind desfiinţată nicidecum din cauza unirii, ci păstrându-se mai degrabă însuşirea fiecărei firi şi concurgând într-o persoană şi într-un ipostas, nu împărţit şi divizat în două persoane, ci pe Unul şi Acelaşi Fiu, Unul-Născut Dumnezeu-Cuvântul, Domnul nostru Iisus Hristos".*

E de menţionat că primul proiect al acestei "mărturisiri", care nu s-a păstrat, nu avea expresia "în două firi", ci "din două firi". Expresia "în două firi" a înlocuit

expresia "din două firi" la insistenţa comisarilor imperiali, în urma ameninţării delegaţiilor papei Leon că dacă nu se va introduce expresia aceasta din epistola lui Leon, ei vor părăsi Sinodul. Numai cu mare greutate episcopii au acceptat această înlocuire.

Expresia "în două firi" n-a fost acceptată de toţi episcopii din Răsărit. Faptul acesta a dus la constituirea Vechilor Biserici Orientale. Din tendinţa de a face acceptabilă expresia aceasta Bisericilor Vechi Orientale, tendinţa susţinută puternic de împăraţii bizantini dornici să restabilească unitatea bisericească în imperiu, teologia ulterioară a Bisericii a explicitat definiţia de la Calcedon cu unele precizări, care veneau în întâmpinarea obiecţiilor Vechilor Biserici Orientale despre insuficienta afirmare a unităţii lui Hristos în acea definiţie. Dar aceste explicitări n-au ieşit din definiţia amintită.

Una din aceste explicitări a fost cea care a identificat expresia "în două firi" din definiţia de la Calcedon cu cea agreată de Vechile Biserici Orientale "din două firi".

De fapt însuşi felul în care se vorbeşte în definiţia de la Calcedon despre cele două firi în Hristos, pune în relief faptul că expresia "în două firi" este în fond echivalentă cu expresia agreată de Bisericile precalcedoniene "din două firi". Căci expresia întreagă sună: "Unul şi Acelaşi Hristos, Fiu, Domn, Unul-Născut, cunoscut în două firi în chip neamestecat, neschimbat, neîmpărţit, nedespărţit".

Termenul "cunoscut" se referă la subiectul cel unul prezent în toate acestea, cum se referă şi expresiile: "Unul şi Acelaşi Hristos, Fiu, Domn", sau expresiile "o persoană", "un ipostas". Prin toate se exprimă persoana cea unică, prezentă în chip neîmpărţit, nedespărţit, neamestecat în cele două firi. În special prin expresia "cunoscut" se evită orice cunoaştere a firilor în ele înseşi. Nu asupra lor cade cunoaşterea în mod direct, ci asupra persoanei prezentă în ele. Cele două firi nu sunt cunoscute ca două entităţi de sine stătătoare, ci ca aspectele nedespărţite ale unei unităţi, ale unei persoane care le-a adus la unitate şi le menţine în unitate indisolubilă, încât Hristos este în fond o persoană "din două firi". Fără îndoială această nu înseamnă că cele două firi şi-au pierdut deosebirea între ele. Dar deosebirea aceasta n-o mai vedem "în chip deosebit", ca să zicem aşa. Expresia "cunoscut în două firi" spune ambele aceste lucruri.

Unitatea persoanei este taina cea mai mare. Aspectele multiple prezentate de o persoană nu prejudiciază unitatea desăvârşită şi plină de taină a ei, dar nici unitatea persoanei nu prejudiciază multiplicitatea aspectelor ei. Ajunge să privim la unitatea unei persoane umane ca să ne dăm seama de aceasta. Unitatea însăşi nu este un compositum, o juxtapunere de părţi legate mai mult sau mai

puţin accentuat între ele. Este o unitate dincolo de orice juxtapunere. Şi totuşi această unitate nu este o lipsă de bogăţie, lipsa unor aspecte multiple.

Biserica a putut, pe baza afirmării acestei unităţi cunoscută în cele două firi, să încerce ulterior să deschidă o posibilitate de împăcare între ea şi Vechile Biserici Orientale, prin identificarea expresiei "în două firi" cu expresia "din două firi", fără a renunţa la expresia "în două firi", în anatematisma 13 a Sinodului V ecumenic se spune : "dacă cineva întrebuinţează expresia "din două naturi", mărturisind că s-a făcut o uniune a dumnezeirii şi a umanităţii, sau expresia "o natură a lui Dumnezeu-Cuvântul întrupată" şi nu va înţelege aceste expresii cum le-au gândit Sfinţii Părinţi, pentru a mărturisi că din natura dumnezeiască şi din natura omenească s-a realizat o uniune ipostatică, deci este un Hristos, ci prin aceste expresii va încerca să introducă o singură natură sau o usie (fiinţă) a dumnezeirii şi a omenităţii, să fie anatema".

O altă explicitare prin care teologia Bisericii a încercat să accentueze unitatea de la început a ipostasului cel Unul al lui Hristos şi prezenţa Lui în cele două firi sau a celor două firi în El, a fost doctrina enipostasiei, formulată de Leontiu de Bizanţ, teologul epocii justiniene. Prin ea se înlătură putinţa înţelegerii expresiei calcedoniene despre cele două firi ce concurg într-o persoană, în sensul că firile au o iniţiativă în realizarea persoanei celei una. Conform doctrinei enipostasiei, însuşi ipostasul Cuvântului dă existenţă firii sale omeneşti din Fecioara Maria în El însuşi prin împreuna lucrare a Duhului Sfânt.

Împăratul Justinian îşi însuşeşte în Mărturisirea sa de la 551 doctrina lui Leontiu. Mai mult, în baza faptului că cele două firi nu sunt realităţi separate, ci în ele şi prin ele e cunoscut ipostasul cel Unul al Cuvântului, care şi-a format şi o fire omenească, el va spune în acord şi cu patriarhul necalcedonian Sever de Antiohia, că în ipostasul cel unic al lui Hristos cele două naturi se disting "nu ca două realităţi", ci numai "în cuvânt şi cugetare". Prin aceasta el voia să spună că numai cugetarea abordează o fire în mod distinct de cealaltă. În realitate nici una nu poate fi văzută în mod distinct, ci în amândouă se vede acelaşi întreg ipostatic.

Dar acesta nu înseamnă că firea dumnezeiască e tot una cu cea omenească. Termenul "două firi" se impunea ca necesar tocmai pentru a exprima această neconfundare a dumnezeirii şi a omenităţii în Hristos. Ne-calcedonienii aveau repulsie pentru folosirea numărului cu referire la Hristos. "Nu trebuie să se afirme un număr al naturilor în Hristos, deoarece numărul introduce împărţirea". Împăratul Justinian observă că atunci când numărul se foloseşte pentru a indica lucruri unite, se face o deosebire numai prin cuvânt şi cugetare, dar nu o divizare reală a lucrurilor. Dar în orice caz "unde se păstrează deosebirea,

urmează cu necesitate şi numărul". Trebuie să recunoşti mai multe celule în organism chiar dacă curge prin toate acelaşi sânge.

În afară de aceasta, Biserica a trebuit să afirme atât la Calcedon cât şi după aceea, că în Hristos sunt două firi, silită de faptul că necalcedonienii afirmau "o singură fire" în Hristos. E drept că pentru aceasta nu cădeau din recunoaşterea atât a dumnezeirii cât şi a omenităţii lui Hristos, căci precizau că această fire e "compusă". Dar "o fire compusă" nu făcea această fire mai puţin una. Ortodocşii aveau, în plus de aceea, o mulţime de motive să nu admită o fire compusă în Hristos. Părţile unei firi compuse vin deodată la existenţa sau fiecare parte a ei e dependentă de cealaltă parte, obiecta Sfântul Maxim Mărturisitorul. Apoi se poate admite o compoziţie a firii dumnezeieşti cu cea omenească ?

Pe lângă aceea recunoaşterea a două firi în ipostasul cel unic al lui Hristos - mai este impusă şi de faptul că umanitatea în Hristos se menţine în totalitatea ei nu într-un mod neorganizat, ci în organicitatea ei structurată în mod unitar, printr-o intercondiţionare specială şi specifică a părţilor ei. Umanitatea în Hristos e întregul psiho-fizic propriu omului. Numai aşa rămâne "în raţiunea sau în definiţia ei", cum zice Sinodul VI ecumenic. Numai aşa poate fi mediul cu adevărat uman al manifestării sau al revelării ipostasului divin în chip omenesc, numai aşa poate trăi în mod uman prezenţa şi lucrarea îndumnezeitoare a dumnezeirii. Unitatea dumnezeirii în ea însăşi şi a omenităţii în ea însăşi, sunt deosebite de unitatea ipostatică formată de amândouă. Expresia "un ipostas în două firi" ţine seama de aceste unităţi şi nu le confundă. Ea exprimă mai adecvat aceste unităţi diferite concentrate într-o unitate care le înglobează, decât expresia "o natură compusă", sau decât identificarea ipostasului cu firea.

Desigur, nu putem nesocoti explicaţia necalcedonienilor că prin expresia "fire compusă" nu înţeleg condiţionarea părţii dumnezeieşti a firii lui Hristos de partea omenească a ei. De asemenea recunoaştem că şi pentru necalcedonieni, omenescul în Hristos este deosebit în unitatea lui intrinsecă de unitatea intrinsecă a dumnezeirii şi aceste două unităţi intrinsece sunt deosebite de unitatea lor într-un ipostas. Numai aşa e asigurată credinţa lor, comună cu a noastră, că atât dumnezeirea cât şi omenitatea se păstrează neconfundate şi neschimbate în Hristos şi în acelaşi timp ele sunt unite în chip neîmpărţit şi nedespărţit.

Sinodul VI ecumenic nu a făcut decât să aplice la voinţele şi la lucrările lui Hristos, învăţătura despre ipostasul cel unul văzut în cele două firi ale lui. Voinţele şi lucrările sunt şi ele două, dar nu separate, căci prin ele se manifestă activ sau pătimitor acelaşi unic ipostas divino-uman al Lui. De aceea lucrările omeneşti erau străbătute de dumnezeirea ipostasului său şi cele dumnezeieşti aveau un subiect care nu era numai Dumnezeu, ci şi om. Dar voinţa şi lucrarea

Lui dumnezeiască rămâneau totuşi neconfundate cu voinţa şi lucrarea dumnezeiască, precum şi viceversa. De fapt, ele nu pot fi separate sau măcar distincte, ci numai cugetarea le poate aborda ca atare. În fiecare din ele e întipărită cealaltă.

Sfântul Maxim Mărturisitorul spune : "Nici o fire din cele cărora le era ipostas nu o activa în mod separat de cealaltă. Prin fiecare făcea evidentă pe cealaltă. Fiind cu adevărat şi una şi alta, că Dumnezeu era cel ce mişcă omenitatea, iar ca om cel ce descoperea dumnezeirea proprie. Pătimea dumnezeieşte, ca să zic aşa, căci suferea de bună voie, deoarece nu era om simplu şi săvârşea minuni omeneşte, căci le săvârşea prin trup, deoarece nu era Dumnezeu dezvăluit. Încât patimile sunt minunate şi înnoite prin puterea dumnezeiască a naturii Celui ce pătimea, iar minunile pătimite, fiind îndeplinite prin puterea pătimitoare a trupului Celui ce le săvârşea". Cu alte cuvinte, actele omeneşti primeau şi o calitate dumnezeiască şi actele dumnezeieşti şi o calitate omenească. Nu e vorba numai de o vedere a dumnezeiescului prin transparenţa omenescului, ci de o calificare dumnezeiască a omenescului însuşi, precum şi viceversa. Observăm cât de mult accentuează Sfântul Maxim prezenţa acelui ipostas în cele două feluri de lucrări ale lui Hristos sau unitatea Hristos manifestată în toate actele şi în toate însuşirile lui, deşi acestea nu-şi pierd nici caracterul dumnezeiesc, nici pe cel omenesc.

Tot aşa face Sinodul VI ecumenic accentuând prin ideea de îndumnezeire, introdusă pentru prima dată într-o definiţie oficială a Bisericii mai mult unitatea lui Hristos decât o făcuse Sinodul din Calcedon. Prin această el urma mai departe linia de până atunci a Bisericii de a ţine seama de necalcedonienii preocupaţi atât de mult de afirmarea unităţii în Hristos.

După ce repetă mărturisirea de la Calcedon, el declară: "Şi provăduim două voiri sau voinţe naturale în El şi două lucrări naturale în chip nedespărţit, neschimbat, neîmpărţit şi neconfundat; două voinţe nu contrare... ci voinţa Lui omenească urmând şi neopunându-se voinţei dumnezeieşti şi atotputernice, după Sfântul Atanasie, Căci precum trupul Lui se zice şi este trupul lui Dumnezeu Cuvântul, aşa şi voinţa naturală a trupului Lui este şi se zice proprie a lui Dumnezeu Cuvântul... Şi precum preasfântul şi neprihănitul Lui trup însufleţit şi îndumnezeit fiind nu a fost desfiinţat, ci a rămas în definiţia şi în raţiunea lui, aşa şi voinţa Lui omenească îndumnezeită nu a fost desfiinţată, ci mai degrabă s-a salvat, cum zice Grigorie Teologul, căci fiecare chip lucrează cu participarea celuilalt... Căci cunoaştem că ale unuia şi aceluiaşi atât minunile cât şi patimile, deosebindu-le prin firile ale cărora sunt şi în care au existenţa" .

Lipsa de opoziţie a voinţei omeneşti faţă de cea dumnezeiască nu însemna o urmare pasivă a ei după voinţa dumnezeiască, ci un efort continuu, aşa cum ni se arată aceasta în grădina Getsimani.

Dar aşa cum în definiţiile şi explicaţiile hristologice ale Bisericii de după Calcedon se observă o tendinţă de a ţine seama de accentul pus de necalcedonieni pe unitatea lui Hristos, aşa în hristologia necalcedonienilor se observă o tendinţă de a ţine seama de accentul pus de Biserica Ortodoxă pe integritatea firii dumnezeieşti şi umanităţii în Hristos.

Teologul copt K. Khella a declarat în referatul său de la consultaţia neoficială a teologilor Bisericii Ortodoxe Răsăritene şi ai Bisericilor Ortodoxe Orientale de la Bristol (1967): "Sub impresia Calcedonului oponenţii Calcedonului s-au străduit să demonstreze că ei în fapt nu pot fi acuzaţi din cauza credinţei lor. Din acel timp ei au exprimat credinţa lor într-un mod care satisface cerinţele Sinodului pe care ei nu-l acceptă, dar făcând aşa, ei receptează practic, deşi nu juridic, Sinodul. Aceasta înseamnă că Biserica Necalcedoniană este Calcedoniană prin credinţă sau văzuţi prin ochii necalcedonienilor, calcedonienii sunt necalcedonieni în credinţă".

"Calcedonul a întrerupt comuniunea Bisericilor Răsăritene, dar aceasta n-a împiedicat mărturia lor comună. Ultimele trei Sinoade (V, VI, VII) au apropiat în fapt Bisericile Răsăritene, acum separate. Sinodul V a dat un comentariu şi o exegeză definitivă celui de al IV-lea; al VI-lea este consecinţa celui de al IV-lea". "Dacă un grup de Biserici recunoaşte pe celelalte fără să aibă acelaşi număr de Sinoade, aceasta înseamnă în consecinţă că Sinoadele care n-au fost direct acceptate sunt în fapt recunoscute ca ortodoxe".

Aceeasta înseamnă că cele două grupuri de Biserici au parcurs în hristologia lor de după Calcedon şi până la Sinodul VI ecumenic, o mişcare convergentă, prin explicarea formulelor lor într-un sens care să micşoreze neînţelegerea dintre ele. În ultimii ani această mişcare convergentă a fost reluată cu o şi mai accentuată voinţă de apropiere. Această mişcare ne indică în acelaşi timp metoda prin care cele două grupuri de Biserici pot scurta mai departe distanţa ce le mai separă până la unirea lor deplină: această metodă constă în continuarea explicărilor din ce în ce mai curajoase ale formulelor lor deosebitoare în spiritul unui conţinut comun. Aceste explicări sperăm să ajungă nu peste mult la formularea unor texte sau a unui text care să poată fi aprobat în mod comun şi oficial de ambele grupuri de Biserici, ca bază pentru unitatea lor dogmatică.

Mitropolitul Augustin de Florina - Predică la Duminica Sfinţilor părinţi de la Sinodul IV Ecumenic

De multe ori, iubiţii mei, mă întreb pe mine însumi, îi întreb pe ceilalţi şi acum vă întreb şi pe voi: Suntem creştini? Curios, veţi zice. Slavă lui Dumnezeu, toţi am ieşit din cristelniţa Ortodoxiei. Cum ne pui o astfel de întrebare? Din nefericire, iubiţii mei, suntem creştini cu buzele. Cum zice profetul Isaia: ***„Poporul acesta Mă cinsteşte cu buzele, dar inima lui este departe de Mine” (Isaia 29, 13; Matei 15, 8; Marcu 7, 6).***

Prilejul de a pune această întrebare mi-l dă pericopa evanghelică de astăzi, care se citeşte întru pomenirea Sfinţilor Părinţi de la cele şase Sinoade Ecumenice. Această pericopă este o oglindă duhovnicească şi ne cheamă pe toţi să ne cercetăm profund pe noi înşine, dacă suntem într-adevăr creştini. Şi vom fi, dacă păzim poruncile Domnului.

Iubiţii mei, dacă veţi spune unuia din cei mulţi, care se consideră creştini, că este păcătos şi că trebuie să se spovedească, va refuza. Problema e dacă dintr-o sută de creştini, unul s-a spovedit. Şi aici, în biserică, există unii care le fac pe toate celelalte, dar care nu s-au spovedit niciodată în viaţă. Părul li s-a albit, se apropie de mormânt şi sunt în pericol de a pleca nespovediţi. Dacă, deci, îi veţi spune unuia ca aceştia că este nevoie să se spovedească, pentru că este păcătos, vă va spune: Eu păcătos? Eu sunt cel mai bun creştin. N-am făcut nici un rău. N-am omorât, nu m-am dus în tribunal, n-am intrat în casa altuia să-i necinstesc femeia, nu am furat, nu… Dar prin aceste „nu-uri” nimeni nu se mântuieşte. Nu este atât de uşor să-ţi iei bilet pentru Rai. Poarta este „strâmtă” şi calea care

duce acolo „plină de necazuri” (Matei 7, 14), o Golgota în urcuş. Este nevoie de o mare străduinţă, de luptă pe viaţă, de un război piept la piept. Domnul a spus: ***„Împărăţia Cerurilor se sileşte şi silitorii o răpesc pe ea” (Matei 11, 12).***

Spun aceştia că n-au făcut nici un rău, că au păzit poruncile, chiar poruncile mari. În afară de poruncile în cazul cărora se laudă că le-au păzit, cele care interzic uciderea, adulterul, jurământul mincinos şi altele, există şi alte porunci ale Evangheliei. Lumea le consideră mici. Şi Domnul, astăzi în Evanghelie, din smerenie şi nevrând să pară imperativ, le numeşte “prea mici”. Cu toate acestea, păzirea lor este indispensabilă pentru mântuire. Cine, zice, încalcă una din aceste smerite porunci ale Mele, pe care lumea le dispreţuieşte şi le consideră lipsite de importanţă, ***„foarte mic se va chema în Împărăţia lui Dumnezeu” (idem 5, 19),*** adică nu va vedea faţa lui Dumnezeu.

Poruncile mari, grele, le ştim. Care sunt însă poruncile „mici”, pe care din nefericire le încălcăm şi cu toate acestea credem că suntem creştini şi că ne vom mântui?

Ah, fraţii mei! De ne-ar lumina Dumnezeu să înţelegem ce răspuns vom da, ne-am îngriji să păzim şi poruncile „mici”.

Care sunt acestea?

⇒ *glumă pe care o spunem şi râdem, dar îl face pe celălalt de se întristează.*
⇒ *O minciunică din cele pe care le spunem zilnic şi le considerăm sarea şi piperul vieţii.*
⇒ *Un gest pe care-l facem, chipurile nevinovat, care însă dă prilej altuia să se smintească.*
⇒ *Un fel de a te comporta nepotrivit, un cuvânt necuviincios.*
⇒ *Şi mai mult, un gând care trece necontrolat prin mintea noastră: gând de mândrie, gând de răutate, gând de osândire, gând de invidie, gând de viclenie, gând de necredinţă, gând de deznădejde… De la gânduri începe răul. De aceea, astfel de gânduri, astfel de cugete, sunt un păcat. În grădină nu lăsăm să intre găina vecinei, ca să nu ne facă vreo stricăciune, dar lăsăm păsările de pradă ale gândurilor rele în mintea noastră să distrugă fără încetare florile lui Dumnezeu.*

Toate acestea sunt considerate mici. Însă sunt păcate, de vreme ce le interzice legea lui Dumnezeu. Deschideţi Evanghelia la Predica de pe Munte (Matei, capitolul 5 şi celelalte). Spune acolo Hristos că vină nu are doar acela care face ucidere, ci şi acela care se judecă, care se mânie cu nedreptate împotriva fratelui său; nu doar cel care săvârşeşte adulterul, ci şi acela care îşi aruncă privirea păcătoasă şi doreşte femeie străină; nu doar acela care îşi încalcă jurământul, ci

şi cel care se jură chiar adevărat; nu doar acela care se răzbună pe duşmanul său, ci şi acela care nu-l iubeşte şi nu-l iartă.

Ne spune Domnul că creştinul, înainte de a trece pragul, trebuie să lase afară ura, să aibă iertare, iubire, inimă largă ca şi marea şi ca cerul; altfel, mii de lumânări să aprindă, nu se mântuieşte.

Aşadar, aceste porunci „mici" Domnul le interzice. Şi câtă dreptate are! Pentru că este o realitate că din cele mici încep cele mari. Menţionez două exemple şi câteva imagini.

Aţi auzit de regele David. A fost un om al lui Dumnezeu, cu simţăminte nobile şi a scris cântecele lui nemuritoare, psalmii. Şi cu toate acestea a căzut în două mari păcate, uciderea şi adulterul, pentru care s-a pocăit. Cum s-au întâmplat aceste păcate? Prilejul l-a dat o privire. Din ea s-a aprins tot acest pârjol care l-a ars. De pe terasa de foc. A poftit-o. A plănuit uciderea soţului ei şi astfel a luat-o.

O, voi, femeilor, pe care vă atrage curentul modei, dacă aţi fi stat să vă gândiţi ce rău vă faceţi vouă înşivă şi celorlalţi pe care îi smintiţi. Tu, care ieşi goală pe stradă, ar fi fost mai bine să fi luat un vas cu cărbuni aprinşi şi să-i arunci în dreapta şi în stânga, să aprinzi copaci şi case, decât ceea ce faci. Prin goliciune aprinzi focuri, îi provoci pe oameni să păcătuiască.

Un alt exemplu, care ar trebui să ne înfricoşeze, este Iuda. L-a iubit şi L-a urmat pe Hristos, a devenit apostol şi ar fi fost până astăzi în această poziţie. Nu a fost însă atent la cele „mici". A început să ia din punga de obşte câte o sumă mică, s-a îndulcit astfel cu furtul şi încet-încet sufletul său a fost prins în plasa iubirii de arginţi. Şi ca să câştige aur L-a vândut pe Hristos. A început de la cele mici, ca să ajungă la uriaşul său păcat, care se numeşte trădarea lui Hristos.

De aceea şi noi să fim foarte atenţi. Acum, vara, ajunge o scânteie, o ţigară, ca să ardă întreaga pădure. Nu e multă vreme de când un avion din America a căzut şi au murit zeci de oameni şi o companie a căutat şi a găsit că accidentul a provenit – de unde? – de la un mic şurub care era stricat. De la o ţigară arde o pădure, de la un şurub se distruge întregul avion şi de la o scândură putrezită poate să se înece întreaga corabie. Dar şi în sănătatea noastră, de multe ori o bubiţă, dacă nu eşti atent la ea, se dezvoltă în cancer şi mori.

Iată cum din cele mici ajungem la cele mari. Aşa sunt şi în Evanghelie poruncile „mici" pe care le dispreţuim. O privire, un gând, un gest nelalocul lui şi altele sunt ca sămânţa. Dintr-o sămânţă mică iese un platan şi de la un gând rău poate să reiasă cele mai mari crime.

Să luăm, iubiţii mei, o sită şi să ne cernem mintea de gândurile rele, simţurile noastre de necurate, imaginaţia noastră de imaginile vătămătoare, inima noastră de dorinţele ruşinoase, limba noastră de cuvintele veninoase. Să luăm aminte nu doar la poruncile mari, ci şi la acestea care sunt considerate mici. Să fim atenţi în viaţa noastră la toate.

Să încercăm să imităm pe Sfinţii noştri şi astăzi pe sfinţii pe care îi sărbătorim. Aceştia au împlinit toată legea morală, poruncile mari şi „mici”. Au păzit voia lui Dumnezeu până la moarte. Le-au pus cuţitul la gât şi nu s-au lepădat de Hristos. Înaintea noastră sunt pildele noastre. Să-i urmăm. Fiecare din noi să spună: Prefer să mor decât să încalc orice poruncă a lui Dumnezeu, fie mică, fie mare.

Şi atunci când Dumnezeu ne va dărui un sfânt entuziasm să păzim toate poruncile Lui, atunci vom deveni vrednici de Împărăţia Cerurilor, pentru rugăciunile Sfinţilor Părinţi, a căror pomenire o săvârşim astăzi. Amin.

(Omilie a Mitropolitului de Florina, părintele Augustin Kandiotis, în Sfânta Biserică a Sfântului Gheorghe N. Psihikou – Atena, 15-7-1972)

Ioan-Lucian Radu - Minunea Sfintei Eufimia aduce lumină la Sinodul din Calcedon

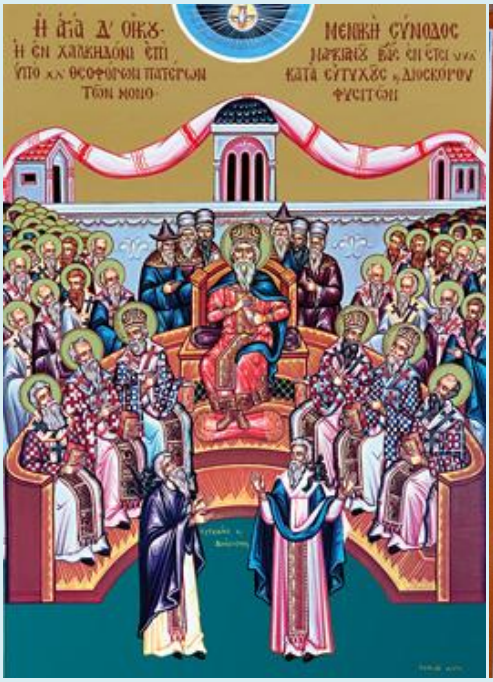

Desfăcând pecetea împărătească, când au deschis mormântul, au văzut scrisoarea celor dreptcredincioşi şezând în mâna dreaptă a sfintei, iar scrisoarea celor eretici, zăcând la picioarele ei.

În anul 451, a avut loc Sinodul al IV-lea Ecumenic, găzduit în biserica „Sfânta mare muceniţă Eufimia” din Calcedon, convocat de familia imperială, Marcian şi Pulheria. A fost cel mai mare sinod din antichitatea creştină, numărul participanţilor consemnat de istorici variind între 520 şi 630, cifre neegalate de nici o altă adunare de acest gen. Un rol deosebit în moderarea discuţiilor teologice din cele 15 şedinţe l-a avut patriarhul Anatolie al Constantinopolului.

Întrucât nu se ajungea la nici un consens, atât tabăra ortodoxă, cât şi cea monofizită insistând cu propriile argumente, ***patriarhul Anatolie a propus ca decizia să fie lăsată în voia Duhului Sfânt, prin mijlocirea Sfintei muceniţe Eufimia, ale cărei moaşte odihneau în catedrala sinodului, spunând către eretici: „Să scrieţi voi într-o carte mărturisirea credinţei voastre şi vom scrie şi noi mărturisirea noastră şi amândouă scrisorile, pecetluindu-le, să le punem în mormânt la prea cinstitele moaşte ale Sfintei mare muceniţe Eufimia, apoi să ne rugăm sobornicește lui Dumnezeu cu post, ca, prin această Sfântă plăcută a sa, să ne descopere care este credinţa cea dreaptă”.***

Aceasta zicând Sfântul Anatolie, toţi au lăudat sfatul lui. Deci au scris două cărţi: dreptcredincioşii pe a lor, iar ereticii pe a lor. Apoi, pecetluindu-le cu

peceţile lor şi descoperind mormântul Sfintei, au pus amândouă scrisorile pe pieptul ei. Şi iarăsi acoperind mormântul, l-au întărit cu pecete împărătească şi cu strajă şi s-au rugat trei zile cu postire.

Şi sosind ziua a patra, împăratul împreună cu tot sinodul s-au dus la cinstitul mormânt al Sfintei Eufimia şi desfăcând pecetea împărătească, când au deschis mormântul, au văzut scrisoarea celor dreptcredincioşi ţezând în mâna dreaptă a Sfintei, iar scrisoarea celor eretici, zăcând la picioarele ei. Şi de mirare era şi aceasta, că ea şi-a întins mâna sa spre împărat şi spre patriarh ca o vie, dându-le lor scrisoarea mărturisirii celei drepte. Atunci toţi s-au umplut de bucurie negrăită şi au dat slavă lui Dumnezeu, cântând cântări de laudă şi de mulţumire Sfintei muceniţe şi închinându-se cu fierbinte dragoste moaştelor ei făcătoare de minuni.

Acest fapt este amintit şi în scrisoarea papei Leon I cel mare, prin care confirmă hotărârile Sinodului al IV-lea Ecumenic, luate sub semnul lui Dumnezeu, arătat de minunea Sfintei muceniţe Eufimia. Aşa s-a stabilit învăţătura de credinţă ortodoxă, că în persoana divino-umană a lui Iisus Hristos sunt două firi, dumnezeiască şi omenească, unite în chip „neamestecat, neschimbat, neîmpărţit şi nedespărţit”.

Sfânta Eufimia, în vizită la cuviosul Paisie Aghioritul

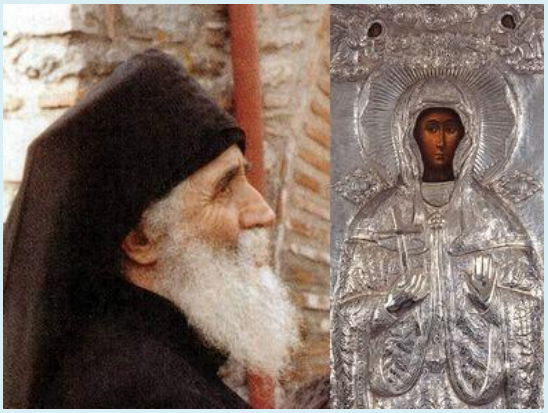

Pentru ziua de pomenire a Sfintei muceniţe Eufimia, 16 septembrie (dar şi 11 iulie), am selectat din cartea despre "Viaţa cuviosului Paisie Aghioritul" fragmentul de mai jos, unde acesta povesteşte minunata sa întâlnire cu sfânta care, care i-a devenit de atunci atât de dragă inimii sale.

Trebuie amintit că prin ***minunea extraordinară făcută de Sfânta muceniţă Eufimia*** s-a arătat ***biruinţa Sfinţilor Părinţi de la Sinodul al IV-lea de la Calcedon asupra monofiziţilor,*** ea fiind supranumită şi ***"Sfânta Dogmei ortodoxe".***

Pentru noi, cei ce cunoaştem deja viaţa de sfinţenie a cuviosului Paisie Aghioritul, poate nu ar fi o mare mirare că acesta a primit "vizita" unei sfinte muceniţe. Cu toate acestea, motivul întâlnirii (sau, cel puţin, unul dintre motive) nu trebuie să ne scape, mai ales că el a fost subliniat chiar de cuvios: ***"în acea vreme mă preocupa un subiect care privea situaţia Bisericii în general".***

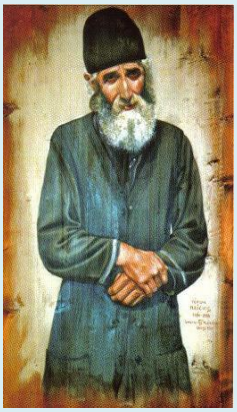

Aşadar, durerea inimii şi neliniştea cea bună pe care cuviosul Paisie a avut-o faţă de Biserică în general a fost motivul pentru care acesta s-a învrednicit de o convorbire detaliată cu o Sfântă mare muceniţă ca Eufimia.

De aici înţelegem cât de grabnic vin Sfinţii în ajutor atunci când realmente ne doare pentru Biserică, atunci când chiar ne neliniştim pentru mântuirea de obşte.

Mulţi ar zice în vremurile noastre că preocuparea pentru lucrurile ce privesc "*Biserica în general*" sunt inutile sau chiar dovada unei mândrii şi a unei ignorări a "vieţii duhovniceşti". Vieţile Sfinţilor ne arată că, dimpotrivă, acest gen de înfruntare - mai bine zis de *eludare* - a realităţii este de la bun început unul profund eronat şi vădeşte tocmai o ocolire a vieţii duhovniceşti reale.

Ce ne facem însă noi, ceilalţi, care am socoti că ne neliniştim pentru Biserică? Oare o facem noi din toată inima? Până la capăt? Oare vom avea putere să păstrăm neliniştea în ciuda acestui război de uzură la care suntem supuşi zi de zi? Sau nu cumva ne-am blazat deja sau ne-am refugiat pe poziţiile unei "rezistente" pur ideologice, în care reacţionăm mai mult automat, defensiv şi nu dintr-o autentică frământare a duhului?

Câte întrebări, atâtea capcane - de care ne putem feri doar prin stăruinţa şi prin ajutorul cerut Sfinţilor mucenici, care, vedem bine, nu lasă necercetaţi pe cei care au inimă pentru Biserică.

***

"Stareţul se afla în curtea colibei lui, atunci când l-a vizitat un fiu duhovnicesc de-al său şi spunea mereu cu toată inima: ***„Slavă Ţie, Dumnezeule!"***

La un moment dat, Stareţul i-a spus:
- Se poate netrebnici cineva şi în înţelesul cel bun.

- Cine, Gheronda?

- Stăteam liniştit în chilia mea când a venit şi m-a uluit. Ce frumos petrec ei acolo sus!

- Ce se întâmplă, Gheronda?

- Îţi voi spune, dar să nu spui la nimeni."

Atunci Stareţul i-a povestit următoarele:

*„Tocmai mă întorsesem din lume, unde ieşisem pentru o problemă bisericească. Marţi [*la 27 februarie 1974*], pe la ora 10 dimineaţa, stăteam în chilie şi făceam Ceasurile. Deodată am auzit o ciocănitură în uşă şi o voce de femeie spunând: «**Pentru rugăciunile Sfinţilor Părinţilor noştri…**»*

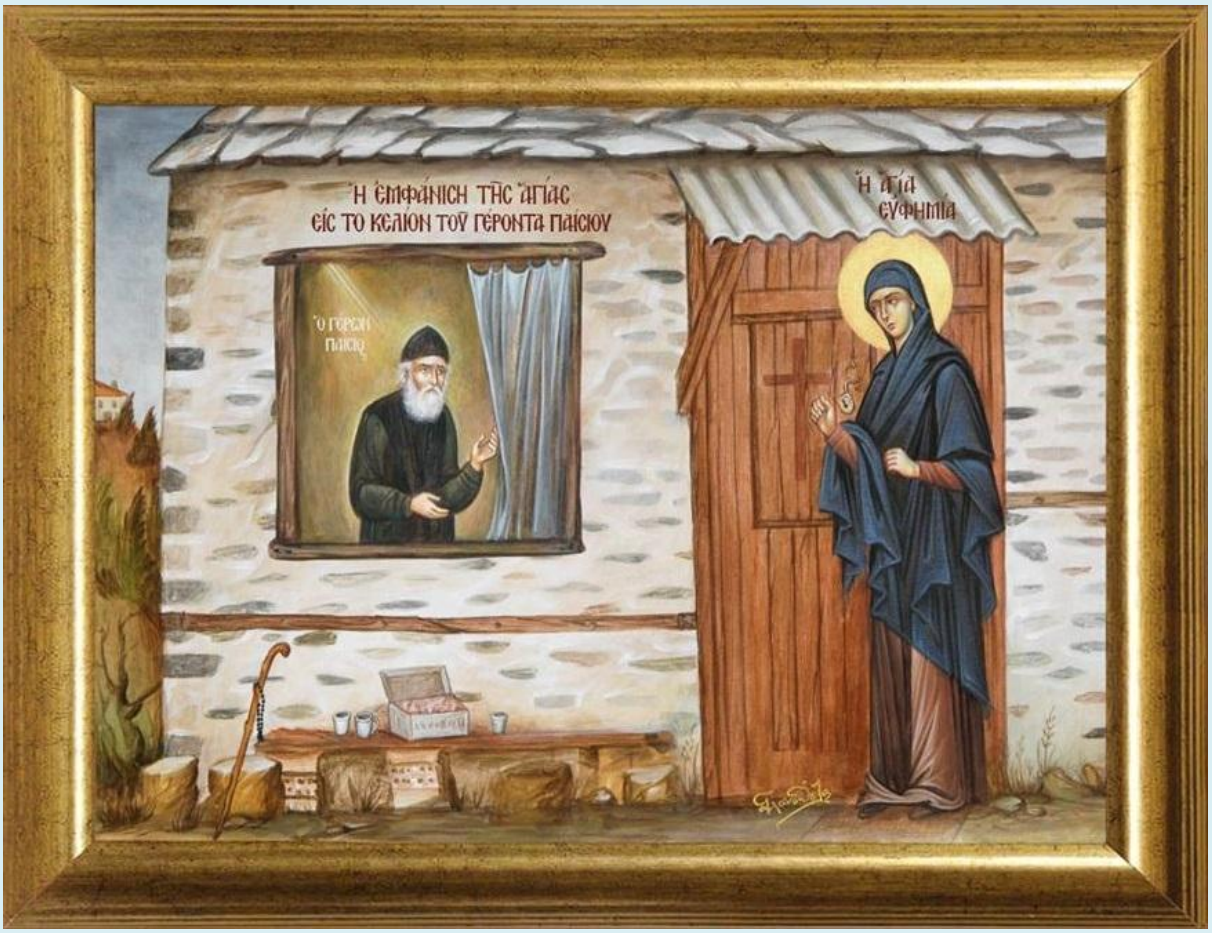

Atunci m-am gândit: «Cum de a intrat o femeie in Sfântul Munte?» *Cu toate acestea am simţit o dulceaţă dumnezeiască înlăuntrul meu şi am întrebat:*

- Cine este?

- Eufimia.

«Care Eufimia? m-am întrebat în sinea mea. Nu cumva vreo femeie a făcut vreo nebunie şi a venit în Sfântul Munte îmbrăcată în haine bărbăteşti? Acum ce să fac?» *Aceea a bătut din nou la uşă, iar eu iarăşi am întrebat:*

- Cine este?

- Eufimia.

Mă aflam în îndoială şi de aceea nu am deschis. Când a bătut a treia oară, uşa, care era zăvorâtă pe dinăuntru, s-a deschis singură. Apoi am auzit paşi pe hol. Am sărit ca să deschid uşa chiliei şi am văzut înaintea mea o femeie cu capul acoperit. O însoţea cineva care semăna cu evanghelistul Luca şi care a dispărut îndată. Cu toate că eram sigur că aceasta nu era o nălucire de la cel viclean, pentru că avea o strălucire deosebită, am întrebat-o cine este.

- Muceniţa Eufimia, mi-a răspuns aceea.

- Dacă eşti muceniţa Eufimia, vino să ne închinăm Sfintei Treimi. Tot ce fac eu să faci şi tu.

Dar când încă se mai afla pe hol, a început să facă metanii, însă nu spre biserică, ci spre chilia mea. La început mi s-a părut ciudat, dar după aceea mi-am amintit că aveam deasupra uşii chiliei mele o iconiţă de hârtie cu Sfânta Treime.

Apoi am intrat în biserică şi am făcut o metanie spunând: «În numele Tatălui.» *A repetat şi ea după mine, făcând o metanie.* «Şi al Fiului». «Şi al Fiului», *a repetat ea cu o voce subţire.*

- Mai tare, ca să aud şi eu! Iar ea a repetat mai tare.

După ce ne-am închinat şi a treia oară, rostind: «Şi al Sfântului Duh», *i-am spus: «Acum să mă închin şi eu la tine». M-am închinat ei şi i-am sărutat picioarele şi vârful nasului, căci a o săruta pe faţă am considerat că este o necuviinţă.* ***După aceea Sfânta s-a aşezat pe scăunel, iar eu pe cufăr şi mi-a dezlegat nedumerirea pe care o aveam (în legătură cu un subiect bisericesc).***

Apoi mi-a povestit viaţa ei. Ştiam că există o Sfântă Eufimia, dar viaţa ei nu o cunoşteam. Când mi-a povestit mucenicia ei, nu numai că o auzeam, dar parcă o vedeam, o trăiam. M-am înfricoşat.

- Cum ai răbdat astfel de chinuri? am întrebat-o.

- Dacă aş fi ştiut ce slavă au Sfinţii în cer, aş fi făcut tot ce aş fi putut ca să îndur chinuri şi mai mari.

După această întâmplare, timp de trei zile nu am putut să fac nimic. Tresăltam de bucurie şi slăveam neîncetat pe Dumnezeu. Nu puteam nici să mănânc, nici nimic altceva să fac… doxologie neîncetată."

Într-o epistolă de a sa scria: ***„în toată viaţa mea nu-mi voi putea plăti marea mea datorie faţă de Sfânta Eufimia care, deşi îmi era necunoscută şi fără să aibă vreo îndatorire faţă de mine, mi-a făcut această mare cinste…"***

După ce a povestit acest fapt dumnezeiesc, Stareţul a adăugat cu smerenie că Sfânta Eufimia i s-a arătat „nu pentru că aş fi fost vrednic, ci fiindcă în acea vreme mă preocupa un subiect care privea situaţia Bisericii în general. Dar şi pentru alte două motive".

Stareţul a fost foarte impresionat şi se minuna ***cum de o femeie cu trup atât de firav a putut răbda atât de multe chinuri.*** *„Să fi spus că era una… (voia să spună una voinică şi puternică), dar era o mână de om".*

Pe când se afla în această stare de har, Stareţul a compus o stihiră în cinstea Sfintei: „Cu ce cântări de laudă vom încununa pe Eufimia, care s-a pogorât din cele de sus şi a cercetat un monah vrednic de milă din Kapsala. De trei ori i-a bătut în uşă, iar a patra oară *[Nu este vorba despre o nepotrivire, deoarece Sfânta a bătut în uşă de trei ori, iar a patra oară nu a bătut, ci uşa s-a deschis singură.]* ***s-a deschis singură prin minune şi a intrat cu slavă cerească, muceniţa lui Hristos, închinându-se împreună Treimei celei Sfinte."***

A mai compus şi o luminândă după „Cu ucenicii să ne suim…", care începea astfel: „Prea slăvită Eufimia, mare muceniţă a lui Hristos, te iubesc mult de tot după Maica Domnului"

... (Firește, aceasta nu a alcătuit-o pentru a fi folosită la slujbe şi nici el nu o cânta când erau şi alţii de faţă.)

Împotriva obiceiului său, a mers din nou la Suroti şi le-a făcut pe monahii părtaşe acestei bucurii cereşti. Apoi ele au pictat icoana Sfintei cu ajutorul şi îndrumările Stareţului.

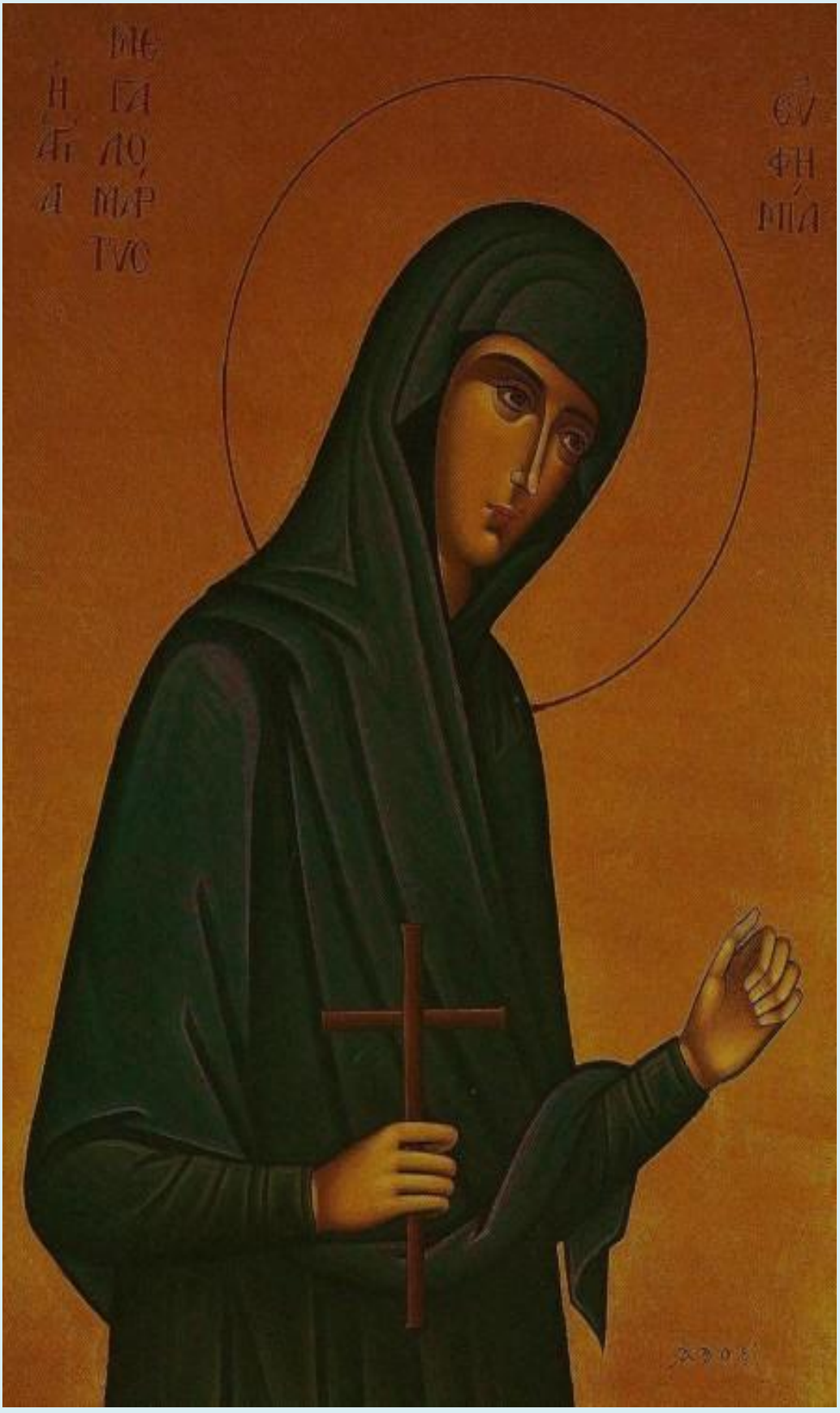

Icoana Sfintei Eufimia pictată de maicile de la Souroti cu ajutorul şi îndrumările Stareţului

Stareţul a făcut cu mare măiestrie o stanţă de oţel cu icoana Sfintei, cu care făcea apoi iconiţe şi le împărţea de binecuvântare la închinători în cinstea ei.

Însă s-a chinuit mult să facă degetele de la mâna stângă a Sfintei, după cum el însuşi a spus: ***„M-am ostenit mult să-i fac mâna, dar după aceea am pus gândul cel bun: poate pentru că şi eu am chinuit-o pe Sfântă”.***

(din: Ieromonahul Isaac, “Viaţa cuviosului Paisie Aghioritul”, Editura Evanghelismos)

Orthodoxwiki - Eufimia din Calcedon

Sfânta, slăvita, marea muceniță Eufimia din Calcedon (gr. Ευφημία), numită „prea lăudată” în Biserica Ortodoxă, a mucenicit pentru credința ei în Calcedon, la anul 304. Prăznuirea muceniciei ei se face pe 16 septembrie, iar pe 11 iulie se prăznuiește minunea săvârșită de ea la Sinodul de la Calcedon (451).

Viața

Sfânta Eufimia a trăit în vremea domniei împăratului Dioclețian (284-305 d.Hr.) S-a născut în orașul Calcedon (azi districtul Kadikoy, în Istanbul, Turcia) din părinți creștini, Filofron (Philophronos) și Teodosia, într-o familie de rang senatorial. Încă din tinerețe și-a închinat viața lui Hristos, stăruind în rugăciune, post și curăție.

Proconsulul provinciei Asia, care era și guvernator al Calcedonului, pe nume Priscus, supranumit Antipater a proclamat prin decret o zi de sărbătoare în cinstea zeului păgân Marte (zeul războiului în mitologia romană), poruncind ca toți locuitorii să se adune și să aducă ofrande și jertfe zeului.

Creștinii însă se fereau însă să ia parte la festivitățile păgâne și, ascunzându-se în casele unora dintre ei, își petreceau vremea în rugăciune către adevăratul Dumnezeu.

Proconsulul Priscus a poruncit atunci ca toți creștinii din oraș să fie găsiți și aduși înaintea lui ca să jertfească și ei lui Marte. Într-o casă au fost găsiți mai mulți creștini laolaltă, între care și tânăra Eufimia. Judecătorii au încercat să îi convingă, mai întâi cu vorbe bune, apoi cu ademeniri și în cele din urmă cu amenințări să se lepede de Hristos, însă ei au rămas statornici în credința lor. Au fost bătuți cu cruzime, însă nu au primit să se lepede de Hristos.

Aflând-o pe fecioara Eufimia în mijlocul creștinilor, văzând frumusețea și tinerețea ei, judecătorii au scos-o din rândurile creștinilor, crezând că, lipsită de susținerea lor, fecioara avea să cedeze și să se lepede de credința ei. Însă ademenirile și amenințările lor nu au dat rezultat.

Atunci, văzând guvernatorul că nu izbutea nimic, a condamnat-o la moarte prin tragerea pe roată [1]. Eufimia a răbdat însă chinurile cumplite, stăruind în rugăciune. Un înger al Domnului s-a apropiat atunci și, oprind chinurile, a ridicat-o pe fecioara Eufimia de pe cumplitul instrument de tortură, vindecându-i toate rănile, iar ea a stat, sănătoasă, înaintea judecătorilor.

Atunci aceștia, socotind că sfânta scăpase prin vrăjitorie, au poruncit ca sfânta să fie aruncată într-un cuptor încins. Doi dintre soldații însărcinați să ducă la îndeplinire sentința, pe nume Victor și Sostene, au dus-o până la cuptorul de foc, însă, văzând în flăcări chipurile amenințătoare ale unor îngeri ai Domnului, s-au cutremurat și, refuzând să ducă la îndeplinire porunca, au crezut și ei în Dumnezeul Eufimiei și L-au mărturisit pe Hristos. Cei doi au fost judecați ceva mai târziu și condamnați la moarte, primind mucenicia în numele lui Hristos. Sfânta Eufimia a fost aruncată în foc de alți soldați, însă a rămas neatinsă.

Aruncată mai apoi într-o groapă plină cu țepușe și cuțite ascuțite, Sfânta a scăpat și de această dată nevătămată.

În cele din urmă, sfânta a fost condamnată să fie aruncată fiarelor sălbatice, în timpul jocurilor de circ.

Sfânta Eufimia s-a rugat cu stăruință să se învrednicească să sufere chinuri pentru numele Domnului Hristos, însă fiarele sălbatice nu au vrut să se atingă de ea. În cele din urmă, o ursoaică a mușcat-o o dată de picior, și, sângerând mult, Sfânta marea mucenița Eufimia și-a dat duhul în mâinile Domnului. Atunci s-a produs un cutremur mare de pământ, care i-a făcut pe spectatori și pe soldații care păzeau arena să fugă, iar părinții sfintei, strecurându-se prin mulțime, au reușit să îi ia trupul și să îl îngroape cu cinste în apropiere de Calcedon.

După ce au încetat persecuțiile împotriva creștinilor, deasupra mormântului Sfintei s-a înălțat o mare catedrală, care avea să adăpostească mai târziu și lucrările Sinodului al IV-lea Ecumenic din anul 451.

---

[1] *Aceasta era o tortură îngrozitoare. Trupul condamnatului era întins pe o roată iar călăul îi zdrobea oasele cu o bâtă sau alt instrument de chin. În Viețile sfinților mucenici din sec. III-IV, se relatează frecvent că această tortură era agravată de faptul că roțile erau acoperite cu țepi sau lame ascuțite, care sfârtecau trupul condamnatului, în timp ce loviturile călăului sfărâmau oasele*

Minunea din timpul Sinodului Ecumenic de la Calcedon

Racla cu moaștele Sfintei Eufimia, în Biserica Patriarhală Sfântului Gheorghe, Istanbul

Al Patrulea Sinod Ecumenic s-a întrunit în orașul Calcedon în cursul lunii octombrie a anului 451. Cei 630 de delegați s-au adunat în biserica Sfintei Eufimia, care adăpostea moaștele sfintei. Sinodul a condamnat doctrina monofizită a lui Eutihie și a adoptat Mărturisirea de credință de la Calcedon, afirmând că Iisus Hristos a fost "Om adevărat și Dumnezeu adevărat", a doua Persoană a Sfintei Treimi, în două Firi, dumnezeiască și omenească „neamestecate, neschimbate, neîmpărțite și nedespărțite”.

Raportul între monofiziți și ortodocși era destul de echilibrat în timpul Sinodului, așa încât lucrările sinodale erau aprig disputate. Neputându-se ajunge la o hotărâre comună, Sfântul patriarh Anatolie al Constantinopolului a propus ca Sinodul să încredințeze hotărârea Duhului Sfânt, rugându-L să le vestească hotărârea corectă cu ajutorul prea lăudatei mucenițe Eufimia. Ierarhii ortdocși și cei monofiziți și-au scris atunci Mărturisirile de credință pe două suluri de pergament și le-au pecetluit cu pecețile lor.

Deschizând mormântul sfintei, au așezat amândouă Mărturisirile de credință, în prezența împăratului Marcian (450-457) pe pieptul Sfintei. Au pecetluit apoi mormântul cu pecetea imperială, și au așezat pază imperială la mormântul sfintei. Au petrecut cu toții, vreme de trei zile, în post și rugăciune, iar la sfârșitul celor trei zile, patriarhul și împăratul au deschis mormântul, fiind de față toți participanții la Sinod. Au aflat atunci pergamentul monofiziților îndepărtat și aruncat la picioarele sfintei, iar Mărturisirea ortodoxă se afla în mâna dreaptă a sfintei.

În Sinaxar se arată că sfânta însăși și-a întins mâna, ca și cum ar fi fost vie, și a înmânat patriarhului Mărturisirea ortodoxă. Se spune că, după această minune, mulți dintre participanții la Sinod s-au încredințat de adevărul credinței ortodoxe, iar cei care au refuzat să se lepede de erezia lor au fost condamnați și excomunicați de Sinod.

Această minune este relatată într-o scrisoare trimisă de Sinod Papei Leon I: *"Căci Dumnezeu a fost Cel ce a lucrat, și biruitoarea Eufimia a încununat adunarea ca pentru nuntă, care, luând Mărturisirea noastră de credință, a primit-o ca pe a sa și a înmânat-o Mirelui ei prin prea evlaviosul nostru împărat și de Hristos iubitoarea împărătească, potolind strigătele împotrivitorilor și primind mărturisirea noastră a adevărului ca plăcută înaintea Lui, și cu mâna și gura ei așezând pecetea ei asupra voturilor noastre ale tuturor, a proclamat-o."*

Această minune a Sfintei este prăznuită de Biserica Ortodoxă pe 11 iulie.

Moaște

Moaștele Sfintei Eufimia s-au arătat încă de la început făcătoare de minuni. În fiecare an, în ziua praznicului ei, din moaștele sfintei curgea un sânge bine mirositor, pe care, strângându-l cu cinste episcopul locului, îl folosea ca să ungă pe cei bolnavi. Şi cu sângele sfintei s-au făcut multe vindecări.

Iar în alte prilejuri de peste an, mai ales atunci când ierarhul locului era vrednic și evlavios, din moaștele sfintei curgea și mir parfumat, folosit tot la vindecarea bolnavilor.

Pentru multele minuni ale sfintei, faima ei s-a răspândit în întregul Imperiu, și mulți pelerini și bolnavi veneau la mormântul ei, învrednicindu-se de vindecare. Pentru aceasta, i s-a spus „prea lăudata”, sau „atotlăudata”, și tot pentru cinstirea deosebită arătată sfintei, ierarhii adunați la Sinodul de la Calcedon au socotit-o vrednică să arate credința cea adevărată.

În secolul al VI-lea, împăratul Mauriciu (582-602) îndoindu-se de minunea care se săvârșea cu moaștele sfintei în fiecare an, a despecetluit odată mormântul acesteia, necrezând că din trupul sfintei putea izvorî cu adevărat sânge. De obicei, sângele sfintei era strâns cu evlavie de episcop în timpul sfintelor slujbe. Împăratul însă a rupt pecetea de pe mormânt și s-a dus singur să vadă dacă minunea era adevărată. Și deschizând mormântul, a început sângele sfintei să curgă, mai mult decât în orice an, umplând biserica de o mireasmă asemănătoare cu a mirului. Împăratul, încredințat, s-a pocăit.

În preajma anului 617, în vremea domniei împăratului Heraclie (610-641), Calcedonul a fost cucerit de perși, sub conducerea lui Chosroes I, iar biserica Sfintei Eufimia a fost arsă și distrusă. Moaștele Sfintei au scăpat însă neatinse.

După retragerea perșilor, în jurul anului 620, moaștele Sfintei Eufimia au fost mutate la Constantinopol, într-o nouă biserică închinată sfintei, construită în centrul orașului, în apropiere de Hipodrom. Minunile sfintei au continuat și acolo.

În vremea prigoanei iconoclaste din timpul împăratului Leon al III-lea Isaurul (714-741), acesta a poruncit ca moaștele nestricate sfintei să fie luate pe ascuns din biserică, iar în locul lor să fie așezate niște oase putrede, voind să abată astfel poporul de la închinarea la moaștele sfinților. A făcut acest lucru pe ascuns, întrucât se temea de evlavia populară față de sfântă și vroia totodată să profite de aceasta pentru a zdrobi încrederea poporului în cinstirea sfinților. O vreme, a ținut moaștele sfintei în palat, însă fiicele împăratului fiind dreptcredincioase, le țineau în mare cinste și se rugau mereu înaintea lor. Atunci, pentru a nu fi descoperit ce făcuse, împăratul a poruncit ca moaștele sfintei să fie aruncate în mare. Făcându-se cum poruncise împăratul, moaștele sfintei nu s-au scufundat, ci au plutit pe mare, departe de țărmurile Constantinopolului.

Împăratul a deschis atunci înaintea poporului mormântul sfintei, în care fuseseră așezate oasele cele putrezite, și pentru o vreme a reușit să înșele poporul adunat acolo că acelea ar fi fost trupul sfintei. Biserica sfintei a fost părăsită și profanată, rămânând în ruină până la sfârșitul perioadei iconoclaste. Însă în cele din urmă s-a aflat despre înșelăciunea împăratului Leon și despre faptul că moaștele sfintei fuseseră aruncate în mare.

Plutind astfel pe mare trupul sfintei, a fost pescuit de doi frați, Sergiu (Serghie) și Sergon, a căror corabie tocmai pleca din port către insula Lemnos, în Marea Egee, care era pe atunci grânarul Constantinopolului. Cei foi frați nu știau ale cui moaște erau acelea pe care le găsiseră, însă le-au păzit cu cinste, văzând în vis niște îngeri ca niște bărbați luminoși strânși în jurul raclei sfintei, cu

lumânări aprinse, cântând și slăvind pe Dumnezeu. Până au ajuns în insula Lemnos, cei doi frați s-au rugat cu stăruință să li se descopere ale cui erau moaștele pe care le găsiseră.

În insula Lemnos era cinstită în mod deosebit Sfânta muceniță Glicheria, ale cărei moaște se găseau într-o biserică de acolo. În noaptea când au ajuns la mari, celor doi li s-au arătat în vis cele două sfinte mucenițe, care s-au salutat cu dragoste, chemându-se pe nume. Astfel au aflat cei doi frați cine era sfânta pe care o scoseseră din mare.

Bucuroși, au vrut să plece mai departe, spre orașul lor de origine, și, ridicând ancora, s-au pregătit să plece. N-au reușit însă să înainteze nici în prima zi, nici în zilele următoare, căci vântul îi împingea înapoi. După câteva zile, li s-a arătat în vis Sfânta Eufimia, cerându-le să nu o mute încă o dată, ci să o lase acolo, în insula Lemnos. Cei doi frați s-au dus atunci la episcopul locului și, dezvăluindu-i cele întâmplate, au hotărât să înalțe o mică biserică pe locul unde vroiau să îngroape moaștele sfintei, pe care le-au ascuns în pământ, sub Sfântul Altar, de teamă să nu fie găsite și profanate din nou de iconoclaști, așezând deasupra mormântului o lespede pe care scriseseră cum găsiseră moaștele și cine era sfânta îngropată acolo. Cei doi frați nu au mai plecat însă de acolo, ci, renunțând la negustorie, și-au petrecut tot restul vieții în posturi și rugăciuni, lângă biserica Sfintei Eufimia.

La câtva timp după aceea, voind episcopul locului să aducă într-o nouă biserică înălțată de el moaștele Sfintei Eufimia, aceasta i s-a arătat în vis, cerându-i să nu o mai mute de la locul ei, ci să ia în locul ei moaștele Sfintei mucenițe Glicheria, care erau ascunse în altă parte. Iar Sfânta Eufimia era cinstită mai departe de popor în bisericuța ei de la malul mării.

Câțiva ani mai târziu, tot în vremea prigoanei iconoclaste, în ziua praznicului Sfintei Eufimia, un mare demnitar, susținător al politicii iconoclaste a împăratului a poposit pe insula Lemnos, cu o mică armată. Văzându-i pe creștinii adunați la praznicul sfintei, i-a alungat, batjocorindu-i, și a poruncit ca biserica să fie distrusă din temelie. Moaștele sfintei, îngropate sub pământ, nu au fost însă găsite, și nu s-au pierdut, ci au rămas pe locul acela. Biserica fiind distrusă, locul a rămas însă părăsit.

Când s-a potolit prigoana iconoclastă, după moartea lui Leon al IV-lea Khazarul (750-780), în vremea domniei împăratului Constantin al VI-lea (asociat la tron din 771, împărat 780-797) și a mamei sale, împărăteasa Irina (regentă între anii 780-797 și împărătească unică între anii 797-802), a fost restabilită cinstirea sfintelor icoane. În special binecredincioasa împărătească Irina avea mare evlavie

la Sfânta Eufimia și, cunoscând povestea aruncării moaștelor ei în mare, se străduise în fel și chip să le găsească, însă nu reușise.
În acea vreme, un bărbat pe nume Anastasie, cu rangul de comite, a primit drept moștenire un teren din insula Lemnos pe care se afla și mormântul sfintei, cu ruinele vechii biserici. Acesta, găsind ruinele bisericii, a rezidit-o din temelii și, în timpul lucrărilor, a aflat și moaștele sfintei. Fiind depuse împotriva lui niște denunțuri mincinoase, comitele a fost scos din funcție și, socotind că i se făcuse o nedreptate, a plecat la Constantinopol, vrând să facă apel la judecata imperială.

Aflând că mitropolitul de Calcedon era foarte respectat la Curte, i s-a adresat mai întâi acestuia, rugându-l să îl ajute ca să își redobândească rangul. La început, mitropolitul l-a refuzat. Anastasie, stăruind, l-a urmat pe mitropolit până la palatul episcopal, unde, văzând biserica deschisă, s-a dus să se roage. Reședința mitropolitului era atunci lângă biserica Sfintei Eufimia. Auzind comitele de aceasta, s-a minunat foarte tare. Întrebat fiind de clerici de pricina mirării lui, le-a povestit că moaștele Sfintei Eufimia se aflau pe o moșie a lui.

Clericii l-au adus atunci pe Anastasie înaintea mitropolitului de Calcedon care, cercetându-l, a aflat de la el cum ajunseseră moaștele sfintei până în insula Lemnos, aduse de cei doi frați. Atunci mitropolitul l-a luat cu sine pe Anastasie și, aducându-l înaintea împăratului și a împărătesei, le-a vestit aflarea moaștelor sfintei.

Bucuroși, împăratul și împărăteasa l-au răsplătit pe Anastasie, reașezându-l în rangul său și făcându-i multe daruri, după care au trimis în insula Lemnos un sobor de preoți și arhierei, însoțit de mulți nobili și de o gardă de onoare, ca să afle moaștele Sfintei și să le aducă, cu cinste, la Constantinopol.

Atunci s-a iscat o mare tulburare printre locuitorii insulei, care nu vroiau să fie lipsiți de binecuvântările ce izvorau din moaștele sfintei. Episcopul locului a potolit însă poporul, iar moaștele Sfintei mucenițe Eufimia au fost luate cu cinste și duse în corabie, care le-a purtat până la Constantinopol, fiind reașezate în biserica închinată Sfintei în anul 796.

Racla cu moaștele sfintei a mai fost o dată furată în vremea cruciadelor, fiind dusă de cruciați la Nicosia, în Cipru, însă moaștele Sfintei s-au întors iarăși la Constantinopol.

După căderea Constantinopolului, în 1454, patriarhul Ghenadie al II-lea Scholarios a mutat iarăși moaștele Sfintei din biserica închinată acesteia în catedrala patriarhală, fiind mutate de fiecare dată odată cu mutarea reședinței patriarhale. În prezent, cea mai mare parte a moaștelor Sfintei mucenițe Eufimia

se află în Catedrala Patriarhală Sfântul Gheorghe aflată în cartierul Fanar din Constantinopol (Istanbul), fiind așezate în partea dreaptă a bisericii, în naos, alături de moaștele Sfintelor Solomoni și Teofana.

Imnografie

Pentru prăznuirea din 16 septembrie:

Tropar, glasul al 4-lea: Foarte mult ai vestit pe cei dreptmăritori, și ai rușinat pe cei rău credincioși, Eufimia, prea frumoasă fecioară a lui Hristos, întărind cele ce părinții bine au dogmatizat la al patrulea Sobor. Mucenită prea mărită, pe Hristos Dumnezeu roagă-L să ne dăruiască nouă mare milă.

Condac, glasul al 2-lea: Nevoințe în chinuri, nevoințe pentru credință cu avânt ai suferit pentru Hristos, Mirele tău. Acestuia și acum roagă-te, să se surpe trufia vrăjmașilor sub picioarele dreptcredincioșilor, ca și atunci eresurile, prin rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, ceea ce ai primit hotărârea credinței de la cei șase sute treizeci de Dumnezeu purtători părinți și o păstrezi, prea lăudată.

În Ceaslovul cel mare (ed. Biserica Ortodoxă, Alexandria, 2003), troparul și condacul care se cântă la praznicul din 11 iulie apar ca o variație (de traducere, probabil) a celor din 16 septembrie, care se cântă pe glasuri diferite, după cum urmează:

Tropar, glasul al 3-lea: Ai veselit pe cei dreptcredincioși și ai rușinat pe cei rău mărturisitori, Eufimia, prea frumoasă fecioară a lui Hristos. Căci ai întărit dogmele Sinodului al patrulea, pe care Părinții bine l-au rânduit. Mucenită mărită, roagă-L pe Hristos Dumnezeu să ne dăruiască nouă mare milă.

Condac, glasul al 4-lea: Lupte în chinuri, lupte în credință ai purtat cu căldură pentru Hristos, Mirele tău. Și așa precum ai zdrobit eresurile, așa și acum întărâtările vrăjmașilor supune-le sub picioarele poporului nostru, rugând pe Născătoarea de Dumneze. Căci tu ai luat de la cei șase sute treizeci purtători de Dumnezeu părinți hotarul credinței și l-ai păzit pe el, prea lăudată.

Iconografie

Potrivit Erminiei lui Dionisie din Furna (ed. rom. Sophia, București, 2000, pp. 185, 209 mucenicia Sfintei Eufimia se zugrăvește astfel: fecioara, tânără, este reprezentată înconjurată de lei și urși, îngenuncheată, cu ochii și mâinile înălțați spre Dumnezeu.

Există și o indicație iconografică specifică menită să amintească minunea Sfintei Eufimia de la Sinodul IV de la Calcedon din 451, pe care Dionise nu o menționează, însă care este evocată în Viețile Sfinților. În relatarea minunii Sfintei Eufimia se povestește că începând de atunci, Sfânta muceniță Eufimia se zugrăvește purtând în mână un sul de pergament cu mărturisirea de credință ortodoxă a Părinților de la Sinodul de la Calcedon.

Biserica Sfânta Eufimia din Calcedon

Biserica Sfântă Eufimia este una dintre cele mai importante biserici creştin-ortodoxe din apropierea măreţului Constantinopol, oraşul Istanbul de astăzi.

Alături de această renumită Biserică a Sfintei muceniţe Eufimia, de lângă minunata capitală a Imperiului Bizantin, pelerinul se mai poate bucura şi de multe alte locaşuri de cult, precum: Biserica Sfinţii Apostoli, Biserica Sfinţii Serghie şi Vah, etc.

Biserica Sfânta mare muceniţă Eufimia se află în renumitul oraş Calcedon - Chalcedon, Χαλκηδών, Chalkedon. Această localitate, extrem de cunoscută datorită Sfântului Sinod , ţinut aici de către Sfinţii Părinţi, era un cunoscut oraş maritim antic din Bitinia, în Asia Mică. Coloniştii greci din Megara, Attica, au întemeiat această aşezare din Calcedon, în anul 685 i.Hr. Localitatea se află şi astăzi de cealaltă parte a Constantinopolului, puţin mai la sud de localitatea Scutari - actualul Uskudar. El este aşezat pe o micuţă peninsulă, pe coasta nordică a Mării Marmara, în apropierea de gura Bosforului.

Oraşul antic Calcedon, întemeiat de megarieni, se află încă şi astăzi pe coasta asiatică a Bosforului. Calcedonul este numit în prezent cu numele turcesc "Kadikoy - Καδικιοι", fiind unul dintre districtele oraşului Istanbul.

Numele iniţial - Calchedon, Καλχήδων, Χαλκιδονα - se află pe toate monezile şi manuscrisele antice descoperite în zonă. De asemenea, el se găseşte şi în "Istoria" lui Herodot, "Helenica" lui Xenofont, "Anabasis" a lui Arrian, alături de multe alte vechi opere.

Astăzi, aproape nici o structură originală din vechiul Calcedon nu se mai află în picioare, toate fiind dispărute sau reconstruite. Ceea ce odată era o prelungire a măreţului Constantinopol, a ajuns astăzi să fie văzută ca una dintre cele mai populate suburbii ale oraşului, cât şi Scaun al Mitropolitei de Calcedon.

Biserica Sfânta muceniţă Eufimia - scurt istoric

În vechime, în Constantinopol erau patru biserici ridicate în cinstea ei. Cea mai vestită a fost însă cea din Calcedon. Biserica Sfânta muceniţă Eufimia - Euphemia, Euphimia, Efymia, Ευφημιας - păstrează încă şi astăzi cinstirea măreţei muceniţe din Calcedon. Sfântul sinod fost ţinut în această zonă, în anul 451, însă locul nu se cunoaşte cu exactitate. Părinţii de la Calcedon socoteau că izbânda hotărârilor soborului, se datora, în bună parte, mijlocirilor Sfintei Eufimia. Legat de acest eveniment, Tradiţia şi Părinţii participanţi la Sinod au păstrat o minune a sfintei.

Deşi se afla întinsă în mormântul ei, în biserică, a avut un rol deosebit de important în lucrările Sfântului Sinod. Sinodul fusese convocat pentru a se pronunţa asupra celor două firi şi voinţe din persoana lui Hristos.

Părinţii au luat manuscrisele cu formulele dogmatice (cea aprobată ca dreaptă învăţătură şi cea eretică) şi le-au aşezat în mormântul Sfintei Eufimia. Peste trei zile, când au desigilat mormântul sfintei, ei au aflat formulele corecte pe pieptul sfintei, iar pe cele eretice la picioarele ei.

Biserica Sfânta Eufimia din Calcedon nu are nimic în comun cu măreaţa biserica ridicată peste mormântul Sfintei Eufimia, prea cinstită în cadrul Sinodului IV Ecumenic.

Potrivit istoricului Skarlatos Byzantios, actuala biserică nu este ridicată nici măcar peste acelaşi loc cu prima.

Această biserică este adesea pusă în strânsă legătură cu Palatul lui Antioh. Acest palat, situat în partea nord-vestică a hipodromului, a fost construit între anii 416-418. El a devenit proprietate imperială odată cu căderea întemeietorului său, funcţionarul imperial Antioh, în anul 421. De-a lungul următoarelor secole, palatul a ajuns treptat în ruină. Hala centrală, de formă hexagonală, a fost transformată în Biserica Sfântei Eufimia.

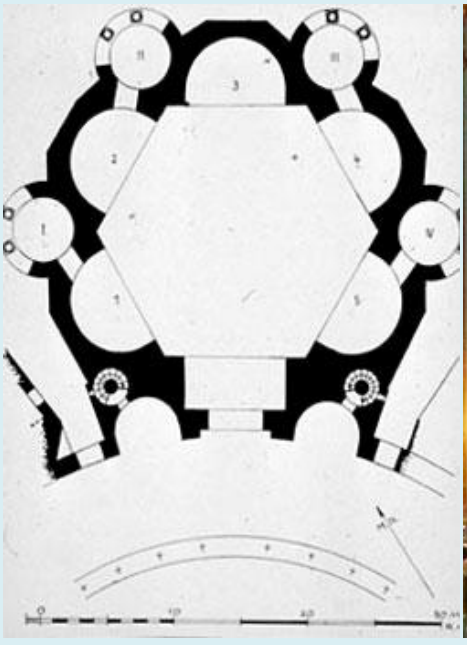

Biserica a fost amenajată aici spre sfârşitul secolului al VII-lea, şi nu până în secolul al VI-lea, după cum se mai menţionează uneori. Biserica a supravieţuit până la căderea Imperiului Bizantin. Mausoleul ataşat acesteia, după amenajarea bisericii, se află printre cele mai vechi modele de astfel de construcţii din Bizanţ. Mai târziu, pronaosul şi capelele acesteia au fost transformate în camere de îngropare.

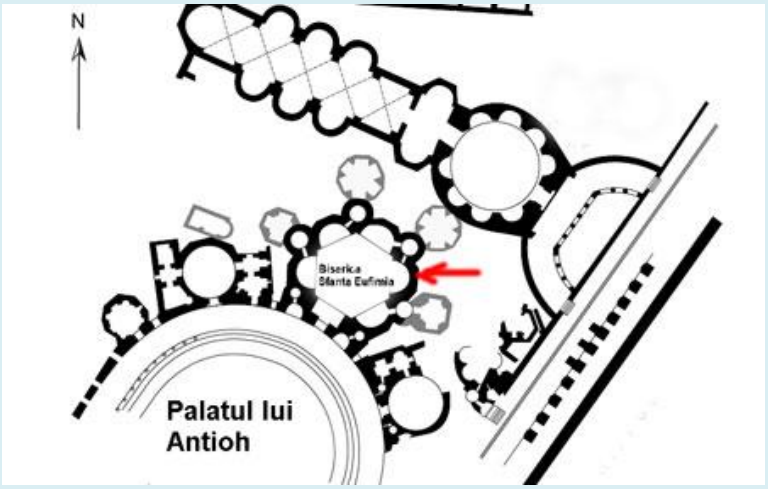

Se crede că biserica antică a Sfintei muceniţe Eufimia a dispărut în jurul anului 1555, dată nerecunoscută însă de toţi istoricii. Creştinii nu au părăsit zona, ei aşezându-se în apropierea Mănăstirii Sfântul Vassi. Această mănăstire a fost redenumită cu numele "Mănăstirea Sfântă Eufimia", biserica acesteia fiind ridicată în anul 1694 şi reintemeiată în anul 1832.

O foarte frumoasă fântână otomană este încorporată în curtea interioară a mănăstirii, ce este străjuită, la rândul ei, de ziduri de cărămidă. În curtea mănăstirii, pe lângă această fântână odihnitoare, pelerinii vor mai găsi şi casa şi mormântul familiei Zaharof, în partea dreaptă.

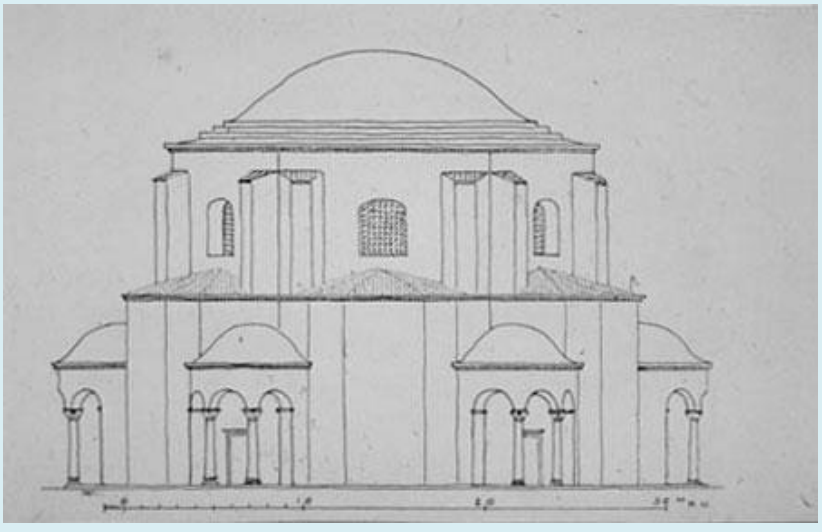

Biserica Sfânta Eufimia are o formă mai puţin obişnuită. Dintr-un pridvor larg se intră într-altul, mai mic, iar de aici în biserica propriu-zisă. O tradiţie a locului păstrează încă sentimentul că însăşi sfânta a ridicat această biserică, în vremea persecuţiilor petrecute în secolul al IV-lea. Biserica a fost ascunsă de către autorităţi, fiind numită "baie", aceasta putând astfel explica arhitectura diferită a acesteia.

În partea dreaptă a pronaosului se află Aghiasma Sfintei muceniţe Paraschevi, mutată aici de pe o stradă vecină, unde proprietarul turc o ţinea închisă.

Catapeteasma bisericii este, la rândul ei, deosebit de frumoasă. Icoanele Împărăteşti şi Praznicale sunt îmbrăcate în veştminte de argint. Alături de vechile ei icoane, biserica mai păstrează şi alte bogăţii, din clădirea iniţială a bisericii, precum: un Epitaf brodat, datând din anul 1741. Biserica Sfintei muceniţe Eufimia a fost recent restaurată, pe cheltuiala şi din dragostea lui Socrates Kokkalis.

Biserica îşi serbează hramul de două ori pe an. În dată de 11 iulie se face pomenire la minunea săvârşită de Sfânta Eufimia în cadrul lucrărilor ţinute cu ocazia Sinodului Ecumenic, iar în dată de 16 septembrie se face pomenire de adormirea ei în Domnul. Ea a murit cu moarte martirică pentru că nu a renunţat la dreapta credinţă, spre a sluji idolilor.

Biserica Sfânta Eufimia – Rovinj

Bazilica Sfânta Eufimia este o biserică în stil baroc aflată în centrul istoric al oraşului Rovinj din Croaţia. Biserica domină întreaga panoramă a oraşului.

Biserica, formată din trei nave, a fost construită în 1736 pe rămăşiţele unui fost lăcaş de cult creştin. Faţada bisericii datează din 1883.

Moaştele Sfintei Eufimia sunt păstrate într-un sarcofag roman, datat din secolul al VI-lea.

Biserica conţine numeroase opere de artă. Printre acestea se numără statuile gotice din secolul XV, picturile din secolul XVI şi icoanele "Cina cea de taină" şi "Hristos în grădina Ghetsemani", din secolul XVII.

Turnul clopotniţei este asemănător celui al Bazilicii Sfântul Marc din Veneţia. Turnul, înalt de 60 de metri, a fost construit în perioada 1654–1680, după planurile lui Antonio Manopola. În vârful turnului se află statuia Sfintei Eufimia.

Conturul oraşului Rovinj este imposibil de imaginat fără turnul înalt al bisericii care străjuieşte şi pare că protejează întregul oraş. Lunga istorie a oraşului este în strânsă legătură cu venerarea Sfintei Eufimia.

Sfânta Eufimia se celebrează în fiecare an pe data de 16 septembrie. Pelerinii vin la moaştele Sfintei Eufimia să se roage şi să aprindă o lumânare. În cinstea ei, localnicii şi-au botezat fetele cu numele de Eufemia, Fuma sau Fumica.

Sfânta Eufimia din Calcedon

Sfânta Eufimia s-a născut în Calcedon, în apropierea oraşului Constantinopole. În timpul domniei împăratului roman Diocleţian, Eufimia a fost acuzată că venerează idoli creştini. A fost arestată, torturată şi trasă pe roată.

În ciuda tuturor torturilor la care a fost supusă, Eufimia nu şi-a trădat credinţa în Dumnezeu. Pentru credinţa sa, Eufimia a fost aruncată la lei, în amfiteatru. Leii au omorât-o însă nu i-au devorat trupul, spre uimirea spectatorilor.

Eufimia a fost martirizată pe data de 16 septembrie 304, la doar 15 ani.

Sfânta Eufimia a fost înmormântată în Calcedon, iar deasupra mormântului, creştinii au construit o biserică. În anul 620, atunci când oraşul Calcedon a fost cucerit de către perşi, creştinii s-au temut că relicvele Sfintei Eufimia vor fi distruse şi au mutat coşciugul cu rămăşiţele Sfintei Eufimia la Constantinopole.

În timpul împăratului Nicefor, coşciugul cu rămăşiţele Sfintei Eufimia a dispărut din Constantinopole.

În anul 800, coşciugul Sfintei Eufimia a ajuns pe ţărmurile oraşului Rovinj.

Legenda spune că Sfânta Eufimia a apărut în visele unui băiat. "Sunt Eufimia din Calcedon. Sângele meu a fost vărsat pentru Iisus" au fost cuvintele pe care băiatul le-a auzit şi care l-au mânat spre locul în care plutea coşciugul Sfintei Eufimia.

Biserica Sfânta Eufimia din Rovinj

Creştinismul a pătruns în această partea a lumii în primul secol după Hristos, prin intermediul călătorilor, comercianţilor, misionarilor şi soldaţilor care au venit în Rovinj în timpul Imperiului Roman.

La început, în micul orăşel, locuitorii au construit o biserică închinată Sfântului Martir Gheorghe. ***Cel mai important eveniment religios pentru întreaga comunitate a fost în anul 800, atunci când rămăşiţele Sfintei Eufimia au ajuns pe malurile oraşului.***

Localnicii au construit o biserică închinată Sfintei Eufimia. În anul 1725 a fost construită o nouă biserică dedicată Sfintei Eufimia, care domina întreg oraşul şi oferea o frumoasă panoramă asupra Mării Adriatice.

Racla cu sfintele moaşte ale Sfintei marii muceniţe Eufimia din Biserica ce îi poartă hramul, Rovinj, Croaţia

Biserica are o lungime de 51 de metri, o lăţime de 30 de metri şi o înălţime de 18 metri.

În partea dreaptă a bisericii se află altarul şi statuia Sfintei Eufimia, iar în spatele altarului se află coşciugul cu rămăşiţele Sfintei Eufimia. Pereţii din piatră care înconjoară mormântul Sfintei Eufimia sunt acoperiţi cu două mari picturi. Una dintre picturi o reprezintă pe Sfânta Eufimia în amfiteatru, alături de lei, iar cealaltă coşciugul sfintei pe malurile oraşului Rovinj.

Mormântul Sfintei Eufimia este punctul de atracţie principal pentru numeroşi pelerini şi credincioşi. Printre atracţiile acestei biserici se mai numără şi picturile realizate în secolele XVI şi XVII.

Moaştele Sfintei Eufimia

Se poate vedea că aceasta este lipsită de braţul drept (care se spune că a fost mâncat de lei), în timp ce în mâna stângă are palmă de martir.

Rovinj, Biserica Sfintei Eufimia - Statuia Sfintei Eufimia

Rovinj, Biserica Sfintei Eufimia – Apariţia sarcogagului la Rovinj

Rovinj, Biserica Sfintei Eufimia – Martiriul

Rovinj, Biserica Sfintei Eufimia - Sarcofagul sfintei

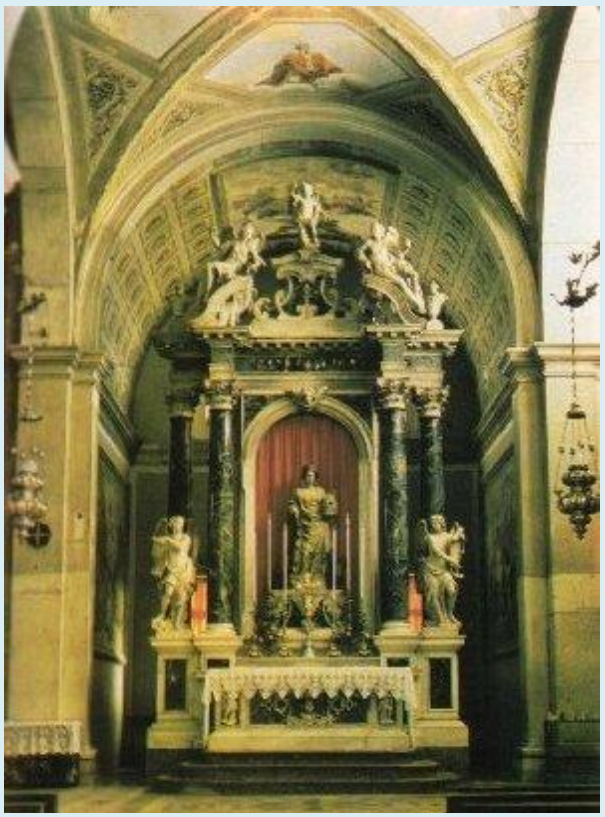

Basorelief reprezentând tronul Sfintei Eufimia din Rovinj. Această sculptură antică este plasată lângă intrarea laterală a bisericii cu acelaşi nume.

10/13/2010

10/13/2010

10/13/2010

10/13/2010

10/13/2010

10/13/2010

COLECȚIA ACATISTE ȘI VIEȚI DE SFINȚI

128

Viața și Acatistul Sfintei Mari Mucenițe EUFIMIA

Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă

„Ai veselit pe cei dreptcredincioși și ai rușinat pe cei rău mărturisitori, Eufimia, preafrumoasă fecioară a lui Hristos, că ai întărit dogmele Sinodului al patrulea, pe care Părinții bine le-au rânduit. Muceniță mărită, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să ne dăruiască nouă mare milă.”

Troparul Sfintei Mari
Mucenițe Eufimia

www.editurapatriarhiei.ro
ISBN 978-973-616-388-3

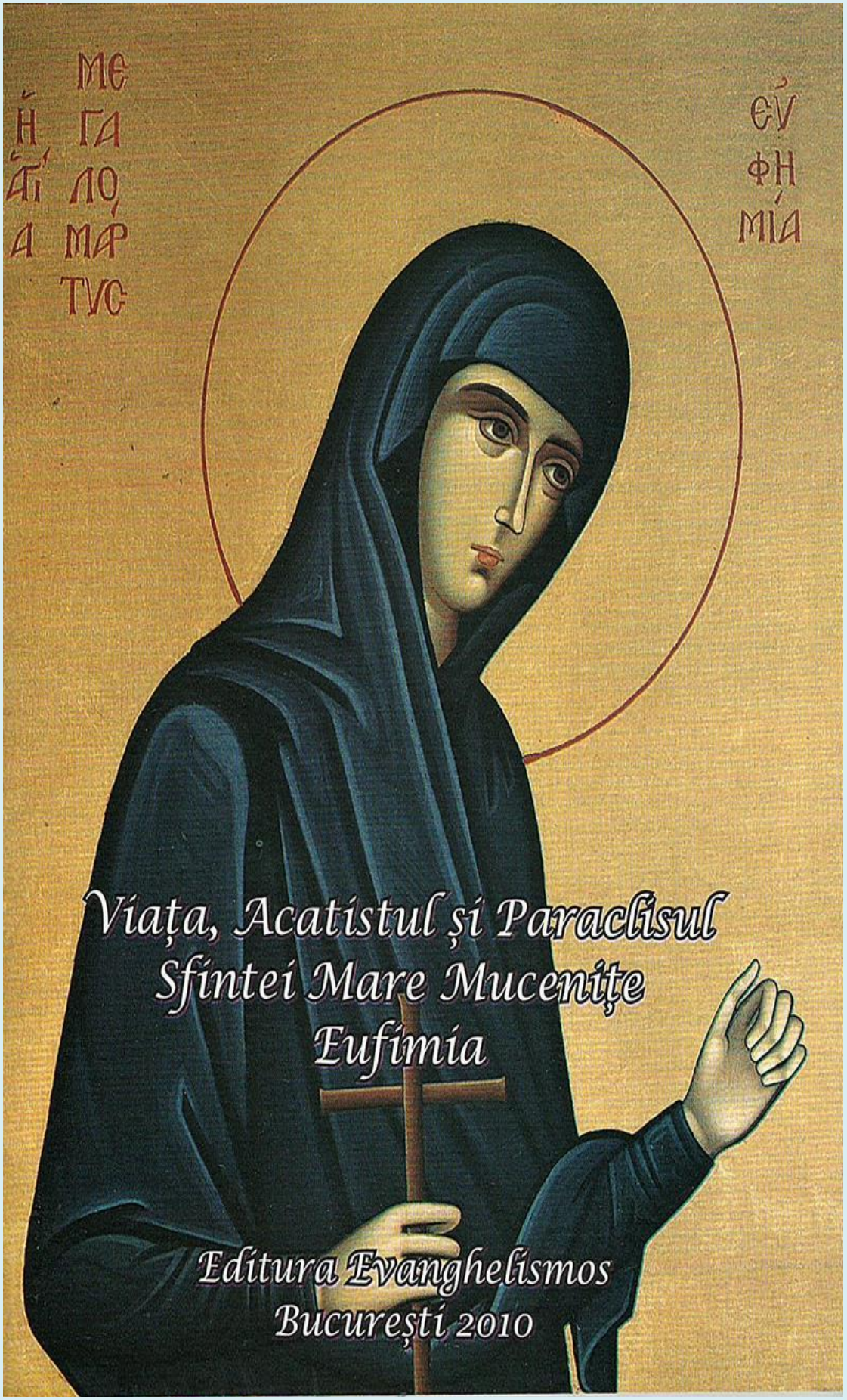

Viața, Acatistul și Paraclisul Sfintei Mare Mucenițe Eufimia

Editura Evanghelismos
București 2010

Icoane

S. Eufemia V. e M. di Calcedonia
Protettrice della Città di Rovigno (Istria).

Medalion de argint fin în relief, o parte din tezaurul de la Catedrala din Rovinj, reprezentând pe Sfânta Eufimia

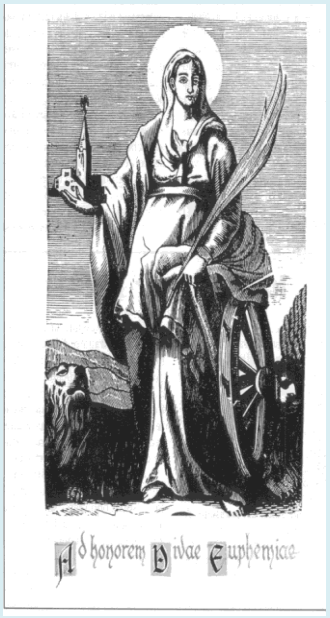

Rovigno
St. Eufemia.
Pola 14/VI 09.

La Pala dell'Altare della Chiesetta di Sant'EUFEMIA di SALINE.

Fiume nel Gennaio

La nostra Santa Protettrice collocata a Borgo Sant'EUFEMIA di Trieste (Cacciatore).
(foto di Giulio Benussi).

Muzeul eparhial din Udine - statuie din lemn a Sfintei Eufimia (secolul XIV)

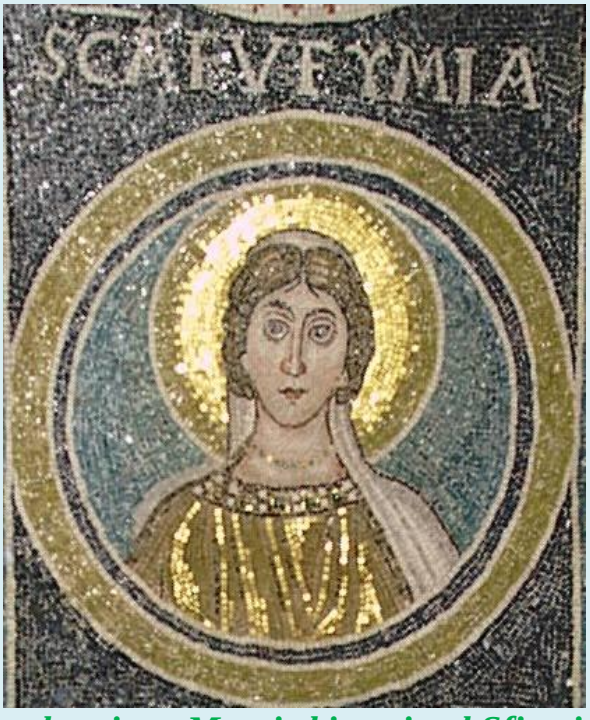

Porec, Basilica de Euphrasius - Mozaic bizantin al Sfintei Eufimia din secolul al şaselea

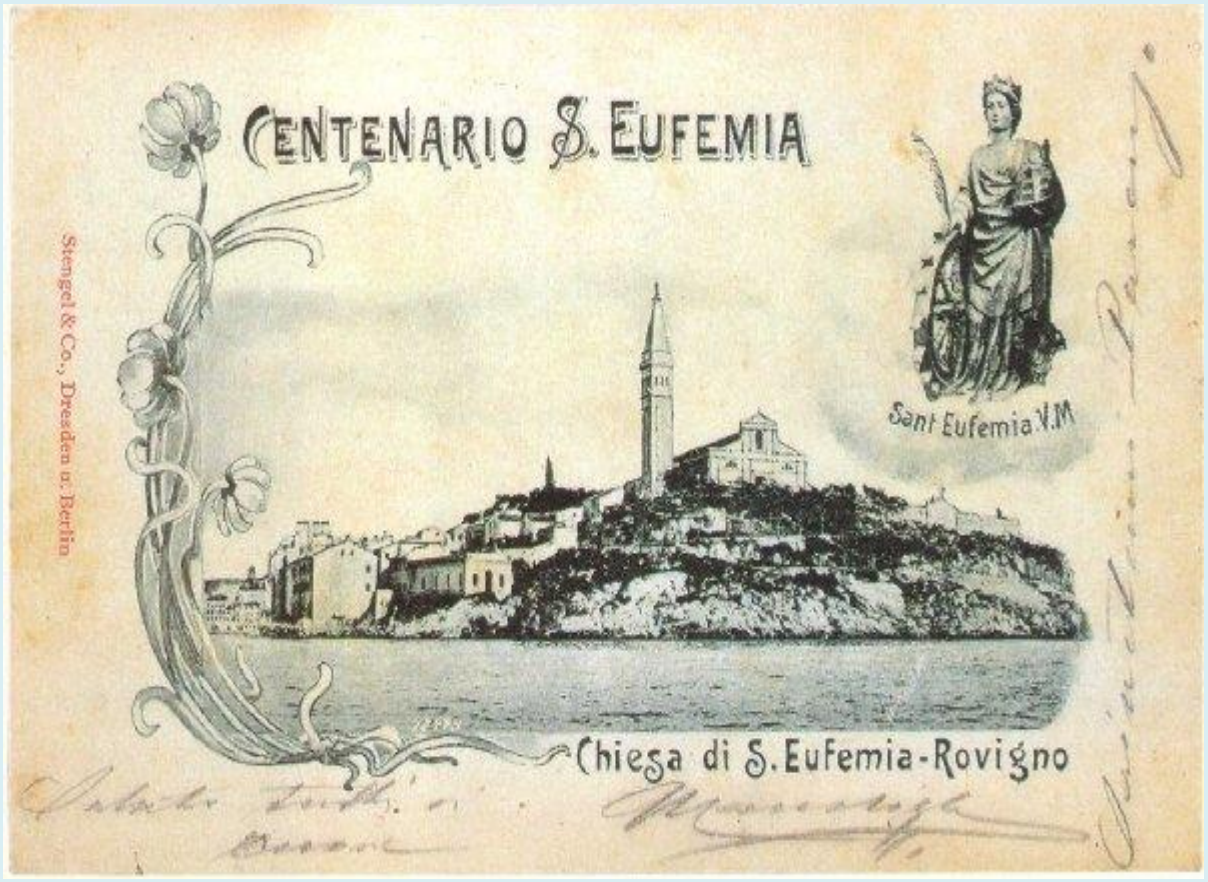

La 13 iulie 2000 s-au împlinit 1200 de ani de când
Sfânta Eufimia este la Rovinj

Francisco de Zurbaran

Cesare Dandini

Andrea Mantegna - Sfânta Eufimia - Naples, Muzeul Naţional şi Galeria Capodimonte

Η ΑΓΙΑ
ΣΟΦΙΑ

ΕΥΦΗ
ΜΙΑ

Η ΑΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΣ
ΕΥΦΗΜΙΑ
Ο ΓΕΡΩΝ ΠΑΪΣΙΟΣ

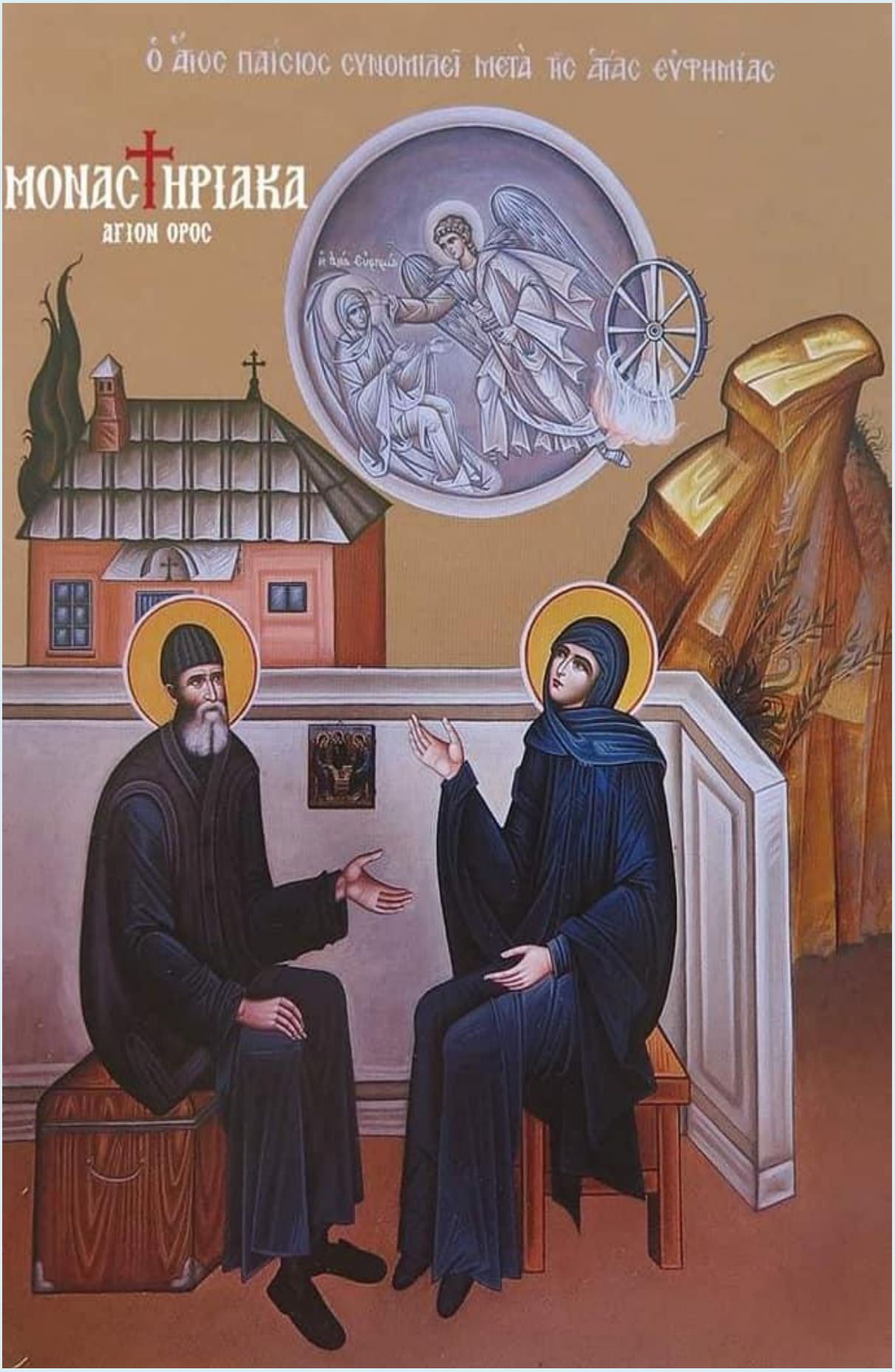
Ο Ἅγιος Παΐσιος συνομιλεῖ μετὰ τῆς Ἁγίας Εὐφημίας
ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΑ
ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Η ΕΠΙΦΑΝΙΣΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ
ΣΤΟ ΚΕΛΙΟΝ ΠΑΝΑΓΟΥΔΑ
Η ΑΓΙΑ
ΣΥΦΗΤΙΣΑ

Η ΕΠΙΦΑΝΙΣΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ
ΣΤΟ ΚΕΛΙΟΝ ΠΑΝΑΓΟΥΔΑ
Η ΑΓΙΑ
ΣΥΦΗΤΙΣΑ

Sfânta muceniţă Eufimia şi Sfânta împărătească Olga a ruşilor, cea întocmai cu apostolii (11 iulie)

Η ΑΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΣ
ΕΥΦΗΜΙΑ

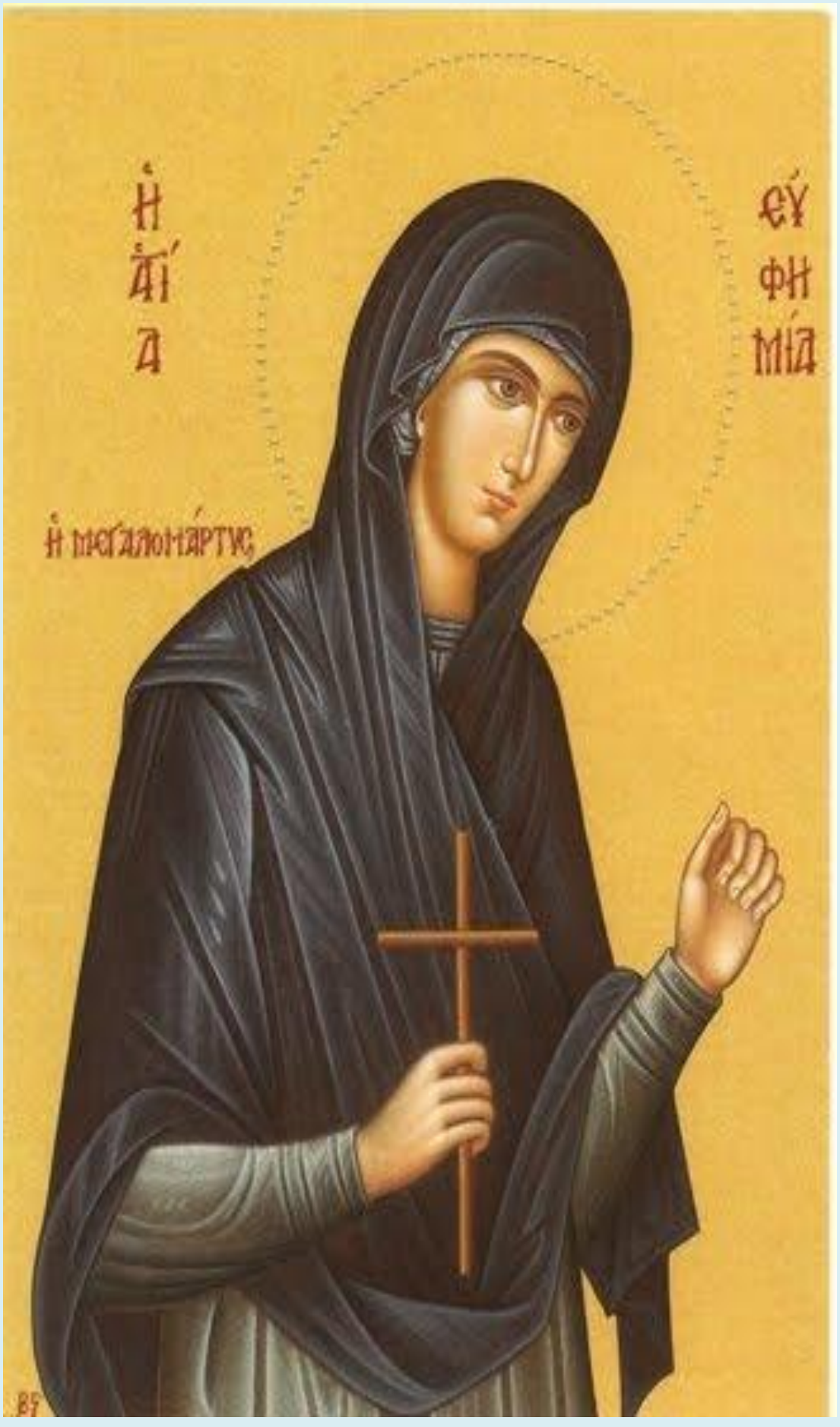
Η ΑΓΙΑ
ΕΥΦΗΜΙΑ
Η ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΣ

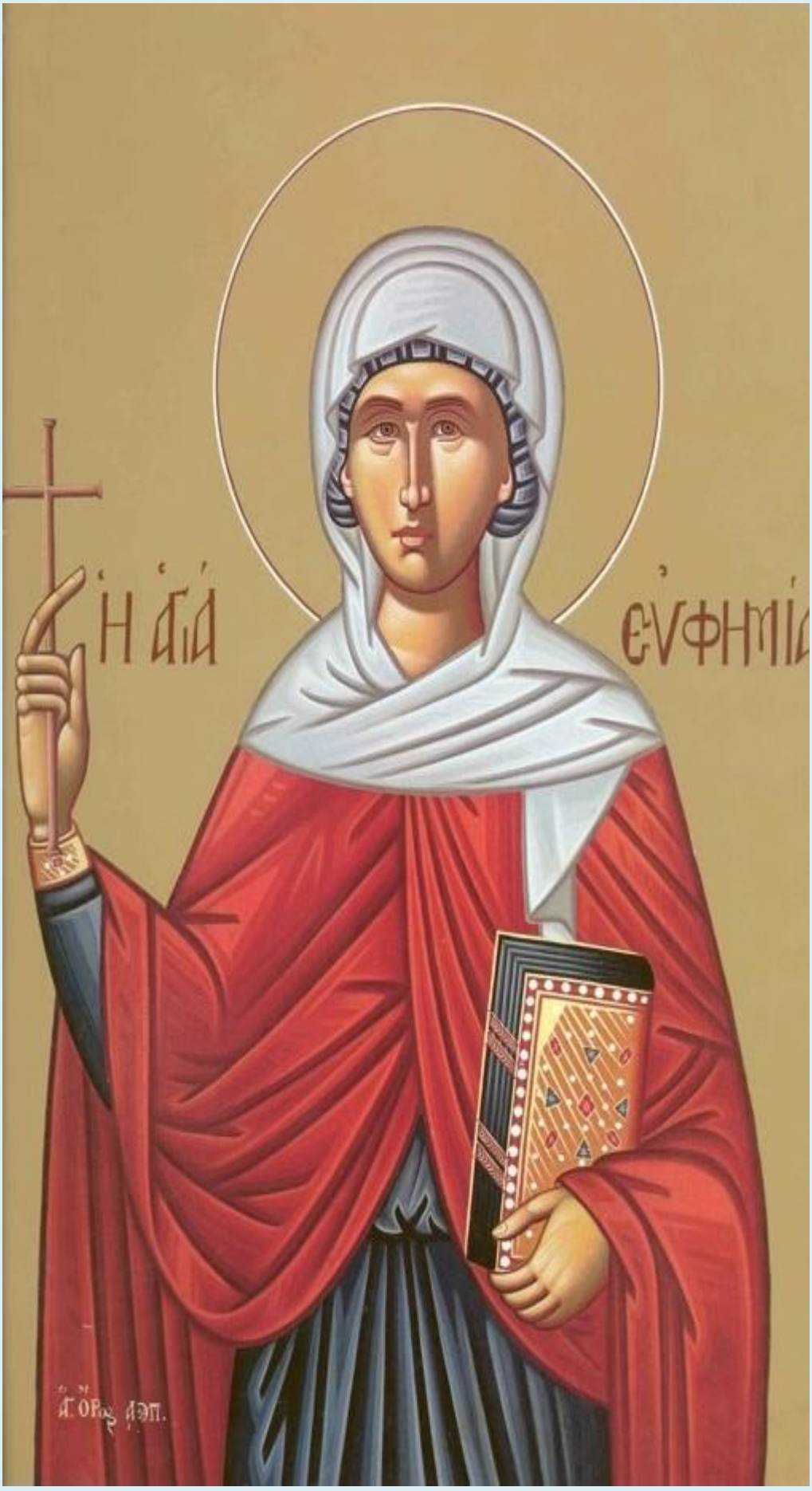
Η ΑΓΙΑ
ΕΥΦΗΜΙΑ

Η ΑΓΙΑ
ΕΥΦΗΜΙΑ

ΤΕΤΑΡΤΗ
ΟΙΚΟΥΜΕ
ΝΙΚΗ
CYNOΔ

ΑΓΙΑ
ΕΥΦΗ
ΜΙΑ

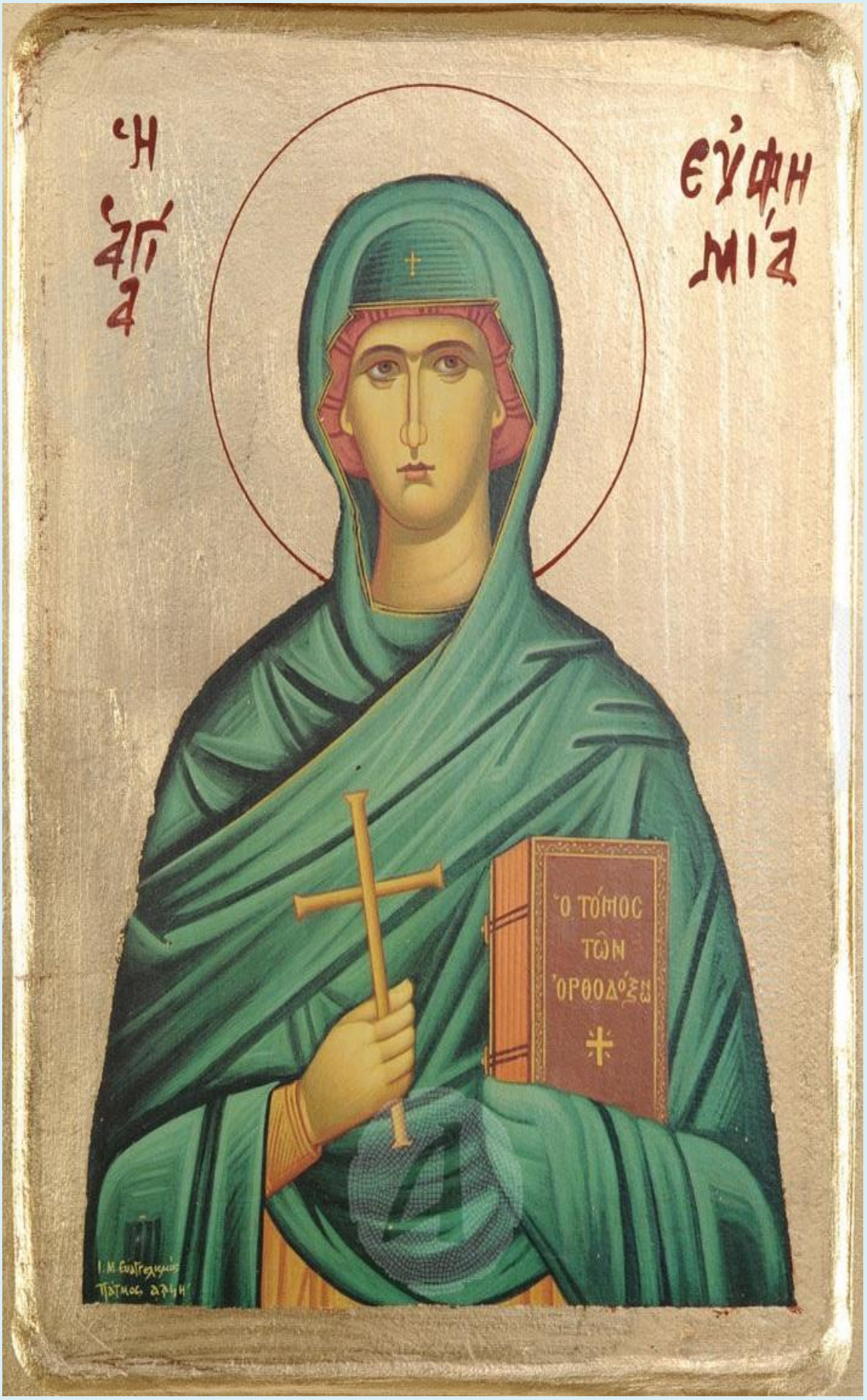
Η ΑΓΙΑ
ΕΥΦΗΜΙΑ
Ο ΤΟΜΟΣ
ΤΩΝ
ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

SF. M. MC.
EUFIMIA
EDITURA BONIFACIU
fărâmituri de cer

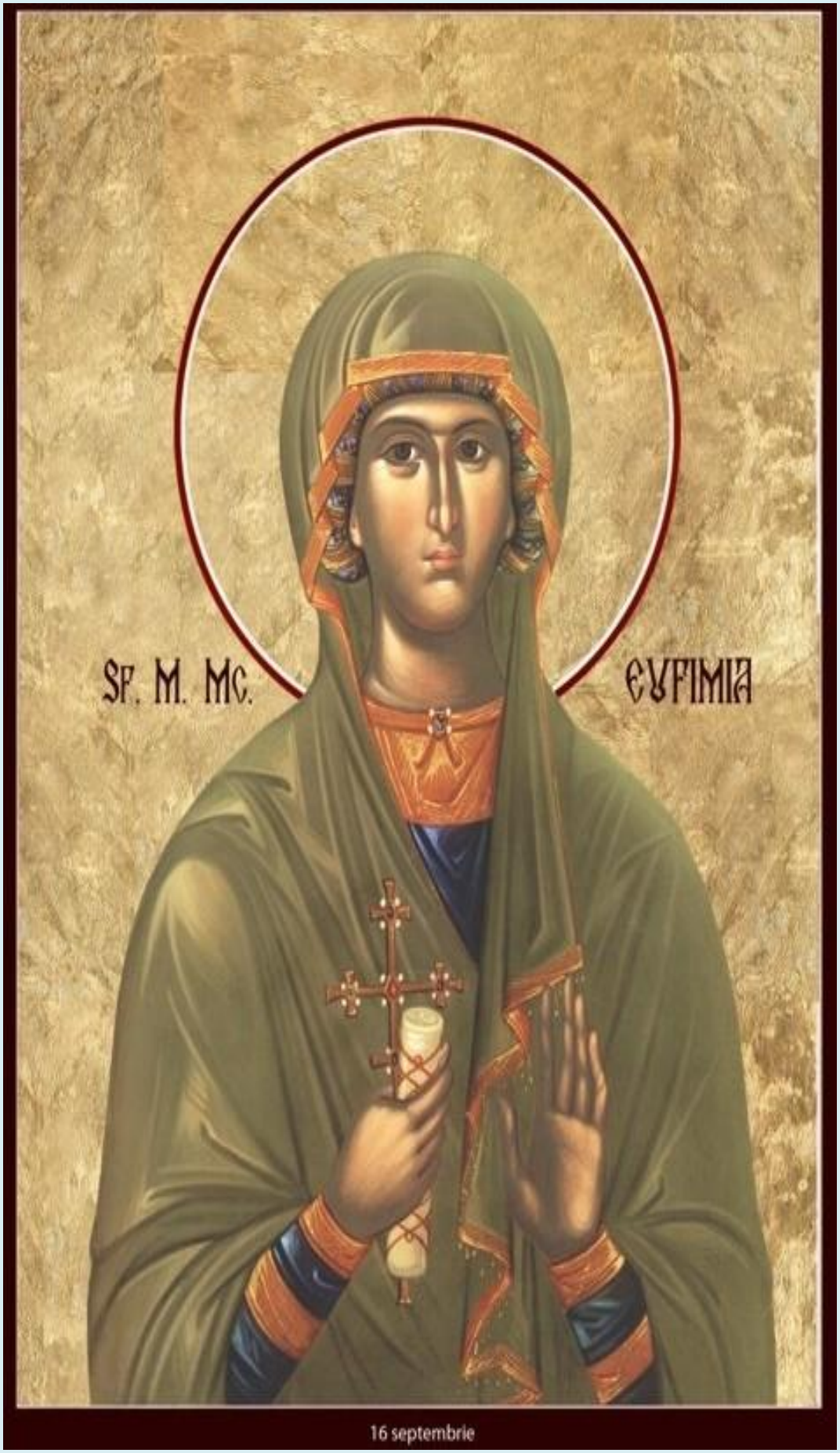
SF. M. MC.
EVFIMIA
16 septembrie

16 septembrie

11 iulie

SF.M.M.EVFIMIA
DE LA CALCEDON

SF. MC.
EUFIMIA

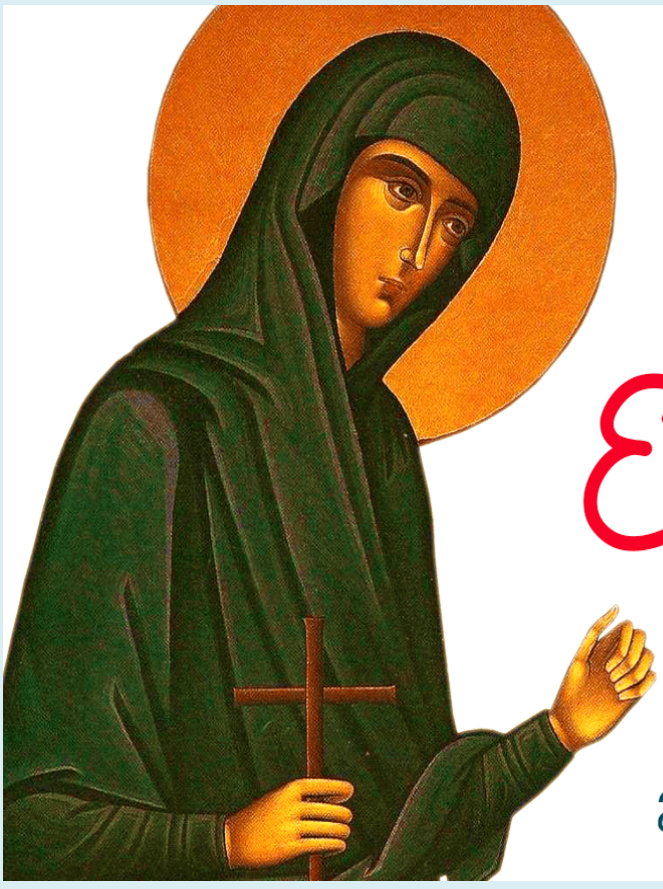

16 septembrie

Sfânta Mare Mucenița

Eufimia

articole acatist icoane

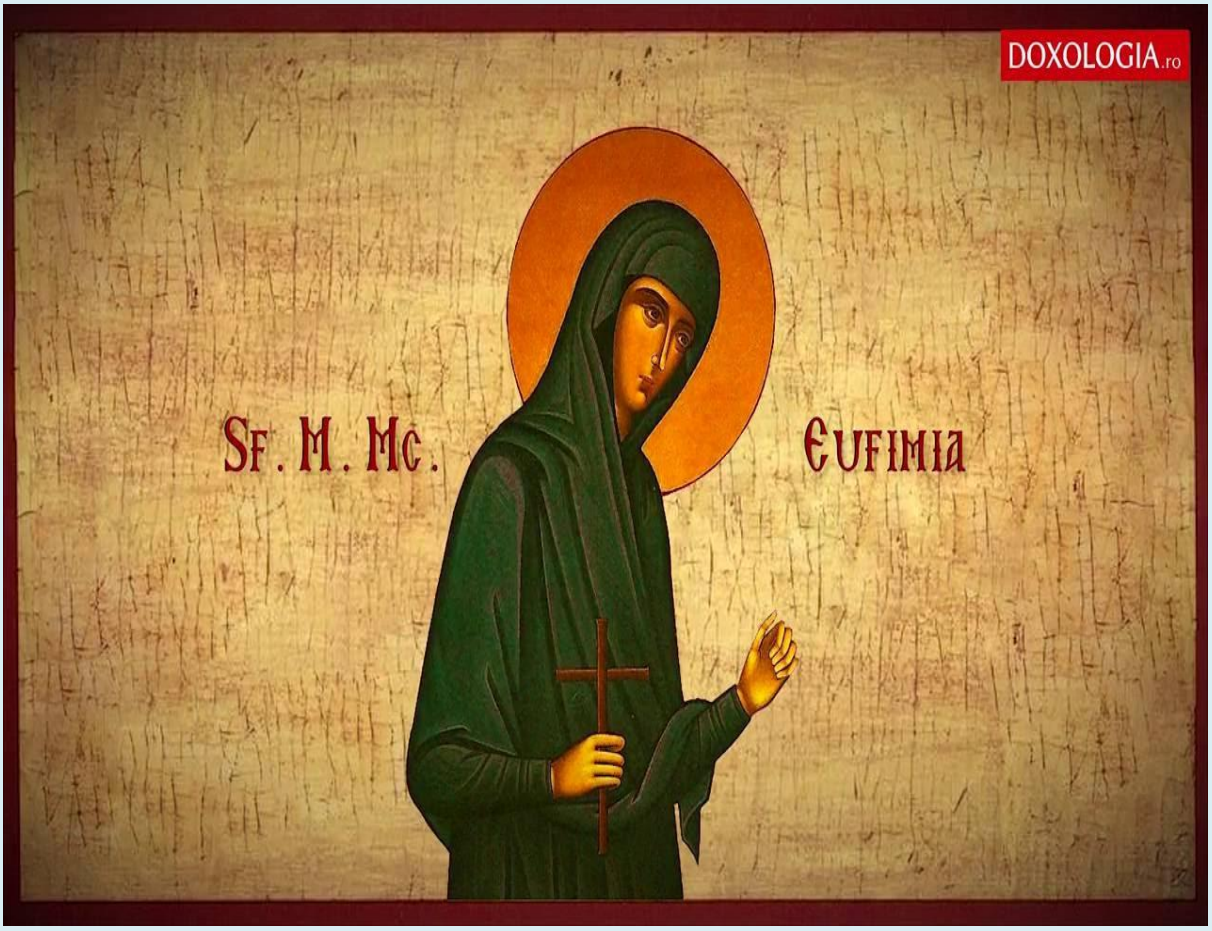
DOXOLOGIA.ro
Sf. M. Mc.
Eufimia

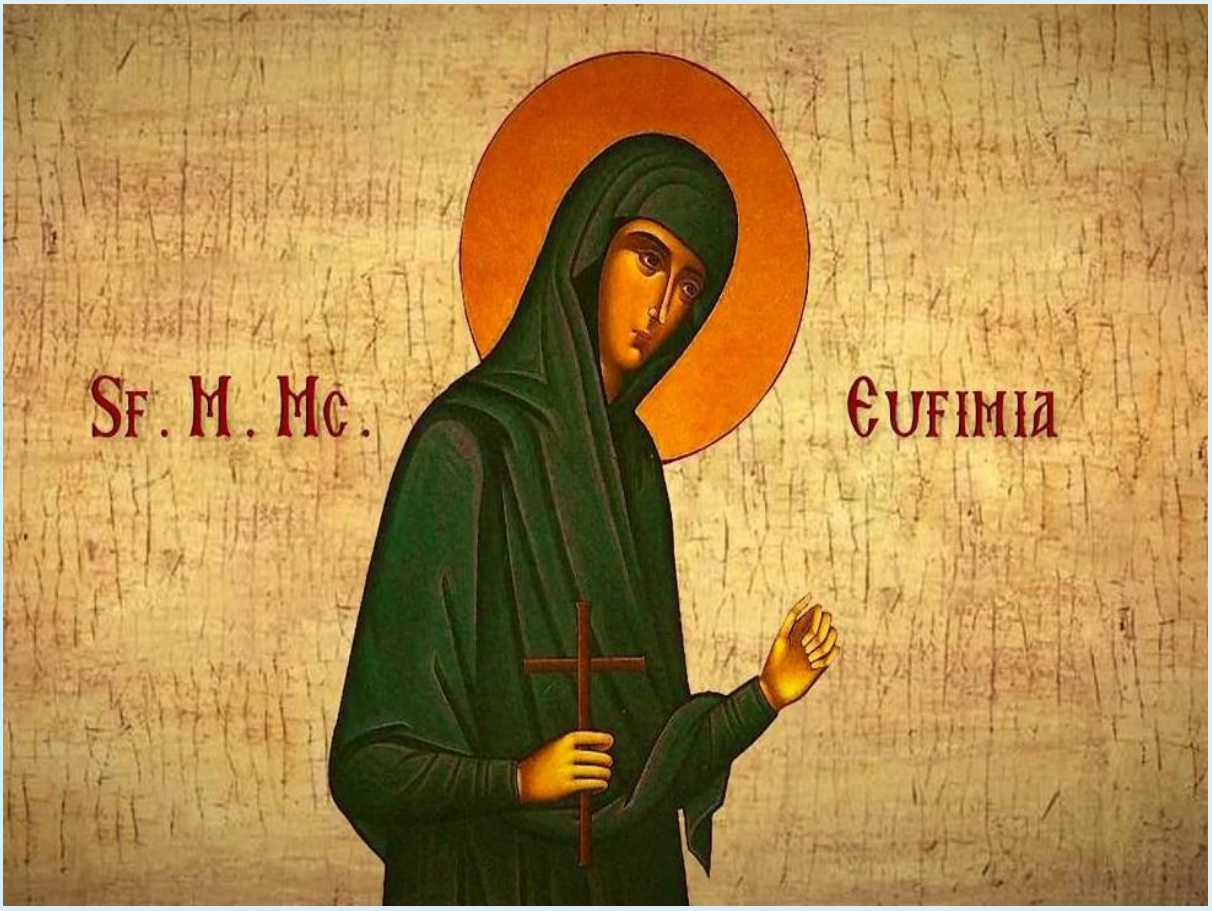
Sf. M. Mc.
Eufimia

DOXOLOGIA.ro
Sf. M. Mc.
Eufimia

Sf. M. Mc.
Eufimia

SF. MC.
EUFIMIA

SF. MC.
EUFIMIA

SF. M. MC.
EVFIMIA

Troparul Sfintei Mari Mucenițe Eufimia

11 Iulie - Glasul 3

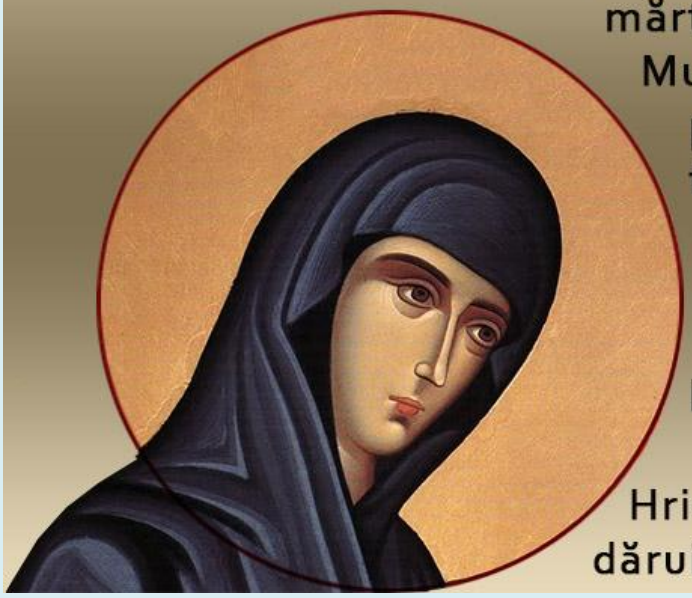

Ai veselit pe cei credincioşi
şi ai ruşinat pe cei rău
mărturisitori, Sfântă Mare
Muceniță Eufimia,
preafumoasă
fecioară a lui Hristos.
Căci ai întărit dogmele
Sinodului al patrulea,
pe care părinții bine
le-au rânduit. Muceniță
mărită, roagă-L pe
Hristos Dumnezeu să ne
dăruiască nouă mare milă.

Troparul Sfintei Mari Muceniţe Eufimia

16 Septembrie - Glasul 3

Foarte mult ai vestit pe cei
dreptmăritori şi ai ruşinat pe
cei rău credincioşi, Sfântă
Mare Muceniţă Eufimia,
Preafrumoasă fecioară a lui
Hristos, întărind cele ce
părinţii bine au dogmatizat
la al patrulea Sinod
Ecumenic. Muceniţă
Preamărită, pe Hristos
Dumnezeu roagă-L să ne
dăruiască nouă mare milă.

SFINȚII ZILEI
Sfânta Mare Muceniță Eufimia

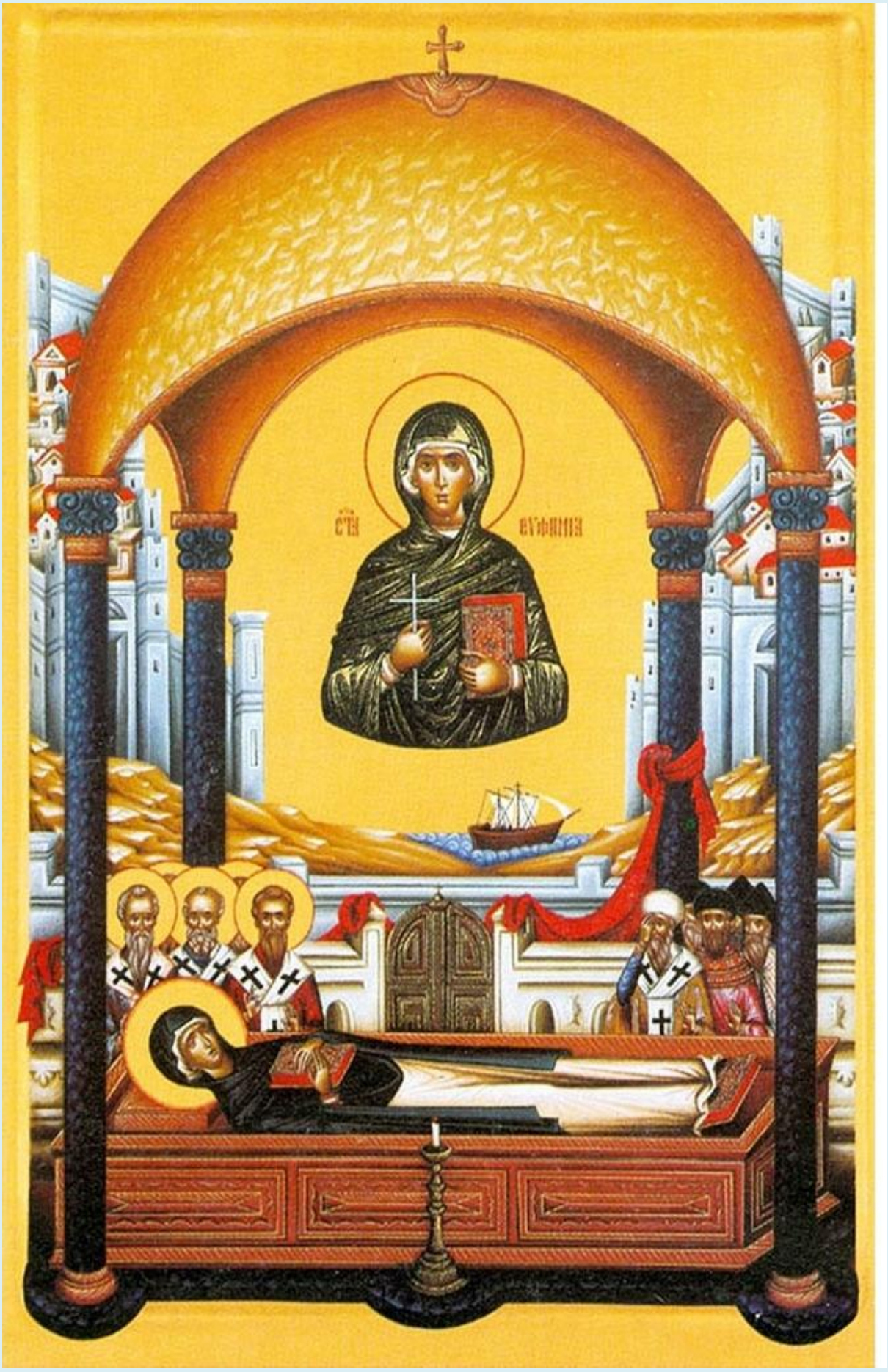

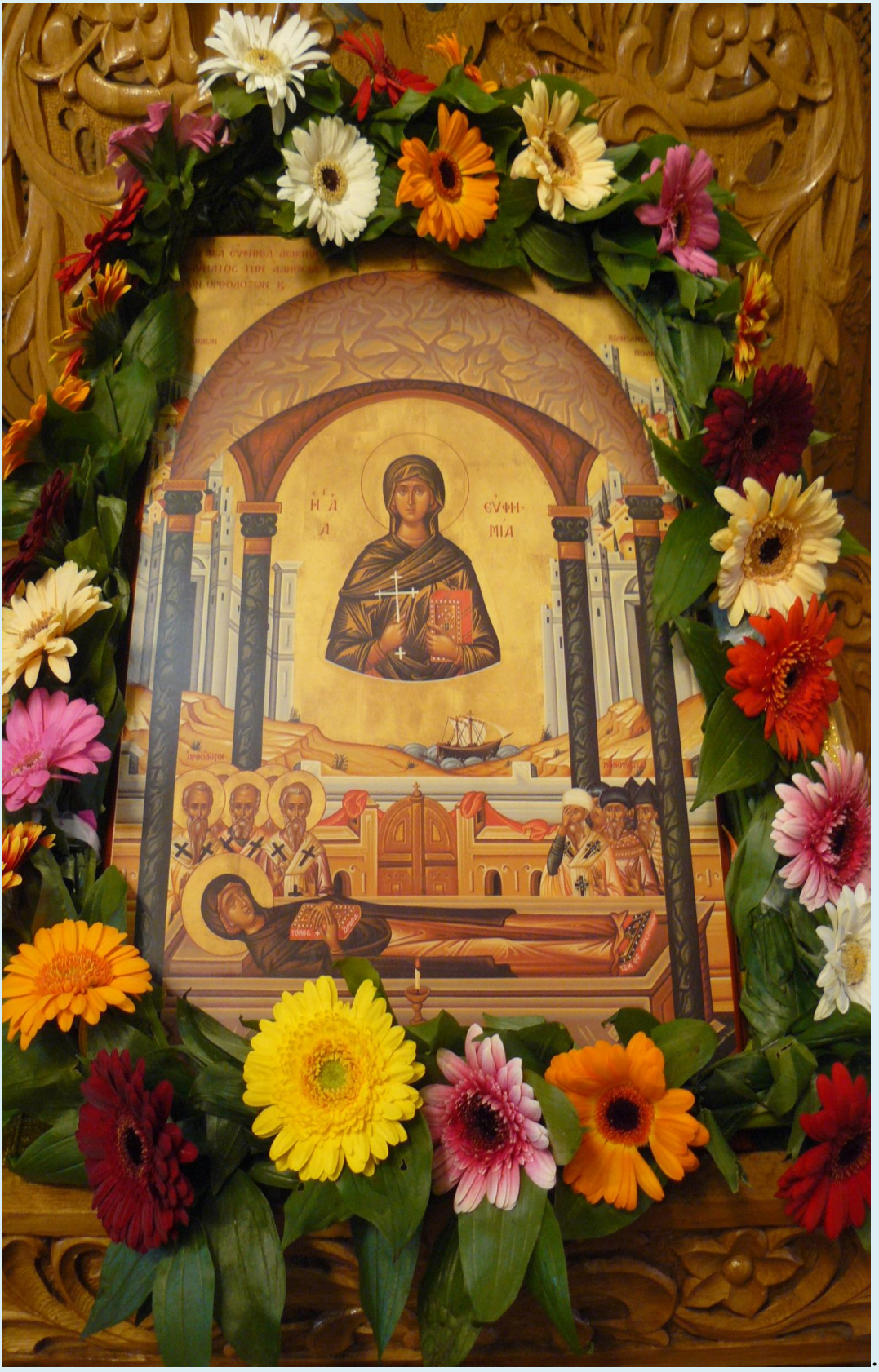

Alină-mi sufletul, slăvită Eufimia, cu rugăciunile tale către Dumnezeu şi dăruieşte-mi bucuria păcii şi nădejdea în Dumnezeu cea mântuitoare şi dorirea veşnicei desfătări şi viaţa Raiului cea nesfârşită.

Bucură-te, Sfântă Eufimia, mare muceniţă a lui Hristos !